VERSLAG 2022

Ondernemingsverslag

Nationale Bank van België
Eurosysteem

© Nationale Bank van België

Alle rechten voorbehouden.
De gehele of gedeeltelijke vermenigvuldiging van deze publicatie voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan met bronvermelding.

VERSLAG 2022

Ondernemingsverslag

Nationale Bank van België
Eurosysteem

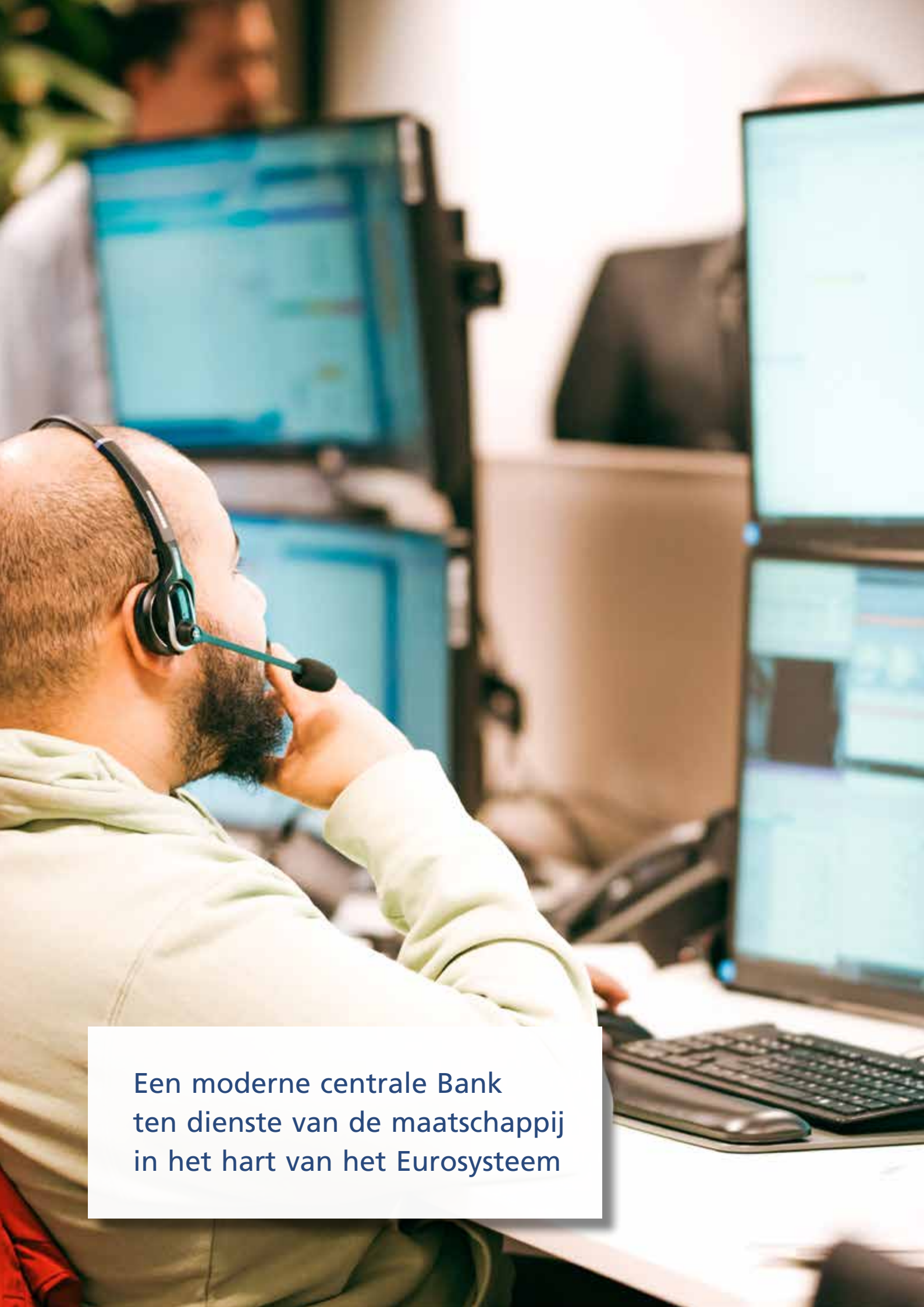

Een moderne centrale Bank ten dienste van de maatschappij in het hart van het Eurosysteem

Inhoud

Voorwoord 7

1. De Nationale Bank als onderneming 11

1.1 Een jaar in het teken van de Russische oorlog in Oekraïne en de Strategie 2025 17
1.2 Nieuws over de verschillende vakdomeinen van de Bank 25
1.3 Innovatie zit ook in het DNA van de ondersteunende functies 63

2. De Bank en haar maatschappelijke verantwoordelijkheid 97

2.1 Inleiding 98
2.2 CSR-inspanningen van de Bank als centrale bank en als toezichthouder van het financiële systeem 100
2.3 De Nationale Bank als maatschappelijk verantwoorde onderneming 111

3. Jaarrekening en verslagen over het boekjaar 137

3.1 Jaarverslag 139
3.2 Jaarrekening 160
3.3 Verslag van de bedrijfsrevisor aan de Regentenraad 204
3.4 Goedkeuring door de Regentenraad 213

4. Bijlagen 215

Bijlage 1 Organieke wet 217
Bijlage 2 Corporate governance charter 269

Voorwoord

Beste lezer,

2022 was een bewogen jaar. Het woord 'bewogen' wordt soms te snel gebruikt maar het omschrijft het afgelopen jaar deze keer zeer goed.

De impact van de Russische oorlog in Oekraïne, de snel toenemende inflatie en de naweeën van COVID-19 waren ingrijpende thema's die de Nationale Bank van België het hele jaar bezighielden.

Energie- en grondstoffenbevoorrading kwamen erg onder druk te staan en vrede en stabiliteit, zekerheden die we in Europa hadden sinds het einde van de Koude Oorlog en de Balkancrisis, waren plots niet meer vanzelfsprekend.

Er rezen daarbij vele vragen over de impact van dat alles op de wereldeconomie, onze nationale economie, de inflatie en het monetair beleid, de economische vooruitzichten, de handel, de werkgelegenheid, het klimaat, ... Onze experten deden hun uiterste best om die consequenties zo goed mogelijk in kaart te brengen en te analyseren. Een grote uitdaging, want we kwamen regelmatig op onbetreden terrein voor onze voorspellingsmodellen.

Maar we gaan geen uitdagingen uit de weg en bewezen als centrale bank ook in 2022 dat we onze rol ten dienste van de samenleving met veel motivatie en professionalisme kunnen opnemen. Beleidsmakers, academici, andere centrale bankiers, federaties, organisatoren van conferenties of debatten en de media deden zeer frequent een beroep op onze expertise. Ook onze eigen events werden druk bijgewoond.

Het monetair beleid van de Europese Centrale Bank werd, om het hoge inflatiepeil te milderen, in 2022 minder accomoderend. Zoals te verwachten was, heeft dit een negatieve impact op onze eigen jaarresultaten. We hebben dit de voorbije jaren herhaaldelijk gemeld in onze jaarverslagen en marktcommuniqués en naar aanleiding van onze beslissingen om een deel van onze winst te gebruiken om onze financiële reserves uit te breiden. In bijkomende marktcommuniqués die we in september en december publiceerden gaven we daarover verdere duiding aan de markt.

Het afgelopen jaar bereikten we ook enkele belangrijke mijlpalen in de uitvoering van ons strategisch plan 2025. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan het nieuws dat we zo mooi opklommen in

de lijst van meest aantrekkelijke werkgevers van het land, aan de vooruitgang in ons immoproject, aan onze nieuwe organisatiestructuur rond dataverzameling, de lancering van de NBB-blog die uitgroeide tot een nieuw communicatiekanaal, aan de nieuwe innovatiecultuur, enzovoort. Niet minder dan 260 actiepunten die we in het strategisch plan hadden vastgelegd zijn momenteel in uitvoering. Ook de strategische reflectie die we organiseerden over onze rol als toezichthouder en hoe die zich bijvoorbeeld verder digitaal kan ontwikkelen vond in 2022 plaats.

Op het vlak van CSR, Diversiteit & Inclusie verandert er heel wat in de Bank. We hebben net zoals vorig jaar de hoogtepunten samengevat in een lijvig hoofdstuk dat integraal deel uitmaakt van deze publicatie.

In deze inleiding geef ik maar een zeer summiere samenvatting van wat er in onze instelling allemaal beweegt. Verder in dit ondernemingsverslag komt u er veel meer over te weten. Voor wie de Nationale Bank beter wil leren kennen is dit warm aanbevolen lectuur. Ik wens u daarbij veel leesgenot !

Pierre Wunsch
Gouverneur
Februari 2023

1. De Nationale Bank als onderneming*

1.1 Een jaar in het teken van de Russische oorlog in Oekraïne en de Strategie 2025 17

1.1.1 De Russische oorlog in Oekraïne hield de Bank het hele jaar bezig 17
1.1.2 Strategie 2025 : de Bank voorbereiden voor de toekomst 20

1.2 Nieuws over de verschillende vakdomeinen van de Bank 25

1.2.1 Onderzoek is belangrijker dan ooit in een context van onzekerheid 25
1.2.2 Onder de loep van het IMF 28
1.2.3 Prudentieel toezicht banken en beursvennootschappen moderniseert 30
1.2.4 Strategische denkoefening over de organisatie van het prudentieel beleid en de inspectie van de verzekeringen 32
1.2.5 Bijdragen aan de digitale euro en zorgen voor veilige betalingssystemen 37
1.2.6 De belangen van de verzekerden beschermen en de continuïteit van de verzekeringsondernemingen waarborgen 42
1.2.7 Financiële instellingen in moeilijkheden helpen zonder de overheidsfinanciën te schaden 44
1.2.8 De Nationale Bank verzamelt meer gegevens en verbetert de statistische processen 46
1.2.9 Het beheer van microgegevens : kwaliteit nastreven 57
1.2.10 Toegankelijke en door iedereen aanvaarde bankbiljetten van hoge kwaliteit 59
1.2.11 Een centrale bank ten dienste van de maatschappij 61

1.3 Innovatie zit ook in het DNA van de ondersteunende functies 63

1.3.1 Een moderne en beveiligde digitale omgeving 63
1.3.2 Moderner communiceren en efficiënter coördineren 73
1.3.3 In het teken van verandering 79
1.3.4 De Bank en de gezondheid van haar medewerkers 87
1.3.5 Een degelijk kader voor risicobeheer 89
1.3.6 Aanzienlijke vooruitgang in de verschillende vastgoedprojecten 92

Foto links : Oekraïense vluchtelingen konden vanaf juni tot december 2022 aan de NBB-loketten hun eigen munt omwisselen in euro.

** Dit hoofdstuk van het Ondernemingsverslag moet worden gelezen in het licht van de ontwikkelingen en trends die worden beschreven in het Verslag 2022 over de economische en financiële ontwikkelingen en over de prudentiële regelgeving en het prudentieel toezicht. We wijzen graag op het nut van de achteraan in dat verslag opgenomen lijst van afkortingen.*

De Nationale Bank van België ten dienste van de maatschappij

De opdrachten van de Nationale Bank van België zijn bij uitstek van algemeen belang, zowel op Belgisch als op Europees en zelfs mondiaal niveau. Een aantal van die opdrachten zijn de klassieke taken van een centrale bank waaronder:

- Biljetten en munten in omloop brengen en uit omloop halen, respectievelijk voor rekening van het Eurosysteem en van de Belgische Schatkist.
- Het monetair beleid van het Eurosysteem mee bepalen en de bijbehorende besluiten uitvoeren.
- Economisch- en financieel-wetenschappelijk onderzoek voeren, op het niveau van België, het eurogebied en de wereld. Deze studies onderbouwen de eigen besluitvorming van de Bank, het beleid van de federale regering en van de andere Belgische beleidsniveaus.
- De Belgische betalingsbalans, de financiële rekeningen en de statistieken over de markten en financiële instellingen opstellen.
- De financiële stabiliteit vrijwaren.
- Binnen een Europees kader toezicht houden op de financiële infrastructuren die in België zijn gevestigd.
- Binnen een Europees kader de afwikkelingssystemen voor centralebanktransacties, interbancaire transfers van grote bedragen in euro en van andere stortingen in euro beheren.
- De overheid advies geven, in het algemeen en ad hoc.

Om al die activiteiten uit te voeren zetelen tal van vertegenwoordigers van de Bank **in internationale organen** waaronder het IMF, de Bank voor Internationale Betalingen, de OESO, de ECB, het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme, de drie Europese toezichthoudende autoriteiten (de Europese Bankautoriteit – EBA, de Europese Autoriteit voor effecten en markten – ESMA en de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen EIOPA), enzovoort. De Bank staat de Belgische overheid ook bij, met name in het kader van de Europese ministerraad en de Belgische permanente Vertegenwoordiging bij de EU.

Bankbiljetten drukken was lang een van de hoofdactiviteiten van de Bank. Maar omdat het efficiënter bleek om biljetten aan te kopen, heeft de Bank die activiteit stopgezet in 2019. Sindsdien **koopt de Bank biljetten aan bij de centrale banken** van respectievelijk Portugal en Oostenrijk.

In de loop der jaren heeft de overheid nog andere opdrachten toevertrouwd aan de nationale Bank. Daardoor heeft ze een unieke rol in vergelijking met andere banken van het Eurosysteem.

- Sinds haar oprichting in 1850 is de Bank de rijkskassier.
- Al dan niet in samenwerking met de bevoegde Europese instanties houdt ze prudentieel toezicht op de kredietinstellingen, beursvennootschappen, verreffenings- en verrekeningsinstellingen, instellingen voor elektronisch geld en verzekeringsondernemingen.
- Ze voert de opdrachten van de nationale afwikkelingsautoriteit binnen het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme van de bankenunie uit.
- Ze ziet toe op de continuïteit van de financiële sector in het land en op het crisisbeheer.
- Ze stelt de nationale en de regionale rekeningen op.
- Ze maakt statistieken op van de overheidsfinanciën.
- Ze beheert een systeem voor de verzameling en publicatie van de jaarrekeningen van bijna alle rechtspersonen in België.
- Ze beheert de Centrale voor kredieten aan particulieren, de Centrale voor kredieten aan ondernemingen en het Centraal aanspreekpunt.
- Ze analyseert de micro-economische gegevens van de ondernemingen, bedrijfstakken en economische actoren in het algemeen.
- Ze beheert een effectenvereveningssysteem voor vastrentende financiële activa.

Ze onderhoudt **economische relaties met de voornaamste sociaaleconomische actoren van het land** (werkgevers, werknemersvertegenwoordigers, Kamers van Koophandel, beroepsorganisaties, de academische wereld, lokale overheden, enzovoort). Dat was en is een van de belangrijkste opdrachten van de Bank. In dat kader verzorgt ze het secretariaat van het Belgisch Financieel Forum dat voordrachten, debatten en colloquia organiseert in Brussel en in de 15 regionale kernen). Het Forum heeft tot doel de financiële en economische reflectie te stimuleren, een ontmoetingsplaats te zijn voor professionals, de autoriteiten, de academische wereld en de ondernemingen, en een kanaal zijn waarlangs economische en financiële kennis wordt uitgewisseld.

De Bank wil ook actief bijdragen aan de **financiële educatie in België**. Om die reden beheert ze een museum dat toegankelijk is voor het grote publiek.

De Nationale Bank van België in 2022 in een notendop

161 349 519
nieuwe uitgegeven ***bankbiljetten***
door de Bank

19 ***blogartikels***
sinds de start

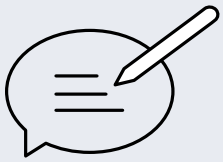

positie van de Bank
in de rangschikking van
de meest aantrekkelijke werkgevers

25 354
museumbezoekers

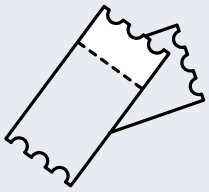

10e ***verjaardag***
van de integratie van
het prudentieel toezicht

12 *strategische*
werkterreinen

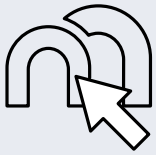

3 193 112
gebruikers van de website
nbb.be

101
aanwervingen
voor onbepaalde duur

303 575
bedrag aan ingewisselde hryvnia

116
persberichten

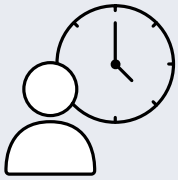

1 638
voltijdequivalenten

56 %

van de nieuwe aanwervingen
zijn vrouw

1.1

Een jaar in het teken van de **Russische oorlog in Oekraïne** en de **Strategie 2025**

De Russische oorlog in Oekraïne hield de Bank het hele jaar bezig

In de eerste jaarhelft waren de naweeën van de coronapandemie nog voelbaar. Zo konden er geen fysieke NBB-events georganiseerd worden tijdens het eerste kwartaal en bleef voor de meeste personeelsleden telewerk tot in de lente aanbevolen. Toch was het vooral de Russische oorlog in Oekraïne die het studie- en analysewerk van de Bank in 2022 fel beïnvloedde. Verder in dit verslag gaan we in het overzicht van de werking van onze departementen en diensten dieper in op wat dat allemaal betekende. Maar in deze inleidende tekst van dit Ondernemingsverslag vatten we alvast de grote lijnen voor u samen.

Meteen na de Russische invasie in februari rezen er vragen over de impact van die oorlog op onze economie. Hoe groot is de handel met Rusland, Wit-Rusland en Oekraïne? Zijn de Belgische banken en verzekeringsinstellingen actief in deze landen? Lopen ze financiële risico's? Heeft de handelsboycot gevolgen? Hoe evolueren de energieprijzen en gaat dat het inflatiepeil in ons land en in het eurogebied beïnvloeden? Kan de oorlog leiden tot een economische recessie?

Vele vragen waarvoor de overheid en de media ook naar de Nationale Bank keken om antwoorden te krijgen. De Bank richtte daarom onmiddellijk een Oekraïne-taskforce op die alle mogelijke data verzamelde en analyseerde. Tijdens de coronacrisis had de Bank al een soortgelijk overzicht ontwikkeld om de gevolgen van de pandemie op de economie samen te vatten. Die ervaring kwam goed van pas, ook al is het bijzonder uitdagend om de impact van een voortdurend wijzigende situatie in te schatten of te voorspellen.

Het resultaat was een lijvig datadashboard waarin de gevolgen zo wetenschappelijk verantwoord mogelijk in kaart werden gebracht en dat op de website nbb.be werd gepubliceerd. Het Oekraïne-dashboard werd op regelmatige tijdstippen geactualiseerd en groeide meteen uit tot een zeer goede informatiebron voor zowel overheden en beleidsmakers als academici en journalisten.

De Bank bewees met het dashboard andermaal dat ze in een mum van tijd maatschappelijk zeer relevant studiewerk, betrouwbare data en accurate analyses kan produceren. Ze toonde daarbij ook aan dat ze snel kan schakelen als de omstandigheden dat vereisen.

De oorlog beïnvloedde het werk van heel wat departementen en diensten van de Bank. Het departement Studiën, het departement Algemene statistiek, het departement Financiële markten en de dienst Internationale en Eurosysteemcoördinatie in het bijzonder hielden zich vooral met het dashboard bezig. In hun vakdomeinen gingen ze op zoek naar data en informatie die het dashboard voedden en regelmatig actualiseerden. Ook de energiecrisis en de bevoorradingsproblemen die ontstonden door de oorlog werden gezien hun directe impact op de kostprijs van de productie van heel wat goederen en dus ook de inflatie nauwgezet opgevolgd door het departement Studiën. Deze informatie-aanvoer werd aangevuld met resultaten van de bestaande NBB-enquêtes en van enkele nieuwe peilingen die we samen met het bedrijfsleven deden. Bij het opstellen van de voorjaarsprojecties die traditioneel in juni worden gepresenteerd en de najaarsprojecties van december kwamen de inzichten goed van pas. De dienst Communicatie verwerkte talrijke mediavragen en de bevindingen van onze experts werden vaak geciteerd in de media.

Toezicht

Onze toezichtdiensten moesten enerzijds de blootstelling van de Belgische verzekeringsmaatschappijen, banken en financiële dienstverleners nagaan. Al snel bleek dat de risico's voor onze financiële sector relatief klein waren. Toch was er permanent overleg met de instellingen onder toezicht om alles goed op te volgen. Anderzijds moesten we als coördinerend toezichthouder ook overleg plegen rond de rol van het interbancair SWIFT-netwerk dat betrokken werd in de uitvoering van bancaire sancties die Europa aan Rusland oplegde.

Cybersecurity

Oorlogen worden anno 2022 niet meer alleen fysiek op het terrein gevoerd maar ook in de digitale wereld. De cyberrisico's namen na de inval van Rusland in Oekraïne toe. Het departement Informatica van de Bank nam talrijke initiatieven om de beveiliging van de vele NBB-informaticatoepassingen te verzekeren. Ook interne veiligheidsdiensten van de Bank waren hierbij nauw betrokken.

National Bank of Ukraine

Voor de Nationale Bank is Oekraïne geen nobele onbekende. De Bank onderhoudt al jarenlang zeer goede relaties met de centrale bank van Oekraïne (NBU). Oekraïne maakt immers al verschillende jaren deel uit van de Belgisch-Nederlandse kiesgroep binnen het IMF. Tijdens de eerste oorlogsmaanden was er frequent bilateraal overleg tussen de NBU en de NBB over mogelijke ondersteuning en cybersecurity. De NBB is ook actief in een samenwerkingsproject van de Poolse Centrale Bank en de National Bank of Ukraine met het oog op de mogelijke toetreding van de NBU tot SEPA (Single Euro Payment Area).

Dankzij deze goede contacten was de NBB een van de eerste Europese centrale banken die een akkoord had met Oekraïne over de omwisseling van de hryvnia. Dat akkoord kwam er na intensieve onderhandelingen met de NBU enerzijds en met de Belgische federale overheid anderzijds. Zo konden Oekraïense vluchtelingen vanaf juni tot december 2022 aan de NBB-loketten hun eigen munt omwisselen in euro.

Uit solidariteit met de Oekraïense bevolking en als symbolisch gebaar werd op het dak van het NBB-hoofdgebouw de geel-blauwe vlag van Oekraïne gehesen. Over andere solidariteitsinitiatieven kan u trouwens nog meer lezen in het CSR-hoofdstuk van dit Ondernemingsverslag.

Strategie 2025:
de Bank voorbereiden voor de toekomst

De strategische oefening en de follow-up ervan

In 2020 werd een strategisch plan gelanceerd dat de Bank in staat moet stellen om zich aan te passen aan de snel evoluerende omgeving waarin ze actief is. Het plan kreeg de naam 'Strategie 2025' omdat het traject en de implementatie van de verschillende actiepunten over een periode van 5 jaar worden verspreid.

De strategie 2025 van de Bank wordt afgebeeld in het tempelmodel hieronder. Daarin zijn de missie van de Bank en de strategische doelstellingen, de 12 transversale thema's die in de strategie werden opgenomen én de nieuwe waarden die als organisatie worden nagestreefd vastgelegd.

Om erover te waken dat de strategische oefening in haar geheel goed wordt uitgevoerd, houdt het team Strategie twee keer per jaar een zogenaamde Strategic Review waarbij het Directiecomité en de verantwoordelijke personen van de thema's (12 transversale thema's + opdrachten) en van de departementen of autonome diensten bijeenkomen.

Die Strategic Reviews dienen twee doelen:

- de voortgang evalueren van de verschillende initiatieven die de strategie ondersteunen;
- het Directiecomité in staat stellen de prioriteiten te herzien en nieuwe beleidslijnen uit te zetten of nieuwe impulsen te geven waar nodig.

In 2022 werd het startschot gegeven voor die strategische herzieningen. Een eerste ontmoeting vond in het voorjaar plaats en de tweede was gepland in het najaar.

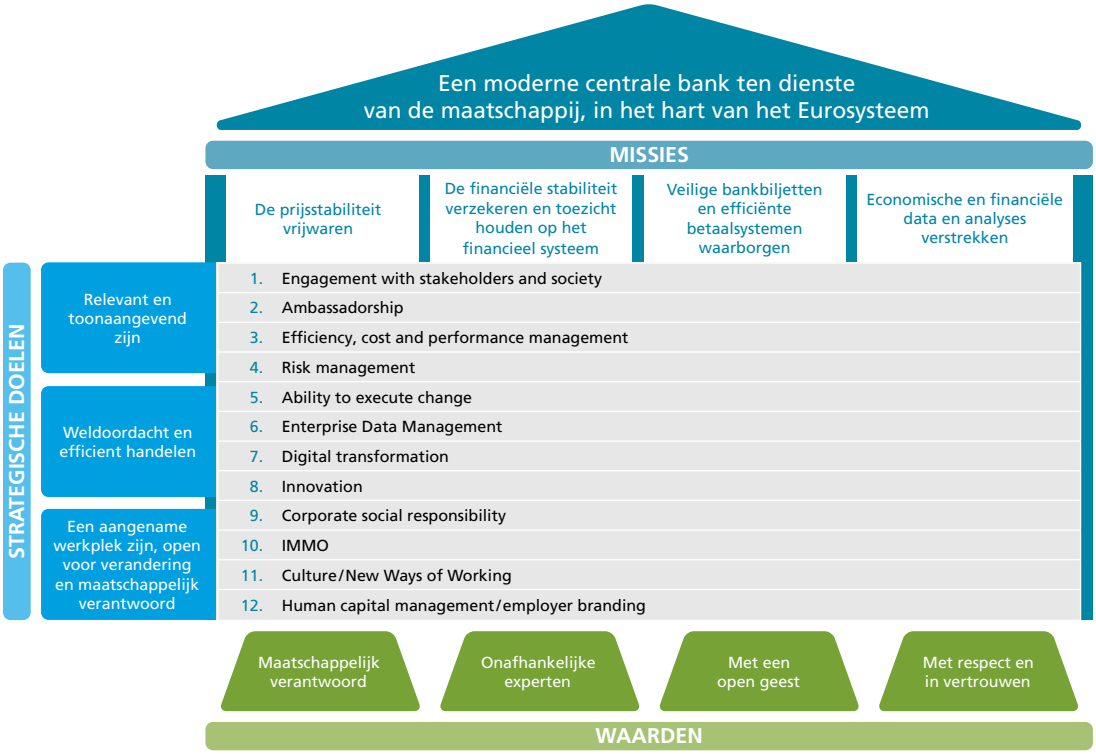

De 4 grote uitdagingen voor de Bank

1. **Ruim 25 % van de medewerkers van de Bank gaat tegen 2025 met pensioen**. Daardoor moeten niet alleen goede nieuwe profielen worden aangeworven, maar moet de vertrekkende generatie haar kennis ook overdragen aan de nieuwe.

2. **De interne processen standaardiseren.** Dat is noodzakelijk om de continuïteit van de activiteiten te garanderen in een omgeving met een grote personeelsrotatie door de omgekeerde leeftijdspiramide.

3. De Bank moet in een snel veranderende externe omgeving (COVID-19-crisis, overstromingen, Russische oorlog in Oekraïne, forse inflatie, …) **informatie verstrekken of aanbevelingen geven ter ondersteuning van beleidsbeslissingen van de overheid**.

4. De **aanbevelingen van de Bank en haar expertise wekken veel belangstelling** en het aantal uitnodigingen voor het publieke debat over diverse onderwerpen stijgt, zelfs over onderwerpen die ver van haar kerntaken afstaan (COVID-19 Economic Risk Management Group, klimaat, enzovoort).

Van onze instelling worden meer dan ooit een grote flexibiliteit en wendbaarheid verwacht.

Stand van zaken

Gezien het grote aantal strategische acties (268 voor 12 transversale thema's en 2 strategische opdrachten) heeft het team Strategie de visualisatietool Power-BI (PBI) in gebruik genomen om de voortgang van de implementatie te volgen. Hieronder zie je daarvan een illustratie.

Een snelle blik op de tool leert dat ruim 80 % van die 268 acties een jaar na de start als '*on time*' ; '*on budget*' en '*on scope*' wordt beschouwd. De tool wordt binnenkort uitgebreid met een status die de mate van voltooiing aangeeft, mogelijke vertragingsredenen en follow-upindicatoren.

Een aantal thema's vereisten bijzondere aandacht. Een daarvan was het thema Immo, aangezien de post-COVID-19-maatregelen en de prijsstijging een aanzienlijke impact hadden op het immoprogramma van de Bank.

Bovendien werden twee nieuwe projecten aan de lijst toegevoegd namelijk :

- **Business Architecture, Risk & Digital scan :** dit gemeenschappelijke project van verschillende departementen (Secretariaat-generaal, Financiën en strategie en 2nd Line of defense) wordt in het vierde kwartaal van 2022 en het vierde kwartaal van 2023 gelanceerd. Op basis van een analyse van de processen in de Bank zullen de belangrijkste activiteiten in kaart worden gebracht om daarvan de digitaliseringsbehoeften (*workflow* en *case management*) en de voornaamste risico's te bepalen.

- **Cloud for Business :** dit nieuwe project is erop gericht de invloed te beoordelen van een migratie naar de cloud van de IT-toepassingen die de operationele entiteiten gebruiken.

Innovation – Realisaties in 2022

Een gedetailleerd actieplan werd opgesteld en gevalideerd door het Directiecomité. Dat actieplan werd opgebouwd rond de vier pijlers van het mandaat van de Innovation Board. De voornaamste gerealiseerde activiteiten worden hieronder toegelicht. Ter herinnering, de Innovation Board heeft als doel de strategie 2025 te ondersteunen en de Bank te helpen relevanter, efficiënter en meer maatschappelijk verantwoord te worden.

Foster Internal Collaboration

De hoofddoelstelling bestaat erin de interne en transversale samenwerking rond innovatie te doen toenemen. Aangezien de activiteiten van de Bank sterk uiteenlopen, werd een Innovation Board opgericht die de voornaamste actoren samenbrengt. Die wordt door een centraal team ondersteund en groepeert de belangrijkste actoren op het vlak van innovatie en vertegenwoordigt op die manier de voornaamste departementen van de Bank. De vergaderingen van de Innovation Board vinden het hele jaar door plaats en werden ondersteund door een Steering committee dat bestaat uit de verantwoordelijke persoon voor innovatie, IT, data (CDO) en de projectportfolio.

Test Innovation

Een van de hoekstenen van innovatie is de uitwerking en uitvoering van innovatieve use cases om nieuwe technologieën, nieuwe werkmethoden of nieuwe oplossingen voor de Bank te testen. Op die manier kan de Innovation Board zijn waaier aan mogelijkheden uitbreiden.

Daartoe werd een Innovation Intake Funnel gecreëerd om de opsporing, evaluatie, lancering en documentatie van innovatieve use cases te formaliseren.

Verschillende daarvan werden getest en uitgewerkt, vaak met succes, aan de hand van methodes waarmee de haalbaarheid van een project kan worden nagegaan (proofs of concept), zoals voor:

- Juridisch toezicht met de ondersteuning van webscrapingtechnologie.
- Een virtuele medewerker die automatisch antwoordt op vragen over het gebruik van tools van de Bank.
- Een grafisch vormgegeven databank met de in de Bank beschikbare informatie waarin de verbanden tussen die gegevens worden gemodelleerd en geanalyseerd (project in samenwerking met de Universiteit Antwerpen).
- De automatisering en efficiëntieverhoging met geavanceerde controles op de gegevenskwaliteit van de instellingen die onder toezicht staan ter ondersteuning van onze rol als toezichthouder. De tool zal ons in staat stellen automatisch uitschieters op te sporen door de doelgegevens te consolideren en differentiatiecriteria te gebruiken.

- Een diepgaande analyse van de competenties van de medewerkers van de Bank en een toetsing aan de toekomstige behoeften (project in samenwerking met een subtechspeler in het Belgische innovatieve landschap).

- Relevantere statistische ramingen aan de hand van innovatieve regressiemethoden (project in samenwerking met de UGent).

Communication & Culture of Innovation

Er is uiteraard nog ruimte voor verbetering, maar er werd het afgelopen jaar een grote inspanning geleverd om binnen de Bank een innovatiecultuur te scheppen en te verspreiden. Er werden zogenaamde Design thinking-sessies georganiseerd om onze visie op innovatie en onze onderliggende doelstellingen en acties te verfijnen. Er werd een intern uitwisselings- en communicatieplatform (Innovation forum) ter beschikking gesteld van alle functies in de Bank zodat best practices eenvoudiger kunnen worden uitgewisseld.

Er vond een eerste groot evenement rond innovatie plaats in de Bank (Innovation day). De dag was opgebouwd rond verschillende thema's en al onze medewerkers konden er inspiratie opdoen, kennis verwerven en delen naar aanleiding van de bijdragen van ervaren keynotesprekers. In totaal hebben meer dan 400 medewerkers deelgenomen.

Leverage External Collaboration

De Bank heeft nog meer ingezet op externe partnerschappen en een nauwe samenwerking gesloten met Belgische en internationale institutionele partners: verschillende Belgische universiteiten, het Virtual Lab van het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme van het Eurosysteem (SSM) en het Innovation forum van de Bank voor Internationale Betalingen (BIB). Meer ad hoc werden ook specifieke samenwerkingen aangegaan met andere centrale banken (De Nederlandsche Bank, de Banque de France, de Europese Centrale Bank).

Meer dan 400 medewerkers hebben deelgenomen aan 'Innovation Day'.

Ability to execute change

Er werd een Project Management Office (PMO) opgericht om de capaciteit voor project- en portefeuillebeheer te versterken. Een andere realisatie bestaat in de ontwikkeling van expertise in changemanagement binnen de Bank door middel van de ADKAR-aanpak (Awareness – Desire – Knowledge – Ability – Reinforcement). Daarnaast wordt gewerkt aan een business architecture als gemeenschappelijk referentiekader voor de data- en IT-architectuur.

Efficiency, Cost and Performance Management

Het departement Financiën en strategie streeft ernaar voortdurend verbetering aan te brengen in zijn opdrachten en heeft daartoe een meerjarig begrotingsbeleid uitgewerkt voor de komende vijf jaar.

Andere acties binnen het thema Efficiency zijn de oprichting van een kenniscentrum voor procesbeheer (PCE) en de ontwikkeling van mogelijkheden voor procesherzieningen. Bovendien zal een expertisecentrum over procesautomatisering via een automatiseringsplatform in de cloud in het leven worden geroepen.

1.2

Nieuws over **de verschillende vakdomeinen van de Bank**

Onderzoek is belangrijker dan ooit in een context van onzekerheid

De Russische oorlog in Oekraïne en de laatste stuiptrekkingen van de pandemie hadden wereldwijde gevolgen, waardoor een einde kwam aan het post-COVID-19-herstel en de inflatie hoog bleef. Dat leidde tot een ongekende koerswijziging van het monetair beleid.

De teams van de Bank hadden geen historische referentie om het economische beleid te onderbouwen, maar wel een reeks uiterst nauwkeurige en flexibele analysetools die het resultaat zijn van jaren van onderzoek. Die hadden weliswaar een aantal beperkingen, maar vereenvoudigden het onmisbare diagnostische, voorspellende en adviserende werk dat van de economen wordt verwacht. Deze tools bestaan hoofdzakelijk uit wiskundige modellen waarmee plausibele scenario's voor de economie als geheel (macro-economisch) kunnen worden uitgewerkt, modellen

Departement Studiën

Het **departement Studiën** omvat verschillende groepen voor analyse- en researchwerkzaamheden. Zij helpen de positie van de Bank op het vlak van monetair beleid en macroprudentieel beleid te bepalen. Met hun hoogstaande expertise in onderzoek en economische analyse dragen ze bij aan de coherentie tussen de economische beleidslijnen en aan de verduidelijking van de acties en posities van het Eurosysteem en van de Bank.

voor prognoses op korte tot middellange termijn en fijnmaziger statistische instrumenten waarmee de diversiteit van sectorale of zelfs individuele situaties (micro-economisch) in kaart kan worden gebracht.

Een betrouwbare diagnose

Dankzij jaren van onderzoek kon gouverneur Pierre Wunsch voortbouwen op een betrouwbare diagnose van de gezondheidstoestand van de Belgische economie voor zijn werk binnen de Raad van Bestuur van de Europese Centrale Bank.

De economen van de Bank moesten niet alleen snel op de vragen om informatie van de gouverneur antwoorden, maar ook op die van de federale regering. Zo werden in zeer korte tijd een reeks analytische nota's opgesteld die van invloed zijn geweest op het publieke debat (bijvoorbeeld over de belasting op overwinsten, de ontwikkeling van de winstmarges van ondernemingen in een context van automatische loonindexering, de ongelijkheden die inherent zijn aan de opflakkering van de inflatie, of de verdelingsaspecten van de maatregelen in de strijd tegen de energiecrisis).

In de lente hebben deze intensieve werkzaamheden voor het diagnosticeren en het formuleren van mogelijkheden voor het economisch beleid gediend als basis voor de reflecties van de expertengroep 'Koopkracht en concurrentievermogen' die door de Eerste minister Alexander De Croo zijn aangesteld en die werd voorgezeten door gouverneur Pierre Wunsch. Tussen april en juni 2022 heeft deze groep met de steun van de teams van het departement Studiën twee verslagen voorgelegd aan de federale regering. In het ene werden de effecten van de energieschok toegelicht en in het tweede een reeks mogelijke maatregelen in antwoord op de crisis.

Informatie in real time

Na de initiële impact van de economische schok als gevolg van de oorlog en de energiecrisis bleven onze economen er in real time lessen uit trekken en de diagnose en prognoses bijstellen. Zo werden de economische modellen van de NBB aangepast door nieuwe functionaliteiten toe te voegen en alternatieve ijkingen te overwegen die de atypische kenmerken van de huidige crisis weerspiegelen. Die flexibiliteit heeft het mogelijk gemaakt om de risico's rond de voorspellingen beter te begrijpen.

Daarnaast werd in mei voor het eerst een gedetailleerde evolutie van de situatie in de vorm van een dashboard gepubliceerd op de website van de Bank. Dat dashboard wordt sinds september om de drie maanden bijgewerkt en is het resultaat van een nauwe samenwerking tussen de Bank, het Federaal Planbureau, de FOD Economie en particuliere economische actoren.

'Een belangrijke uitdaging voor de komende jaren bestaat er in de diepgaande transformatie van de economie naar koolstofneutraliteit tegen 2050 mogelijk te maken en tegelijk een door innovatie aangedreven duurzame groei te waarborgen'

Bedrijfsmarges bij energieschok en indexering

Een voorbeeld van onderzoek dat direct relevant is voor het debat over economisch beleid

Naast de reguliere follow-up van de economische gevolgen van de Russische oorlog in Oekraïne heeft de Bank op verzoek van de regering onderzoek gedaan naar de gevolgen van de stijgende energieprijzen en lonen voor de gezondheid van bedrijven. Een eerste toekomstgerichte analyse werd in april uitgevoerd en in mei gepubliceerd.

In die studie werd nagegaan in welke mate de ondernemingen de kostenstijgingen in hun verkoopprijzen kunnen doorberekenen. Om te beginnen identificeerden de onderzoekers de bedrijfstakken met de hoogste energie- en/of arbeidsintensiteit. Vervolgens raamden ze de impact van die twee schokken op de marges van de ondernemingen. Ze gaven daarbij aan dat de meeste bedrijfstakken bij de uitbraak van de huidige crisis historisch hoge marges hadden en dat ze in staat waren een deel van de stijging van de productiekosten op te vangen.

In een tweede studie die eind 2022 werd gevoerd werd bevestigd dat de mediane onderneming in de meeste bedrijfstakken een groot deel van de schok had geabsorbeerd, waardoor de marges onder het niveau van tijdens de COVID-19-crisis of van voor die crisis uitkwamen.

Bovenop langlopende projecten

Dat onderzoeksteams werden gemobiliseerd voor vraagstukken in verband met de energiecrisis wil niet zeggen dat de langlopende projecten on hold stonden. Zo bracht de tweejaarlijkse onderzoeksconferentie in oktober tien teams van onderzoekers van de Bank, van Belgische en buitenlandse universiteiten en van andere centrale banken samen om de resultaten van twee jaar intensief werk rond het thema *Household heterogeneity and policy relevance* voor te stellen.

De zeer uiteenlopende impact van de energieschok tussen huishoudens en tussen productieve sectoren toont duidelijk de relevantie van het thema heterogeniteit en ongelijkheid voor de komende jaren aan. Even relevant zijn de onderzoeksprioriteiten inzake klimaatverandering en digitalisering, zoals bepaald in de strategische oefening 2025.

Ten slotte heeft de opeenvolging van crisissen het belang aangetoond van overheidsoptreden op alle overheidsniveaus in België en de bijbehorende noodzaak om de beschikbaarheid van statistische informatie daarvoor te verbeteren.

Onder de loep van het IMF

In 2023 zal het IMF het Belgische financiële systeem auditeren in het kader van een vijfjaarlijkse oefening. De Bank speelt een belangrijke coördinerende rol in die oefening en heeft de voorbereidingen daarvan in 2022 aangevat.

In 2023 zal het Internationaal Monetair Fonds (IMF) de Belgische financiële sector en het toezicht waaraan hij is onderworpen, doorlichten. Het IMF voert die audit om de vijf jaar uit in meer dan 30 landen waarvan het financiële stelsel systeemrelevant is. Die oefening, waarvan de voorbereiding in 2022 is begonnen, maakt deel uit van het *Financial Sector Assessment Programme* (FSAP). Daarin ligt het accent op de financiële stabiliteit door te focussen op de financiële sector, het rechtskader en het institutionele kader en de uitoefening van het toezicht. Het komt bovenop de jaarlijkse zogenoemde Artikel IV-consultaties die op hun beurt focussen op economische vraagstukken en op het monetair beleid en het begrotingsbeleid.

Veel actoren

De vraagstukken in verband met de financiële stabiliteit en het toezicht op de financiële sector maken een groot deel uit van het FSAP. Dat verklaart het belang van de betrokkenheid van de Bank bij deze oefening en van haar coördinerende rol. De oefening wordt in goede banen geleid door de diensten Financiële stabiliteit, AML-toezicht en prudentieel beleid van banken en Internationale en Eurosysteemcoördinatie. Maar er worden ook mensen en middelen gemobiliseerd in andere entiteiten, waaronder de prudentiële diensten, de Juridische dienst, het departement Studiën en de cel Afwikkeling. Ook een aantal Belgische autoriteiten zijn erbij betrokken: de FSMA, de FOD Financiën, het kabinet van de minister van Financiën en het Garantiefonds. Daarbij komen de Europese autoriteiten waaronder het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme en de ECB, de Single Resolution Board (SRB) en de Belgische financiële instellingen en leden van de academische wereld.

Prudentieel toezicht en afwikkeling

Dienst Financiële stabiliteit, AML-toezicht en prudentieel beleid van banken

Deze dienst omvat een brede waaier en prudentiële opdrachten en taken:

- Risico's opsporen die een bedreiging vormen voor de stabiliteit van de financiële sector (financiële stabiliteit) en die risico's milderen door de gepaste instrumenten voor macroprudentieel beleid in te zetten.
- Preventief het stelsel ter bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme controleren.
- Op internationaal niveau prudentiële normen voor de banken en beursvennootschappen en de implementatie ervan op nationaal niveau vaststellen en ontwikkelen.

Drie pijlers

Het FSAP bestaat uit drie pijlers die samen een beeld geven van de algemene toestand van het financiële stelsel en het vermogen ervan om weerstand te bieden in geval van crisis.

De eerste pijler: solvabiliteit, schuldpositie, liquiditeit

De gezondheid en de robuustheid van het financiële stelsel worden geëvalueerd aan de hand van een analyse van het systeemrisico, op basis van indicatoren inzake solvabiliteit, schuldpositie en liquiditeit van de financiële instellingen, op basis van de financiën van de financiële actoren en de huishoudens, en van de toestand van de financiële markt en de vastgoedmarkt. Stresstests en scenarioanalyses maken het mogelijk de effecten te meten van externe macro-economische schokken op de solvabiliteit en de liquiditeit van de sectoren van de banken, de verzekeringsondernemingen en de beleggingsfondsen. De onderlinge afhankelijkheid tussen de verschillende partijen van het financiële en economische stelsel werd eveneens grondig bestudeerd.

De tweede pijler: internationale normen en best practices

De tweede FSAP-pijler omvat de evaluatie van het financieel beleid en van het toezichtskader, en van het macropudentiële kader.

De aanpak bestaat in een reeks vragenlijsten en gesprekken om te evalueren of de internationale normen en de best practices inzake de bankwetgeving (*Basel Committee Core Principles of Effective Banking Supervision*), de verzekeringsregelgeving (*IAIS Insurance Core Principles*) en de regelgeving voor het toezicht op de financiëlemarktinfrastructuren (*CPSS-IOSCO Principles for Financial Market Infrastructures*) goed worden nageleefd. Wat dat laatste punt betreft, zal de analyse van het IMF betrekking hebben op Euroclear en het toezicht erop, aangezien die betalingsinfrastructuur haar hoofdvestiging in België heeft.

De derde pijler: de vangnetten

De derde en laatste FSAP-pijler bestaat erin de lokale financiële vangnetten en het crisisbeheer te evalueren. In die context zal het IMF zich focussen op verschillende elementen:

- de relaties tussen de landen van herkomst en de gastlanden van banken inzake afwikkeling;
- de aanpassing van het depositogarantiestelsel aan de internationale normen;
- de vroegtijdige tussenkomst en de planning van het herstel en de afwikkeling van minder belangrijke kredietinstellingen (*Less Significant Institutions* – LSI), met dien verstande dat de plannen van de systeemrelevante kredietinstellingen zullen worden geanalyseerd bij gelijksoortige oefeningen in de toekomst op het niveau van het Eurosysteem.

Twee opdrachten op het terrein in het voorjaar van 2023

In december 2022 hebben IMF-vertegenwoordigers een eerste (virtuele) bezoek van twee weken aan België gebracht om de oefening in te leiden. Het doel bestond erin de voornaamste vraagstukken voor de geplande evaluaties af te bakenen. Het eigenlijke FSAP-onderzoek zal plaatsvinden in maart en juni 2023 tijdens twee opdrachten op het terrein.

In 2023 zal het Internationaal Monetair Fonds (IMF) de Belgische financiële sector en het toezicht erop doorlichten

Een delegatie van 12 personen zal in Brussel en in Frankfurt verblijven voor twee weken of meer. Na dat verblijf zal de IMF-delegatie haar voorlopige conclusies meedelen aan de Belgische en Europese autoriteiten. Nadien zal het IMF een gedetailleerd verslag opmaken, de evaluatie van de stabiliteit van het financiële stelsel (FSSA). De publicatie daarvan is gepland tegen eind 2023.

Prudentieel toezicht **banken en beursvennootschappen moderniseert**

Suptech en Europese samenwerking

Het eurogebied heeft het toezicht op de banken toevertrouwd aan het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme. Dat is beter bekend onder zijn Engelse benaming SSM, *Single Supervisory Mechanism* (SSM), dat wordt geleid door de Europese Centrale Bank in Frankfurt. De Nationale Bank van België draagt bij aan het toezicht op de banken door het SSM en aan de inspanningen voor het gebruik van innovatieve technologieën bij het toezicht.

In 2020 heeft de ECB een vijfjarenactieplan opgemaakt – de *SSM Digitalisation Blueprint* – om te beantwoorden aan een toenemende behoefte aan innovatieve technologieën voor het toezicht (*Supervisory technology* – Suptech). Deze *Blueprint* op basis van een gecoördineerde aanpak tussen de nationale toezichthoudende autoriteiten omvat specifieke projecten en alle factoren die het SSM in staat stellen zijn digitaliseringsdoelstellingen te bereiken.

Een Europese samenwerking …

Nadat het een Suptechteam had opgericht, creëerde het SSM twee structuren om een nauwe samenwerking tussen de ECB en de nationale bevoegde autoriteiten tot stand te brengen:

- De *Steering Committee Digital Agenda*, waarin directeur Tom Dechaene zetelt om de Suptechprojecten te leiden;
- Het Supervision Innovators Forum, dat de verschillende toezichthouders van het SSM, onder wie twee van de Nationale Bank van België, de mogelijkheid biedt hun kennis over Suptech uit te wisselen.

… waaraan de Bank deelneemt

Experten van het departement Informatica en van het Prudentieel toezicht van de Bank hebben bijgedragen aan die kennisuitwisseling en aan de ontwikkeling van verschillende Europese tools, waaronder:

- Virtual Lab: een platform dat een hoogstaande digitale, cloudgebaseerde infrastructuur biedt die het mogelijk maakt vanop afstand samen te werken met alle leden van het SSM.
- Heimdall: ondersteuning bij de verwerking en analyse van *Fit-and-proper*-vragenlijsten op basis van *Natural Language Processing*.
- Medusa: technologische ondersteuning bij de opmaak en coherentiecontrole van inspectieverslagen met interne modellen van de Bank.

Prudentieel toezicht en afwikkeling

Dienst Prudentieel toezicht op banken en beursvennootschappen

De **dienst Prudentieel toezicht op banken en beursvennootschappen** moet microprudentieel toezicht uitoefenen – off-site, on-site en aan de hand van een intern model – op de banken in de context van het SSM en op de beursvennootschappen. Zijn aandacht gaat daarbij voornamelijk uit naar de solvabiliteit, de liquiditeit, het bedrijfsmodel en de governance.

Internationale initiatieven delen

Elk jaar brengt de *Supervision innovators conference* in Frankfurt spelers op het vlak van innovatie bijeen die al dan niet uit de toezichtswereld komen, om ervaringen uit te wisselen. Nadat de Bank in januari 2022 een tool voor het opsporen van anomalieën in de prudentiële rapportage van banken aan het Forum had gepresenteerd, heeft zij in september vorig jaar een tool voorgesteld om de interne modellen voor kredietrisico's te toetsen.

Om ervoor te zorgen dat die Suptech-tools binnen het SSM optimaal worden gebruikt, werken de ECB en de nationale prudentiële autoriteiten ook aan een gemeenschappelijke informaticaomgeving die de naam Olympus heeft gekregen.

Tot slot werd binnen het SSM een reeks opleidingsinitiatieven genomen – waaronder een *Data Science School* – om die verschillende uitdagingen aan te pakken en het gebruik van innovatieve technologieën aan te moedigen. Ze vullen de eigen opleidingen van de Bank aan en maken het mogelijk medewerkers op te leiden en voor te bereiden op toekomstige ontwikkelingen.

Strategische denkoefening over **de organisatie van het prudentieel beleid en de inspectie van de verzekeringen**

Een toekomstbestendig prudentieel toezicht

Het prudentieel toezicht is een van de kernbevoegdheden van de Nationale Bank van België. Het moet de soliditeit en de integriteit van de financiële instellingen en de stabiliteit van het financiële stelsel waarborgen. Op die manier draagt de Bank bij aan een duurzame welvaart in ons land. Een zeer relevante en belangrijke verantwoordelijkheid, zeker in tijden van sociale en economische crisis.

Prudentieel toezicht en afwikkeling

Dienst Prudentieel beleid en inspecties van de verzekeringen

De **dienst Prudentieel beleid en inspecties van de verzekeringen** controleert de naleving van de voorwaarden en regels voor de activiteiten van verzekeringsondernemingen om de rechten te vrijwaren van de verzekerden en van derden die bij de uitvoering van verzekeringsovereenkomsten zijn betrokken.

Doeltreffend, gericht en in overeenstemming met de tijd optreden

Naar aanleiding van de tiende verjaardag van de integratie van het prudentieel toezicht in de Bank, startte het Directiecomité een strategische denkoefening over het thema op, met inbreng van andere prudentiële autoriteiten en een dertigtal representatieve CEO's voor het Belgische financiële ecosysteem.

Prudentieel toezicht bestaat er ondermeer in op te treden bij een inbreuk of een risicovolle situatie. De uitkomst van die denkoefening was dat het toezicht moet evolueren om doeltreffend, gericht en tijdig op te treden. Het komt er dus op aan een toekomstbestendig prudentieel beleid te ontwikkelen. Dat vergt veranderingen, innovaties, organisatorische en operationele investeringen en informatica-investeringen. De Bank is bereid deze acties te ondernemen, te meer omdat stilstaan achteruitgaan is in de snel veranderende digitale en economisch-financiële omgeving waarin de financiële instellingen opereren.

Innovatie, risico's en kosten

In een toekomstbestendig prudentieel toezicht moet rekening worden gehouden met meerdere parameters waaronder:

- Technologische innovatie

  Geavanceerder gebruik maken van de data, een digitaal communicatieplatform voor de sector onder toezicht in gebruik nemen, prudentiële processen van a tot z automatiseren, volledig paperless.

- Een op risico gebaseerd toezicht

  De toezichtcapaciteit moet uitbreiden daar waar de risico's het grootst zijn. Niet om te voorkomen dat ondernemingen in gebreke blijven of de regels schenden, aangezien de Bank dat niet kan waarborgen, maar om de waarschijnlijkheid en de impact van het in gebreke blijven of van een schending verder in te perken.

  De Bank zal daarom investeren in technologische innovatie en in een doorgedrevener exploitatie van gegevens, zowel in volume als in kwaliteit. Aangezien het aantal kritieke dossiers de afgelopen jaren is verveelvoudigd, wil de Bank nog beter voorbereid zijn op toekomstige crisissen.

Centraal in die toekomstbestendige visie: het maatschappelijk belang van de Belgische bevolking

Deze visie van een toekomstbestendig prudentieel toezicht maakt deel uit van het meerjarig strategisch plan van de Bank. De bovenstaande parameters werden vertaald in strategische pistes waarin staat wat de Bank van de financiële instellingen verwacht en wat zij op hun beurt van de Bank kunnen verwachten. Uiteindelijk staat bij een toekomstbestendig prudentieel toezicht één doel centraal: een weloverwogen bijdrage leveren aan de bescherming van het maatschappelijk belang van de Belgische bevolking.

MISSIE :

Expert in Natural Language Processing

‘DE SPELD IN DE DATA HOOIBERG VINDEN’

PASCAL RINGOOT / ANALIST PRUDENTIEEL TOEZICHT

De bank beschikt over massa’s data. Daar zit waardevolle informatie in, maar hoe haal je die er op de meest efficiënte manier uit, zonder dat medewerkers elk document moeten doorploegen? Daar kan NLP – Natural Language Processing – bij helpen. Pascal Ringoot is expert.

Pascal: ‘NLP is het vakgebied binnen AI (Artificial intelligence) dat zich bezighoudt met de analyse van de menselijke taal. Dat doet het door woorden en woordcombinaties te leren herkennen, en zo informatie te classificeren. Zo stuurt NLP-vertaalprogramma’s als Google Translate en DeepL, evenals de spraakassistent Siri en de vele chatbots van bedrijven.’

'Het blijft wel aan de analist om uiteindelijk te beslissen wat relevant is en wat niet'

Mens blijft de baas

'Laat ik een concreet voorbeeld geven: de HelpU AML-toepassing (*Anti-Money Laundering*) binnen de prudentiële dienst. We hebben zo veel documentatie dat we ze onmogelijk helemaal kunnen doornemen. Maar je kunt ze ook niet zonder meer archiveren, want dan speel je belangrijke informatie kwijt. Een paar jaar geleden hebben we een project opgezet bij de toezichtdiensten waarbij we op zoek zijn gegaan naar een systeem dat enkel relevante informatie haalt uit bijvoorbeeld auditeurs- en inspectieverslagen van verzekeringen of banken. Een tool die de speld in de hooiberg tracht te vinden, dus. We weten voor een groot deel wat in de documenten zal staan en willen enkel die documenten selecteren die afwijken van de norm. We jagen de documenten door een NLP-programma en dat geeft dan de afwijkende zaken weer. Het blijft wel aan de analist om uiteindelijk te beslissen wat relevant is en wat niet. Het laatste woord is nog altijd aan de mens, het programma is maar een hulpmiddel. Ooit zal de machine het misschien overnemen, maar voorlopig beschikt ze nog altijd niet over enkele cruciale tools, zoals de volledige grammaticale analyse van zinnen of de perfecte herkenning van voornaamwoorden om te kunnen refereren.'

NLP in de Bank

'NLP wordt stilaan uitgerold, in de Bank en daarbuiten. Ik volg wat de ECB, de Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Bedrijfspensioenen (EIOPA) en andere centrale banken doen. Er zijn al projecten die min of meer operationeel zijn en die voor kruisbestuiving zorgen. Maar het is allemaal nog prematuur. Er bestaat nog geen allesomvattend NLP-programma, enkel componenten die al bruikbaar zijn.'

'Het is de bedoeling dat we begin 2023 iets operationeels hebben voor de toezichtdiensten, geënt op de AML-compliancedocumenten, met daarnaast ook een luik voor analyse van alles wat in de nieuwsmedia verschijnt. Later volgen de andere diensten, mocht dat nuttig blijken. Iedereen is er op zijn eigen manier mee aan de slag. Binnen andere diensten zijn ook initiatieven vergevorderd waar onder andere collega's van het Data Science Center aan meewerken. Ik heb het geluk dat ik er quasi fulltime mee bezig kan zijn.'

Bijdragen aan **de digitale euro** en zorgen voor **veilige betalingssystemen**

Naar een digitale euro

De Bank bereidt de potentiële invoering van een digitale euro verder voor in samenwerking met de ECB. Of een digitale euro al dan niet in gebruik wordt genomen wordt beslist na een onderzoeksfase van twee jaar die in oktober 2021 van start ging.

De onderzoeksfase heeft tot doel technische vraagstukken op te lossen en de gevolgen in kaart te brengen van een digitale munt op de betalingsinfrastructuren, de financiële stabiliteit en de financiële inclusie. Ze wordt uitgevoerd door verschillende werkgroepen die zijn opgericht door de ECB, waaronder de *High-Level Task Force* (hierna de HLTF) en de *Project Steering Group* (hierna de PSG) waarin de Bank is vertegenwoordigd.

De HLTF moet vergaande voorstellen doen voor de functionaliteiten en intrinsieke karakteristieken van de digitale euro. De PSG bundelt en coördineert de studie- en onderzoeksactiviteiten op het niveau van de nationale centrale banken en de ECB. Dankzij het werk van die twee groepen kon vooruitgang worden geboekt in het ontwerp van een digitale euro die in veel scenario's kan worden gebruikt, zoals voor onderhandse transacties, de e-commerce, betalingen aan de kassa van fysieke winkels of overdrachten aan de regering.

Eerste beslissingen

- Het overdrachtsmechanisme

  Een van de belangrijkste besluiten die tot dusver zijn genomen is het overdrachtsmechanisme, waarvoor is goedgekeurd dat het Eurosysteem een 'door derden gevalideerde online-oplossing' onderzoekt, vergelijkbaar met overdrachten via commerciële banken, en een 'offline peer-to-peer-oplossing' met behulp van een smartphone. Transacties zouden worden afgewikkeld op het niveau van het Eurosysteem voor onlinetransacties en op een lokaal opslagapparaat voor offlinetransacties. Ze zouden worden beheerd door tussenpersonen onder toezicht (betalingsdienstverleners). In tegenstelling tot het Eurosysteem zijn zij immers de rechtstreekse aanspreekpunten voor de particulieren, handelaars en ondernemingen die de digitale euro gebruiken.

Prudentieel toezicht en afwikkeling

Dienst Toezicht op financiële marktinfrastructuren, betalingsdiensten en cyberrysico's

De dienst houdt prudentieel toezicht op de betalingsinstellingen en de operatoren van de marktinfrastructuren. Hij ziet ook toe op de systemen die in die infrastructuren worden gebruikt. Hij analyseert de informaticarisico's als onderdeel van het algemene proces voor prudentieel toezicht en werkt aan een groter cyberbewustzijn en de weerbaarheid van de belangrijkste financiële entiteiten.

- **Geen beleggingsinstrument**

  De HLTF – CBDC (*Central bank digital currency*) heeft overigens besloten in het concept van de digitale euro instrumenten (limieten voor het bezit) op te nemen waarmee de hoeveelheid digitale euro's in omloop kan worden gecontroleerd om te vermijden dat ze voor beleggingsdoeleinden worden gebruikt. Tegelijkertijd wordt zo ook de financiële stabiliteit gevrijwaard.

- **Een cascadesysteem**

  De Raad van Bestuur van de ECB heeft verder de mogelijkheid goedgekeurd om een zogenaamde cascadefunctionaliteit te gebruiken die erin bestaat dat de middelen van een portefeuille in digitale euro die de limiet overschrijden automatisch worden overgemaakt op een gekoppelde commerciële bankrekening. De omgekeerde functionaliteit (de zogenaamde *omgekeerde cascade*) zal eindgebruikers in staat stellen een betaling te doen, zelfs wanneer het bedrag hun tegoeden in digitale euro overschrijdt, door extra geld van hun gekoppelde bankrekening op te nemen. Die twee functionaliteiten die de eindgebruiker naar keuze kan activeren, waarborgen een feilloze betalingservaring en vermijden zo dat de limiet op het bezit een limiet voor de transacties wordt.

Respect voor de privacy

Zoals toegelicht in het ondernemingsverslag van 2021 zien we de regels voor de gegevensbescherming in de Europese Unie al jaren strenger worden (denk bijvoorbeeld aan de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)). De HLTF – CBDC gaf daarom de voorkeur aan twee opties die deze bezorgdheden weerspiegelen, namelijk selectieve vertrouwelijkheid voor onlinebetalingen van geringe waarde, en volledige vertrouwelijkheid voor gebruikerssaldi en transactiegegevens voor offlinebetalingen.

Daarnaast worden momenteel verschillende technologieën voor een betere vertrouwelijkheid getest om de selectieve vertrouwelijkheid zo doeltreffend mogelijk te maken. In elk geval, en dat werd zo goedgekeurd door de Raad van Bestuur van de ECB, verbindt het Eurosysteem zich ertoe om het hoogst mogelijke niveau van vertrouwelijkheid binnen het regelgevingskader te waarborgen.

Transparantievraagstuk

Er ging veel aandacht naar het consulteren van alle betrokken partijen, gaande van de burgers tot de ondernemers. Via openbare raadplegingen werd naar de verwachtingen van de burgers in het eurogebied gepeild.

Van tijd tot tijd organiseert de Bank ook bilaterale bijeenkomsten met verenigingen die betrokken zijn bij het project en conferenties om maximale transparantie met het publiek te waarborgen.

De sector van de banken en de betalingen is ook betrokken via de adviescomités bij de ECB (de *Market Advisory Group* – MAG). De Bank neemt actief deel aan die vergaderingen om zo veel mogelijk feedback over de voortgang in te winnen van de belanghebbende partijen. Bovendien informeert ze de private sector over de voortgang van de werkzaamheden via het *National Retail Payments Committee* (NRPC) en tijdens bilaterale vergaderingen het hele jaar door, met betalingsinstellingen, banken en elke andere instelling die betrokken is bij het project onder haar toezicht.

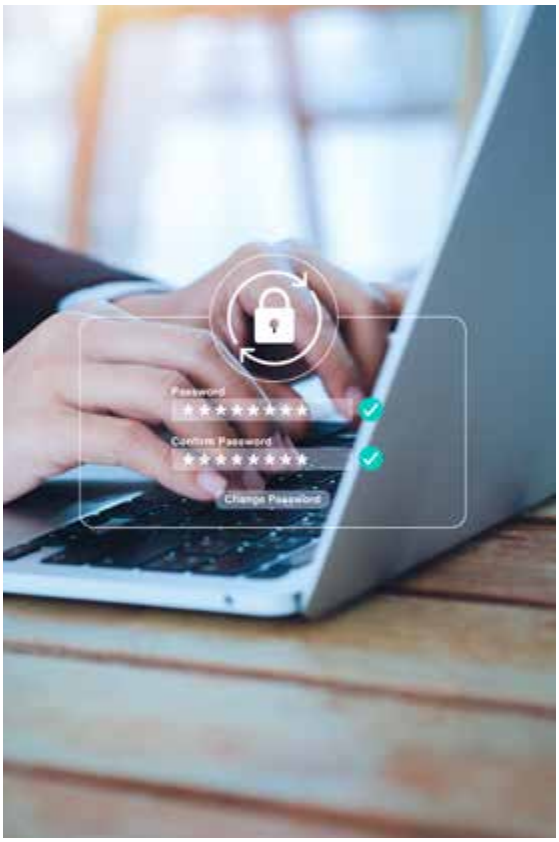

Cyberveiligheid: de Bank is waakzamer dan ooit

Kort na de Russische invasie in Oekraïne in februari 2022, maakte de Bank de instellingen onder haar toezicht bewust van de verhoogde cyberdreiging en maande ze hen aan gepaste maatregelen te nemen. Daarnaast werden de instellingen die de Bank als belangrijk beschouwt, zoals kritieke infrastructuren en leveranciers van essentiële diensten (voor de financiële sector maar ook in ruimere zin) bevraagd met een enquête. Aan de hand daarvan kon de Bank nagaan in welke mate ze operationeel voorbereid en cyberveilig waren specifiek in de context van deze crisis en de dreiging die ze vormt.

De enquête had tot doel na te gaan of deze zogenaamde belangrijke instellingen gepast hadden gereageerd op (ten minste de perceptie van) de toegenomen dreiging. De antwoorden op die vragenlijst maakten het mogelijk de domeinen in kaart te brengen die extra monitoring nodig hebben en te antwoorden op de eventuele vragen van het Nationaal crisiscentrum of het federale Cyber Emergency Response Team in het kader van de NIS-wet (*Network Information Security*) en de wet op de kritieke infrastructuren. De Bank is immers ook sectoraal contactpunt voor die materies.

Na de antwoorden grondig te hebben geanalyseerd en in sommige gevallen aanvullende informatie te hebben ingewonnen kunnen we besluiten dat de sector over het geheel genomen gepast heeft gereageerd. De betrokken instellingen zijn zich terdege bewust van de toegenomen dreiging en hebben duidelijk hun waakzaamheid opgevoerd. Ze hebben het toezicht en de informatie-uitwisseling opgedreven en inspanningen geleverd om cyberaanvallen te voorkomen en adequaat te reageren wanneer ze zich voordoen.

Tot slot heeft de Bank haar (inter)nationale partnerschappen voor informatie-uitwisseling over cyberdreiging verder uitgebreid en geïntensiveerd. Zo kan ze zich blijven aanpassen aan de snelle veranderingen inzake cyberveiligheid.

Heeft de Russische oorlog in Oekraïne een kentering teweeggebracht?

De afgelopen maanden waren er duidelijke en minder duidelijke tekenen dat de geopolitieke machtsverhoudingen aan het bewegen zijn. Geopolitiek is een complex samenspel van relaties dat veel vormen aanneemt, op veel fronten doorwerkt en onvermijdelijk een weerslag heeft op het landschap van de cyberdreiging. Hoewel dat laatste zeer volatiel is, kunnen we proberen een beeld te schetsen van de manier waarop het op korte en op lange termijn kan evolueren.

Wat is een cyberdreiging?

Kenmerken van een cyberdreiging zijn de slachtoffers, de intentie, de macht van kwaadwilligen, de technieken en de voorwendsels. De tactieken zijn doorgaans vergelijkbaar. Zo gebruiken ze actuele onderwerpen en rekenen ze op de emotionele reactie op die onderwerpen van nietsvermoedende gebruikers. De tactieken zijn weliswaar niet nieuw, maar de thema's en de technieken die in meerdere of mindere mate verband houden met de Russische oorlog in Oekraïne, de energiecrisis en de inflatiestijging zijn actueel en worden kwaadwillig ingezet om particulieren en ondernemingen te bedriegen.

Aanvallen op zwakke plekken

Cyberaanvallen waarbij kwetsbaarheden in veelgebruikte maar soms minder bekende software worden uitgebuit – rechtstreeks of via de toeleveringsketen (zoals Log4j, SolarWinds) – blijven een groot probleem, ongeacht de geopolitieke situatie. Deze aanvalsvectoren, die parallel of in combinatie met phishing en/of ransomware worden gebruikt, worden nog te vaak door hackers gebruikt om bedrijfsnetwerken binnen te dringen. Merken we ook op dat de meeste cyberaanvallen in West-Europa nog steeds gericht zijn op louter financieel gewin.

Gerichte en occasionele acties

Over het algemeen zien we ook een verschuiving van langdurige geheime cyberaanvallen naar korte zogenaamde hit-and-runaanvallen. Verondersteld wordt dat die ontwikkeling verband houdt met de Russische oorlog in Oekraïne, maar we zien die verschuiving ook bij een aantal criminele actoren onafhankelijk van de oorlog. Groeperingen die gelinkt zijn aan staten die niet rechtstreeks bij het conflict betrokken zijn, blijven zich richten op langdurige operaties zonder zichtbare impact, zoals spionage en diefstal van intellectuele eigendom.

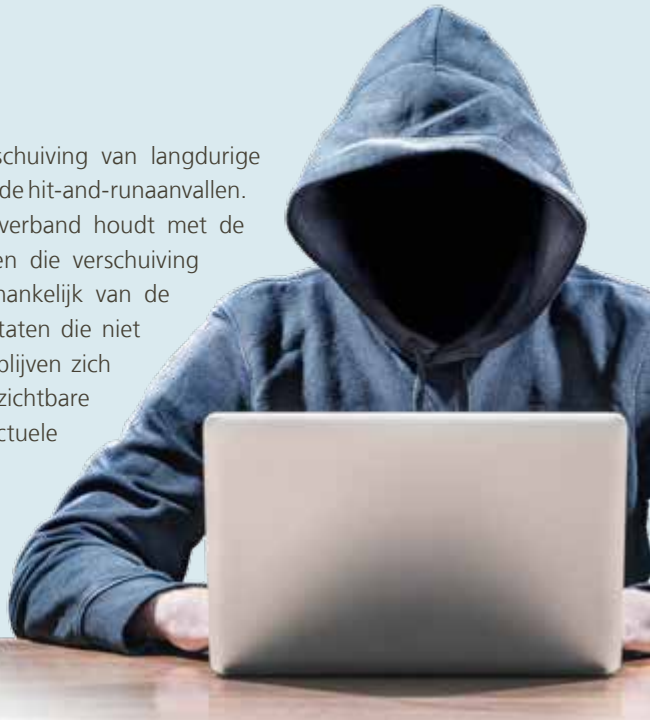

Dreigingen die specifiek verband houden met de Russische oorlog in Oekraïne

Oekraïne heeft te kampen met aanvallen die erop gericht zijn de communicatiediensten en -kanalen lam te leggen. Die aanvallen kunnen in verband worden gebracht met actoren die rechtstreeks betrokken zijn bij het conflict of met hun bondgenoten. De incidenten in Oekraïne kunnen representatief zijn voor andere incidenten die, ongecontroleerd of niet, in de toekomst dichter bij ons kunnen plaatsvinden, zoals in 2017 het geval was met de NotPetya-malware. De kans dat een dergelijk wereldwijd scenario wordt veroorzaakt door één enkele malware lijkt nu echter kleiner dan toen, omdat er meer voorzorgsmaatregelen zijn genomen als reactie op dergelijke aanvallen. Toch zijn er de laatste maanden tekenen dat kritieke infrastructuur, zoals in de energie- of de telecommunicatiesector, een groter risico loopt om het doelwit te worden van cyberaanvallen.

Hacktivisme

Sinds de oorlog is uitgebroken zien we ook meer activiteiten van zogenaamde hacktivisten, die gedreven worden door ideologie en aan beide zijden van het conflict actief zijn. Hun belangrijkste doelstelling bestaat erin diensten te verstoren door aanvallen van het type Distributed Denial of Service (DDoS) of door informatie op de officiële websites van de tegenpartij te vervangen door propaganda. De impact blijft in de meeste gevallen beperkt, wanneer passende verdedigings- en reactiemethoden worden toegepast. Bovendien is de weerbaarheid van deze hacktivisten over het algemeen minder groot dan die van criminele of aan de staat gelieerde groeperingen, en zijn ze doorgaans minder goed georganiseerd. Het is misschien om deze redenen dat de activiteit van sommige hacktivisten de laatste tijd afneemt, maar andere lijken nog steeds actief. De mate waarin Rusland de komende jaren internationaal geïsoleerd zal zijn, zal dan ook bepalen hoe het cyberdreigingslandschap zich zal ontwikkelen.

Zijn centrale banken en andere financiële instellingen vaker het doelwit?

We vrezen dat onder meer de financiële instellingen als gevolg van de economische sancties tegen Rusland een groter cyberrisico lopen dan voorheen. De afgelopen maanden zijn immers expliciete en gerichte dreigingen waargenomen en hebben aanvallen plaatsgevonden tegen instellingen van de financiële sector, meestal met een beperkte of geen (operationele) impact. De recente ontwikkelingen wijzen op een verschuiving naar aanvallen op kritieke nationale infrastructuur, met name in de sectoren van de energie en de telecommunicatie. Secundaire schade aan de financiële sector kan in een dergelijk scenario dan ook niet worden uitgesloten.

De belangen van de verzekerden beschermen en de continuïteit van de verzekeringsondernemingen waarborgen

Waakzaamheid tegen cyberrisico's

Het toezicht op het cyberrisico werd op de verschillende terreinen van het toezicht op de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen geïntensiveerd.

Na een transversale analyse van het cyberrisico – waarvan ze het verslag in 2021 aan de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen onder haar toezicht heeft overgemaakt – heeft de Bank in februari 2022 een workshop over dit onderwerp georganiseerd. De workshop was in de eerste plaats bedoeld voor de verantwoordelijken voor IT, informatiebeveiliging en risicobeheer van de sector. De conclusies werden bekendgemaakt tijdens twee seminaries in september 2022.

Verhoogde waakzaamheid en dialoog

Na de Russische inval in Oekraïne heeft de Bank contact opgenomen met de financiële instellingen (waaronder de verzekeringsondernemingen) om hen aan te moedigen waakzamer te zijn voor en de mogelijke gevolgen in te schatten van eventuele cyberaanvallen. Een specifiek daaraan gewijde dialoog werd opgestart tussen die ondernemingen en de Bank, bovenop de reguliere periodieke interacties.

Wanneer een belangrijk cyberincident onder de aandacht van de Bank wordt gebracht, neemt ze in de regel onmiddellijk contact op met de mogelijk getroffen verzekerings- of herverzekeringsondernemingen en de betrokken onderaannemers, om de impact van deze aanvallen en de maatregelen van de betrokken partijen ter versterking van hun IT-beveiliging te beoordelen.

In 2022 heeft de Bank de vergunningsaanvraag van een vennootschap die zich specifiek zal toeleggen op het verzekeren van dit risico in behandeling genomen.

Uitwisselingen met de actuariële functies ...

De gerichte analyses van de technische voorzieningen, zowel in de levens- als de niet-levensverzekerings-

Prudentieel toezicht en afwikkeling

Dienst Prudentieel toezicht op verzekerings- en herverzekeringsondernemingen

De **dienst Prudentieel toezicht op verzekerings- en herverzekeringsondernemingen** houdt toezicht op de Belgische verzekerings- en herverzekeringsondernemingen om de belangen van de verzekerden te beschermen en de continuïteit van de verzekeringsondernemingen te waarborgen. Hij waakt erover dat die ondernemingen, zowel kleine nichespelers als grote internationaal actieve verzekeringsondernemingen, hun risico's op een gezonde en voorzichtige manier beheren en alle reglementaire bepalingen naleven.

activiteiten die in 2021 werden opgestart werden in 2022 voortgezet. De Bank analyseerde de documentatie en het verslag van de actuariële functie voor ondernemingen met onverwachte cijfers inzake technische voorzieningen meer in detail. Ze organiseerde ook een workshop voor de actuariële functies om hen te herinneren aan de wettelijke vereisten en haar verwachtingen op dit gebied toe te lichten. Vervolgens heeft de Bank op 2 november 2022 een mededeling gepubliceerd over de taken van de actuariële functie en de vereisten voor de documentatie van de technische voorzieningen.

... en met de erkende revisoren

De Bank had in 2021 ook workshops georganiseerd voor haar erkende revisoren over hun controles op de waardering van beleggingen en de berekening van de kapitaalvereisten ter dekking van het marktrisico. Het doel van de workshops was tweeledig: een duidelijker beeld krijgen van de concrete auditwerkzaamheden en de werkzaamheden beter afstemmen op die van de revisoren. Als vervolg op die workshops is de Bank in 2022 gesprekken aangegaan met de revisoren over de investeringen op basis van een overzichtstabel.

Financiële instellingen in moeilijkheden helpen zonder de overheidsfinanciën te schaden

De werkzaamheden van de Nationale Bank als Belgische afwikkelingsautoriteit kaderen in het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme, de tweede pijler van de Europese bankenunie.

De afwikkelingsmechanismen moeten de autoriteiten in staat stellen een crisis bij een kredietinstelling op te lossen zonder dat de overheidsfinanciën daar rechtstreeks onder lijden, en daarbij de impact van die verstoringen op het systeem als geheel te beperken.

Elk jaar ontwikkelt de Bank een actieplan met haar eigen prioriteiten en met de prioriteiten die voor de volledige Europese bankenunie zijn vastgesteld door de gemeenschappelijke afwikkelingsraad. Het actieplan voor 2022 was opgebouwd rond vier pijlers die van cruciaal belang zijn om ervoor te zorgen dat, indien nodig, een faillissement van een bankgroep kan worden aangepakt zonder dat het een weerslag heeft op de reële economie, de financiële stabiliteit aantast en staatssteun moet worden ingeroepen.

Vier prioriteiten

Die vier pijlers zijn:

- **De voorbereidende werkzaamheden met elk van de in België gevestigde bankgroepen en met de beursvennootschappen** om hun afwikkelbaarheid te versterken. De Nationale Bank zorgt er samen met de gemeenschappelijke afwikkelingsraad voor dat zij voldoende voorbereid zijn om in geval van faillissement afwikkelingsinstrumenten te kunnen inzetten. Dit houdt onder meer in dat afwikkelbaarheidsoverwegingen mee de kern van hun governance uitmaken.

- **Een wet- en regelgevingskader uitwerken** dat voldoende robuust is om situaties van in gebreke blijvende instellingen snel te kunnen behandelen. Dat kader moet ook voorbereidingsvereisten bevatten voor de kredietinstellingen en beursvennootschappen, met inbegrip van vereisten voor de structuur van hun passiva. De Nationale Bank neemt als onafhankelijk deskundige deel aan de onderhandelingen op Europees niveau over deze vereisten en de tenuitvoerlegging ervan op nationaal niveau.

- **Een crisisbeheersingscapaciteit ontwikkelen** aan de hand van crisishandboeken met de verschillende juridische en operationele stappen die moeten worden ondernomen om de verschillende afwikkelingsinstrumenten in een Belgische context toe te passen.

Prudentieel toezicht en afwikkeling

Cel Afwikkeling

De Bank werd aangesteld als nationale afwikkelingsautoriteit en moet derhalve – in het kader van het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme – het faillissement van kredietinstellingen voorbereiden zodat dit kan plaatsvinden zonder de stabiliteit van het financiële stelsel in gevaar te brengen en zonder dat de kosten ten laste komen van de belastingbetaler. De Cel Afwikkeling fungeert als secretariaat van het Afwikkelingscollege – het orgaan van de Bank dat met deze taak belast is – en ziet er met name op toe dat elke kredietinstelling over een afwikkelingsplan beschikt en voldoet aan de reglementaire vereisten voor afwikkeling.

- **Door de sector voorgefinancierde afwikkelingsfondsen oprichten:** dit laatste onderdeel moet ervoor zorgen dat er financiering beschikbaar is wanneer de afwikkelingsinstrumenten moeten worden gebruikt. Die financiering door de sector wordt hoofdzakelijk verstrekt in de vorm van een Europees afwikkelingsfonds. In de loop van 2022 ontving het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds voor € 13,7 miljard aan bijdragen, wat de omvang van dat fonds op € 66 miljard bracht. De kredietinstellingen naar Belgisch recht vulden het aan met € 447 miljoen in 2022, tegenover € 347 miljoen in 2021.

Het afwikkelingskader bevindt zich op het snijvlak van recht en financiën en biedt daardoor een gunstige context voor juristen en financiële analisten om hun talenten te ontwikkelen. Het vereist analytische en conceptuele vaardigheden, onderhandelingsvaardigheden en diplomatieke vaardigheden en het vermogen om oplossingen uit te werken, die moeten worden uitgevoerd in een Belgische en Europese omgeving, in contact met kredietinstellingen en Belgische en Europese autoriteiten.

NBB Supervision portal

Op 3 oktober heeft de Bank het nieuwe portaal NBB Supervision ter beschikking gesteld voor informatie-uitwisseling met de financiële sector. De Bank beheert er de rapportageverplichtingen van de ondernemingen onder haar toezicht en van de financiële instellingen en hun commissarissen kunnen er documenten inkijken of downloaden.

De toepassing is wendbaar vormgegeven zodat er geleidelijk nieuwe ontwikkelingen aan kunnen worden toegevoegd. Om bepaalde administratieve procedures te vereenvoudigen moet NBB Supervision op termijn een centraal contactpunt worden voor de financiële instellingen voor alle diensten die de Bank aanbiedt en vragen die ze ontvangt.

Ook de Europese dimensie is een essentieel onderdeel van dit project en de mogelijke synergieën tussen de ontwikkeling van NBB Supervision en de toepassingen van de Europese autoriteiten worden eveneens in aanmerking genomen.

De Nationale Bank verzamelt meer gegevens **en verbetert de statistische processen**

De invloed van de energiecrisis op de Belgische economie beter begrijpen

De Bank vraagt de gezinnen naar hun mening over de invloed van de energiecrisis op hun inkomen

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne nam de in de winter van 2021 begonnen inflatoire druk vanaf de eerste maanden van het jaar toe. Aangezien de overheid nadenkt over de meest passende steunmaatregelen, was het onontbeerlijk om de invloed van de energiecrisis op de koopkracht van de gezinnen zo nauwkeurig mogelijk te meten. Tegen die achtergrond heeft de Bank de maandelijkse consumentenenquête aangepast en er vragen aan toegevoegd over de energiefactuur van de consumenten en hun reactie op diverse vormen van ondersteuning. Rekening houdend met de sociaaldemografische kenmerken van de ondervraagde gezinnen, maakt deze enquête een onderscheid tussen het gedrag op grond van de leeftijd, het inkomen of de gezinssituatie. Dit in samenwerking met het departement Studiën genomen initiatief leidde tot grondige analyses, die werden toegelicht op het internationale colloquium van de Bank in oktober 2022.

De enquête naar bedrijfsinvesteringen aangepast en uitgebreid

De Bank ondervraagt de bedrijfsleiders tweemaal per jaar over hun investeringen. Op initiatief van de Europese Commissie werd die enquête in 2022 aangepast om de kwaliteit van de gegevens te verbeteren en de resultaten vlotter te benutten. Ze werd ook uitgebreid tot de sector dienstverlening aan bedrijven, naast de verwerkende nijverheid.

Een realtime maatstaf van de invloed van de energiecrisis op de Belgische handelsstromen

Omdat ze maandelijks beschikbaar zijn, maken de statistieken van de buitenlandse handel het mogelijk zeer snel de pols van de wereldhandel te voelen en na te gaan welke plaats België in dat handelsverkeer inneemt. Gedurende het hele jaar trachtte de Bank, via haar publicaties, de invloed aan te tonen van de energiecrisis, en met name van de zware energiefactuur, op de in- en uitvoerstromen van België.

Tegelijkertijd bleef ze zich inspannen om de impact van de ontwikkeling en commercialisering, vanuit België, van vaccins en geneesmiddelen tegen COVID-19 op de Belgische economie toe te lichten.

Departement Algemene statistiek

Het departement Algemene statistiek heeft tot taak statistieken op te maken en te verspreiden bij een ruime waaier gebruikers – beleidsmakers of specialisten in economisch beleid – zowel in de Bank (directie, departement Studiën, Internationale en Eurosysteemcoördinatie, ...) als daarbuiten: Europese Centrale Bank (ECB) Europese Commissie (EC) en Internationaal Monetair Fonds (IMF). Onze statistieken worden in het algemeen belang ook verspreid bij burgers, het maatschappelijk middenveld, academici en de pers, om het publieke debat over de economie en de Belgische maatschappij te ondersteunen op basis van betrouwbare en hoogwaardige cijfers.

Bijdrage tot het project inzake uitwisseling van microgegevens van de buitenlandse handel

De uitwisseling van microgegevens over de buitenlandse handel in goederen tussen de lidstaten van de Europese Unie ging op 1 maart 2022 van start. Dit door de Europese Commissie en Eurostat opgezette project vergde de ontwikkeling van een gemeenschappelijke beveiligde infrastructuur, zowel bij Eurostat als in de lidstaten.

Aangezien de Bank belast is met het opmaken van de statistieken van de buitenlandse handel van België, werkte ze aan dat initiatief mee. Twee projecten werden opgestart:

- Het project *Micro Data Exchange* (MDE) betreffende de intracommunautaire uitvoer van goederen.
- Het project *Customs Data exchange* (CDE) betreffende de goederenhandel met partners buiten de EU.

Beide zijn erop gericht de coherentie van de statistieken op Europees niveau te versterken, en tegelijkertijd de administratieve last van de rapporterende ondernemingen te verlichten.

Een databank voor de gezinnen

Gelet op haar maatschappelijke rol en de weerslag van de economische beleidsbeslissingen en de monetairbeleidsbeslissingen op de gezinnen, volgt de Bank het debat over ongelijkheid van zeer nabij. In dat kader neemt ze actief deel aan de initiatieven van internationale instellingen (Eurostat, OESO, ECB) teneinde nieuwe statistieken uit te werken die de ongelijkheden inzake inkomen, consumptie en vermogen van de gezinnen in kaart brengen.

Bij dat project werd in 2022 een belangrijke stap voorwaarts gezet: in samenwerking met Statbel werd een eerste aanzet gegeven voor een databank (*Households Database*) waarin administratieve (demografische en fiscale) gegevens worden samengevoegd met via enquêtes verzamelde gegevens.

Transparantere statistische methodologieën

Van de instellingen die statistieken en analyses opmaken, wordt steeds meer transparantie gevraagd. In dat licht deelt de Bank de resultaten van haar analyses met de gebruikers, alsook informatie over de gebruikte bronnen en methoden. Zo publiceerde zij begin 2022 een bijgewerkte versie van de gebruikelijke methodologieën voor de nationale rekeningen. Deze zogenoemde bni-inventaris (bruto nationaal inkomen) beschrijft uitvoerig hoe de vele aggregaten van de nationale rekeningen – met name het bni – worden samengesteld. Aan de hand hiervan kan de bijdrage van België aan de begroting van de Europese Unie worden berekend.

De financiële statistieken: nieuw en groen

Op het vlak van financiële statistieken werd in 2022 vooruitgang geboekt bij verscheidene projecten in samenwerking met de ECB en het Europees Stelsel van Centrale Banken, inzake zowel de verspreiding van statistieken als de procedures voor en de opmaak van nieuwe statistieken.

De verspreiding van statistieken

De verspreiding van statistische gegevens werd in 2022 op verschillende gebieden verbeterd, zowel op nationaal als op Europees vlak.

- In de loop van het jaar begon de Bank twee nieuwe driemaandelijkse persberichten over de financiële activiteiten uit te brengen. Deze heten respectievelijk :
  - Niet-monetaire instellingen voor collectieve belegging naar Belgisch recht.
  - Internationale investeringspositie en financiële rekening van de betalingsbalans.
- In juli publiceerde de Europese Centrale Bank (ECB) voor het eerst meer gedetailleerde statistieken over het aanhouden en de uitgifte van effecten, samen met een methodologische handleiding. De Bank werd bij dit project betrokken naast de overige centrale banken van het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB).
- De Bank begon de ECB gegevens over de financiële kwartaalrekeningen te bezorgen. De sector 'andere financiële instellingen dan banken' werd uitgesplitst in verscheidene rubrieken om een betere analyse van de financiële sectoren te verkrijgen, ook in het kader van de niet-bancaire financiële intermediatie.

Nieuwe statistieken

Cartografie van de betalingen, klimaatindicatoren, verdeling van de welvaart over de gezinnen, afzondering van de gegevens over entiteiten die niet of weinig deelnemen aan de nationale productie, … Het jaar 2022 bracht voor de statistieken een hele reeks nieuwigheden met zich.

- De cartografie van de betalingen

Op 1 januari 2022 trad een nieuw reglement in werking dat van toepassing is op de kredietinstellingen, de betalingsinstellingen, de uitgevers van elektronisch geld en de systeembeheerders. Dat reglement streeft ernaar de betalingsgewoonten beter in kaart te brengen door meer en vaker gegevens te verzamelen.

De klimaatdimensie

Naar aanleiding van het besluit van de ECB om de klimaatdimensie meer op te nemen in de statistieken, heeft de Bank meegewerkt aan het ontwerpen en aanmaken van nieuwe indicatoren van duurzame financiering. Die indicatoren verschaffen informatie over de klimaatrisico's die de financiële instellingen lopen via de effecten en kredieten van bedrijven die ze in portefeuille hebben. Die bedrijven stoten namelijk broeikasgassen uit of lopen concrete klimaatrisico's, zoals overstromingen. Voorts schatten die indicatoren ook het aandeel van de groene obligaties in die portefeuilles. Die experimentele indicatoren en hun methodologische referenties zijn sinds januari 2023 beschikbaar op de website van de ECB.

Die nieuwe klimaatindicatoren worden besproken in de blog **'Klimaatverandering laat financiële sector niet koud'** door Martine Druant en Stijn Ferrari, die op 27 januari 2023 op de website van de Bank is verschenen.

Aandeel van groene obligaties in totaal aangehouden schuldbewijzen door Belgische ingezetenen

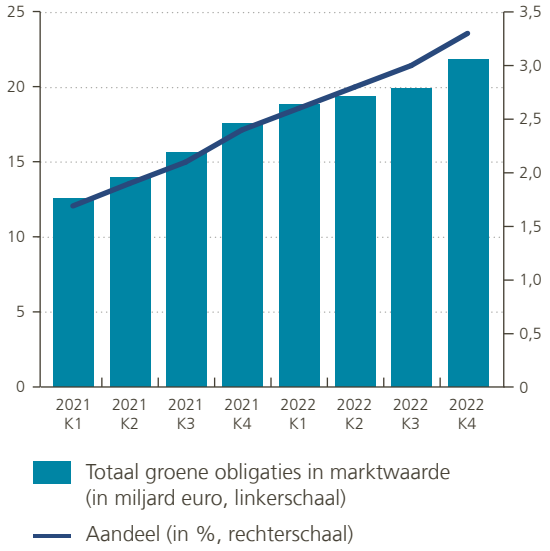

'De Belgische ingezetenen hielden in het tweede kwartaal van 2022 voor ongeveer € 19 miljard groene obligaties aan. Dat is maar een klein deel (3%) van het totale bedrag van de aangehouden schuldbewijzen.'

Het nettovermogen van Belgische gezinnen
(in € miljoen)

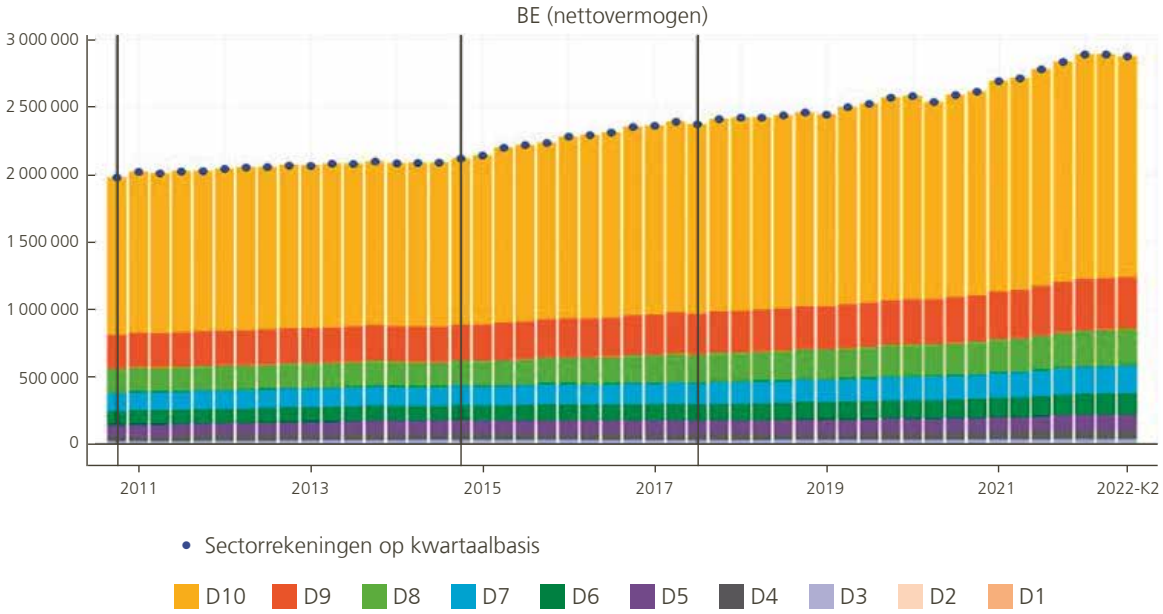

De verdeling van het vermogen over de gezinnen

Als gevolg van een toenemende vraag van de gebruikers van statistische gegevens, die tot uiting kwam in het *Data Gap Initiative* van de G20, heeft de Bank in 2022 meegewerkt aan een project van de ECB om geaggregeerde gegevens te verstrekken over de verdeling van het financiële en niet-financiële vermogen van de gezinnen.

De Bank werkt aan een nieuwe statistisch overzicht dat vanaf eind 2023 de herverdelingseffecten van het monetair beleid in kaart zal brengen

Die statistieken verkeren nog in een experimentele fase. Ze berusten op de aggregaten van de driemaandelijkse financiële rekeningen die de Bank samenstelt, alsook op de microgegevens van de HFCS-enquête (*Household Finance and Consumption Survey*). Ze maken het mogelijk de verschillende activa van de gezinnen te verdelen in decielen of volgens demografische variabelen.

Daarnaast worden nog andere indicatoren berekend, zoals de Gini-coëfficiënt (verdeling van een variabele binnen de populatie), het gemiddelde vermogen en het mediaanvermogen, enz. Voorts zal het mogelijk zijn een temporele analyse uit te voeren dankzij cijfers die vanaf 2010 op kwartaalbasis werden opgesteld.

Deze statistiek zal onder meer een beter inzicht verschaffen in de herverdelingseffecten van het monetair beleid of het mogelijk maken de impact van economische schokken op kwetsbare gezinnen te ramen. Ze wordt naar verwachting tegen eind 2023 gepubliceerd.

De entiteiten voor specifieke doeleinden in de betalingsbalans

Naar aanleiding van gezamenlijk internationaal overleg tussen de ECB en het IMF werden in het nieuwe betalingsbalanshandboek (BPM7) verscheidene aanpassingen aangebracht. Een daarvan is de definitie van een nieuwe categorie van bedrijven : de entiteiten voor specifieke doeleinden.

Deze juridische entiteiten, die werden opgericht met een bijzonder doel, worden gecontroleerd vanuit het buitenland en zorgen voor weinig of geen werkgelegenheid, productie of fysieke aanwezigheid. In de voornaamste rubrieken van de betalingsbalans en de internationale investeringspositie werd een speciale

categorie gecreëerd om de vorderingen, schulden en transacties van die ondernemingen af te zonderen. De rapportage hiervan werd in 2022 verplicht door een amendement op het richtsnoer van de ECB over de betalingsbalans.

Terwijl er in België maar een honderdtal bestaan, overheersen dergelijke entiteiten vrijwel de volledige betalingsbalans in landen als Ierland en Luxemburg, waar ze niet of weinig bijdragen aan de nationale productie.

Het Europees project inzake geïntegreerde rapportage voor de banken (IReF)

Begin juli werd in de Bank een vergadering van het Europese Statistics Committee gehouden over het *Integrated Reporting Framework* (IReF), een van de belangrijkste projecten sinds jaren van het ESCB. Dit project heeft een dubbel doel: de rapporteringslast van de banken verminderen en de opstelling van bankstatistieken herdefiniëren, zodat alle nationale centrale banken hetzelfde proces volgen.

Het IReF zal in het hele eurogebied van toepassing zijn en kan worden overgenomen door de autoriteiten van andere EU-landen. De fundamentele vereiste is dat alle bankgegevens worden gedeeld door de bevoegde autoriteiten en dat de geharmoniseerde referentiedatabanken over de financiële instrumenten en de tegenpartijen door iedereen worden gebruikt.

Een kosten-batenanalyse heeft de voordelen van het IReF aangetoond, ondanks de hoge initiële investeringen: geringere aangiftelast, efficiënter proces, betere kwaliteit van de gegevens, verbeterde vergelijkbaarheid tussen de landen en ingekorte reactietermijn.

De onderzoeksfase van het programma voor de tenuitvoerlegging van het IReF op middellange termijn ging begin 2022 van start. Dat nieuwe proces zal de 19 systemen van de nationale centrale banken vervangen en de samenwerking tussen die NCB's en de ECB stimuleren. Het IreF-programma behelst een samenwerking met de Europese Bankautoriteit (EBA), om op termijn de toezichts- en afwikkelingsrapportage te integreren.

MISSIE :

Statisticus en kunstliefhebber met een hart voor diversiteit

‘DANKZIJ COVID-19 ZAL IK MIJN PENSIOEN GEMAKKELIJKER KUNNEN VERTEREN’

RUDI ACX / DEPARTEMENTSCHEF ALGEMENE STATISTIEK

tot einde januari 2023

In 1984 kwam de jonge economist Rudi Acx het informaticateam van de Bank versterken, maar dat zag hij toen niet zitten. Gelukkig kon hij, met zijn doctoraat op zak, al na een tijd de switch maken naar Statistiek en op enkele onderbrekingen na, bleef hij er tot einde januari 2023.

Een boeiende materie

Rudi: ‘Het is een mooi geschenk als je tijdens je werk bezig kan zijn met informatie, en tegelijk ook nieuws maakt voor de buitenwereld. Voeg daaraan toe dat ik met heel goede teams kon samenwerken waardoor ik wist dat we met de beschikbare informatie, de best mogelijke statistieken konden maken.’

40 jaar maatschappelijke veranderingen

'Rond de periode waarin ik startte, werd begonnen met het hertekenen van de verouderde geldmarkten. Daar werd ik meteen aan verbonden vanuit Statistiek. Daarna kwam de oefening om de openbare kredietinstellingen (o.a. ASLK, Gemeentekrediet) te versterken en te integreren in het financiële systeem.

Na de val van het IJzeren Gordijn, kwam de opening naar Oost-Europa. De Bank gaf veel assistentie en opleiding aan die landen.

In 1995 verdubbelde ons departement, als voorbereiding tot de toetreding tot de monetaire unie. Plots dienden we Europa te voorzien van macro-economische statistieken waarvoor het toenmalige NIS (vandaag Statbel) niet uitgerust was.

De financiële crisis van 2008 leidde tot een verdere uitbreiding van de bevoegdheden van de Bank. De Bank startte met meer gedetailleerde informatiecollectes. In 2011 heeft de Bank de systemische, micro- en macroprudentiële controle op de banken voor haar rekening genomen waarbij we sterk betrokken werden.'

Coronacrisis

'Door het thuiswerk leerden we op een andere manier samen te werken. Ik heb vastgesteld dat wie thuis werkt, even goed werk levert als op de Bank.

'Het is een mooi geschenk als je tijdens je werk bezig kan zijn met informatie, en tegelijk ook nieuws maakt voor de buitenwereld'

Ook voor mij persoonlijk is het een goede zaak geweest. Dankzij COVID-19 zal ik mijn pensioen gemakkelijker kunnen verwerken, want ik leerde weer thuis te zijn.'

Technologische veranderingen

'Datacollecte in de jaren 80 gebeurde nog op papier en telefonisch, met de verwerking door het elektronisch centrum voor de bankrapportering. De gegevens werden gevalideerd en gecompileerd tot statistieken via rekenmachines. Ik herinner me de start van de pc. Je diende toegang te krijgen tot een lokaal onder slot met de IBM-computer verankerd in de muur. Dat was helemaal geen 'personal computer'. Maar de Bank is bijzonder snel geëvolueerd, het duurde niet lang of we werkten allen op pc.

Gender Diversity

'Het personeel van de Bank moet een afspiegeling zijn van de maatschappij, daar geloof ik oprecht in. We hebben al veel kunnen realiseren, maar we zijn er nog niet.'

Kunstliefhebber

'Ik zit tussen mooie werken op mijn bureau : van Raoul De Keyser, Hans Op de Beeck, Maurice Wyckaert … Het is goed dat de Bank niet enkel kunstwerken aankoopt voor haar collectie en dit ter ondersteuning van onze culturele sector, maar ze ook laat zien zowel binnen als buiten de Bank.'

Afscheidsboodschap

'De Bank mag zich gelukkig prijzen met haar personeel. Veel van onze mensen zijn heel competent en staan met passie achter hun werk.'

De Large Case Unit
Een schakel tussen de statistieken en de multinationals

Hoe moeten we het door multinationals gegenereerde vermogen opnemen in de nationale rekeningen? Die ondernemingen kennen immers per definitie geen grenzen. Dat is de opdracht van de Large Case Unit (LCU), die in 2021 werd opgericht. Een blik op een taak die zowel statistische expertise als IT-kennis en relationele vaardigheden vergt, samen met twee statistici: Xavier Deville en Anneleen Casieris.

Het bruto binnenlands product (bbp) inventariseert het vermogen dat in één jaar op ons grondgebied wordt voortgebracht. De verandering in het bbp van het ene jaar tot het andere bepaalt de economische groei, maar de mondialisering maakt de berekening ervan steeds moeilijker.

Xavier Deville: 'Al enkele jaren ondervinden wij steeds meer problemen om de activiteiten te volgen van ondernemingen waarvan de productieketens over verscheidene landen verspreid zijn, terwijl de macro-economische statistieken – waaronder het bbp – worden berekend binnen de grenzen van een land. Hoe kunnen we dus bepalen wat er in België of in het buitenland wordt geproduceerd? Om die knoop door te hakken, heeft de Bank in 2021 een zogeheten *Large Case Unit* (LCU) tot stand gebracht. Andere Europese landen hebben dat voorbeeld gevolgd.'

Anneleen Casieris: 'Wij stellen in de brongegevens van de multinationals steeds meer incoherenties vast. Deze sijpelen door in de macro-economische statistieken en dus in het bbp/bni. Dit is echter een zeer belangrijke indicator, onder meer voor de berekening van de bijdrage van de lidstaten aan de EU. Aldus raakt hij ons allen rechtstreeks in onze portefeuille, wat aan het werk van de LCU ook een sociale dimensie verleent.'

Een context van mondialisering

Xavier: 'De LCU heeft werkmethoden ontwikkeld die aangepast zijn aan de context van mondialisering, teneinde bepaalde grote multinationale groepen waarvan de cijfers moeilijk te interpreteren en te registreren zijn, grondiger en proactiever te volgen. In de praktijk gaat het erom de gegevens

te kruisen die de Bank uit verschillende bronnen verzamelt : gegevens van de buitenlandse handel (Intrastat en Extrastat), cijfers afkomstig van Statbel, btw-aangiften, …'

Anneleen : 'Wij hebben een instrument ontwikkeld om de macro-economische aggregaten van de multinationals te toetsen. Dat verschaft ons een volledig beeld van de macro-economische activiteit van de onderneming en van de daaruit af te leiden incoherenties. Onze taak bestaat erin te onderzoeken wat er schuilgaat achter de gegevens. Dat is echt speurwerk.'

Een nieuwe dynamiek

Xavier : 'We werken samen met de andere Europese LCU's, waarmee wij onze gegevens delen. Wij overleggen ook met de ondernemingen die, terloops gezegd, geenszins wettelijk verplicht zijn om onze vragen te beantwoorden. Dat is doorgaans geen probleem, aangezien zij zeer goed begrijpen welke potentiële invloed hun cijfers hebben op de macro-economische statistieken.'

Anneleen : 'We proberen hun administratieve last te verlichten, maar we moeten uiteraard de cijfers afwachten. De ondernemingen dienen hun cijfers in, en als wij incoherenties vaststellen, nemen we opnieuw met hen contact op voor aanpassingen … De LCU bundelt de vragen en vormt een buffer tussen de verschillende entiteiten van de Bank en de onderneming. In de praktijk wordt elke onderneming gevolgd door een Account Manager.'

Xavier Deville
'De multinationals begrijpen welke potentiële invloed hun cijfers hebben op de statistieken'

Anneleen Casieris
'Onze taak bestaat erin te onderzoeken wat er schuilgaat achter de gegevens. Dat is echt speurwerk'

Xavier : 'Die stappen vergen een goede coördinatie met onze collega's van de Data Collection Unit, die als eerste in contact staan met de ondernemingen. We mogen onze correspondenten geen tweemaal storen voor dezelfde vraag ! Zodra de gegevens gevalideerd zijn, sturen we ze door naar de andere entiteiten van ons departement, waaronder de dienst die de nationale rekeningen opmaakt. Met onze hulp kunnen zij hun statistische reeksen verfijnen en kwaliteitsvolle aggregaten voortbrengen.'

Een krachtig instrument

Xavier : 'Onze gegevens zijn afkomstig uit vele bronnen die op diverse plaatsen – in of buiten de Bank – zijn opgeslagen, met uiteenlopende toepassingen en toegangsmiddelen. Om het tijdrovende manuele opzoeken van gegevens te vermijden, en naar een grotere uniformisering bij de verwerking van cijfers toe te groeien, deden wij een beroep op het Data Science Center van de Bank (onze deskundigen in het ontwikkelen van toepassingen), dat ons in staat stelde een tool te ontwikkelen waarmee de gegevens gecentraliseerd kunnen worden gebruikt. Deze tool biedt ons een rekencapaciteit die tienduizenden ondernemingen aan kan. Een mooie ondersteuning voor analyses, die past in het kader van de EDM-strategie (Enterprise Data Management) van de Bank !'

Anneleen : 'Concreet komt het erop neer dat we, voor elke multinational, in een tabel de productie, het intermediair verbruik, de uit- en invoer van goederen en diensten, de investeringen, enz. vergelijken. Daaruit kunnen we dan ook de incoherenties afleiden die we zo goed mogelijk trachten weg te werken.'

Het beheer van microgegevens : kwaliteit nastreven

Tijdens het afgelopen jaar werkte het departement Beheer microdata voort aan de centralisatie en reorganisatie van de verzameling en validatie van de gegevens die derden verstrekken in het kader van onze opdrachten (statistieken, prudentieel toezicht, studies, ...).

Deze werkzaamheden, die rechtstreeks aansluiten bij de 'Data'-strategie van de Bank, zijn gericht op de rationalisatie, standaardisatie en normalisatie van de instrumenten en procedures, onder meer via een toegenomen digitalisering.

Departement Beheer microdata

Het departement Beheer microdata centraliseert de verzameling en validatie van alle economische en/of financiële gegevens die de Nationale Bank van België tot stand brengt. Zodoende vergemakkelijkt het de taak van de declaranten door als één enkele interface te fungeren. Het zorgt ervoor die activiteit efficiënt uit te voeren om de kosten tot een minimum te beperken en tegelijkertijd een gegevenskwaliteit te garanderen die aan de behoeften van de gebruikers voldoet.

Het departement stuurt tevens het strategische programma *Enterprise Data Management*, dat een moderne en efficiënte organisatie en verwerking van de gegevens van de hele Bank wil garanderen om de kwaliteit en de beschikbaarheid ervan te maximaliseren.

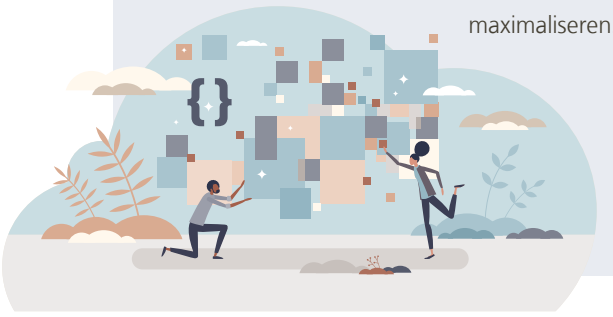

Tienduizenden declaranten

Van 2020, het jaar van oprichting van het departement Beheer microdata, tot 1 januari 2023 is het personeelsbestand er toegenomen van 0 tot 173 werknemers. Deze beheren meer dan 8 000 gegevensverzamelingen, die soms bestaan uit meerdere uiteenlopende rapportages bij tienduizenden declaranten. Deze laatste variëren van de particulier die eenmalig enkele gegevens indient tot financiële ondernemingen die dagelijks gigantische hoeveelheden gegevens verstrekken.

Die gegevens bevoorraden tal van diensten van de Bank; de meest bekende daarvan bij het grote publiek zijn de Centrale voor kredieten aan particulieren, de Balanscentrale en het Centraal aanspreekpunt. De grootste volumes zijn dan weer bestemd voor de departementen Algemene statistiek en Studiën, alsook voor de diensten die belast zijn met het prudentieel toezicht.

Tal van uitdagingen

De richting en het raamwerk van die hervormingen worden opgelegd door het *Enterprise Data Management* en het *Data Governance Office*, die werden opgericht in het kader van de strategische denkoefening van de Bank.

Dat hervormingsproject zal verscheidene jaren bestrijken door de vele uitdagingen op het vlak van integratie. In de eerste plaats voor het personeel dat uit verschillende entiteiten komt en in een volledig nieuwe context moet samenwerken, vervolgens op het niveau van toepassingen, protocollen en andere IT-technologieën.

In 2022 leverden de teams constant inspanningen; nog steeds onder invloed van de COVID-19-crisis, slaagden ze erin de groei van de activiteiten op te vangen en tegelijkertijd de dienstverlening aan cliënten te handhaven. Op basis van een omschrijving van de individuele behoeften van elke medewerker werden aanzienlijke opleidingsinspanningen geleverd.

Eerste successen

In 2022 werden verscheidene projecten afgerond.

Voor het grote publiek

- De ontwikkeling van een gebruiksvriendelijk instrument van opiniepeilingen op basis van vrije software (open source).
- De ingebruikname van een gloednieuwe toepassing voor de verzameling van bedrijfsbalansen.
- Een nieuwe applicatie voor het verzamelen van gegevens over kredieten aan ondernemingen.
- De mogelijkheid voor natuurlijke personen om hun in het bestand van het Centraal aanspreekpunt geregistreerde gegevens online te raadplegen.

Inzake gegevensbeheer

- Het gegevensbeheer werd verder ontwikkeld in de verschillende departementen van de Bank, onder leiding van een *Chief Data Officer*.

- In het kader van het programma *Enterprise Data Management* werd een nieuwe gegevens- en informatiearchitectuur opgezet en werden een aantal beleidsmaatregelen inzake het beheer van de gegevenskwaliteit vastgelegd en vervolgens uitgevoerd.

- Om die governancebeginselen ten uitvoer te leggen, werden voor de verschillende activiteitsdomeinen *Data Management Boards* opgezet. Deze leggen rekenschap af aan een *Data Governance Council* en garanderen de samenhang tussen de verschillende initiatieven in verband met gegevens in de Bank.

- Voor het personeel werden een *Data Academy* en een gerichte mededeling via een *Data Forum* ingevoerd om het maturiteitsniveau van de Bank op het gebied van gegevens te verbeteren.

Doelstellingen 2023

Het departement neemt zich voor de integratie en harmonisatie van de processen voor de verzameling en validatie van gegevens voort te zetten. Het wil echter ook een denkoefening aanvatten over de strategieën en de instrumenten voor de validatie van de ontvangen gegevens. Bedoeling is producten van de hoogste kwaliteit af te leveren, en toch de administratieve last voor de ondernemingen te minimaliseren.

Producten van de hoogste kwaliteit afleveren, en toch de administratieve last voor de ondernemingen minimaliseren

De Bank streeft naar een nog betere kwaliteit van de gegevens over de beoordeling van de conjunctuurontwikkelingen, alsook van de gegevens over directe investeringen van en in het buitenland. Hiervoor zal ze zich toespitsen op de gegevens van ondernemingen en sectoren met een belangrijk aandeel in de nationale economie.

In het kader van het gegevensbeheer, ten slotte, zijn projecten als de invoering van een *Data Catalog* en een *Master Data Management* erop gericht de interne toegankelijkheid van de talloze in de Bank beschikbare gegevens te vergemakkelijken.

Toegankelijke en door iedereen aanvaarde **bankbiljetten van hoge kwaliteit**

Een toegankelijk betaalmiddel

Uit een recente studie van de Europese Centrale Bank is gebleken dat het aandeel van de transacties met contant geld in de dagelijkse betalingen van de consumenten aanzienlijk blijft, hoewel het terugloopt.

Terwijl de transacties in contanten 58 % uitmaakten van de in 2019 in België verrichte betalingen, daalde dat cijfer tot 45 % in 2021. In die veranderlijke omgeving vindt de Bank het belangrijk te verzekeren dat contant geld een even toegankelijk en door iedereen aanvaard betaalmiddel blijft als de elektronische betaalmiddelen. Eenieder moet een betaalmiddel naar keuze kunnen gebruiken.

De afname van contanten in onze dagelijkse betalingen zet de banksector echter onder druk om de kosten van cash terug te schroeven, onder meer door bankkantoren te sluiten of het aantal geldautomaten te verminderen. Zo werden onlangs twee nieuwe projecten op touw gezet:

- **Batopin** (Belgian ATM Optimisation Initiative), een project dat ten doel heeft voor de vier grootste banken van het land een netwerk van gemeenschappelijke automaten op te zetten.
- **Jofico** (Joint Financial Company) dat bpost en andere kleinere banken omvat; dit project beoogt de geldautomaten van de deelnemende instellingen, gezamenlijk en tegen lagere kosten, aan te kopen maar ook te beheren en te onderhouden.

Dienst Cash

De dienst Cash waarborgt de biljettenbevoorrading van het land via de commerciële banken en de geldtransportbedrijven, en controleert en test regelmatig hun biljettenverwerkingsmachines. De dienst ziet ook toe op de kwaliteit van de bankbiljetten in omloop en zorgt ervoor dat valse en besmeurde coupures snel worden ingetrokken. Met haar investering in een nieuw cashcenter te Zellik toont de Bank dat ze behoort tot de groep van de meest performante centrale banken qua veiligheid, opslag, technologie en logistiek.

45 %
van de transacties in contanten in 2021

Om de toegankelijkheid van contant geld te analyseren, heeft de Nationale Bank een model uitgewerkt waarvan de voornaamste indicatoren moeten nagaan in hoeverre een groot deel van de bevolking toegang heeft tot een dicht genoeg gelegen automaat. De verkregen resultaten werden meegedeeld aan de bevoegde beleidsinstanties, die zo nodig een kader kunnen opzetten dat de toegang tot contant geld waarborgt.

Een algemeen aanvaard betaalmiddel

Contanten moeten toegankelijk, maar ook algemeen aanvaard blijven. Ervoor zorgen dat chartaal geld overal wordt aanvaard, is een essentieel element van onze betalingssystemen en stemt overeen met de status van wettig betaalmiddel van contanten. Zo kunnen de consumenten vrij hun betalingswijze kiezen en wordt vermeden dat personen die geen toegang hebben tot elektronische betalingen, worden benadeeld.

In dat verband droeg de Bank bij tot de werkzaamheden van de ELTEG III-groep (*Euro Legal Tender Expert Group*) van de Europese Commissie, die ten doel heeft:

- Een discussieforum op te zetten tussen de Commissie, de ECB en de lidstaten, over vragen omtrent de aanvaarding en beschikbaarheid van de chartale euro.
- De Commissie een analyse van de feiten en juridische ondersteuning te bieden rond de aanvaarding van de chartale euro als betaalmiddel en de beschikbaarheid ervan in de lidstaten van het eurogebied.
- De Commissie bijstaan bij de beoordeling van een eventueel wetgevend of politiek initiatief van de EU inzake de wettige betaalkracht van de bankbiljetten en muntstukken in euro.

De contantencyclus rationaliseren

De Bank streeft ernaar de contantencyclus te rationaliseren. Ze brengt de bankbiljetten in omloop via de banken en de geldtransportbedrijven. Een groot deel van de biljettenomloop wordt rechtstreeks door private bedrijven gerecycleerd volgens strikte, door de Europese Centrale Bank uitgevaardigde en door de Nationale Bank toegepaste normen. Niet door de private sector gerecycleerde bankbiljetten keren naar de loketten van de Bank terug. Ze worden verwerkt in specifiek voor centrale banken bestemde machines die uitgerust zijn met hoogtechnologische detectoren, waardoor ze de meest efficiënte en performante machines op de markt zijn.

Enkel bankbiljetten van goede kwaliteit worden opnieuw in omloop gebracht. De andere worden vernietigd en vervangen door nieuwe coupures

Uitbreiding van de CashSSP-gemeenschap

Cash Single Shared Platform (SSP) is een masterplatform op het vlak van de verwerking van cashtransacties. Het platform werd ontwikkeld en wordt gehost door de NBB en De Nederlandsche Bank.

Door alle functionaliteiten van deze logistieke toepassing te implementeren, werd de Lietuvos Bankas op 16 mei lid van Cash SSP, waardoor voortaan twaalf centrale banken de kosten voor de ontwikkeling en hosting ervan delen.

CashSSP
a Single Shared Platform

Een centrale bank
ten dienste van de maatschappij

Over de resultaten van de financiële marktactiviteiten van de Bank kan je in hoofdstuk 3 meer lezen. Hier belichten we een minder bekende activiteit van de Bank toe die in de loop van 2022 een belangrijke nieuwe opdracht kreeg.

De Nationale Bank van België beheert een centrale effectenbewaarinstelling (Central Securities Depository) en ondersteunt, via deze dienst, al meer dan 30 jaar het Agentschap van de Schuld bij de financiering van de overheidsschuld van België. Ze verleent ook bijstand aan de lokale overheid en aan particuliere ondernemingen die effecten uitgeven om hun financieringsbehoeften te dekken.

NextGenerationEU, een plan om sterker uit de pandemie te komen

In de zomer van 2022 koos de Europese Commissie de Bank uit als partner voor haar NextGenerationEU-plan. In eerste instantie komt het erop aan ongeveer € 800 miljard op te halen bij investeerders. Daartoe zal de Bank via Primary Dealers effecten uitgeven op de primaire markt voor rekening van de Commissie. Die dealers zullen de effecten vervolgens verstrekken aan andere banken en finale investeerders.

De Bank zal ook de verwerking van de transacties met die effecten op de secundaire markt ondersteunen gedurende hun hele looptijd. De Europese Centrale Bank zal de rol van betalingsbank vervullen. Ze zal tevens de rekeningen ter beschikking stellen van de Commissie via het Target-systeem. De Commissie zal die middelen vervolgens overdragen aan de lidstaten,

Departement Financiële markten

De Financiële markten hebben tot taak de fundamentele operationele opdrachten van de Bank als centrale bank en lid van het Eurosysteem te waarborgen. Het departement levert zo een essentiële bijdrage aan twee opdrachten, namelijk prijsstabiliteit en efficiënte betalingssystemen. Als bancair operationeel departement houdt deze entiteit zich noch bezig met studies noch met toezicht. Ze beschikt over onafhankelijke deskundigen met een open geest, die kunnen deelnemen aan de voorbereiding en uitwerking van het beleid, zowel nationaal als in het Eurosysteem en internationaal, dankzij hun ervaring met markten, transacties en infrastructuren.

die ze uiteindelijk zullen investeren in tal van nationale programma's. Deze beogen de Europese economie te stimuleren en sterker uit de pandemie te komen, door de klemtoon te leggen op klimaatdoelstellingen, inclusie en een verdere digitalisering.

Vooralsnog verkeert de *Issuance Service* van de EU nog in een ontwerpfase; vanaf de tweede helft van 2023 zal deze dienst volledig operationeel zijn.

Een nauwere samenwerking

De samenwerking tussen de Europese Commissie, de ECB en de Bank voor die nieuwe uitgiftedienst ging vlak vóór de Russische oorlog in Oekraïne van start. De Commissie overweegt nu om de rol van de Bank in het kader van de NGEU uit te breiden tot het instrument macrofinanciële bijstand (Macro-Financial Assistance), dat kan worden aangewend om de infrastructuur in Oekraïne weer op te bouwen. Daarnaast zou ze die rol ook willen uitbreiden tot het RePowerEU-plan dat Europa onafhankelijk wil maken van Russische fossiele brandstoffen.

Op 12 juli 2022 hebben Pierre Wunsch, gouverneur van de Nationale Bank, Johannes Hahn, Europees Commissaris voor Begroting en Administratie, en Fabio Panetta, lid van de Directie van de ECB, een intentieverklaring ondertekend om die samenwerking officieel te maken.

1.3

Innovatie zit ook in het DNA van de ondersteunende functies

Een moderne en beveiligde digitale omgeving

Departement Informatica

Het departement **Informatica** verschaft de verschillende entiteiten van de Bank de nodige middelen – materiaal, software en diensten – om hun opdrachten te vervullen. Het helpt hen kwaliteitsvolle en efficiëntere instrumenten te zoeken en te ontwikkelen die een hogere productiviteit waarborgen. Het ziet er aanhoudend op toe de risico's terug te dringen die verbonden zijn aan de toenemende bedreigingen inzake cybercriminaliteit en aantasting van de vertrouwelijkheid van persoonlijke of professionele gegevens.

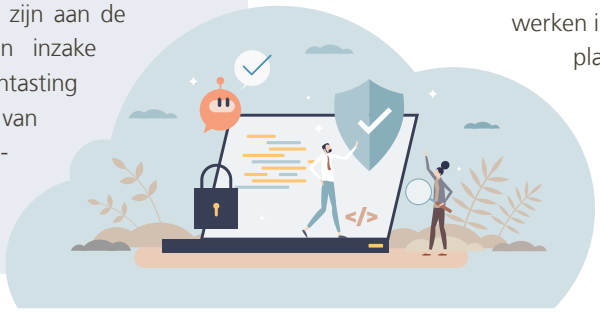

De verwezenlijkingen van het **departement Informatica** passen in de strategie van de Bank om nieuwe technologieën te ontwikkelen, met bijzondere aandacht voor nieuwe IT-vaardigheden en de aanpassing aan de digitalisering door de personeelsleden.

Een van de prioriteiten van het departement Informatica bestaat erin alle medewerkers van de Bank een moderne en beveiligde digitale werkomgeving te bieden. Tijdens het afgelopen jaar bleek dat streven onder meer uit investeringen om hybride werken in de Bank en op andere plaatsen (met name thuis) te vergemakkelijken,

en uit de mogelijkheid om in te loggen via biometrische identificatie. Al die regelingen vormen een pluspunt voor zowel het gebruiksgemak als de veiligheid.

Met de Europese Centrale Bank

Het departement IT werkt mee aan diverse projecten van de ECB, waaronder een vooronderzoek en een prototype van de ECB voor de ontwikkeling van een digitale euro.

Onze informatici werken ook in gemeenschappelijke teams aan het ontwerpen van werkinstrumenten en instrumenten voor agendabeheer en planning, voor de collega's die met de ECB samenwerken.

Sommigen droegen ook, in een Europees team, actief bij aan de uitwerking van een virtueel laboratorium voor het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme (GTM), een initiatief dat werd bekroond met de *'Cloud Innovation Award'* van het Central Banking Institute.

In de cloud

Behalve voor bepaalde kritieke toepassingen hevelt de Bank geleidelijk aan gegevens over naar de cloud. Deze technologische oplossing biedt tal van voordelen, onder meer:

- De mogelijkheid voor de gebruikers van de verschillende diensten om in de cloud zelf bepaalde taken te automatiseren, binnen een beveiligde architectuur en mits het departement Informatica hiermee instemt. De repetitieve taken in verband met de verwerking van rapporten werden aldus reeds geautomatiseerd, net als het beheer van de kunstcollectie, dat online werd gezet.

- De NBB-cloud omvat ook een ruimte 'Innovatie' waarin het mogelijk is snel nieuwe concepten te testen, zonder de beschikbaarheid van de bestaande toepassingen in het gedrang te brengen. Zo waren er tijdens het afgelopen jaar diverse tests op het gebied van artificiële intelligentie en machine learning.

- Het dataplatform dat momenteel in ontwikkeling is, beoogt de EDM-strategie (*Enterprise Data Management*) van de Bank te ondersteunen met aangepaste IT-oplossingen. Een eerste deel van de gegevens werd reeds verplaatst naar een sterk veranderende omgeving waarin ook nieuwe Business Intelligence en Data Science tools beschikbaar zijn. Die trend zal zich in 2023 voortzetten.

Andere verwezenlijkingen in 2022

- Door de migratie van een gegevenscentrum – waarin onder andere de kritieke toepassingen van de financiële markten zijn ondergebracht – kon een minder energieverslindende nieuwe technologie worden ingevoerd.

- De in 2022 vernieuwde toepassing van de Balanscentrale biedt krachtigere instrumenten aan ongeveer 500 000 ondernemingen en vzw's die hun jaarrekening moeten neerleggen bij de Bank, die deze vervolgens ter beschikking stelt van het publiek. In die nieuwe toepassing wordt het bericht van neerlegging van de jaarrekening afgeleverd in de officiële mailbox van de deposanten, wat zeer veel papier uitspaart.

- Voor het toezicht werd een portaal opgezet, wat een belangrijke vooruitgang betekent voor de ondernemingen die onder prudentieel toezicht staan. Deze tool – die past in een programma voor de vernieuwing van de toezichtsinstrumenten – biedt een eenvoudigere en efficiëntere follow-up bij de toezichthouder.

De IT-risico's: een vraagstuk voor de toekomst

Een van de essentiële taken van het departement Informatica is het beheer van de IT-risico's. In 2022 werd aldus bijzondere aandacht besteed aan de cyberrisico's die onder meer voortvloeien uit de Russische oorlog in Oekraïne. Gelet op de wereldwijde toename van dat soort risico's, zal het vraagstuk van de informaticaveiligheid tijdens de komende jaren nog belangrijker worden in de Bank.

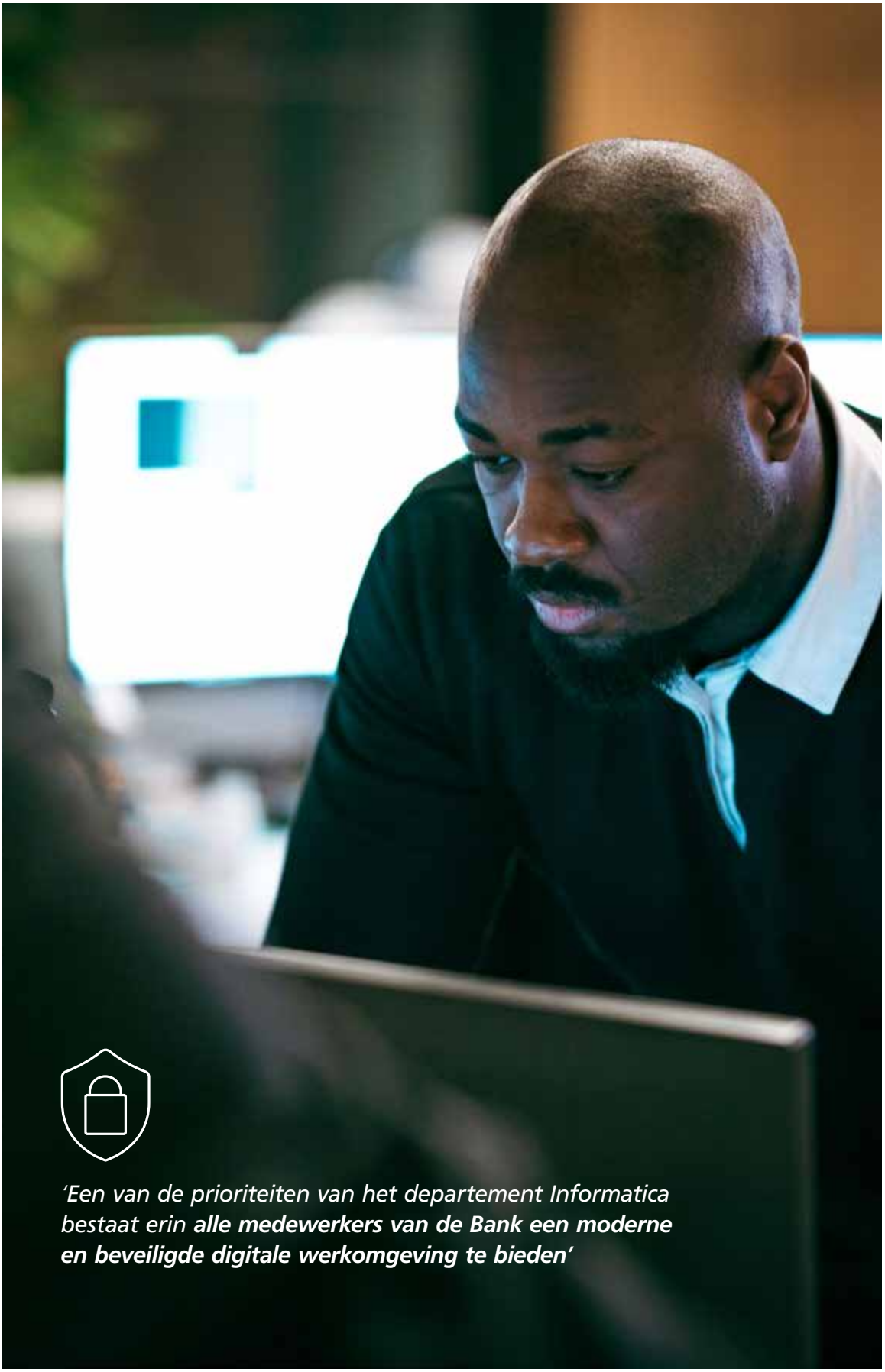

'Een van de prioriteiten van het departement Informatica bestaat erin ***alle medewerkers van de Bank een moderne en beveiligde digitale werkomgeving te bieden'***

MISSIE :

Rolmodel voor vrouwen in de Belgische technologiesector

‘VROUWEN MOGEN HUN TALENTEN NOG MEER TONEN !’

AN SWALENS / CHEF VAN HET DEPARTEMENT INFORMATICA

Onze chef van het departement Informatica is opgenomen in de nieuwe lijst van vijftig inspirerende IT-vrouwen. De non-profitorganisatie *InspiringFifty* die de lijst opstelt, streeft naar meer vrouwen in managementposities binnen de technologiesector.

An: ‘Ik zie de prijs als een erkenning. De lijst is heel uiteenlopend. Zo kwam ik bij de uitreiking bijvoorbeeld een oud-studiegenoot tegen. Zij heeft een totaal ander parcours afgelegd, maar uiteindelijk merk ik dat we wel voor dezelfde uitdagingen staan.’

Meer vrouwen in de technologiesector

'Ik ben in de eerste plaats gepassioneerd door mijn job in IT. Maar ik vind het wel belangrijk om ons streven naar meer vrouwen in de sector mee uit te dragen. Dat is een rode lijn in mijn hele carrière, net als die passie waarmee ik elke dag opnieuw aan de slag kan gaan. Dat geeft me echt voldoening!'

Een passie voor IT

'Ik ben burgerlijk ingenieur Elektronica van opleiding, maar ik ben niet zozeer geboeid door de pure technologie, wel door de oplossingen die technologie te bieden heeft! Met technologie kun je nuttige dingen doen voor de maatschappij. Technologie heeft impact. Hier bij de Bank komen die twee elementen prachtig samen: IT-oplossingen vinden waarmee we de maatschappij in haar geheel verder helpen. Da's prachtig toch!'

Meer kansen voor vrouwen

'Bij mij zaten er weinig vrouwen in de aula en dat is in al die jaren niet veel geëvolueerd. En dat is jammer, want het begint natuurlijk allemaal daar. IT is nog grotendeels een mannenwereld. Veel mensen hebben bij IT nog steeds alleen het beeld van een afgezonderde nerd achter een groot laptopscherm, terwijl IT vandaag gaat over samen creatief naar oplossingen zoeken.'

'Als je ziet wat voor een belang technologie heeft vandaag, is het toch ook niet meer dan normaal dat we meer vrouwen moeten aantrekken'

Een vrouw in de IT-sector

'Het is zeker niet altijd gemakkelijk geweest. Toen ik begon, was ik onervaren en omringd door experten. Maar na verloop van tijd merkte ik dat ik met verrassende invalshoeken een meerwaarde was. Mensen die dol zijn op technologie storten zich meteen op een 'coole' technologische oplossing. Ik stelde mij sneller de vraag: Heeft de gebruiker hier wel nood aan, wat wil die echt?'

Hoe de IT-sector meer jonge vrouwen kan aantrekken

‘We moeten meer de focus leggen op de brede en positieve impact van technologie in onze samenleving. Ook de taal waarin we uitleg geven over de mogelijkheden van IT moet toegankelijker zijn voor het brede publiek. IT zit in elke functie, ook in de Bank. Zonder IT kunnen we niet meer efficiënt en innovatief werken. Sta je daar ooit wel bij stil? Als je ziet wat voor een belang technologie heeft vandaag, is het toch ook niet meer dan normaal dat we meer vrouwen moeten aantrekken.’

Wat zou je graag willen meegeven aan jonge vrouwen in de IT-sector?

‘Het is belangrijk om eerst jouw talenten te ontdekken en die volop in te zetten. Durf je te tonen, neem initiatief, sta open voor nieuwe ervaringen en hou vol als het moeilijk is. Het leuke aan IT is dat je inspanningen ook zichtbare resultaten opleveren. Durf ervoor te gaan!’

‘IT vandaag gaat over samen creatief naar oplossingen zoeken’

MISSIE :

Optreden als tussenpersoon tussen het IT-departement en haar klanten in de verschillende bedrijfsonderdelen van de Bank

‘DE BANK HAD VERTROUWEN IN MIJ !‘

ALEXANDRA SELTEN / IT-Klantendiensten

Alexandra, die afkomstig is uit Oost-Europa, heeft de Bank ontdekt in het kader van een werkbegeleidingsprogramma.

Voor wie uit een ander land en een andere cultuur komt, is het niet evident zich op de arbeidsmarkt te integreren ! Alexandra beschikte nochtans over vele troeven : een master in Vertaling en Public Relations, en een master in Europees recht aan de universiteit Bordeaux IV (steunpunt Minsk – in het Frans gevolgde cursus). Tijdens haar studie stapte zij over op informatica en hielp ze onder meer een start-up oprichten, alvorens te gaan werken in een bedrijf dat IT-diensten verleent. Ondanks die degelijke ervaring, moest Alexandra weer van nul af aan beginnen toen ze in 2019 naar België kwam.

DUO for a JOB

‘Ik had snel begrepen dat het niet eenvoudig zou zijn om mij te integreren op een arbeidsmarkt waarvan ik de codes niet kende, en die bovendien in de war was gestuurd door de gezondheidscrisis. Gedurende negen maanden heb ik opleidingen gevolgd: Nederlands, Agile Fundamentals (aansturen van IT-teams), … Ik greep mijn kans toen ik het project DUO for a JOB ontdekte, waaraan de Bank deelneemt.

Het gaat om een vzw die jonge immigranten in contact brengt met mentors uit de bedrijfswereld, om ervoor te zorgen dat ze een voet in de stijgbeugel hebben op de Belgische arbeidsmarkt. Mijn mentor was hier de voorgaande chef van het departement Informatica van de Bank. Zijn adviezen stelden voor mij de Belgische arbeidsmarkt open, en meer bepaald de arbeidsmogelijkheden in de Bank.

Het eerste wat ik heb geleerd, is een motivatiebrief opstellen: in mijn geboorteland bestaat dat niet! Daar blijft een CV beperkt tot een opsomming van diploma’s en voorgaande betrekkingen. Voorts wordt daar bij een sollicitatiegesprek nooit een vraag gesteld over je persoonlijkheid. Ik was daar niet klaar voor. Onnodig te zeggen dat ik, ondanks een intensieve training, op de dag van mijn eerste gesprek werkelijk in de rats zat!’

Een voet in de stijgbeugel

‘Dat eerste gesprek maakte deel uit van het programma DUO for a JOB, en mondde uit in een stage van zes maanden bij het departement Informatica van de Bank. Mijn mentor bracht me in contact met de dienst waarin ik vandaag nog werk en die mij vertrouwen schonk.

Vanaf mijn eerste dag in de Bank werd ik zeer goed omringd. Mijn collega’s stonden altijd klaar om mij uitleg te geven, zelfs als ze veel werk hadden. Ik wende snel aan een ander cultuurverschil met mijn land van herkomst: hier spreekt iedereen elkaar aan met ‘jij’. De meeste mensen zijn opgewekt en vriendelijk. Ze komen spontaan met mij praten, alsof we elkaar reeds lang kennen.

Uiteindelijk is alles dus zeer goed verlopen. Het bewijs? Ik ben hier nog altijd (lacht)! Aan het einde van mijn stage kreeg ik een tijdelijke arbeidsovereenkomst, in afwachting van de graal: een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur, die ik in januari 2022 in de wacht kon slepen, na de gebruikelijke selectieprocedure die iedere kandidaat voor een job bij de Nationale Bank moet volbrengen.’

Daar moeten we nog aan toevoegen dat Alexandra, als Russisch sprekende, niet aan de kant bleef staan en zich aanbood als tolk toen de Bank, in het voorjaar van 2022, besloot om vluchtelingen uit Oekraïne in haar guesthouse te huisvesten!

‘Vanaf mijn eerste dag in de Bank werd ik zeer goed omringd. Mijn collega’s stonden altijd klaar om mij uitleg te geven, zelf als ze veel werk hadden.’

Moderner **communiceren** en efficiënter **coördineren**

Het belang van externe relaties

Het Secretariaat-generaal stuurt in het kader van de Strategie 2025 van de Bank verschillende strategische projecten aan.

Zo worden bijvoorbeeld de CSR-inspanningen van de Bank en de rapportering erover vanuit het Secretariaat-generaal gecoördineerd. In 2022 werden de mecenaatsinspanningen grondig doorgelicht en meer in lijn gebracht met de nieuwe klemtonen die de Bank wil leggen. Deze nieuwe strategische benadering ging al in 2021 van start en werd verder geïmplementeerd het voorbije jaar. Naast het vastleggen van de CSR-prioriteiten wordt ook meer belang gehecht aan de communicatie erover. Het CSR-hoofdstuk in dit ondernemingsverslag biedt een heel compleet overzicht en geeft je meer inzicht in hoe onze instelling omgaat met haar maatschappelijke rol en met thema's zoals diversiteit en inclusie.

Departement Secretariaat-generaal

Het departement Secretariaat-generaal verleent transversale ondersteuning aan alle departementen, diensten en organen van de Bank op het gebied van beheer, coördinatie, internationale betrekkingen, CSR, overheidsaangelegenheden, communicatie en public relations.

Verder lanceerde het Secretariaat-generaal in 2022 een nieuwe '*public affairs*'-strategie met een focus op enerzijds het Federaal Parlement (hoorzittingen en parlementaire vragen) en de diverse federale overheden en anderzijds ook op de academische wereld.

Secretariaat

De dienst Secretariaat ondersteunt de werking van de verschillende bestuursorganen van de Bank zoals de Regentenraad en het Directiecomité. Het organiseert ook de jaarlijkse algemene vergadering die in 2022 voor het eerst sinds de COVID-19-pandemie opnieuw in fysieke vorm plaats vond.

De dienst is verder verantwoordelijk voor het auditoriumcomplex en het Museum van de Bank. In 2022 werden heel wat inspanningen geleverd om het auditoriumcomplex uit te rusten met audiovisuele technologie die hybride vergaderingen mogelijk maakt.

Het interactieve Museum van de Bank verwelkomde het voorbije jaar 25 354 bezoekers, organiseerde in de loop van 2022 verschillende thematische events en nam opnieuw met succes deel aan de Brusselse Museumnacht.

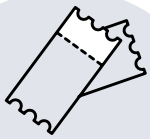

25 354

Bezoekers aan het museum

Paperless

Een van de grootste projecten van de dienst Secretariaat is het 'Paperless'-programma dat als doel heeft het papierverbruik drastisch te laten verminderen. Dit door enerzijds een wijziging in de werkcultuur binnen de Bank te stimuleren en anderzijds door digitale oplossingen aan te reiken op talrijke domeinen zoals bijvoorbeeld archivering, digitale handtekeningen, enzovoort. Het project is over meerdere jaren gespreid en noodzaakt een intense transversale samenwerking met zowat alle departementen en diensten van de Bank.

Kunstcollectie

De dienst Secretariaat is tot slot ook verantwoordelijk voor de kunstcollectie van de Bank die sinds de start van de verzameling in 1972 nu al uit meer dan 2 000 werken bestaat. De ambitie om het kunstpatrimonium niet enkel achter de gesloten deuren van de Bank te houden maar ook te tonen aan een geïnteresseerd publiek werd ook in 2022 opnieuw waargemaakt. Na de zeer gesmaakte première in samenwerking met de Bundesbank

Het werk van
43
kunstenaars werd
tentoongesteld

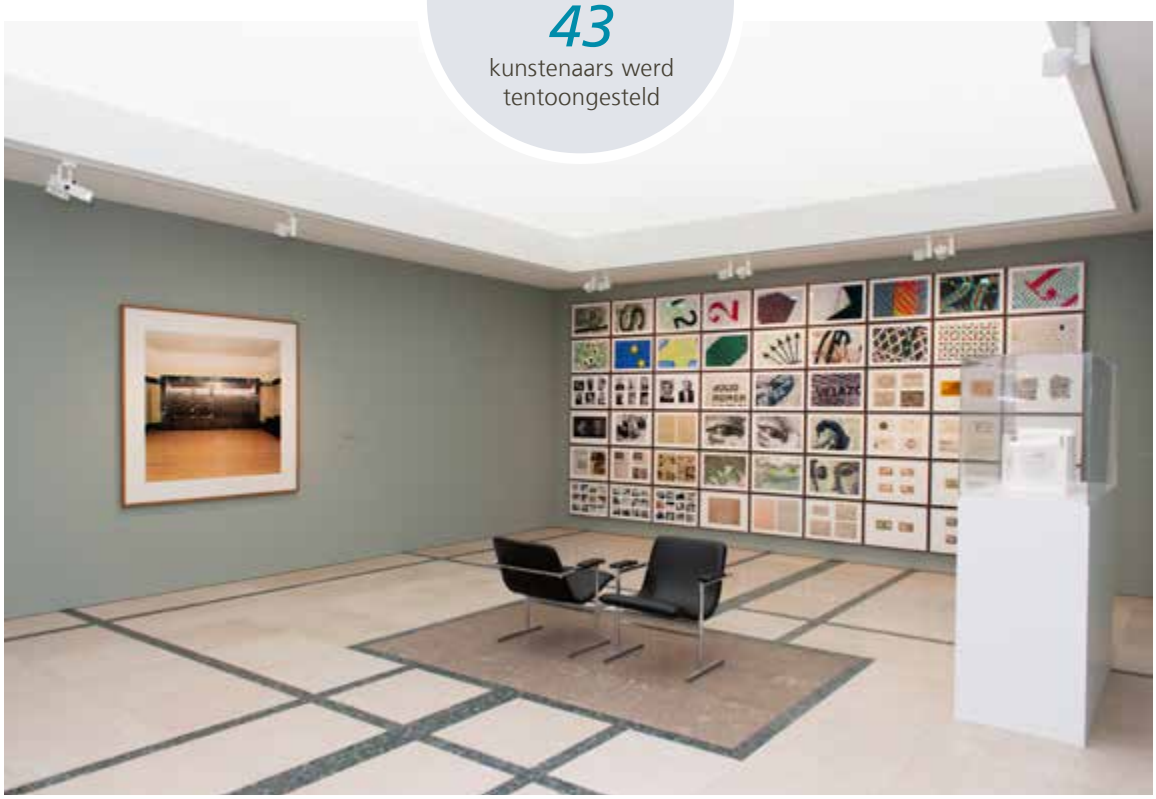

De tentoonstelling '(un)common values' toonde werken uit de collectie van de Banco de España en de Nationale Bank van België.

in 2019 werd het voorbije jaar opnieuw een tentoonstelling georganiseerd. Dit keer met werken uit de collectie van de Banco de España en de Nationale Bank.

5 662 bezoekers konden in de majestueuze, modernistische lokettenzaal van de Bank de hele zomer lang werk van 43 verschillende kunstenaars bewonderen. Het thema van de tentoonstelling was **'(un)common values'** en onderzocht hoe kunstwerken veranderingen in de maatschappij weerspiegelen, de perceptie van opeenvolgende generaties echoën en de caleidoscopische wereld waarin we leven omarmen. Voor het opzetten van de tentoonstelling en de marketing ervan werd samengewerkt met de ambassade van Spanje in België, Instituto Cervantes Bruselas en Visit.Brussels.

De dienst Internationale en Eurosysteemcoördinatie

Na een lange onderbreking door de COVID-19-restricties vonden de belangrijke internationale meetings in 2022 opnieuw fysiek of in hybride vorm plaats. Hierdoor kon de NBB haar informele en formele contacten onderhouden en aan networking doen.

Naast de coördinatie met de ECB, het SSM en de andere internationale instellingen waarin de Bank direct of indirect actief is (IMF, BIB, Europese Commissie/Belgische Permanente Vertegenwoordiging, …), is de dienst Internationale en Eurosysteemcoördinatie ook verantwoordelijk voor bilaterale internationale samenwerking.

Heel veel activiteiten stonden in 2022 in het teken van de Russische oorlog in Oekraïne. Daar kan je meer over lezen in het hoofdstuk CSR van dit verslag.

Verder was Internationale en Eurosysteemcoördinatie in 2022 nauw betrokken bij het Westelijk Balkanprogramma van de Europese Commissie dat bestaat uit een technische samenwerking met de centrale banken van zes kandidaat-lidstaten (Montenegro, Noord-Macedonië, Bosnië-Herzegovina, Servië, Kosovo en Albanië). Onder coördinatie van de dienst zijn verschillende NBB-departementen actief in opleidingen en seminaries die voor vertegenwoordigers van deze zes banken worden georganiseerd. Deze technische samenwerking startte in 2019, en in 2022 besloot de Europese Commissie een follow-up-programma te lanceren dat tot 2025 loopt.

Tot slot organiseerde de dienst namens de NBB voor de gemengde Nederlands-Belgische kiesgroep bij het IMF ook een zeer gewaardeerde online conferentie over post-COVID-19 en de geopolitieke spanningen: de nieuwe realiteit voor de macro-economie.

De hoofdzetel van de ECB in Frankfurt.

Dienst Communicatie

De dienst Communicatie zette haar outreach-ambitie om de Bank toegankelijker te maken voor de media en het grote publiek ook in 2022 onverminderd voort.

Communicatie streeft daarbij naar de ontwikkeling van de social-mediakanalen van de Bank, de productie van video's, de lancering van een compleet vernieuwde toegankelijke website, de verbetering van de taaltoegankelijkheid en leesbaarheid van haar publicaties én de organisatie van boeiende evenementen die het werk van de verschillende diensten van de Bank ondersteunen en beter kenbaar maken. Daarbij wordt extra aandacht besteed aan de beeldvorming en diversiteit.

Terwijl enkele projecten over meerdere jaren worden gespreid (bijvoorbeeld de nieuwe website is 'werk in uitvoering'), zijn enkele nieuwe initiatieven die werden genomen in het kader van de communicatiestrategie al zichtbaar.

NBB Blog

19
gepubliceerde blogposts

Zo kwam de nieuwe NBB Blog, die de bedoeling heeft om vlotter en gebalder te communiceren over thema's waar de Bank mee bezig is, in de loop van 2022 helemaal op kruissnelheid. In totaal werden er 19 vlot geschreven blogposts gepubliceerd met als onderwerpen bijvoorbeeld de zwarte lijst van de Bank, de mogelijke impact van de oorlog op de financiële stabiliteit, energieprijzen en inflatie, het kapitaal dat Belgische bedrijven in buitenlandse ondernemingen injecteren, de *fit & proper* tests voor bestuurders, telewerken en de impact op vrouwelijke werknemers, de toetreding van Kroatië tot de euro, klimaatstresstests … Er kan na 1 jaar een positieve balans van dit nieuw communicatiekanaal van de Bank worden gemaakt. Elke blogpost wordt door een duizendtal mensen gelezen en verschillende bijdragen hebben geleid tot media-aandacht.

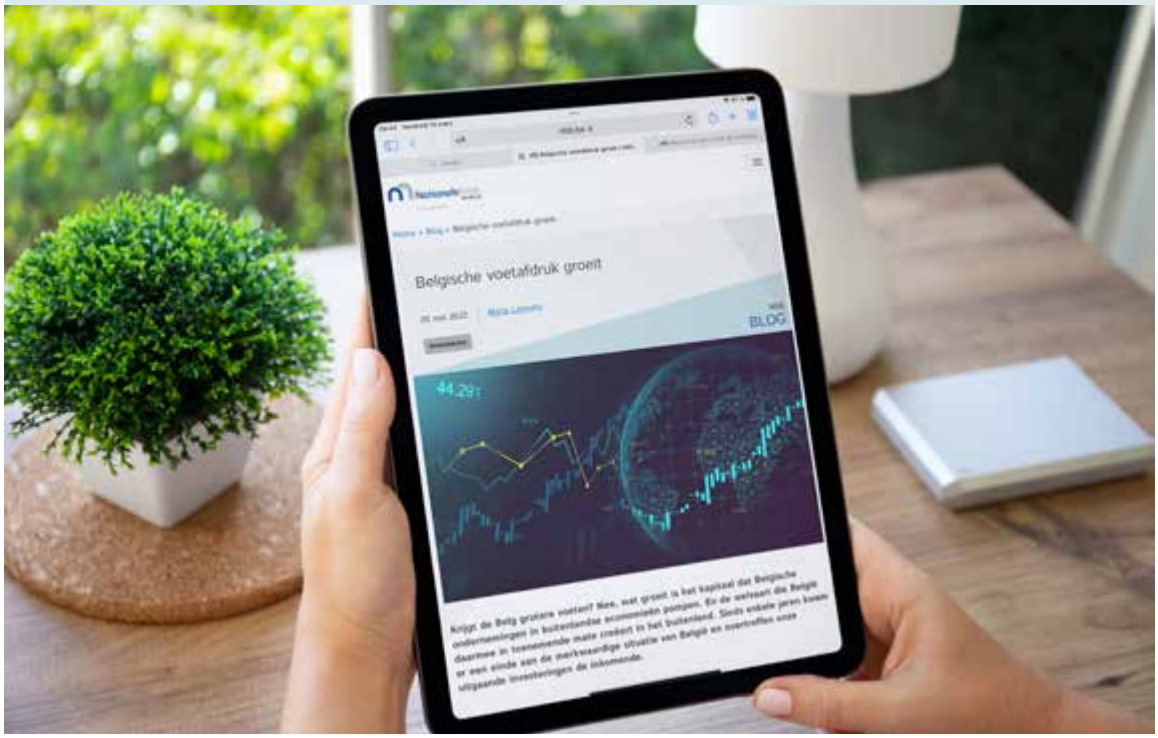

Social-mediakanalen en video

Ook het aantal followers van de NBB social-mediakanalen Twitter en Linkedin blijft maand na maand mooi groeien. Omdat klassieke geschreven communicatie terrein verliest ten opzichte van audiovisuele mediakanalen kan de Bank niet anders dan ook inzetten op video. De dienst Communicatie illustreert daarom de studies en artikels steeds vaker met korte video's waarin experten hun werk toelichten. Eind 2022 werd ook een green key studio in gebruik genomen waarmee we webinars en filmopnames op een meer professionele manier kunnen produceren.

Relaties met onze diverse stakeholders

Terwijl we inzetten op de ontwikkeling van digitale en audiovisuele communicatie blijven we ook investeren in fysieke conferenties, debatten en presentaties. De afdeling Economische Relaties organiseerde in de loop van het jaar een honderdtal events in eigen beheer of ter ondersteuning van het Belgisch Financieel Forum. Terwijl die in de eerste jaarhelft wegens de COVID-19-restricties nog vaak noodgedwongen online plaatsvonden, werd vanaf de late lente opnieuw gekozen voor de organisatie van fysieke of hybride events.

Hoogtepunt van het jaar was ongetwijfeld de zeer druk bijgewoonde conferentie naar aanleiding van de tiende verjaardag van het Prudentieel Toezicht door de Nationale Bank. Verder werden er in de loop van de maand juni in alle provincies van het land fysieke events georganiseerd met directieleden van de Bank die de economische projecties toelichtten.

Conferentie naar aanleiding van de tiende verjaardag van het Prudentieel Toezicht met directeur Dechaene.

Een ander hoogtepunt was een NBB-event in de Oostkantons. De gouverneur sprak in hoofdstad Eupen een dag lang met leden van de regering van de Duitstalige gemeenschap en leden van het Parlement. Hij luisterde ook naar vertegenwoordigers van het bedrijfsleven die enkele zeer specifieke uitdagingen van de grensregio toelichtten. In de provincie Limburg was er dan weer heel wat aandacht voor het academisch openingscollege dat de gouverneur gaf aan de UHasselt. Economische Relaties organiseerde trouwens in 2022 talrijke events die gericht waren op hogeschool- en universiteitsstudenten.

Belgische media

Meerdere keren per week werden persberichten geschreven en verstuurd over de vele activiteiten van de Bank. Druk bijgewoond waren de persconferenties die werden georganiseerd om het jaarverslag, het financiële stabiliteitsrapport, de economische vooruitzichten en enkele studies bekend te maken. Ook de persontmoeting die de Bank faciliteerde naar aanleiding van de IMF-doorlichting (het zogenoemde 'IMF Artikel IV'-bezoek) kreeg heel wat weerklank in de nationale media.

De impact van de Russische invasie in Oekraïne, de economische vooruitzichten en de snel toenemende inflatie waren de thema's die het vaakst terugkwamen in de vele vragen van Belgische journalisten die de persdienst 365 dagen op 365 verwerkte. Maar de NBB-experten stonden ook over heel wat andere onderwerpen de nationale pers te woord. Ze gaven bijvoorbeeld antwoorden op onder meer vragen over de ontwikkelingen op de arbeids- en huizenmarkt, de spaarquote van de Belg, het handelsverloop, cashbetalingen, statistische ontwikkelingen, wanbetalers, de financiële stabiliteit en het bankentoezicht.

De gouverneur gaf interviews aan alle voorname print media, was enkele keren te gast in de zondagse praatprogramma's op tv en in actualiteitsmagazines.

Internationale media

Ook in 2022 was er heel wat internationale mediabelangstelling voor de Bank. Veel vragen van internationale media waren er bijvoorbeeld over het NBB-toezicht op SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Communication) naar aanleiding van de Russische invasie in Oekraïne en de sancties die daarop volgden. Tijdens de Spring en de Annual Meetings van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en ook tijdens de ECB Sintra conferentie stond gouverneur Wunsch talrijke internationale nieuwskanalen te woord. Onder meer Reuters, Reuters TV, Bloomberg, Bloomberg TV, CNBC, de New York Times, De Volkskrant, Börsen-Zeitung en talrijke gespecialiseerde media peilden in de loop van het jaar regelmatig naar de visie van onze gouverneur over het monetair beleid en het economische klimaat. De interviews die hij gaf, leidden ook wereldwijd tot veel social-media-aandacht op Twitter.

In het teken van **verandering**

Psychologische veiligheid, het beheren van hybride werken en verandering tot stand brengen, behoren tot de voornaamste werkterreinen van **Human Resources**, die voor hun inspanningen ook een mooie erkenning kregen met een sprong voorwaarts in de Randstad-rangschikking van de meest aantrekkelijke ondernemingen.

Psychologische veiligheid

Psychologische veiligheid betekent dat je de mogelijkheid krijgt ideeën te delen, vragen te stellen, twijfels te uiten en fouten te melden zonder te worden beoordeeld. Uit onderzoek is gebleken dat die dimensie sterk bepaalt of teams doeltreffend werken. Wanneer werknemers zich psychologisch veilig voelen, is een team beter in staat oplossingen te vinden voor de complexe uitdagingen waarmee het wordt geconfronteerd in een wereld die steeds vaker in VUCA-modus verkeert ('*Volatility, Uncertainty, Complexity and Ambiguity*'). Hierdoor kunnen de teamleden beter het hoofd bieden aan veranderingen, en zijn ze creatiever en innovatiegerichter. Bovendien schept psychologische veiligheid een aangenaam werkmilieu, dat van essentieel belang is om een positieve omgeving tot stand te brengen, waarin iedereen samenwerkt in een sfeer van respect en vertrouwen. Die veiligheid biedt ook ruimte voor een open dialoog waarin nieuwe ideeën kunnen ontstaan, die de Bank in staat zullen stellen in de maatschappij een relevante en vooraanstaande rol te blijven spelen.

Meten

Wegens COVID-19 kwam werken op afstand sterk tot ontwikkeling, waardoor het moeilijker is de taken van een medewerker te volgen, van gedachten te wisselen en te werken aan een groepsdynamiek.

De psychologische veiligheid in een groep kan worden beoordeeld door aan alle medewerkers te vragen in hoeverre ze ervan overtuigd zijn dat ze bij een fout niet de directe gevolgen hiervan zouden ondervinden.

Human Resources heeft in dat verband een enquête gehouden bij het hele personeel. 54 % van de personeelsleden heeft er – anoniem – aan deelgenomen. De resultaten variëren van goed tot zeer goed.

Departement Human Resources

Het departement **Human Resources** bestaat uit twee entiteiten. De ene – Loon- en sociale administratie – is belast met het beheer van de arbeidsovereenkomsten, de bezoldigingen en de sociale voordelen. De andere – Human Resources beheer – is belast met het competentiemanagement, de indienstnemingen, de integratie van nieuwe werknemers en talentontwikkeling.

Dialogeren

De managers konden gebruikmaken van een webinaire met een handleiding om de resultaten van de enquête in hun entiteit te bespreken.

Al hun medewerkers kregen de gelegenheid voorstellen te formuleren en initiatieven te nemen.

Hoewel er voor de managers een belangrijke rol is weggelegd bij het scheppen van een psychologisch veilige omgeving, dragen ook alle leden van het team die verantwoordelijkheid.

Hybride werken

De laatste opflakkering van COVID-19 leidde tot de invoering van een hybride werktijdregeling, waarbij het personeel halftijds in de Bank en halftijds thuis kan werken. Uit de statistieken over telewerk blijkt dat de meeste werknemers in ruime mate van die regeling gebruikmaken.

Dat beleid werd na zes maanden beoordeeld aan de hand van een enquête, die werd gevolgd door discussiegroepen. De beoordeling had betrekking op thema's als het evenwicht tussen werk en privéleven, hybride vergaderingen, inclusie, deconnectie, sociale cohesie, opleiding van nieuwe collega's, enz. De conclusies worden tegen begin 2023 verwacht.

Verandering tot stand brengen

Verandering is de enige constante, luidt een gezegde. De Bank ondergaat evenwel veranderingen in tal van domeinen (zie Strategie 2025). Het is dus geen toeval dat het 'vermogen om verandering tot stand te brengen' tot de 12 strategische werkterreinen behoort. Zodoende streeft ze vier doelstellingen na: beter omgaan met de weerstand tegen verandering, de return on investment voor personen verhogen, de slaagkansen van de projecten opvoeren en een voor verandering openstaande cultuur bevorderen.

Als werknemers hun manier van werken echter niet aanpassen, zijn de slaagkansen van een veranderingsproces veeleer klein. Een goede begeleiding van het change management verhoogt de slaagkansen met een factor 6 ! Momenteel is die aanpak nog te vaak reactief en intuïtief. Indien het personeel meer en sneller

'Wanneer werknemers zich psychologisch veilig voelen, is een team beter in staat oplossingen te vinden voor de complexe uitdagingen waarmee het wordt geconfronteerd'

bij dat proces wordt betrokken, zal het er beter op voorbereid zijn en zullen de slaagkansen toenemen.

In de dienst Human Resources beheer werd een competentiecentrum opgezet, in samenwerking met de dienst Enterprise Project Management Office – EPMO. Het doel bestaat erin de slaagkansen van de projecten te bevorderen door gebruik te maken van een gemeenschappelijke methodologie, uniforme procedures en instrumenten, en heldere rollen en verantwoordelijkheden voor eenieder.

In de toekomst zullen ook opleidingen worden aangeboden aan de sponsors, de projectleiders, de kaderleden en het personeel. De expertise en ervaring van alle betrokken partijen zullen vervolgens worden samengebracht en gedeeld in een 'change community'.

Een in 2023 geplande enquête zal inzicht bieden in het verwachte vermogen tot verandering en in de initiatieven die nodig zijn om de cultuuromslag te bevorderen.

De op vijf na aantrekkelijkste werkgever

De Bank heeft zich het afgelopen jaar verder ingespannen om haar aantrekkelijkheid als werkgever te bevorderen. Het aantal indienstnemingen, bij een krappe arbeidsmarkt, en de resultaten van de 'employer brand'-studie van Randstad bewijzen dat die inspanningen vrucht afwerpen.

De enquête van Randstad meet het imago van particuliere ondernemingen met meer dan 1 000 werknemers in België, of 185 ondernemingen in 2022. Met een steekproef van meer dan 12 685 ondervraagden is ze representatief voor de bevolking van 18 tot 65 jaar. Het doel bestaat erin na te gaan of de respondenten de onderneming kennen en of ze er al dan niet graag zouden werken. De studie spitst zich ook toe op wat een onderneming aantrekkelijk maakt, aan de hand van 16 'drivers'.

De Bank bereikt de top 3, zowel voor het criterium 'goede balans tussen werk en privé' als voor 'werkzekerheid'. In de algemene rangschikking klimt ze van de 16e plaats in 2021 tot een mooie 6e plaats in 2022. Een resultaat om trots op te zijn !

Het personeel in cijfers

Het verloop van het personeelsbestand zette zijn neerwaartse tendens voort. De personeelssterkte liep terug van 1 651 voltijdequivalenten eind 2021 tot 1 638 voltijdequivalenten eind 2022. Die tendens zou de komende jaren evenwel minder uitgesproken worden.

Verloop personeelsbestand van de Bank
(aantal VTE per jaar)

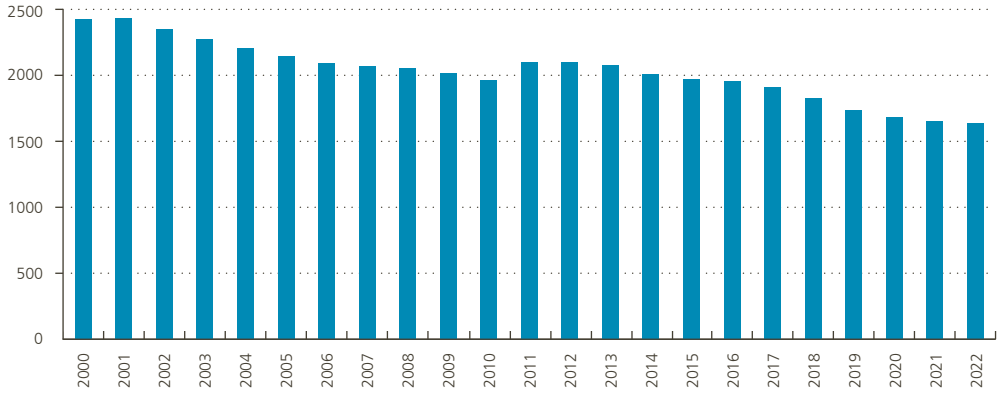

Gemiddelde leeftijd van het personeel

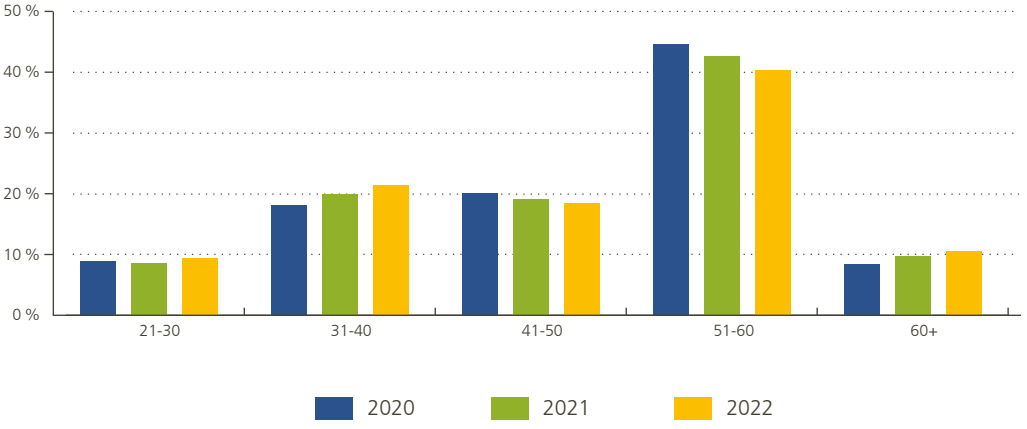

De helft van de personeelsleden is ouder dan 50 jaar. De leeftijdspiramide van het personeel zal nog enkele jaren de gevolgen weerspiegelen van een lange aanwervingsstop. De indienstnemingen van de voorbije jaren corrigeren zeer geleidelijk die wanverhouding.

De effecten van een vervroegd pensioenplan voor de bedienden zijn nog merkbaar in de leeftijdscategorie 51-60 jaar. Het personeelsbestand van de bedienden vertoont sinds 2018 een afname van de gemiddelde leeftijd als gevolg van een vervroegd vertrekplan waarvan de effecten nog voelbaar zullen zijn tot in 2023, wanneer de laatste begunstigden de Bank verlaten.

Verloop gemiddelde leeftijd van het personeel over de jaren

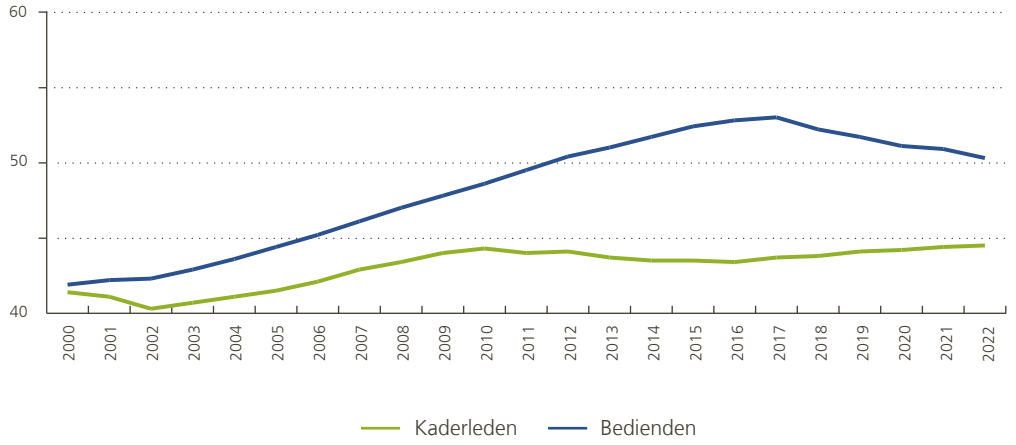

De indienstnemingen

In 2022 werden 101 personeelsleden voor onbepaalde duur in dienst genomen. De Bank richt zich op hooggekwalificeerde profielen. Een grote meerderheid van het personeel heeft een diploma hoger onderwijs; 44 % beschikt over ten minste een master.

Scholingsniveau van het personeelsbestand in 2022

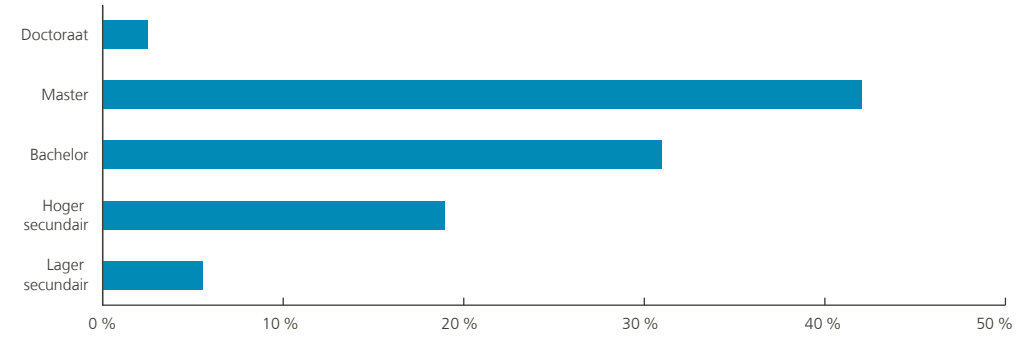

MISSIE :
Aanwerven

‘IEDEREEN HEEFT EEN KANS !’

ENI KORÇA / TALENT ACQUISITION

Eni komt uit Albanië en werkt sinds 2020 bij Human Resources. Ze stelt al drie jaar haar talenten ten dienste van de aanwervingen, om kandidaten te overtuigen dat een specifieke opleiding in de economie geen conditio sine qua non is om bij de Nationale Bank in dienst te treden.

Eni : ‘Geloof niet dat de Nationale Bank niets voor jou is ! Je vindt er zeer uiteenlopende talenten : economen, uiteraard, maar niet alleen. De Bank heeft ook behoefte aan juristen, informatici, grafisch vormgevers, statistici, boekhouders, administratief personeel, communicatoren, deskundigen in human resources, technisch personeel, veiligheidsagenten, … Het belangrijkste is dat je gemotiveerd bent en bereid bent bij te leren ! Daar weet ik wel wat van af, aangezien mijn werk juist bestaat uit aanwervingen.’

130 aanwervingen gepland in 2023

'Enkel al in 2022 mochten we 141 nieuwe collega's begroeten, waarvan 101 in een vaste betrekking. Die tendens zal aanhouden in 2023, waarin meer dan 130 aanwervingen zijn gepland ! Als je hiervoor belangstelling hebt, kun je onze website jobs.nbb.be volgen. Beter nog : laat je inschrijven om een waarschuwing te krijgen wanneer een vacature overeenstemt met jouw profiel. De Bank heeft behoefte aan talenten en verzekert je dat iedereen, of toch bijna, een kans heeft !

In mijn team zijn we met negen vrouwen. Toen ik in dienst trad, verwachtte ik vooral administratief werk. Niets was minder waar ! We zijn echte werfsters. Wij beheren onze dossiers van A tot Z, van de publicatie van de advertenties tot de ontvangst van nieuwe collega's, via de organisatie van de selectietoetsen, het deelnemen aan selectiegesprekken, het opstellen van arbeidsovereenkomsten, … Gedurende de hele procedure, vervullen we een raadgevende rol voor de aanwervingsdiensten en zien we toe op de naleving van de wetgeving, onder meer om elke vorm van discriminatie te voorkomen.'

Een aantrekkelijke werkgever !

'In 2022 is de Bank 10 plaatsen gestegen in de rangschikking van de aantrekkelijkste werkgevers van Randstad, dat haar een 6e plaats verleent (op 84 ondernemingen). Bij de enquête verklaarde 45,5 % van de ondervraagden dat ze de Bank kenden en geïnteresseerd waren om er te werken. Dat geeft mijn collega's en mijzelf veel voldoening. We zijn ook niet van plan te stoppen nu we op de goede weg zijn. De oorlog om talent is een realiteit op de banenmarkt. Dit betekent dat we onophoudelijk het imago van de Bank moeten bevorderen en ons moeten aanpassen aan ons doelpubliek. Dat kunnen we doen via banenbeurzen, door regelmatig onze website te vernieuwen, maar ook via sociale netwerken, die het beste middel vormen om de generatie Y en de generatie Z te bereiken !'

We krijgen bedankjes

'Uiteraard zijn er bij elke aanwervingscampagne meer kandidaten geroepen dan uitverkoren. Dit betekent niet dat elke relatie met ontgoochelde kandidaten wordt verbroken. We geven hen altijd feedback over hun resultaten, zodat ze kunnen bijsturen bij een volgende poging, in de Bank of elders. En dat doen we gratis ! We analyseren ook hun profiel om ze eventueel door te verwijzen naar andere functies waarvoor we een indienstneming verwachten. En geregeld zien we elkaar eens terug … Het komt dan ook niet zelden voor dat een kandidaat, ongeacht of deze al dan niet in aanmerking werd genomen, ons en de interne aanwervingsdiensten bedankt. Bovendien is het altijd prettig in de gangen collega's te groeten die je hebt aangeworven. Je krijgt dan het gevoel nuttig werk te verrichten. Dus ja, ik ben er trots op deel uit te maken van dit team !'

'De Bank heeft niet alleen behoefte aan economen maar ook aan juristen, informatici, grafisch vormgevers, statistici, boekhouders, administratief personeel, communicatoren, deskundigen in human resources, technisch personeel, veiligheidsagenten, …'

De Bank en **de gezondheid van haar medewerkers**

De Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk (IDPB), die preventieadviseurs en een entiteit Arbeidsgeneeskunde omvat, staat de werkgever, de leden van de hiërarchische lijn en de werknemers bij voor de toepassing van de wetgeving betreffende het welzijn op het werk en voor elke andere preventieactiviteit.

Volgens de gemeenschappelijke definitie van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) en de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) is de gezondheid op het werk gericht op drie verschillende doelstellingen :

- Het fysieke, mentale en sociale welzijn van de werknemers op een hoog peil handhaven.
- De risico's waaraan werknemers op hun werkplek zijn blootgesteld, voorkomen en hen zo beschermen tegen alle schade.
- Ervoor zorgen dat werknemers een aan hun fysiologische en psychologische capaciteiten aangepaste baan behouden.

Inzake gezondheid op het werk komt het er niet alleen op aan de fysieke gezondheid van de werknemers te beschermen, maar ook rekening te houden met hun mentale gezondheid, waarbij de voorkeur wordt gegeven aan preventie en levenskwaliteit op het werk.

Een multidisciplinaire aanpak

Op het vlak van gezondheid hanteren de Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk (IDPB) en het departement Human Resources een multidisciplinaire aanpak die gericht is op alle medewerkers en op de organisatie als geheel.

Deze aanpak houdt rekening met tal van aspecten die te maken hebben met de fysieke en psychosociale omstandigheden, de arbeidsvoorwaarden en -omgeving, aan het werk blijven na gezondheidsproblemen, enz.

Buiten de wettelijke verplichtingen – zoals eerste hulp verlenen, arbeidsongevallen voorkomen, toezien op de gezondheid, ergonomie, ... – biedt de Bank haar medewerkers vaccinaties aan (behalve voor COVID-19) naast medische check-ups bij een externe dienstverlener en de mogelijkheid om bloed te geven in haar lokalen.

De Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk (IDPB)

De **Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk (IDPB)**, die preventieadviseurs en een entiteit Arbeidsgeneeskunde omvat, staat de werkgever, de leden van de hiërarchische lijn en de werknemers bij voor de toepassing van de wetgeving betreffende het welzijn op het werk en voor elke andere preventieactiviteit.

2022 in cijfers en acties

Tijdens het afgelopen jaar heeft de entiteit Arbeidsgeneeskunde meer dan 500 maal eerste hulp verleend. Op het vlak van preventie zorgde ze voor meer dan :

- 1 000 bloedafnames
- 600 algemene periodieke onderzoeken
- 350 medische check-ups bij een externe dienstverlener

De IDPB doet ook aan interne bewustmaking, in navolging van nationale of zelfs internationale campagnes. Andere thema's die in 2022 aan bod kwamen, waren :

- De tournée minérale (één maand zonder alcohol)
- Samenwerken om een positieve veiligheids- en gezondheidscultuur in te voeren (Werelddag van veiligheid en gezondheid op het werk)
- Gaan de rokerscabines ook in staking ? (Werelddag zonder tabak)
- Zit u goed aan uw bureau ? (Ergonomie)
- Werelddag geestelijke gezondheid : samen veerkrachtig !
- Ik beweeg, jij beweegt, wij bewegen ! (Dag van de ergonomie)

De huidige en toekomstige uitdagingen

Waakzaamheid ingeval epidemieën of pandemieën weer oplaaien of er nieuwe ontstaan
De Codex over het welzijn op het werk bevat sinds maart 2022 de verplichting voor de werkgever om speciale preventieve maatregelen te nemen tijdens een epidemie of een pandemie.

Telewerken
De afbakening van een kader dat rekening houdt met de combinatie van beroeps- en gezinsleven, de behoefte aan deconnectie, de aanpassing van de werkplek aan iedere werknemer en de psychosociale risico's, zoals die ten gevolge van isolement.

De herinschakeling van arbeidsongeschikte werknemers
Een aantal punten in verband met het re-integratietraject werden in oktober 2022 gewijzigd in de Codex over het welzijn op het werk.

De preventie van psychosociale risico's
Waaronder voornamelijk professionele uitputting en depressie.

Een degelijk kader voor **risicobeheer**

Het kader voor het beheer van de niet-financiële risico's van de Bank berust op drie verdedigingslinies.

- De eerste linie bestaat uit de operationele en transversale diensten die risico's die inherent zijn aan hun activiteiten moeten opsporen, evalueren en behandelen. Dit impliceert dat deze eerstelijnsdiensten de risico's van al hun activiteiten analyseren om ervoor te zorgen dat ze binnen aanvaardbare grenzen blijven, zodat diensten vastgelegde doelstellingen kunnen behalen.

- De tweede linie werkt het beheerkader voor niet-financiële risico's uit en ziet erop toe. Het departement Tweedelijnstoezicht ontwikkelt en updatet de verschillende onderdelen van het risicobeheerkader van de Bank. Het ondersteunt ook de eerstelijnsdiensten bij het beheer van alle niet-financiële risico's, met name op het vlak van :
  - fysieke veiligheid
  - bedrijfscontinuïteit (business continuity)
  - uitbesteding
  - IT-veiligheid
  - informatiebescherming
  - cybersecurity
  - compliance – voornamelijk de naleving van de antiwitwaswetgeving, de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de deontologische code.

- De derde verdedigingslinie is erop gericht om op een onafhankelijke en objectieve manier de goede werking van de interne controle te garanderen.

In de loop van 2022 heeft de Bank de verschillende onderdelen van haar beheerkader voor niet-financiële risico's verder ontwikkeld en uitgebreid. Zo ontwikkelde ze een nieuw beleid voor het beheer van fysieke veiligheid ter omkadering van de verschillende lopende vastgoedprojecten.

In het kader van het risico-universum dat vorig jaar werd goedgekeurd, voerde ze ook verscheidene richtlijnen in zodat risico's en incidenten zo nauwkeurig mogelijk ingedeeld en gemeld kunnen worden. Voortbouwend op de conclusies van een globale strategische denkoefening uit 2020, die onder meer het beheer van niet-financiële risico's omvatte, heeft de Bank ook een gedetailleerder meerjarenplan uitgewerkt en gedefinieerd om het beheer van niet-financiële risico's tegen 2025 verder te versterken.

Departement Tweedelijnstoezicht

Het **Tweedelijnstoezicht** werkt een globaal risicobeheerkader uit voor de eerste verdedigingslinie (departementen, diensten en autonome cellen) en voert risicoanalyses uit. Het departement ziet er onafhankelijk op toe dat het beheer van niet-financiële risico's goed functioneert en gepast ten uitvoer wordt gelegd en dat wetten en regels worden gerespecteerd.

'De Bank blijft de verschillende onderdelen van haar beheerkader voor niet-financiële risico's verder ontwikkelen en uitbreiden'

Cybersecurity en bedrijfscontinuïteit

Op het vlak van cybersecurity en bedrijfscontinuïteit, blijft de Bank ernaar streven om de soliditeit en de maturiteit van haar referentiekader te versterken.

Door de Russische oorlog in Oekraïne, werd er (vooral in het begin van het jaar) bijzondere aandacht besteed aan de mogelijke directe en indirecte gevolgen van cyberaanvallen tegen de Bank en tegen haar voornaamste dienstverleners en de essentiële openbare diensten.

Na aanzienlijke aanvallen door ransomware tegen bepaalde overheidsinstanties in het najaar, waren nieuwe richtlijnen inzake cybersecurity en continuïteit nodig.

Om te garanderen dat werknemers waakzaam blijven voor cyberrisico's – waaronder phishing – worden ze onderworpen aan onaangekondigde campagnes die in een gecontroleerde omgeving reële bedreigingen zoals phishing nabootsen. De ontvangers die niet adequaat reageren of zich laten misleiden, worden verzocht een opfriscursus te volgen en een test af te leggen.

'Er werd bijzondere aandacht besteed aan de mogelijke gevolgen van eventuele cyberaanvallen tegen de Bank'

Bijwerking van het informatiebeveiligingsbeleid

De rollen en verantwoordelijkheden in verband met informatiebeveiliging worden duidelijk verdeeld tussen de eerste en tweede linie.

Om voor alle medewerkers transparantie te bieden over de regels waaraan ze moeten voldoen op het vlak van beveiliging van informatiesystemen, heeft de Bank haar informatiebeveiligingsbeleid grondig bijgesteld. In dit beleid wordt onder andere dieper ingegaan op de bescherming van persoonsgegevens overeenkomstig de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming), en het werken met gevoelige informatie buiten de kantoren van de Bank; thuis of op afstand als gevolg van het toenemende plaats- en tijdsonafhankelijk werken.

Aangezien, naast een duidelijke governance, ook de awareness van gebruikers bijdraagt tot een betere informatiebeveiliging, werd het bewustmakingsprogramma via e-learning uitgebreid tot alle personeelsleden en werd het volgen van de modules opgenomen in de jaardoelstellingen van alle medewerkers. Dit programma strekt zich uit over een periode van vier jaar en de inhoud wordt geregeld aangevuld. In 2022 werd de informatie over het beheer van niet-financiële risico's (referentiekader, richtlijnen, verordeningen, enzovoort) volledig bijgewerkt op intranet, waar de werknemers ze kunnen terugvinden.

De Bank bleef daarnaast ook het onthaal en opleiding van nieuwe medewerkers verbeteren. Ze voegde onder meer bewustmakingsmodules toe en wat van de nieuwe werknemers wordt verwacht op het gebied van niet-financiële risico's.

Regelmatige controles van biljetten

Het tweedelijnstoezicht controleert ook de verwerking van bankbiljetten. Het voert regelmatig conformiteitscontroles uit bij de dienst Cash om potentiële risico's op te sporen en te vermijden. Naast kasinspecties, betreffen deze controles ook de behandeling van kasverschillen en eventuele klachten van financiële instellingen, het nazicht van beschadigde biljetten, de verpakking van waarden en de vernietiging ervan. Ze omvatten ook de validatietesten van sorteermachines, controles bij de leveranciers en de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (AML/CFT).

Er worden eveneens conformiteitscontroles uitgevoerd op basis van camerabeelden om te garanderen dat het personeel de interne richtlijnen en procedures juist toepast.

Deontologische regels en gegevensbescherming

Overeenkomstig de deontologische code en de algemene verordening gegevensbescherming, behandelde de cel Compliance in 2022 33 vragen over interpretatie, één aanvraag tot toestemming voor een financiële transactie en 118 verklaringen inzake voordelen van personeels- en directieleden. Daarbij kwamen nog 30 aanvragen in verband met de AVG.

Overeenkomstig de vereisten van de AVG, werden de gevolgen geëvalueerd van een aantal nieuwe transacties die een hoog risico met zich kunnen meebrengen voor het privéleven. Om te voldoen aan de vereisten van de Kaderwet Verwerking Persoonsgegevens werden de overdrachten van persoonsgegevens aan andere overheden geformaliseerd aan de hand van een protocol dat op de website van de Bank werd gepubliceerd.

Op 16 december 2022 actualiseerde en publiceerde de ECB een nieuwe gedragscode voor haar leidende ambtenaren. Deze regeling trad in werking op 1 januari 2023 en bevat vooral strengere regels en gedragsnormen in verband met private financiële transacties.

Aanzienlijke vooruitgang in **de verschillende vastgoedprojecten**

Selectie van een adviesbureau voor de renovatie van het hoofdgebouw

Eind 2020 heeft de Bank een aanbesteding uitgeschreven voor de aanwijzing van een multidisciplinair adviesbureau voor de renovatie van haar hoofdgebouw in Brussel. Bij de evaluatie van de projecten kreeg ze hulp van een raadgevend comité bestaande uit interne en externe experten. Er werd rekening gehouden met verschillende criteria waaronder de kwaliteit van het project, het architecturale concept, de patrimoniale waarde van het gebouw, het welzijn, de duurzaamheid en fysieke veiligheid en informatieveiligheid. Het voorstel van het actieplan, de methode voor projectmanagement en de budgettaire nota werden ook grondig geanalyseerd.

De offertes werden zowel beoordeeld op basis van de kwaliteit als op basis van de prijs. Het contract werd op 11 oktober 2022 gegund aan Consortium Statuur, dat bestaat uit de architectenbureaus KAAN Architects en Low architects.

Vastgoedstrategie

De renovatie van het hoofdkantoor is een onderdeel van een ambitieuze vastgoedstrategie, die op haar beurt deel uitmaakt van een geheel aan strategische doelstellingen om van de Bank een moderne centrale bank te maken ten dienste van de maatschappij. Er werd in dat verband beslist om tegen 2025 een nieuw cashcenter te bouwen in Zellik en tegen 2030 het verouderde hoofdgebouw te renoveren om de historische aanwezigheid van de Bank in het hart van Brussel te verzekeren. De twee projecten hebben als doel de infrastructuur van de Bank moderner en efficiënter te maken.

Het nieuwe cashcenter zal een meer doorgedreven automatisering van de verwerking van contanten mogelijk maken in optimale veiligheidsomstandigheden, overeenkomstig de internationale aanbevelingen.

Na de renovatie van het hoofdgebouw zullen het personeel en de activiteiten kunnen worden ondergebracht in een moderne, aangename en gebruiksvriendelijke

Departement Facilitair beheer

Het **departement Facilitair beheer** staat in voor het beheer van het patrimonium van de Bank (gebouwen en technische installaties) en levert facilitaire diensten aan alle geledingen van de Bank. Het zorgt ervoor dat het patrimonium voortdurend aangepast wordt aan de veranderende behoeften inzake kantoorruimte en de specifieke veiligheidsvereisten die eigen zijn aan een centrale bank. De komende jaren zal een deel van het vastgoed van de NBB grondig gerenoveerd worden zodat het toekomstbestendig, duurzaam en energie-efficiënt is.

Daarnaast verzorgt dit departement de catering, organiseert het de schoonmaak van de lokalen van de Bank, beheert het de goederenstromen binnen de Bank, de mailroom en de algemene logistieke dienstverlening. Het speelt eveneens een belangrijke rol in het duurzaam ondernemen in de Bank.

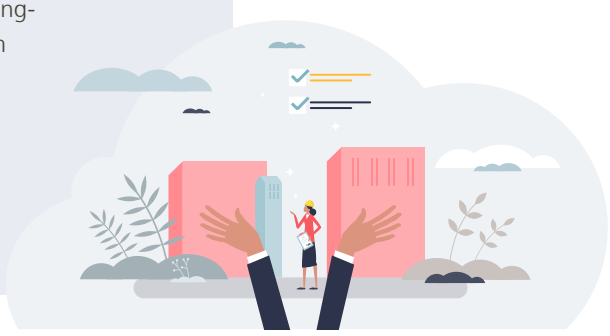

werkomgeving die perfect is aangepast aan de noden van de Bank en een efficiënter gebruik van de operationele middelen mogelijk maakt.

Kostenbeheersing en energieprestatie

De bedrijfskosten zullen ook aanzienlijk afnemen dankzij de verkoop van het gebouwencomplex aan de andere kant van de de Berlaimontlaan. Dankzij het gebruik van de modernste technieken zal de Bank bovendien haar ecologische voetafdruk verkleinen. Het bewustzijn omtrent de klimaatuitdagingen en de forse stijging van de energieprijzen in 2022 hebben de keuze om de energieprestatie van het hoofdkantoor te verbeteren en de benutte kantoorruimte te verkleinen nog urgenter gemaakt.

Het project dat werd ingediend door Consortium Statuur is erop gericht om van de hoofdzetel een duurzaam, energieneutraal en circulair gebouw te maken, door maximaal in te zetten op de hergebruiksmogelijkheden van bestaande materialen. Zo wil de Bank een grote toegevoegde waarde genereren met een minimum aan interventies. Deze renovatie zal complex zijn en grote uitdagingen met zich meebrengen. De verschillende delen van het gebouw – waarvan sommige een grote patrimoniale waarde hebben – moeten worden geïntegreerd in een performant geheel, met duurzaamheid en energieprestatie als belangrijkste speerpunten.

De plannen zullen in de komende maanden afgewerkt worden, samen met de bestekken voor aannemers en onderaannemers. De renovatiewerkzaamheden zullen naar verwachting starten in 2025, wanneer het cashcenter klaar is en de kasactiviteiten naar het nieuwe gebouw in Zellik zijn overgebracht.

De eerste steen van een grootschalig vastgoedproject

Met de eerste steenlegging van het nieuwe cashcenter in Asse-Zellik werd het startschot gegeven voor een vastgoedproject dat ook de renovatie van het hoofdkantoor omvat. Het project heeft als doel de kantoorkosten te verlagen en de energieprestatie van de gebouwen te verbeteren.

De bouw van een nieuw cashcenter

Op 19 mei 2022 hebben directeur Tim Hermans, directeur Vincent Magnée en vicegouverneur Steven Vanackere symbolisch het startsein gegeven voor de bouw van het nieuwe cashcenter van de Bank. Dit gebeurde in het bijzijn van leden van college en de gemeenteraad van Asse-Zellik, buurtbewoners, lokale media en vertegenwoordigers van vele partners die bij het project betrokken zijn.

875 000 kWh

De Bank levert grote inspanningen om een moderne, duurzame en milieuvriendelijke infrastructuur te ontwikkelen. Ze voldoet aan de meest recente milieunormen en zal bovendien zonnepanelen met een piekvermogen van 825 kW op het dak van het nieuwe cashcenter laten plaatsen. De jaarlijkse productie wordt geraamd op 875 000 kWh (ongeveer het verbruik van 250 gezinnen). Daarvan zal 575 000 kWh voor eigen gebruik dienen en ongeveer 300 000 kWh aan het net worden geleverd. Er wordt eveneens een geothermische centrale voorzien met een vermogen van 240 kWh. Die zal het gebouw verwarmen in de winter en afkoelen in de zomer. Rond de gebouwen zal een grote groene bufferzone worden aangelegd met onder meer een bomenrij, borders met lokale planten en een ecologische vijver rond het industriële gebouw.

Een nageleefde planning

Ondanks de lange leveringstermijnen van bouwmaterialen was het tot op heden mogelijk om de planning van de werken te respecteren. De ruwbouw van het industriële gebouw en het administratieve gebouw werd eind 2022 afgerond. De binneninrichting volgt in 2023 en de gebouwen zullen naar verwachting in 2024 in gebruik worden genomen. De verhuizing naar de gebouwen zal meerdere maanden in beslag nemen en er zullen testen uitgevoerd worden met biljetten en munten. De tel- en sorteermachines zullen vanaf midden 2024 stapsgewijs overgebracht worden, waardoor contanten tot het voorjaar van 2025 zowel in het hoofdkantoor als in Zellik verwerkt zullen worden. De ingebruikneming van het cashcenter en de ontmanteling van de centrale kas in Brussel zullen een secure planning volgen, die momenteel wordt voorbereid.

Directeur Vincent Magnée, directeur Tim Hermans en vicegouverneur Steven Vanackere zetten hun handafdruk in het beton bij de officiële opening van de bouwplaats in Zellik, op 19 mei 2022.

De renovatie van NBB2

In 2022 werd het NBB2-complex, dat zich tegenover het hoofdgebouw bevindt aan de de Berlaimontlaan, verder gerenoveerd. Aangezien het hoofdgebouw in 2025 volledig leeggemaakt moet worden voor de renovatiewerkzaamheden, moeten er ongeveer 600 extra werkplekken voorzien worden in de NBB2 voor werknemers die momenteel in het hoofdgebouw werken.

De Bank heeft in de loop van het voorbije jaar haar renovatieplannen bijgesteld, omdat er door het sinds de pandemie toegenomen telewerk aanzienlijk minder nood is aan kantoorruimte.

Om lege bureaus en onnodige werkingskosten te vermijden, heeft het Directiecomité besloten om vanaf de tweede helft van 2022 de fysieke werkplekken te beperken tot 70 % van het aantal werknemers. Zo kan er voldoende ruimte vrijgemaakt worden om vrijwel alle werknemers die normaal in het hoofdgebouw werken tijdelijk op te vangen. Het kantoorgebouw NBB3, dat zich aan het Sint-Goedeleplein bevindt, wordt verder gehuurd tot wanneer de renovatiewerkzaamheden aan het hoofdgebouw klaar zijn.

PAX

2. De Bank en haar maatschappelijke verantwoordelijkheid

2.1 Inleiding 98

2.2 CSR-inspanningen van de Bank als centrale bank en als toezichthouder van het financiële systeem 100
2.2.1 De Russische oorlog in Oekraïne 100
2.2.2 CSR-inspanningen van de Nationale Bank 102

2.3 De Nationale Bank als maatschappelijk verantwoorde onderneming 111
2.3.1 Milieu-aangelegenheden 111
2.3.2 Een groenere en faire onderneming 112
2.3.3 Personeelsaangelegenheden en sociale aangelegenheden 118
2.3.4 Bestrijding van corruptie en omkoping 126

2.1

Inleiding

Dit hoofdstuk behandelt de verklaring van niet-financiële informatie van de Bank.

Als centrale bank van België in het Eurosysteem en als prudentiële toezichthouder van de financiële sector, vervult de Nationale Bank van België een veelvoud aan taken van algemeen belang, verstrekt ze gegevens en voert ze economische en financiële analyses uit. Alle activiteiten van de Bank worden in deel 1 'De Nationale Bank van België ten dienste van de maatschappij' in detail beschreven. Ze ziet er in dat verband op toe dat deze taken op een efficiënte en duurzame manier worden uitgevoerd, wat de basis vormt van haar maatschappelijke relevantie.

De Bank wil bovendien een maatschappelijk verantwoorde en inclusieve onderneming zijn. Dit hoofdstuk is besteed aan het Corporate Social Responsability (CSR).

Waarom wil de NBB maatschappelijk verantwoord zijn?	▪ De maatschappelijke duurzaamheidsdoelstelling heeft een invloed op de belangrijkste opdrachten van de Bank als centrale bank/toezichthouder. Ze wil en moet er daarom binnen haar verschillende actiedomeinen proactief aandacht aan schenken. ▪ De Bank vervult die opdrachten ten dienste van de maatschappij, waar ze zelf ook deel van uitmaakt. Daarom steunt ze de transitie naar een duurzamere economie, met onder meer een kleinere ecologische voetafdruk, meer diversiteit en meer inclusie.
Wat zijn de belangrijkste concrete doelstellingen?	**Als centrale bank en als toezichthouder van het financiële systeem** ▪ Nog meer nadruk leggen op de maatschappelijke relevantie van de economische en financiële gegevens en analyses. ▪ Bijdragen aan de veerkracht van het financieel systeem tegen klimaatgerelateerde risico's. ▪ Zorgen voor veilig contant geld en efficiënte betaalsystemen. ▪ De portefeuilles in eigen beheer duurzamer maken. **Als onderneming** ▪ Een personeelsbestand uitbouwen met meer diversiteit en inclusie op alle niveaus. ▪ De koolstofvoetafdruk van de Bank verminderen. ▪ Meer de nadruk leggen op maatschappelijke relevantie in de keuze van partners voor het mecenaat.
Hoe zal ze deze doelstellingen omzetten in de praktijk?	Net zoals de maatschappij voortdurend verandert, evolueert het CSR-beleid van de Bank in zekere mate: ▪ Voldoende flexibel en pragmatisch omgaan met nieuwe ontwikkelingen. ▪ Zorgen voor zo veel mogelijk intern overleg en duidelijke communicatie. ▪ Een zo grote mogelijke betrokkenheid van het personeel bereiken. ▪ (Tussentijdse) doelstellingen vastleggen, de voortgang volgen en de initiële doelstellingen aanpassen.

CSR-hoogtepunten 2022

51 *Oekraïense vluchtelingen opgevangen in NBB guesthouse*

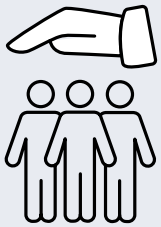

Publicatie ***Climate*** *Dashboard*

Toekenning ***Fair Trade award***

Uitwerking Handvest ***inzake duurzaam en maatschappelijk verantwoord*** *investeren*

50ste *verjaardag hedendaagse kunstcollectie*

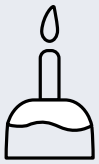

Diverse initiatieven voor een betere ***integratie*** *en ontplooiing van personen met een* ***handicap***

2.2

CSR-inspanningen van de Bank **als centrale bank en als toezichthouder van het financiële systeem**

De Russische oorlog in **Oekraïne**

De Russische oorlog in Oekraïne hield alle geledingen van de Bank bezig.

Enerzijds trachtte de Bank de impact zo goed mogelijk in kaart te brengen in haar rol als toezichthouder en centrale bank. Als financieel-economisch kenniscentrum stelde zij zich ten dienste van verschillende overheden (zie hoofdstuk 1 voor meer details).

Op regelmatige tijdstippen publiceerde de Bank in samenwerking met het Federaal Planbureau en de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie sinds de start van de oorlog een dashboard met een aantal macro-economische en sectoriële analyses en indicatoren

Dankzij een akkoord met de National Bank of Ukraine konden Oekraïense vluchtelingen tussen 1 juni en 9 december per meerderjarige persoon maximaal 10 000 Oekraïense hryvnia (UAH) bankbiljetten omwisselen in euro. Deze dienst, in opdracht van de Belgische Staat en mede mogelijk gemaakt door de federale overheid, werd aangeboden in de Bank haar loketten en in de agentschappen van de betrokken commerciële banken. In totaal werd op deze manier niet minder dan het equivalent van € 303 575 aan biljetten UAH omgewisseld.

De Bank versterkte aanzienlijk de technische samenwerking met de National Bank of Ukraine, waar het een bijzondere band mee heeft aangezien zij lid zijn van dezelfde kiesgroep binnen het Internationaal Monetair Fonds. NBB-experts hadden uitwisselingen met hun Oekraïense collega's rond, onder andere, institutionele vraagstukken, de eengemaakte Europese betaalruimte en de weerbaarheid tegen cyberaanvallen.

Aantal omwisselingen hryvnia bankbiljetten in euro

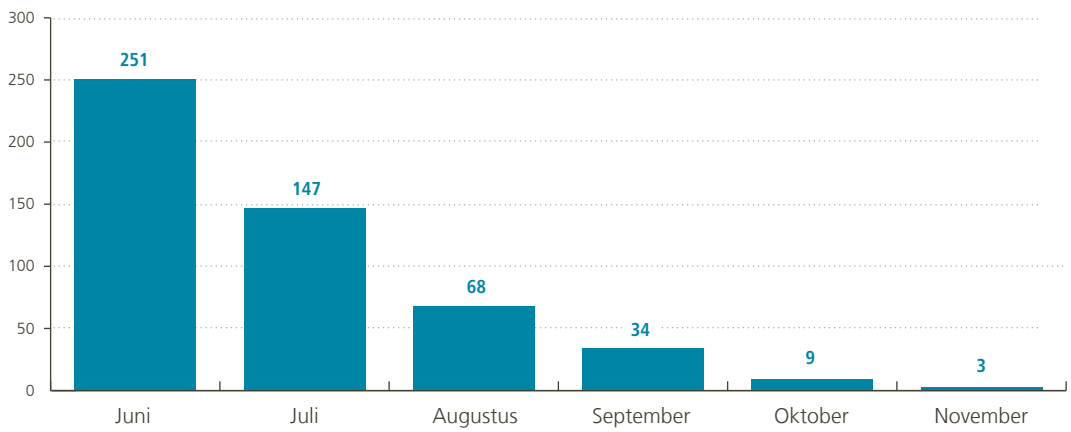

Gouverneur Pierre Wunsch

'Door de band tussen de NBB en de National Bank of Ukraine, komt de oorlog voor velen van ons nog dichterbij dan de 2 000 km die Brussel van Kyiv scheiden.'

Anderzijds toonden de Bank en haar personeel zich solidair met de Oekraïense bevolking en collega's van de National Bank of Ukraine.

Zo stelde de Bank in samenwerking met het OCMW haar 'guesthouse' ter beschikking aan Oekraïense vluchtelingen die van de EU een bijzonder beschermingsstatuut kregen. In de verblijfplaatsen van deze infrastructuur verbleven afgelopen jaar in totaal 51 personen die na gemiddeld 14 weken een meer definitieve verblijfplaats vonden. Medewerkers doneerden materiaal, kledij en speelgoed voor de vluchtelingen.

Het personeel werd ook aangemoedigd om financieel bij te dragen aan de humanitaire bijstand die gecoördineerd werd door het Rode Kruis en om thuis zelf (een) vluchteling(en) op te vangen.

CSR-inspanningen van de Nationale Bank

Als onderdeel van haar kernactiviteiten verzamelt en analyseert de Bank economische en financiële data. Analyses en onderzoeken vormen de basis voor beslissingen in beleidsdomeinen zoals het monetair beleid of de financiële stabiliteit. Ze stellen haar ook in staat om de financieel-economische ontwikkelingen te volgen, de goede werking van het betalingsverkeer te verzekeren of beleidsadviezen te formuleren.

De Bank duidt, contextualiseert en verspreidt deze data en analyses door middel van publicaties en persberichten, infographieken, seminaries, toespraken of interviews, maar stelt ze tevens ter beschikking van externe onderzoekers en beleidsmakers.

Op al deze manieren draagt de Bank op substantiële wijze bij aan de economie en welvaart van gezinnen en bedrijven in het bijzonder. Haar maatschappelijke relevantie is met andere woorden groot.

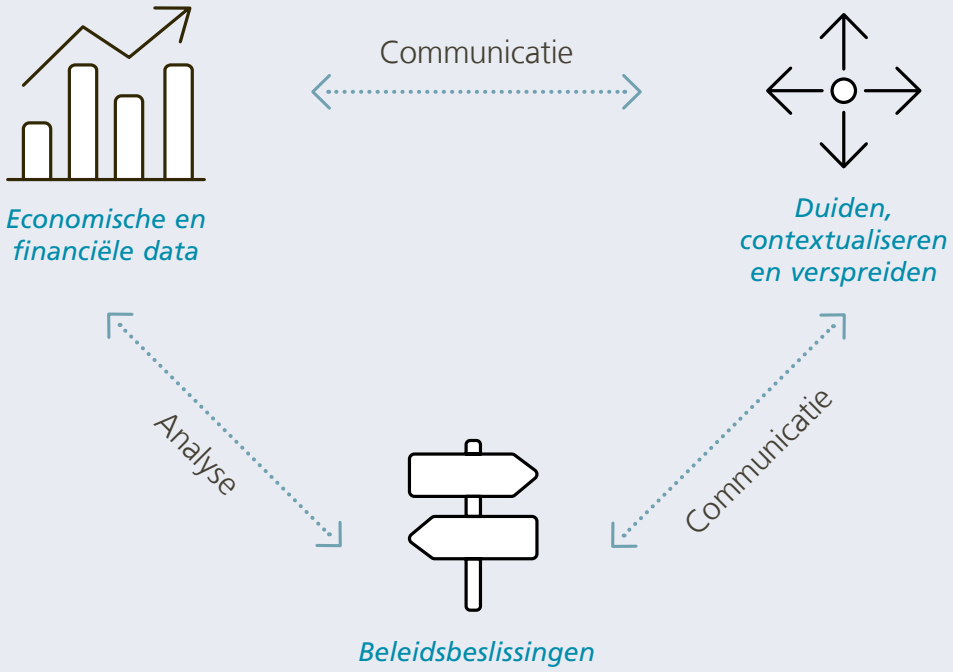

Effectief en helder communiceren of outreach doen over haar basistaken, beslissingen en analyses naar een zo breed mogelijk publiek is daarom integraal onderdeel van de Bank haar '*corporate social responsibility*', of kortweg CSR-beleid.

Toezicht dat de duurzaamheid van de financiële sector verzekert

Klimaatgerelateerde risico's staan erg hoog op de agenda bij het toezicht dat de Bank vanuit haar prudentiële rol uitoefent op de financiële sector. Vastgoedblootstellingen zijn substantieel op de balans van zowel banken als verzekeringsondernemingen en de bijdrage die vastgoed levert aan de uitstoot van broeikasgassen is dat eveneens. Daarom beschouwt de Bank met name het transitierisico dat gelinkt is aan energie-inefficiënte gebouwen als een belangrijk risico om rekening mee te houden.

Vandaar ook dat de financiële sector informatie over de energie-efficiëntie van vastgoedblootstellingen moet verzamelen en hiermee rekening moet houden in zijn risicobeheer. Bovendien moet hij deze informatie voor nieuwe residentiële hypotheekleningen ook rapporteren aan de Bank. Hoewel deze dataverzameling steeds beter verloopt, heeft de Bank, na gesprekken met de financiële instellingen, eind 2022 een aantal goede praktijken gecommuniceerd aan de sector. Deze moeten ervoor zorgen dat de financiële instellingen er nog beter in slagen om gegevens over de energie-efficiëntie te verzamelen en hiermee rekening te houden in hun risicobeheer. Bovendien zet de Bank haar inspanningen voort om de financiële instellingen toegang te verlenen tot de gewestelijke databanken met energieprestatiecertificaten (EPC).

Verder heeft de Bank een analyse gedaan bij de minder belangrijke kredietinstellingen (*Less Significant Institutions*, of LSIs), waar ze direct toezicht op uitoefent. De ECB deed deze analyse een jaar eerder ook al voor de zeer belangrijke kredietinstellingen (*Significant Institutions*, of SIs). De LSIs moesten aangeven en aantonen in welke mate ze reeds beantwoorden aan een aantal verwachtingen die de toezichthouder stelt in verband met het adequaat identificeren, meten en beheren van klimaat- en milieugerelateerde risico's. Bovendien moesten ze hun plannen kenbaar maken om in de toekomst volledig aan deze verwachtingen te voldoen. De instellingen werden individueel op de hoogte gesteld van de belangrijkste tekortkomingen. In 2023 komt daarop een vervolg met een informatiesessie voor de banksector.

In 2022 heeft de Bank haar circulaire voor de eigen risico en solvabiliteitsanalyse van de verzekeringsondernemingen (*Own Risk and Solvency Assessment* – ORSA) aangepast. Verzekeringsondernemingen moeten voortaan de impact van risico's op het gebied van klimaatverandering inschatten, de materialiteit van deze risico's beoordelen en de materiële risico's onderwerpen aan een klimaatscenario-analyse.

Zoals de vorige jaren werden verschillende presentaties gegeven bij financiële instellingen, aan studenten, de Beroepsvereniging voor het Krediet enzovoort om het bewustzijn te vergroten en het publiek te informeren over de prudentiële activiteiten rond klimaatgerelateerde risico's en duurzame financiering. Ook de publicatie van het Climate dashboard (zie *Climate Hub*, p. 106) draagt hiertoe bij.

Op Europees en internationaal vlak ondernamen de toezichthoudende autoriteiten verschillende initiatieven om klimaat -en milieugerelateerde risico's te incorporeren in de rapporteringsverplichtingen (pijler 3), de ondernemingsspecifieke risicobeoordeling (pijler 2) en de minimale kapitaalvereisten (pijler 1). De Bank droeg hier actief aan bij. Toelichting bij de belangrijkste ontwikkelingen en publicaties is te vinden in het Verslag 2022 Prudentiële regelgeving en prudentieel toezicht.

Directeur Jean Hilgers

'De Nationale Bank wil het brede publiek zo goed mogelijk informeren over de gevolgen voor de economie en het financiële stelsel van de klimaatverandering en de transitie naar een netto-nul-uitstoot van broeikasgassen.'

Economisch en financieel onderzoeks- en analysewerk

De reikwijdte van de Bank haar analytisch werk is breed en omvat een waaier aan onderwerpen die onder de paraplu van maatschappelijk verantwoord ondernemen of CSR vallen.

Naast de onderzoekspapers van de tweejaarlijkse onderzoeksconferentie (zie kaderstuk), publiceerde de Bank bijvoorbeeld verschillende *working papers*. In één studie werd nagegaan of integratiebeleid helpt om de kloof tussen de arbeidsmarktintegratie van immigranten en autochtonen te dichten. De conclusie van de studie uidde onder meer dat laagopgeleide migranten het meest profiteren van integratiebeleid wat betreft de werkgelegenheid. In een andere studie werd nagegaan hoe een lagere werkloosheidsvergoeding voor schoolverlaters de onderwijsprestaties kan beïnvloeden. De studie vond bewijzen dat het vooruitzicht van financieel verlies in geval van werkloosheid de voltooiing van studies aanzienlijk kan verhogen en de uitval in het hoger onderwijs kan verminderen.

De publicaties in het Economisch Tijdschrift van de Bank, die voor een breder publiek bestemd zijn, bevatten nog meer voorbeelden van CSR-relevant onderzoek. Eén artikel beschreef hoe de COVID-19-pandemie en de daaropvolgende economische crisis het inkomen, de consumptie en het vermogen van de Belgische gezinnen ongelijk heeft beïnvloed. Ook werd uitgelegd hoe de tijdelijke werkloosheidsregeling de gevolgen van de pandemie heeft verzacht. Uit een ander artikel bleek dat de verwerkende industrie haar CO_2 uitstoot de afgelopen tien jaar niet significant heeft verminderd. Zij zou haar uitstoot echter aanzienlijk kunnen terugdringen door activiteiten binnen een sector te herverdelen naar de meest CO_2-efficiënte bedrijven.

NBB-colloquium

De Bank beschouwde in haar recente interne evaluatie van de 'NBB 2025'-strategie de heterogeniteit tussen de huishoudens en de verdeling van de inkomsten en de rijkdom als een belangrijk element van haar economische analyse en gegevensproductie. Er werd aangetoond dat de distributieve dimensie belangrijk is voor de transmissie van economische schokken en van monetair beleid en begrotingsbeleid. Een beter inzicht in deze fenomenen stelt het Eurosysteem bijgevolg beter in staat om de doelstelling van prijsstabiliteit te bereiken. De verdelingsvraagstukken zijn bovendien zeer relevant voor de maatschappij in het algemeen.

In die context financierde de Bank een aantal universitaire onderzoeksprojecten in het kader van haar tweejaarlijkse onderzoeksconferentie over het thema '*Household heterogeneity and policy relevance*' in 2022. Tijdens deze tweedaagse conferentie werden tien artikels gepresenteerd van academici van Belgische universiteiten en van leden van de Bank. Er waren ook vier uiteenzettingen en presentaties van vooraanstaande professoren van buitenlandse universiteiten.

De onderzoeken die tijdens deze conferentie werden toegelicht, behandelden in detail een brede waaier aan vraagstukken in verband met de heterogeniteit van huishoudens. In één artikel werd bijvoorbeeld de reactie geanalyseerd van de consumptie op verscheidene types inkomensschokken door de gegevens over de banktransacties te gebruiken. In een ander artikel werd nagegaan hoe de inkomensrisico's van de belangrijkste kostwinner de beslissing van diens partner om deel te nemen aan de arbeidsmarkt kunnen beïnvloeden.

Andere werken die op de conferentie werden voorgesteld, gingen over de interactie tussen de huishoudens en de banken. Zo werden in een artikel de oorzaken geanalyseerd van gewestelijke verschillen in de herfinancieringsrente van de hypothecaire leningen in België.

In bepaalde bijdragen werd de interactie tussen de heterogeniteit van de huishoudens en het begrotingsbeleid en het monetair beleid onderzocht. Een hoofdspreker ging na in hoeverre een monetair beleid dat gericht is op de stabilisatie van de productie de verdelingsresultaten kon verbeteren. Een andere onderzocht het effect van de niet-conventionele monetairbeleidsreacties op de inkomensverdeling van de huishoudens naar aanleiding van de recente stijging van de voedsel- en energieprijzen.

De tweede hoofdspreker analyseerde de gevolgen van de groeiende inkomensongelijkheid voor de rentetarieven, de leningen van de huishoudens en de doeltreffendheid van het monetair beleid. In een artikel dat er nauw mee samenhangt, werd het effect van de toenemende inkomensongelijkheid op het Duitse uitvoeroverschot bestudeerd.

Ook op de blog van de Bank verschenen CSR-gerelateerde berichten. In één blogpost werd besproken hoe de risico's van telewerk groter zijn voor vrouwen, met name moeders. Een andere post ging over de stresstests voor klimaatrisico's van de ECB, die een goede leerschool bleken voor zowel banken als toezichthouders. In een andere blogpost werd een verband gelegd tussen ongelijkheid en monetair beleid. Daarin werd verduidelijkt hoe toenemende inkomensongelijkheid leidt tot lagere rentetarieven, waardoor de monetaire beleidsruimte afneemt.

De Bank organiseerde ook een webinar over het strategische belang van gendermix en inclusie van diversiteit in de financiële sector.

NBB Climate Hub

In 2021 werd een interne, transversale *Climate Hub* opgericht. Deze focusgroep inzake klimaatverandering is bedoeld om de samenwerking en de uitwisseling van informatie tussen afdelingen over onderwerpen met betrekking tot klimaatverandering en duurzame financiering te vergemakkelijken. De *Climate Hub* vergadert op kwartaalbasis en geeft relevante informatie door aan het hogere management van de Bank en aan het brede publiek.

In november 2022 publiceerde de *Climate Hub* het Climate Dashboard van de Bank, een compendium van indicatoren met betrekking tot klimaatonderwerpen bedoeld voor het grote publiek. Het dashboard bevat de volgende drie kernboodschappen:

1. De mondiale **uitstoot van broeikasgassen** neemt verder toe, wat het onwaarschijnlijk maakt dat we de opwarming van de aarde kunnen beperken tot 1,5 °C: bij de huidige emissies duurt het minder dan tien jaar vóór het resterende 1,5 °C-koolstofbudget opgebruikt is.

2. Een **koolstofprijs** is van cruciaal belang om de relatieve prijzen te veranderen. Het emissiehandelssysteem van de EU bepaalt een koolstofprijs voor de elektriciteitssector, de industrie en de binnenlandse luchtvaart.

3. De **macro-economische kosten** van de transitie naar klimaatneutraliteit zijn beheersbaar.

De groep zal de ontwikkelingen en publicaties in verband met klimaatbeleid en -toezicht blijven volgen en analyseren.

Duurzaam en verantwoord investeren door de Nationale Bank

In 2022 heeft de Bank twee belangrijke stappen gezet om bij te dragen tot een duurzame en inclusieve klimaatneutrale economie.

De eerste beduidende inspanning is de uitwerking van het Handvest over duurzaam en verantwoord investeren van de Bank, of kortweg Handvest. Dit document verschaft informatie en is een leidraad voor het beheer van de portefeuilles die niet aan het monetaire beleid zijn gerelateerd.

Het Handvest bouwt voort op de bestaande aanpak van de Bank op het vlak van duurzaamheid en werd uitgebreid met bewezen innovaties uit de sector. De Bank verwerkte eveneens inzichten en ervaringen van internationale fora, zoals het *Network for Greening the Financial System* (NGFS).

Het oprichten van een specifieke in Amerikaanse dollar luidende subportefeuille die uitsluitend belegt in thematische obligaties, zoals groene of sociale obligaties, speelt een belangrijke rol bij de uitvoering van het Handvest over duurzaam en verantwoord investeren. Vorig jaar bereikte de nominale investeringswaarde van deze portefeuille het doel van USD 1 miljard, wat het resultaat is van voortdurende investeringen sinds de invoering ervan in 2021.

Na de goedkeuring door het Directiecomité werd het Handvest recent gepubliceerd en beschikbaar gesteld op de website van de Bank.

De vijf pijlers van het Handvest over duurzaam en verantwoord investeren

De principes van duurzaam en verantwoord investeren bepalen in toenemende mate de activiteiten van de Bank. De Bank erkent met name duurzaamheid als een vierde doelstelling van haar strategische beleid voor portefeuillesamenstelling, naast liquiditeit, veiligheid en rendement. In deze context speelt het Handvest een essentiële rol als informatiebron en leidraad voor het beheer van de portefeuilles die niet aan het monetair beleid zijn gerelateerd.

Het Handvest over duurzaam en verantwoord investeren van de Bank bestaat uit vijf pijlers:

Filteren

Selecteren van bepaalde activa, emittenten en tegenpartijen op basis van duurzaamheids- en verantwoordelijkheidskenmerken.

Integreren

Gebruiken van klimaatgebonden en andere ecologische, sociale en governance-gerelateerde criteria (ESG) bij het nemen van investeringsbeslissingen.

Financieren

Ondersteunen van de transitie naar een duurzame en inclusieve klimaatneutrale economie door te beleggen in thematische activa zoals groene, sociale en duurzame obligaties.

Rapporteren

Transparantie creëren bij de uitvoering van het Handvest, zoals de jaarlijkse klimaatgerelateerde rapportering.

Betrekken

Betrekken van interne en externe belanghebbenden bij activiteiten over duurzaam en verantwoord investeren.

Het Handvest werd begin 2023 gepubliceerd en is te vinden op de website van de Bank.

De tweede grote stap is het jaarlijkse klimaatgerelateerde verslag van de Bank. Deze transparantie brengt het publiek op de hoogte van de rol van klimaatgerelateerde risico's in het portefeuillebeheer van de Bank.

Dit verslag is opgesteld volgens de aanbevelingen van de Task Force on *Climate-related Financial Disclosures*, een internationale organisatie die werd opgericht door de Raad voor Financiële Stabiliteit (Financial Stability Board). De Bank ontwikkelde de aanpak samen met de andere centrale banken van het Eurosysteem. Een groot voordeel van deze nauwe samenwerking is de uniforme aanpak die eruit voortvloeit, in het bijzonder voor de berekening van klimaatgerelateerde indicatoren.

Het eerste klimaatgerelateerde verslag werd begin 2023 gepubliceerd en is te vinden op de website van de Bank.

De duurzaamheidsinspanningen van de Bank gaan verder dan het beheer van de eigen portefeuilles. In 2022 is de Bank geselecteerd als de centrale effectenbewaarinstelling voor het Next Generation EU-programma waarvan wordt verwacht dat het tegen 2026 een totale waarde van € 800 miljard bereikt.

Directeur Jean Hilgers

'Onze aanpak rond duurzaam en verantwoord investeren versterkt ons eigen reservebeheer en ondersteunt tegelijk de transitie naar een klimaatneutrale economie.'

Het klimaatgerelateerde verslag van de Nationale Bank

De Bank maakt informatie over klimaatverandering openbaar omtrent vier aspecten van de portefeuilles die ze zelf beheert. De reikwijdte van dit verslag is beperkt tot de beleggingsportefeuilles die geen deel uitmaken van het monetair beleid. De bank verstrekt informatie over:

1. **Governance:** de governance van de organisatie rond klimaatgerelateerde risico's en kansen.
2. **Strategie:** de huidige en potentiële invloeden van klimaatgerelateerde risico's en kansen op de activiteiten, de strategie en de financiële planning van de organisatie.
3. **Risicobeheer:** de processen die de organisatie gebruikt om klimaatgerelateerde risico's vast te stellen, te beoordelen en te beheren.
4. **Indicatoren en doelstellingen:** de indicatoren en doelstellingen die worden gebruikt om relevante klimaatgerelateerde risico's en kansen te beoordelen en te beheren.

De hierbij openbaar gemaakte indicatoren omvatten de emissies die de Bank als activa-eigenaar heeft gefinancierd. Deze emissies zijn een specifiek onderdeel van de zogeheten scope 3-emissies van de Bank. Deze emissies zijn dus complementair aan de informatie over de uitstoot door de eigen werkzaamheden van de Bank.

Het Next Generation EU-programma heeft als doel het economische herstel na de pandemie te ondersteunen en dit herstel vorm te geven zodat de bredere EU-doelstellingen worden bereikt. Deze doelstellingen omvatten het verder digitaliseren van de economieën van de lidstaten, het stimuleren van de transitie naar een koolstofarme economie en het verkleinen van de economische divergentie binnen de EU.

De Bank zal in haar effectenafwikkelingssysteem nog steeds geen kosten aanrekenen voor de uitgifte van groene, sociale en duurzame obligaties ter financiering van investeringen die bevorderlijk zijn voor het milieu en de samenleving. Deze vrijstelling van uitgiftenkosten levert ook voordeel op voor het Next Generation EU-programma dat ernaar streeft om 30 % groene obligaties uit te geven, waardoor de EU de grootste emittent van groene obligaties ter wereld zou vormen.

Veilige en duurzame cash en efficiënte betalingen garanderen

De Bank bewaakt de kwaliteit en de authenticiteit van bankbiljetten. Om die reden worden alle biljetten gemiddeld eenmaal per jaar gecontroleerd met behulp van hoogtechnologische machines die valse biljetten opspoort en vuile biljetten vernietigt. Vergelijkingen met de andere landen uit het Eurosysteem tonen aan dat de kwaliteit in België, voor alle coupures, jaar na jaar zeer goed is.

Tegen de achtergrond van de digitalisering en de verspreiding van elektronische betaalmiddelen verkleint het aantal bankkantoren en geldautomaten. De Bank monitort de impact van deze ontwikkeling op de beschikbaarheid en toegankelijkheid van contant geld van nabij. Zij staat neutraal tegenover evoluties inzake het gebruik van betaalmiddelen, maar vergewist zich ervan of iedereen het betaalmiddel van zijn of haar keuze kan blijven gebruiken, in het bijzonder mensen die weinig of geen toegang hebben tot digitale bankdiensten.

In dit verband ontwikkelde de Bank een model om de toegankelijkheid van het netwerk van geldautomaten te beoordelen. De resultaten van het model worden meegedeeld aan de politieke instanties, die indien nodig maatregelen kunnen nemen.

Alle informatie over het gebruik van cash staat in hoofdstuk ‘Toegankelijke en door iedereen aanvaarde bankbiljetten van hoge kwaliteit’ (p. 59).

Directeur Tim Hermans

‘Bankbiljetten gaan van hand tot hand en verslijten. Daarom moeten ze elk jaar worden gecontroleerd en worden de te vervuilde biljetten verwijderd. Een rol voor de Bank!’

2.3

De Nationale Bank als **maatschappelijk verantwoorde onderneming**

Milieu-aangelegenheden

Sinds de sluiting van de drukkerij heeft de Bank geen industriële activiteiten meer. De impact van de Bank op het milieu blijft sindsdien beperkt tot die van kantooractiviteiten en tot de uitgifte van bankbiljetten.

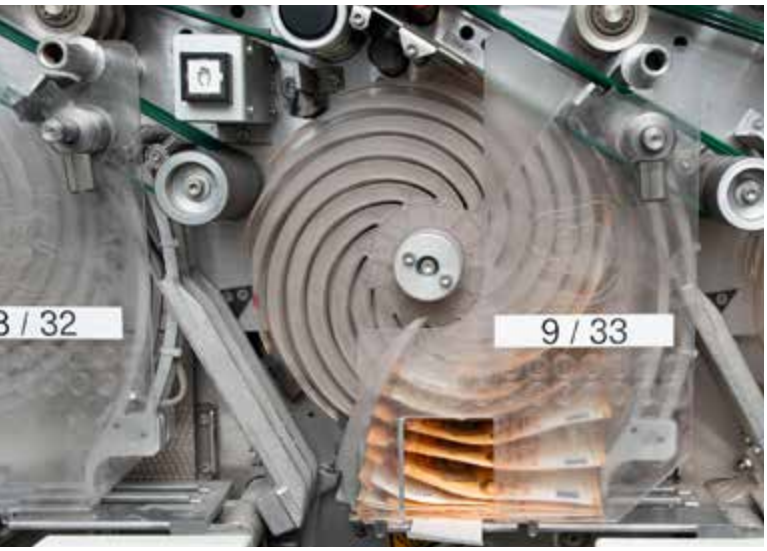

De uitgifte van bankbiljetten voert de NBB uit in opdracht van het Eurosysteem. De Europese Centrale Bank onderneemt momenteel initiatieven om de ecologische impact van de bankbiljettenuitgifte te verlagen.

De Bank volgt een holistische strategie om haar milieu-impact goed te monitoren en te verlagen. Bijzonder aandacht wordt daarbij besteed aan bijvoorbeeld de terugdringing van het energieverbruik, plastic- of kunststofverpakkingen, papier, voedselverspilling, het (kleine) wagenpark. Ook het immoproject dat elders in dit verslag heel wat aandacht krijgt zal de ecologische voetafdruk van de Bank aanzienlijk verlagen.

De Bank stimuleert haar medewerkers om gebruik te maken van het openbaar vervoer voor de woon-werkverplaatsingen en stelt elektrische fietsen ter beschikking voor korte professionele verplaatsingen in de hoofdstad. Verder werd geïnvesteerd in oplaadpalen voor wie zich met een elektrische wagen verplaatst.

Een groenere en faire onderneming

De Bank tracht haar ecologische voetafdruk jaar na jaar te verlagen of minstens zo laag mogelijk te houden. Ze zet onder meer in op energiebesparing, zachte mobiliteit, afname van de afvalproductie en een duurzame immostrategie.

Data voor 2022 zijn pas na publicatie van het ondernemingsverslag beschikbaar. Niettemin beschikt de Bank over bepaalde indicatoren over 2022 die hierna beschikbaar zijn.

Koolstofvoetafdruk 2021

7 359 TON CO_2e

of 3,5 ton CO_2e/VTE (bevat scope 1 en scope 2 en een groot gedeelte scope 3-emissies)

- vergelijkbaar met 2020 (+0,4 % in absolute emissies), een jaar met grote impact van de pandemie
- daling met 30 % vergeleken met 2019 (pre-pandemie)
- energieverbruik voor de gebouwen vertegenwoordigt 60 % van de totale emissies

Totale CO_2-uitstoot
(scope 1-2-3, in tCO_2eq)

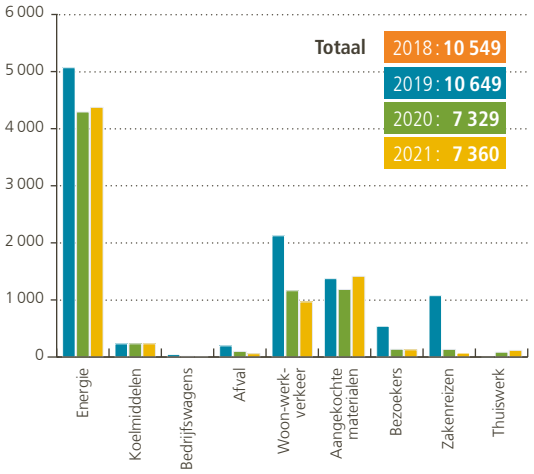

Het merendeel van de indicatoren op basis waarvan de totale voetafdruk berekend wordt, toont een dalende evolutie. Voor indicatoren zoals papierverbruik, afvalproductie of woon-werkverkeer worden regelmatig concrete initiatieven genomen die de bewustmaking aanwakkeren en de actieve medewerking van de medewerkers vragen.

Indicator	2021	% verschil met 2020	% verschil met 2019
CO_2 uitstoot	7 359 tCO_2e	+0,4	–30
Totaal energieverbruik	31 877 000 kWh	–0,1	–16
Aardgas	18 589 000 kWh	+1,0	–14
Groene stroom	13 288 000 kWh	–5.0	–18
Gerecycleerd afval	197 ton	+59	–21
Niet recycleerbaar restafval	99 ton	–27	–51

Verkoop 1-L mineraalwater plastic flessen

(aantal)

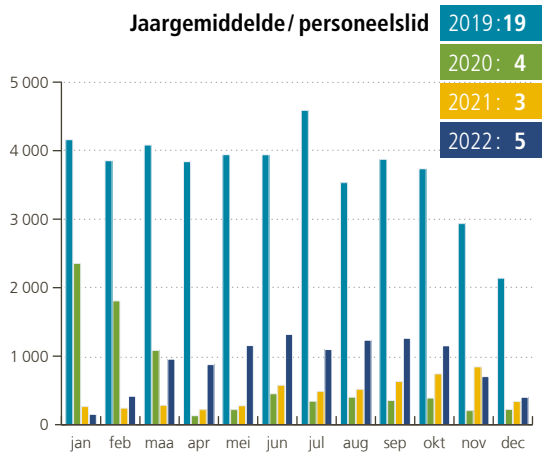

Papier- en kartonafval

(100% gerecycleerd)

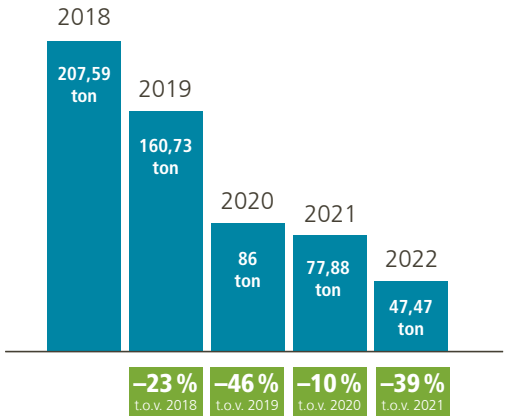

Verbruik koffiebekertjes

(aantal)

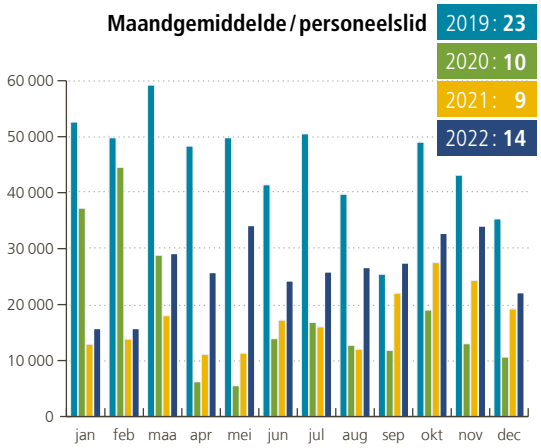

Om haar niet-vermijdbare restuitstoot te compenseren, financiert de Bank een aantal projecten in ontwikkelingslanden die verduurzaming koppelen aan socio-economische ontwikkeling. Voor deze zogenaamde '*carbon offsetting*' rijkt het bedrijf CO2logic het label 'CO2 Neutral Label' uit, dat garandeert dat de Bank actief haar CO_2-uitstoot berekent, verlaagt en compenseert.

De inspanningen van de Bank op het gebied van energieverbruik, afvalbeheer, mobiliteit en aankoopbeleid vertalen zich al verschillende jaren in drie sterren van het label 'Ecodynamische onderneming', uitgereikt door Leefmilieu Brussel.

02.2019 ECODYNAMISCHE ONDERNEMING LEEFMILIEU BRUSSEL

Daarnaast behield het bedrijfsrestaurant van de Bank het zogenaamde 'Good Food'-label (twee van de drie vorken). Deze erkenning resulteert uit het gebruik van lokale, biologische producten en fairtradeproducten, het aanbieden van seizoensfruit en -groenten en vegetarische gerechten.

Fairtrade@Work

Alle warme dranken in de automaten (koffie, thee en chocolademelk) zijn fairtradedranken, en ook in het bedrijfsrestaurant en tijdens events worden steeds meer fairtradeproducten aangeboden. Dat bewoog de organisatie Fairtrade@Work ertoe om de Bank voor het eerst te belonen met een Fairtrade Award. Bij fairtrade worden naast een gegarandeerde, faire minimumprijs ook criteria vastgelegd voor ecologische landbouwmethodes en arbeidsvoorwaarden.

Directeur Vincent Magnée

'Fairtrade is een belangrijke pijler van een duurzamer aankoopbeleid. Eerlijke handel zorgt immers voor duurzame ontwikkeling en helpt de producenten hun toekomst in eigen handen te nemen.'

Afgelopen jaar stelde de Bank een nieuw bedrijfsvervoerplan op. Dat plan bevat concrete acties om de huidige mobiliteitssituatie te verbeteren. Leefmilieu Brussel, dat het plan goedkeurde, gaf de Bank een goede score omdat meer dan 80 % van de personeelsleden gebruikmaken van het openbaar vervoer en omdat ze voldoende voorzieningen ter beschikking stelt voor fietsen en steps.

Wat betreft haar eigen voertuigen, was bijna 60 % van de voertuigenvloot van de Bank in 2022 volledig elektrisch of plug-in hybride. De Bank streeft ernaar om dit percentage verder te verhogen in 2023 en de gemiddelde CO_2-uitstoot van de voertuigen aldus te reduceren tot minder dan 50 g/km.

Proeven van andere vervoersmiddelen

In samenwerking met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gingen zes collega's die in een straal van 10 km rond de Bank wonen en doorgaans met de auto komen werken de uitdaging aan om gedurende twee weken de auto aan de kant te laten. Ze probeerden duurzamere alternatieven voor het woon-werkverkeer uit met als doel deze naar de toekomst toe ook te blijven gebruiken.

Bijdrage aan de circulaire economie

De Bank grijpt het vernieuwen van haar kantoor- en IT-materiaal aan om bij te dragen aan de circulaire economie.

Het overgrote deel van het afgeschreven meubilair kreeg een tweede leven in samenwerking met de vzw Televil, een sociale werkplaats met kringloopactiviteiten. Daarnaast werd er ook materiaal weggeschonken aan de Don Boscoschool in Verviers. Deze school verloor bij de overstromingen in juli 2021 materiaal dat de leerlingen nodig hebben om een vak te leren.

Afgedankt IT-materiaal wordt bij voorkeur weggeschonken aan organisaties die de digitale kloof helpen verkleinen. 369 pc-schermen vertrokken richting Digital for Youth, een organisatie die ijvert voor een digitale maatschappij waartoe elk kind of elke jongere toegang heeft.

Circulaire economie*
(stuks afgedankt materiaal dat een 'verantwoord' 2e leven kreeg)

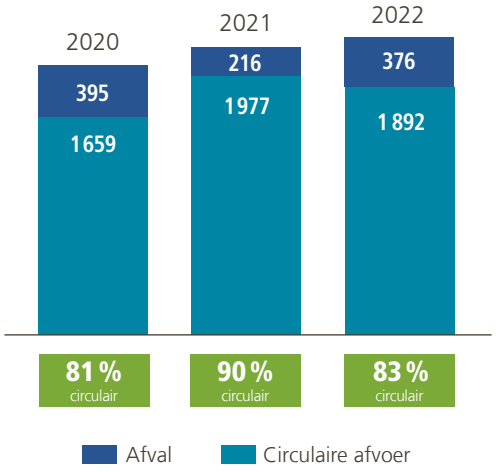

* De NBB tracht materiaal (meubels en klein bureaumateriaal) eerst intern te herbruiken, zoniet wordt het weggeschonken of weggegooid.

Duurzame immostrategie

Als onderdeel van haar immostrategie, renoveert de Bank haar hoofdgebouw waarbij klimaatneutraliteit op langere termijn de ambitie is. De keuzes die zij vandaag op milieu- en energievlak maakt, zullen zich morgen weerspiegelen in haar koolstofvoetafdruk. Tegelijkertijd ziet de Bank erop toe dat de middelen die voor de renovatie vereist zijn zo verantwoord mogelijk ingezet worden.

- Het aantal beschikbare fysieke werkplekken wordt verlaagd van 90 % (vandaag) naar 70 % van het personeel met als gevolg dat minder ruimtes ingericht, verlicht, verlucht en verwarmd moeten worden. Omwille van het wijdverspreide thuiswerk zal dit nog steeds voldoende zijn om alle personeelsleden die naar de werkvloer komen een plek te geven.

- Er wordt een modern, efficiënter cashcenter gebouwd in Zellik waar de energievoorziening voor een groot gedeelte uit hernieuwbare bronnen zal komen (zie ook hoofdstuk 1, deel 1.3).

- Bij de keuze van het studiebureau voor de renovatie van de hoofdzetel werd gekeken naar de mate waarin hernieuwbare energievoorziening, duurzaamheid, stimulering van zachte mobiliteit, circulair gebruik van materialen, ecologie, biodiversiteit enzovoort in het schetsontwerp werden verwerkt.

In afwachting van die renovatie, neemt de Bank concrete maatregelen om ook op kortere termijn het energieverbruik in de huidige gebouwen te verminderen en te vergroenen.

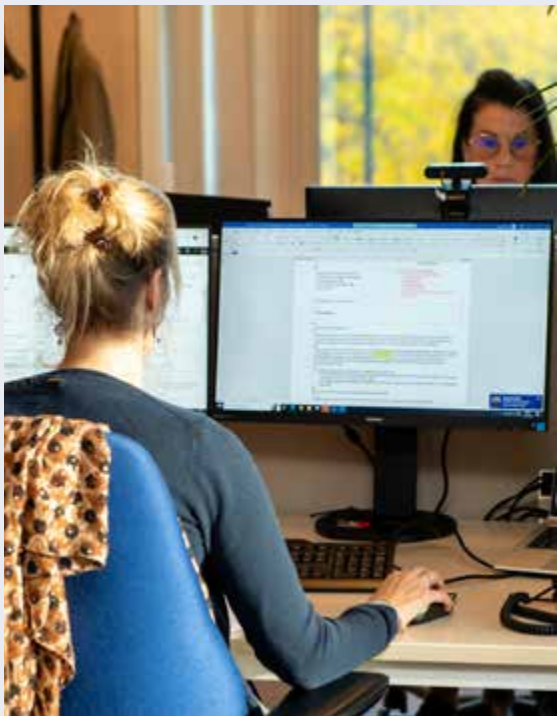

In het kader van de PLAGE-regelgeving (Plan voor Lokale Actie voor het Gebruik van Energie) is een globaal plan opgesteld dat het primaire energieverbruik (elektriciteit en gas) jaarlijks met ongeveer 1,5 % moet doen verminderen. Enkele initiatieven waarvan de implementatie in 2022 gestart werd, zijn:

- De vernieuwing van de warmtekrachtcentrale.
- De recuperatie van de warmte geproduceerd door het datacenter.
- De overheidsopdracht voor de aankoop van fotovoltaïsche panelen.
- De plaatsing van een kleine, lokale stoomproductie voor de keuken zodat de stoomketels in de zomer, wanneer er geen stoom nodig is voor luchtbevochtiging, uitgeschakeld kunnen worden.

Als maatschappelijk verantwoorde instelling wil de Bank graag ingaan op het verzoek van de Europese Commissie om het gasverbruik tussen oktober 2022 en maart 2023, met 15 procent te verminderen ten opzichte van het verbruik van de vijf vorige jaren.

Dit streefdoel ligt in het verlengde van bestaande maatregelen om haar energieverbruik te rationaliseren en laat toe om de oplopende energiefactuur door de flink gestegen prijzen binnen de perken te houden. Om deze vermindering te realiseren, besloot de Bank om de temperatuur in haar lokalen tot 19 graden af te bouwen. Daarnaast werden enkele gebouwen op vrijdag en tijdens de eindejaarsperiode niet verwarmd. Er is dan doorgaans minder personeel aanwezig waardoor de wel verwarmde ruimtes voldoende werkplekken tellen voor wie op kantoor werkt.

De Bank streeft er ook naar haar ecologische voetafdruk te verkleinen door middel van duurzame aankopen in het kader van overheidsopdrachten.

Gas- en elektriciteitsverbruik
(in MWh)

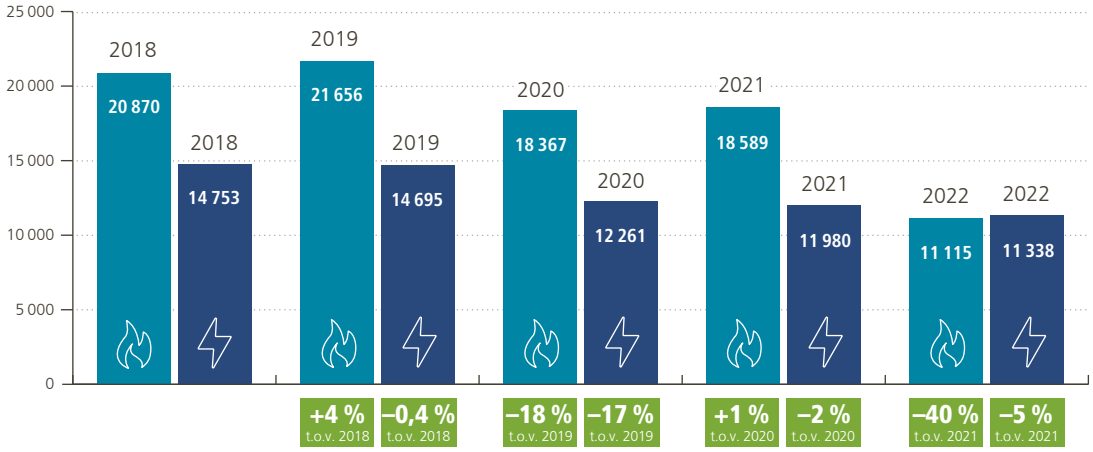

Personeelsaangelegenheden en sociale aangelegenheden

Constructieve sociale dialoog

De Nationale Bank streeft een constructieve dialoog na met haar werknemersorganisaties, in de Ondernemingsraad, het Comité voor Preventie en Bescherming op het werk en de syndicale contactvergaderingen die regelmatig worden georganiseerd. Tijdens deze overlegmomenten beantwoordt de Bank op omstandige wijze de vragen om uitleg of verduidelijking van de personeelsvertegenwoordiging.

De Bank respecteert daarbij de regelgeving en faciliteert de werking van de personeelsvertegenwoordiging door hen enerzijds de nodige werkingsmiddelen (faciliteiten zoals lokalen en vergaderzalen enerzijds en anderzijds ook een informatiekanaal op het intranet) ter beschikking te stellen en anderzijds het personeel vrij te stellen voor syndicale activiteiten binnen of buiten de Bank.

Verder heeft de Bank enkele jaren geleden een Diversity Council opgericht die bestaat uit personeelsvertegenwoordigers en zich over de diversiteits- en inclusie thema's buigt. Elke werknemer kan zich kandidaat stellen voor deze Council en er wordt over gewaakt dat de samenstelling representatief is voor de personeelspopulatie van de NBB. De werkzaamheden van de Council worden gecoördineerd door de Diversity Manager van de Bank. Op regelmatige tijdstippen gaan de leden ook een gesprek aan met de gouverneur, die deel uitmaakt van het Steering Committee Diversity & Inclusion.

Gelijke loonsvoorwaarden

Er wordt op toegekeken dat alle werknemers die gelijk werk uitvoeren of dezelfde functietitel hebben ook een gelijk verloningspakket krijgen. Alleen de anciënniteit van de betrokken werknemer en in beperkte make ook het variabele bonusgedeelte van het loon kan een afwijking veroorzaken. De Bank streeft ook een goede work/life balance na. Werknemers die dit willen kunnen deeltijds werken, loopbaanonderbreking nemen of gebruik maken va één van de andere stelsels inzake arbeidsflexibiliteit. NBB-personeelsleden mogen telewerken indien hun functie dit toelaat, maar de regel is dat ze 50 % van hun arbeidstijd op de werkvloer in Brussel moet werken. De Bank moedigt al haar personeel verder ook aan om zich bij te scholen en/of om te scholen. Ze doet dit via eigen interne opleidingsmogelijkheden, de financiële ondersteuning van werknemers die externe opleidingen willen volgen en het toestaan van educatief verlof.

Preventie en bescherming

De Interne dienst voor preventie en bescherming hanteert een dynamisch risicobeheersingssyteem met aandacht voor arbeidsveiligheid, gezondheid op het werk, psychosociale belasting, geweld, pesterijen, ongewenst seksueel gedrag, ergonomie, arbeidshygiëne, verfraaiing van de arbeidsplaats en de invloed van het leefmilieu op de arbeidsomstandigheden. Deze dienst heeft ook 2 vertrouwenspersonen in dienst bij wie werknemers terecht kunnen voor een confidentieel gesprek over interne problemen op de werkvloer.

Directeur Tom Dechaene

'Als maatschappelijk verantwoorde onderneming heeft de Bank de morele verplichting om de nodige middelen te voorzien zodat een handicap geen obstakel vormt in de zoektocht naar werk en bij het realiseren van carrièreambities.'

De Bank organiseert op regelmatige basisopleidingen voor managers over psychologische veiligheid en peilt ook via enquêtes het psychologische veiligheidsgevoel van de werknemers.

De interne bedrijfsgeneesheer nodigt de werknemers op regelmatige tijdstippen uit voor een preventie-onderzoek.

Diversiteit en inclusie

Door de geleidelijke terugkeer naar de Bank konden activiteiten en werkgroepen opnieuw fysiek plaatsvinden, na twee jaar pandemie die de gewoonten en organisatiewijzen ingrijpend veranderden.

Zo kon de interne werkgroep die zich specifiek met het handicapvraagstuk bezighoudt de eerder gedane voorstellen concretiseren en meerdere acties organiseren op het vlak van opleiding en bewustmaking rond het handicapvraagstuk.

Hoe kunnen we personen met een handicap het best verwelkomen bij de Bank en hen in staat stellen een loopbaan uit te bouwen die aansluit bij hun vaardigheden? Die vraag was het uitgangspunt voor deze werkgroep.

Mensen met een handicap, collega's als alle andere

Aangezien alles al begint voordat een persoon met een handicap zijn/haar loopbaan in de Bank start, wordt er bijzondere aandacht besteed aan de indienstneming. In een eerste fase werd een opleiding georganiseerd voor de teams van de dienst Human Resources beheer en de HR Business Partners om hen bewust te maken van en op te leiden in het handicapvraagstuk en vooral in de omgang met verschillende handicaps in de HR-processen.

In een tweede fase werd het indienstnemingsproces herzien en aangepast om personen met een handicap aan te moedigen te solliciteren als een functie aansluit bij hun verwachtingen en vaardigheden. Tegelijkertijd werd de informatie over alle faciliteiten die de Bank biedt en over de contactpersonen voor collega's met een handicap samengebracht op een eigen pagina op het Intranet van de Bank. Ten slotte werd begin december op het Intranet een video gepubliceerd met getuigenissen van betrokken collega's en een oproep tot ieders betrokkenheid. De video was ook een gelegenheid om het personeel uit te nodigen voor bewustmakings- en simulatieworkshops over handicaps.

Diversiteit, inclusie en psychologische veiligheid

Een ander aandachtspunt in 2022 was de opleiding over diversiteit en inclusie van de managers van de Bank. Opdat elke medewerker zich een volwaardig lid van zijn/haar team kan voelen, is het noodzakelijk dat alle teamleiders actief betrokken zijn, op welk niveau dan ook. Zo werd in de opleidingstrajecten voor managers een module over diversiteit en inclusie opgenomen.

In samenhang met dit initiatief werd een grote enquête over psychologische veiligheid uitgevoerd. Deze bevatte een deel over diversiteit en inclusie om informatie te verzamelen die nuttig is voor het sturen van de HR-inspanningen. Studies hebben immers aangetoond dat psychologisch veilige teams – waarin iedereen zich durft uit te drukken zonder angst beoordeeld te worden – de efficiëntste zijn. Het zijn twee thema's die nauw verband houden, want een team kan alleen functioneren als iedereen de ander aanvaardt zoals hij/zij is, ongeacht de verschillen.

Eveneens op het gebied van Human Resources werd specifieke aandacht besteed aan gendergelijkheid in de promotieprocessen en de Talent Review-campagnes. De statistieken over gendergelijkheid werden verfijnd en de indicatoren worden nog steeds regelmatig gecontroleerd (zie op volgende pagina).

Ondersteuning en bewustmaking

Het diversiteits- en inclusiebeleid van de Bank omvat ook constante en aanhoudende inspanningen om de bewustmaking te vergroten en de bedrijfscultuur te veranderen. Zo sloot de Bank zich aan bij het engagement van haar tegenhangers van het Eurosysteem door een charter te ondertekenen over rechtvaardigheid, diversiteit en inclusie. In overeenstemming met het charter *Inclusive Panels* dat de Bank in oktober 2021 ondertekende, blijft de Bank ook zorgen voor een betere gendermix onder de sprekers tijdens de evenementen die ze organiseert, zoals conferenties en colloquia.

De ambassadeurs en ambassadrices van de diversiteit zijn op hun beurt niet blijven stilzitten. Ze hebben zich geschoold om beter aan de uitdagingen van diversiteit op de werkvloer te kunnen beantwoorden en organiseerden een tweede ontmoeting met een lid van de Regentenraad: Estelle Cantillon. Het was een virtuele ontmoeting in de vorm van een interview, waardoor veel collega's nader konden kennismaken met een rolmodel in het bestuur van de NBB.

Gouverneur Wunsch tekent het charter *Inclusive Panel* - oktober 2021

Enkele cijfers

Zoals ieder jaar sinds de lancering van haar diversiteitsbeleid volgt de Bank nauwlettend de twee kwantitatieve doelstellingen die zijn vastgesteld om de vertegenwoordiging van vrouwen op alle niveaus van de organisatie te verhogen, namelijk :

- 40 % vrouwen bij de nieuwe indienstnemingen en
- evenveel bij de promoties naar het managementniveau.

Voor het tweede jaar op rij kon de nagestreefde gendermix bij de indienstnemingen worden bereikt, zowel voor de bachelors als voor de masters, met respectievelijk 56 % en 54 % vrouwen. Helaas kon de promotiedoelstelling, ook voor het tweede jaar op rij, niet worden behaald, met slechts 35 % vrouwen die in seniorfuncties werden benoemd. De vertegenwoordiging van vrouwen op de verschillende managementniveaus is niettemin licht gestegen, maar blijft ruimschoots onvoldoende om op korte en middellange termijn het structurele gebrek aan evenwicht te verhelpen.

Deze vaststelling, die vergelijkbaar is met die van 2021, gaf de aanzet tot acties op het vlak van diversiteit, met bijzondere nadruk op de bewustmaking van het management over dit onderwerp en op de bevordering van *rolmodellen* (zie vorige pagina). Een ander prioritair project dat de gendermix ten goede moet komen, maar dan op lange termijn, betreft de cultuurverandering. Deze ontwikkeling omvat onder meer de valorisatie van nieuwe managementcompetenties en de hybride werkvorm. De Bank ziet erop toe dat die verschillende initiatieven in overeenstemming zijn met haar waarden van respect, openheid van geest en maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Mecenaat en cultureel engagement

Financiële ondersteuning van maatschappelijk waardevolle projecten

De Bank steunt via haar mecenaatswerking een aantal organisaties die door middel van concrete projecten waardevol zijn voor de maatschappij. De focus hiervan ligt in toenemende mate op projecten rond diversiteit en inclusie, jong talent en circulaire economie – domeinen in het verlengde van haar CSR-prioriteiten.

Een greep uit de **projecten** die **de Bank** het afgelopen jaar **steunde**

TEACH*for*BELGIUM

Teach for Belgium wil onderwijsongelijkheden verminderen. Daartoe vormt het geëngageerde mensen tot inspirerende leerkrachten die aan de slag gaan in scholen met een groot aandeel sociaal-economisch kwetsbare leerlingen.

© Teach for Belgium

Goods to Give zamelt onverkochte non-food-producten uit de bedrijfswereld in om ze te verdelen aan mensen in nood. Met deze circulaire aanpak wordt verspilling vermeden en bijgedragen aan de strijd tegen armoede.

GOODS TO GIVE

Merhaba empowert LGBT+-personen met een migratieachtergrond en bouwt aan een inclusieve en solidaire samenleving.

merhaba

Boost ondersteunt jonge talenten uit een sociaal-economisch fragiele context. Hun proactieve begeleiding geeft de jongeren betere kansen qua opleiding, persoonlijke ontplooiing en op de arbeidsmarkt.

Boost

Interface3 organiseert beroepsopleidingen om werkzoekende vrouwen betere kansen te geven op de arbeidsmarkt, in het bijzonder in de IT-sector. De Bank zette haar schouders onder het voorafgaande, intensieve oriëntatieparcours dat de vrouwen helpt bij het kiezen tussen de specifieke IT-opleidingen.

DUO for a JOB brengt werkzoekende jongeren met een migratieachtergrond in contact met 50-plussers die als vrijwilliger hun professionele ervaring inzetten om deze jongeren te begeleiden op de arbeidsmarkt.

#Shedidit begeleidt onderneemsters met diverse culturele achtergronden. De Bank ondersteunde het 'SheMeansBusiness'-coachingstraject, waarmee deze organisatie vrouwen individueel helpt bij de uitwerking van hun idee en de opstart in alle facetten.

VELO combineert dienstverlening rond duurzame mobiliteit met activering van personen die moeilijk toegang krijgen tot de reguliere arbeidsmarkt. De Bank ondersteunde een specifieke opleiding tot fietshersteller die een tiental personen per jaar een beter perspectief biedt op duurzame integratie in de arbeidsmarkt.

Retrival combineert selectieve afbraak en circulair gebruik van bouwmaterialen met opleiding en duurzame activering van kortgeschoolden. De standaardisatie en certificering van haar vorming tot circulaire afvalverwerk(st)er zou de valorisatie van deze vaardigheden in heel de sector moeten vergemakkelijken en zo bijdragen aan het verduurzamen van de economie.

Betrokkenheid van het personeel

Waar mogelijk tracht de Bank haar medewerkers te betrekken bij activiteiten van ondersteunde projecten. Het achterliggende idee is dat een beperkte tijdsinvestering een extra steuntje in de rug geeft van een begunstigde organisatie en een verrijkende ervaring oplevert voor de betrokkenen.

Ongeveer 45 medewerkers engageerden zich gedurende enkele maanden voor **conversatietafels** met een jongere die begeleid wordt door de vzw Boost. De jongeren konden op deze manier een taal oefenen, hulp krijgen bij hun eindwerk of hun eerste stappen richting de arbeidsmarkt.

Een dertigtal medewerkers stonden meer dan honderd laatstejaarsstudenten van Boost te woord tijdens een **studentendag**. De jongeren konden vragen stellen over de studierichting die de medewerkers destijds gevolgd hebben en welke opties die gaf op de arbeidsmarkt.

Vier extra 50-plussers begonnen in het kader van DUO for a JOB een begeleidingstraject met een werkzoekende jongere met een migratieachtergrond. In totaal konden sinds 2020 reeds 18 jongeren op deze manier gebruik maken van de professionele ervaring van NBB-medewerkers.

Drie medewerkers werden daarnaast ondersteund om een **inzamelactie voor een goed doel** te lanceren bij hun collega's. De directie van de Bank verdubbelde het gedoneerde bedrag voor de vzw's UilenSpiegel, Missing You en Wel Jong.

Een hedendaagsekunstcollectie die openstaat voor het brede publiek

Het educatieve museum: interessant voor jong en oud

In het museum van de Bank krijgt de bezoeker de kans om bij te leren over de geschiedenis van het geld, haar rol en haar functies. De permanente expositie is opgebouwd rond representatieve en tot de verbeelding sprekende stukken uit de historische en monetaire collecties van de Bank. De bezoeker kan het museum ontdekken aan de hand van een audiogids en/of een bezoekersboekje en de eigen kennis testen via video's, multimedia en spelletjes. De toegang tot het museum is gratis en voor groepen wordt een professionele gids voorzien.

Tijdens schoolvakanties besteedt het museum extra aandacht aan families met kinderen. Aan de hand van speelse doe-boekjes kunnen kinderen van 4 tot 12 jaar al hun zintuigen aanwenden en via verschillende opdrachten het museum ontdekken. Het afgelopen jaar draaide de familieactiviteit rond 'Victor het Spaarvarken', die alle hulp kon gebruiken bij het opknappen van zijn boerderij.

Om het brede publiek te bereiken worden de collecties van het museum ook online beschikbaar gesteld. Zo kan men via de website nbbmuseum.be onder meer de collectie Belgische bankbiljetten (1851-2002), het Belgische noodgeld uit de Eerste Wereldoorlog en de collectie goederengeld leren kennen.

Vicegouverneur Steven Vanackere
'We willen ons personeel zélf de mogelijkheid bieden zich in te zetten voor lovenswaardige projecten. En de feedback is positief: ze zien meteen resultaat.'

Een kunstcollectie die zowel intern als extern zichtbaar is

De Bank steunt de artistieke creatie in België door een hedendaagsekunstcollectie aan te leggen met werken van beloftevolle Belgische kunstenaars. De verzameling – die ondertussen meer dan 2 000 werken telt – is tentoongesteld in de werkomgeving van de medewerkers. De kunstwerken zorgen voor dialoog en openen deuren naar nieuwe perspectieven of inzichten.

Het mecenaat beperkt zich niet tot de loutere aankoop van kunstwerken maar omvat ook de ambitie om deze te delen met het publiek. In 2022 gaf de Bank meerdere kunstwerken in bruikleen voor externe tentoonstellingen, onder meer in het S.M.A.K. in Gent, La Maison des Arts in Schaarbeek en De Villa Empain in Brussel.

Consulteerbare archieven

De Bank bezit een uitgebreid en gestructureerd archief dat ter beschikking wordt gesteld van zowel interne als externe onderzoekers. Het archief bevat een schat aan waardevolle informatie over de monetaire geschiedenis van België – in een nationale en internationale context – en vormt een populair onderzoeksterrein voor studenten en academici uit binnen- en buitenland.

Het archief beslaat de periode vanaf de oprichting van de Bank in 1850 tot heden en bevat, onder andere maar niet uitsluitend, dossiers over de Latijnse Muntunie, de Eerste en Tweede Wereldoorlog (inclusief over de Emissiebank) en de uitgifte van Belgische bankbiljetten. Daarnaast bevat het archief statistische informatie en publicaties die door de Bank werden uitgegeven. Ook documenten over de eigen geschiedenis van de Bank worden zorgvuldig bewaard, onder meer documentatie en plannen van vroegere vestigingen en van de huidige gebouwen.

Een deel van het archief is gedigitaliseerd. Op de website van de Bank kan men onder meer de digitale versies vinden van het Jaarverslag (van 1850 tot heden) en van het Economisch Tijdschrift (van 1926 tot heden). De inspanningen om het archief digitaal te ontsluiten zullen ook in de toekomst worden voortgezet.

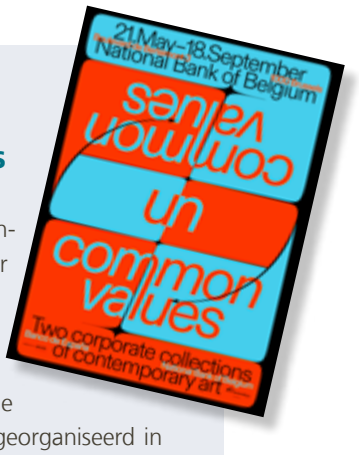

(un)common values

In 2022 vierde de hedendaagse kunstcollectie haar vijftigste verjaardag. Naar aanleiding van dat jubileum werd samen met de verzameling van de Banco de España een tentoonstelling georganiseerd in de modernistische lokettenzaal van de Bank in Brussel. Rond het thema *(un)common values* werden werken uit beide collecties met elkaar in dialoog gebracht. Centraal stond de intrinsieke waarde van kunst, aan de hand van drie actuele krachtlijnen: identiteit, materialisme en emancipatie.

De expositie werd op 20 mei 2022 geopend door gouverneurs Pierre Wunsch (NBB) en Pablo Hernández de Cos (Banco de España). De aanwezige bezoekers konden genieten van een unieke performance: het kunstwerk *All About You* van de Spaans-Belgische kunstenares Olivia Hernaïz werd onthuld onder muzikale begeleiding van het koor van de Bank: *The Banknotes*.

De expositie – die liep tot 18 september 2022 – werd gunstig onthaald door pers en publiek. De bezoekers toonden veel appreciatie voor de harmonie tussen beide collecties en voor de gedurfde keuzes van de curatrices.

Bestrijding van corruptie en omkoping

De Bank beschikt over een arbeidsreglement en een deontologische code die van toepassing zijn op elk personeelslid. De deontologische code is eveneens van toepassing op de leden van het Directiecomité.

Deze teksten bevatten onder meer voorschriften inzake onafhankelijkheid en onpartijdigheid, discretieplicht en beroepsgeheim, deontologie, belangenconflicten en integriteit van het personeel. Zo zijn er bijvoorbeeld regels rond het (niet)-aanvaarden van geschenken, het gebruik van IT-apparatuur, bijkomende professionele bezigheden en belangenconflicten, enzovoort. NBB-personeelsleden mogen geen privéactiviteiten ontwikkelen die te maken hebben met financiering en kredietverlening. Er wordt ook niet toegestaan dat NBB-werknemers betrokken zijn bij het verlenen van beleggingsadvies, vermogensbeheer of de redactionele inbreng in een beleggingsblad. Verder verbiedt de deontologische code, behoudens streng omschreven uitzonderingen, dat werknemers NBB-aandelen of aandelen van instellingen onder toezicht bezitten.

Objectieve aanbestedingsprocedures

Als publieke instelling is de Bank onderworpen aan de wetgeving overheidsopdrachten. Bij het gunnen van contracten aan externe partijen eerbiedigt de Bank de beginselen van transparantie, gelijkheid en mededinging.

Gedragscode voor hoge ambtenaren van de Europese Centrale Bank

Gouverneur Pierre Wunsch, Vice-gouverneur Steven Vanackere en directeur Tom Dechaene zijn in hun hoedanigheid van lid of plaatsvervangend lid van de Raad van Bestuur of Raad van Toezicht ook onderworpen aan de Gedragscode voor hoge ambtenaren van de Europese Centrale Bank. Zij moeten bij het vervullen van hun taken en verantwoordelijkheden de hoogste normen van integriteit en ethisch gedrag in acht nemen. Van hen wordt verwacht dat zij eerlijk, onafhankelijk, onpartijdig, discreet en niet gedreven door eigenbelang handelen. De code bevat ook regels in verband met beroepsgeheim en vertrouwelijkheid van informatie, belangenconflicten, voordelen en hospitality, financiële privétransacties, privé-activiteiten en mandaten, betrekkingen met belangengroepen en publieke optredens en verklaringen. Dit impliceert onder andere ook dat de agenda van Gouverneur Wunsch en directeur Dechaene met een vertraging van drie maanden publiek gemaakt worden op de website van de Nationale Bank. Deze publieke agenda vermeldt alle publieke events en meetings met derden maar geeft geen verdere details indien het om vergaderingen gaat met vertegenwoordigers van instellingen uit de financiële sector die onder toezicht staan van de Nationale Bank gezien de regels rond het beroepsgeheim. Deelname van de gouverneur aan externe meetings, events, … wordt steevast op basis van de Gedragscode van de hoge ambtenaren van de Europese Centrale Bank voorafgaandelijk geëvalueerd binnen de Bank door de dienst Communicatie en de Compliance Officer.

Lijst van in 2022 verschenen publicaties

Artikels van het Economisch Tijdschrift

Het Economisch Tijdschrift is een uitsluitend digitale publicatie die beschikbaar is op de website van de Bank. Een synopsis van de artikels wordt gepubliceerd in het Frans en het Nederlands, de volledige versie is alleen in het Engels beschikbaar. De artikels verschijnen afzonderlijk, naargelang hun beschikbaarheid.

De gegevens in de grafieken en tabellen van de artikels worden systematisch gepubliceerd in een databank die op de site van de Bank beschikbaar is. Deze koppeling vergroot de transparantie van de analyses van de Bank en biedt iedereen gelijke toegang tot de gegevens.

JANUARI 2022
- Permanente opleiding van werknemers : investeren in de toekomst

MAART 2022
- Kostprijs eigen woning opnemen in de inflatiemaatstaf : focus op België

APRIL 2022
- De impact van veranderingen in woningkenmerken en -voorkeuren op de Belgische woningprijzen

MEI 2022
- De terugkeer van inflatie : wat zijn de oorzaken, en zal ze aanhouden ?
- Moeten we China's dappere nieuwe digitale wereld vrezen ?

JUNI 2022
- Economische projecties voor België – Voorjaar 2022
- Hoe de Belgische ondernemingen de COVID-19-crisis hebben doorstaan
- Eerste resultaten van de vierde ronde van de enquête naar het financiële gedrag van de Belgische gezinnen

JULI 2022
- Naar een normalisatie van het monetair beleid – Het verhaal van twee centrale banken, de Europese Centrale Bank en de Federal Reserve
- Heeft de COVID-19-crisis een impact gehad op de kredietvoorwaarden voor ondernemingen in België ?

SEPTEMBER 2022
- CO_2-uitstoot en het onderbenutte potentieel van verschuiving van activiteiten – Lessen uit het EU ETS
- Prijsbepaling in het eurogebied : inzichten van het PRISMA-onderzoeksnetwerk
- Loondifferentiatie in België : speelt de productiviteit een rol ?

OKTOBER 2022
- In het oog van de storm : de pandemie, de gezinnen en hun financiële situatie

NOVEMBER 2022

- Is er een tijdperk van deglobalisering aangebroken?
- Een nieuwe kijk op de vennootschapsbelasting in een geglobaliseerde economie
- Hoe houdbaar zijn de financiën van de federale overheid en de gewesten en gemeenschappen in België?

DECEMBER 2022

- With a little help from my friends: octrooien, technologische diffusie en productiviteit van bedrijven
- Is Brussel een sterk presterende, competitieve en aantrekkelijke Europese metropool?
- Economische projecties voor België – Najaar 2022

PROJECTIES

- ECONOMISCHE PROJECTIES

Elk jaar in juni en in december publiceert de Bank via haar website economische projecties voor België. Die zijn gebaseerd op technische hypothesen en internationale prognoses die gezamenlijk worden geformuleerd door de ECB en de nationale centrale banken van het eurogebied. De gedetailleerde resultaten worden als artikel gepubliceerd in het Economisch Tijdschrift.

- BUSINESS CYCLE MONITOR

Via haar website publiceert de Bank op kwartaalbasis een analyse van de conjuncturele situatie in België in het lopende kwartaal: de Business Cycle Monitor. Die bevat een raming van de economische groei in het lopende kwartaal, zowat zeven tot acht weken voordat de eerste officiële kwartaalstatistieken van het Instituut voor de Nationale Rekeningen beschikbaar zijn.

Working Papers

De Working Papers van de Nationale Bank hebben een economische of financiële inslag of handelen over onderwerpen die relevant zijn voor de centralebankactiviteiten. Ze zijn bestemd voor een gespecialiseerd publiek en zijn opgesteld in het Engels.

De kaderleden van de Nationale Bank schrijven de nota's op persoonlijke titel. Sommige papers zijn het werk van onderzoekers, zowel PhD-studenten als gevestigde academici, die de steun van de Bank hebben genoten in het kader van haar samenwerking met universiteiten. Door onderzoekers toegang te verschaffen tot data die niet worden gepubliceerd, wil de Bank ook bijdragen tot een beter begrip van het economische gebeuren in België. De Working Papers worden uitsluitend digitaal gepubliceerd op de website van de Bank.

- 405 Robert Triffin, Japan and the quest for Asian Monetary Union
- 406 The impact of changes in dwelling characteristics and housing preferences on house price indices
- 407 Economic importance of the Belgian maritime and inland ports – Report 2020
- 408 New facts on consumer price rigidity in the euro area
- 409 Optimal deficit-spending in a liquidity trap with long-term government debt
- 410 Losing prospective entitlement to unemployment benefits. Impact on educational attainment
- 411 Integration policies and their effects on labour market outcomes and immigrant inflows
- 412 Foreign demand shocks to production networks: Firm responses and worker impacts
- 413 Economic research at central banks: Are central banks interested in the history of economic thought?
- 414 Softening the blow: Job retention schemes in the pandemic
- 415 The consumption response to labour income changes
- 416 Heterogeneous household responses to energy price shocks
- 417 Income inequality in general equilibrium
- 418 The long and short of financing government spending
- 419 Labour supply of households facing a risk of job loss

- 420 Over-indebtedness and poverty: Patterns across household types and policy effects
- 421 Evaluating heterogeneous effects of housing-sector-specific macroprudential policy tools on Belgian house price growth
- 422 Bank competition and bargaining over refinancing
- 423 Housing inequality and how fiscal policy shapes it: Evidence from Belgian real estate
- 424 Income inequality and the German export surplus
- 425 Does offshoring shape labor market imperfections? A comparative analysis of Belgian and Dutch firms
- 426 Sourcing of services and total factor productivity
- 427 Employment effect of citizenship acquisition: Evidence from the Belgian labour market

Belgian Prime News

Deze Engelstalige publicatie op kwartaalbasis is het resultaat van een samenwerking tussen de Bank, de Federale Overheidsdienst Financiën (FOD Financiën) en diverse Primary Dealers (marktmakers in effecten van de federale Schatkist).

Elk nummer bevat een 'Consensus forecast' over het verwachte verloop van de belangrijkste macro-economische gegevens voor België en een beschrijving van de meest markante recente economische ontwikkelingen. Ook wordt telkens de situatie op de markt van het overheidspapier geschetst. In de rubriek 'Treasury highlights' worden de beslissingen van de Schatkist in verband met het beheer van de overheidsschuld toegelicht.

Belgian Prime News is digitaal beschikbaar op de website van de Nationale Bank. Via die website kunnen ook gedrukte exemplaren worden besteld.

- 94 Special topic Surging prices lead to unprecedented labour cost growth as of 2022 via the indexation mechanisms
- 95 Special topic Belgium's trade exposure to the Russian Federation
- 96 Special topic The Belgian financial sector is robust and able to meet present-day challenges
- 97 Special topic Rising interest rates expected to have a gradual impact on public finances, increasing the need for fiscal consolidation

Statistische publicaties

Via haar website en haar statistische database stelt de Bank tal van macro-economische statistieken ter beschikking van het publiek (https://stat.nbb.be/).

Voor de update van specifieke tabellen kunt u zich abonneren via NBB.Stat. Zoekt u vaak soortgelijke informatie op, dan kunt u de gebruikte zoekcriteria opslaan voor later gebruik.

De publicaties en de persberichten zijn ook beschikbaar op de website van de Bank.

ALGEMENE STATISTIEK

- Statistisch Tijdschrift, Economische indicatoren voor België
- Conjunctuurenquêtes bij ondernemingen, Halfjaarlijkse investeringsenquêtes bij ondernemingen
- Consumentenenquêtes

EXTERNE STATISTIEKEN

- Buitenlandse goederen- en dienstenhandel, jaarlijkse regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten
- Internationale investeringspositie, buitenlandse directe investeringen, betalingsbalans

FINANCIËLE STATISTIEKEN

- Financiële jaar- en kwartaalrekeningen van België
- Observatorium voor krediet aan niet-financiële vennootschappen
- Monetary financial institutions' interest rates
- Bank Lending Survey, enquête naar de kredietvoorwaarden : indicator over de perceptie van de kredietbelemmering

NATIONALE REKENINGEN

- Flashraming van de kwartaalgroei van het bruto binnenlands product, Kwartaalrekeningen, Kwartaalsectorrekeningen
- Eerste raming van de jaarlijkse rekeningen, Gedetailleerde rekeningen van de overheid, Gedetailleerde jaarrekeningen, Aanbod- en gebruikstabellen, Arbeidsmarkt
- Regionale verdeling van de nationale rekeningen

MICRO-ECONOMISCHE GEGEVENS

- Centrale voor kredieten aan particulieren
  - Jaarlijks statistisch verslag
  - Maandelijkse kerncijfers over de consumentenkredieten en de hypothecaire kredieten

- Centrale voor kredieten aan ondernemingen
  Publicatie van de statistieken over de toegestane en de opgenomen kredieten via het Observatorium voor krediet aan niet-financiële vennootschappen :
  - Maandelijkse flash
  - Driemaandelijkse bijwerking

- Balanscentrale
  Sinds oktober 2022 biedt de Balanscentrale de nieuwe applicatie 'Extract' aan. Met deze applicatie kan iedereen informatie opvragen op basis van eigen criteria en eigen analyse-instrumenten ontwikkelen.

  Het havenrapport dat jaarlijks wordt opgesteld, wordt gepubliceerd als Working Paper van de Bank.

Andere publicaties

- Verslag 2021 – Economische en financiële ontwikkelingen
- Verslag 2021 – Ondernemingsverslag
- Update on Asset management and Non-bank financial intermediation in Belgium (gezamenlijke uitgave van de FSMA en de Nationale Bank van België)
- Financial Stability Report 2022
- Financial Market Infrastructures and Payment Services Report 2022
- Oorlog in Oekraïne : update van de macro-economische vooruitzichten voor de Belgische economie

Blogartikels

- Een zwarte lijst met goede bedoelingen
- Belgische aandelen : minder buitenlands dan het lijkt
- Telewerk : voor vrouwen een tweesnijdend zwaard ?
- Kunnen we de economische groei in realtime alweer beter inschatten na de corona-rollercoaster ?
- Oorzaken en gevolgen van de hoge inflatie
- Een goede bestuurder is eerst en vooral 'fit & proper'
- Belgische voetafdruk groeit

- Bazel IV : het sluitstuk van de jarenlange bankhervormingen
- De lange rente : hoger maar toch nog best laag
- Oorlog, inflatie, energiecrisis : is de financiële stabiliteit in gevaar ?
- Klimaatstresstest ECB is eerder leeroefening
- Toegenomen inkomensongelijkheid drukt rente en doet schuldgraad gezinnen stijgen
- Wat hebben wij te maken met jouw nieuwe cowboylaarzen ?
- Mee aan tafel bij de Belgian Prime News
- Geld lenen bij de Nationale Bank : hoe doe je dat ?
- Huishoudens sparen een groot stuk van de energiesteun
- Energieprijzen en inflatie : it's complicated
- Een en al oor
- Wat verandert er door de toetreding van Kroatië tot het eurogebied ?

Contact

Ondernemingsnummer

RPR Brussel – BE 0203.201.340

Adressen

Hoofdzetel	Ingang dienstverlening aan het publiek de Berlaimontlaan 3, 1000 Brussel
	Ingang bezoekers en algemeen postadres de Berlaimontlaan 14, 1000 Brussel
Bijgebouw van de hoofdzetel	Ingang bezoekers Sinter-Goedeleplein 19, 1000 Brussel
Museum	Warmoesberg 57, 1000 Brussel
Auditorium	Warmoesberg 61, 1000 Brussel

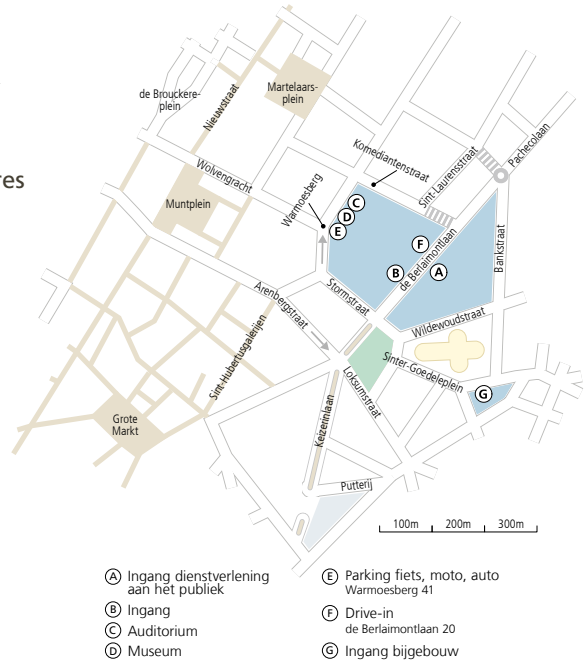

Inlichtingen

Website	www.nbb.be
Vragen om inlichtingen	info@nbb.be, Tel. +32 2 221 21 11
Sollicitaties	https://jobs.nbb.be, hrb@nbb.be
Contactpersoon pers	Geert Sciot, Chef van de dienst Communicatie pressoffice@nbb.be, Tel. +32 2 221 46 28
Contactpersoon voor de financiele dienst van de aandelen van de Bank	Marc Lejoly, Chef van de dienst Betalingen en effecten securities@nbb.be, Tel. +32 2 221 52 30

Dienstverlening aan het publiek

Loketten hoofdzetel
(Bankbiljetten en muntstukken,
Centrale voor kredieten aan particulieren)

Open van maandag tot vrijdag
van 8.45 tot 15.30 uur.

Museum

Open van maandag tot vrijdag, van 09.00 tot 17.00 uur.
Gratis toegang.
Ook open bij bijzondere gelegenheden.
Zie website www.nbbmuseum.be.
Groepsbezoeken met rondleiding kunnen via de website worden gereserveerd.

Organogram op 31 december 2022

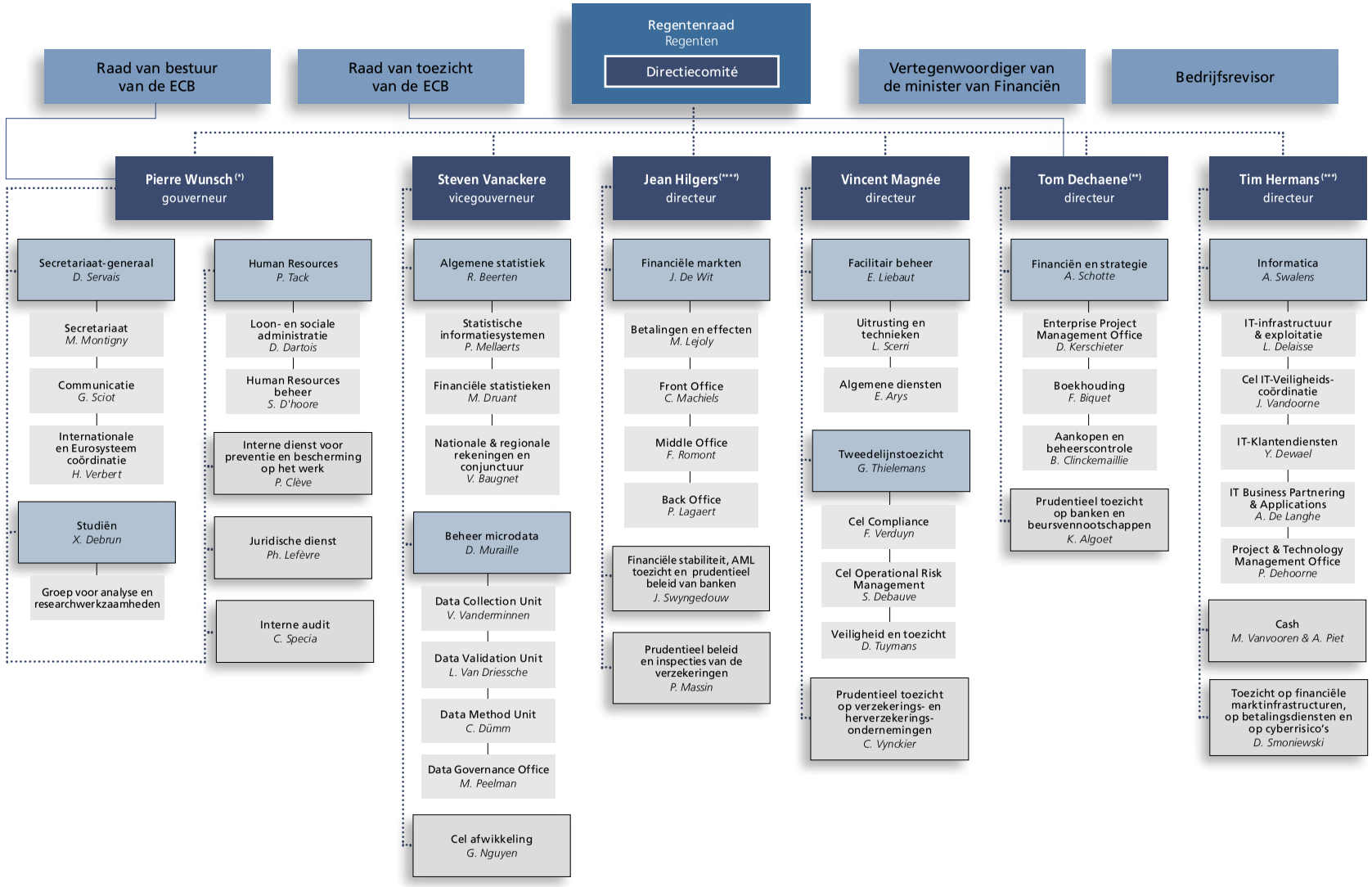

(*) Is tevens lid van de Raad van Bestuur van de Europese Centrale Bank.
(**) Is tevens lid van de Raad van Toezicht van de Europese Centrale Bank.
(***) Is tevens secretaris van de Bank.
(****) Is tevens schatbewaarder van de Bank.

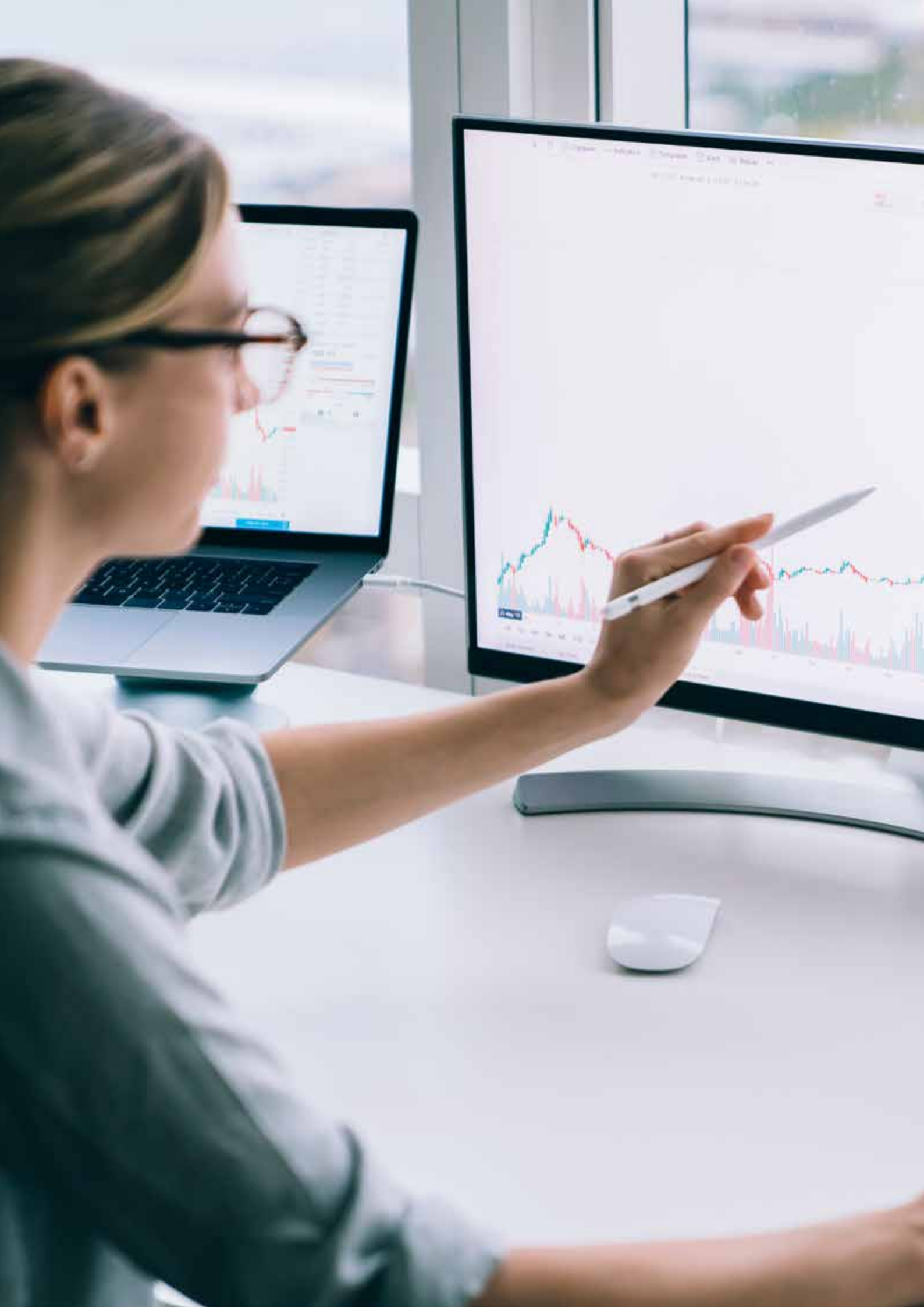

3. Jaarrekening en verslagen over het boekjaar

3.1 Jaarverslag 139

3.2 Jaarrekening 160

3.3 Verslag van de bedrijfsrevisor aan de Regentenraad 204

3.4 Goedkeuring door de Regentenraad 213

3.1 Jaarverslag

3.1.1 Ontwikkeling van de resultaten en positie van de Bank

3.1.1.1 Balans

Het balanstotaal daalde met 5,7 %, dat is met € 20,4 miljard, tot € 339,0 miljard.

Binnen de monetairbeleidstransacties nam de liquiditeit in euro die aan de kredietinstellingen werd verstrekt vooral af door de daling van de kredietverlening op langere termijn (€ –38,7 miljard) en de minder sterke stijging van de effectenaankopen (€ +16,7 miljard). De Bank vergrootte haar eigen *MTM*-portefeuille enigszins, zowel in euro (€ +0,1 miljard) als in deviezen (€ +0,4 miljard). Ze bleef ook beleggen in een eigen *HTM*-portefeuille in deviezen (€ +0,6 miljard), en verkleinde haar eigen *HTM*-portefeuille in euro (€ –0,6 miljard).

Dit leidde tot een groei van de liquiditeitsoverschotten in de depositofaciliteit (€ +131,2 miljard), die gecompenseerd werd door een forse daling van de liquiditeit op de rekeningen-courant (€ –90,2 miljard), als gevolg van de terugkeer van de niet-vergoeding op de aangehouden overtollige reserves. Evenzo nam het nettobedrag van de uitgaande betalingen via het TARGET2-betalingssysteem aanzienlijk af (€ –61,2 miljard).

Aan het einde van het jaar was de toename van de door de Bank in omloop gebrachte bankbiljetten krachtiger (+9 %) dan die van het Eurosysteem (+2 %), wat de vordering aanzienlijk deed afnemen (€ –3,2 miljard).

De onderstaande tabel biedt een overzicht van de effectenportefeuilles die een belangrijk onderdeel uitmaken van de actiefzijde van de balans.

Overzicht van de portefeuilles waardepapieren tegen boekwaarde
(eindeperiodegegevens, in € miljard)

	2022	2021
■ vastrentende waardepapieren in deviezen (‘*MTM* portefeuille’)	10,1	9,7
■ vastrentende waardepapieren in deviezen die tot de vervaldag worden aangehouden (‘*HTM* portefeuille’)	0,9	0,4
■ vastrentende waardepapieren in euro (‘*MTM* portefeuille’)	0,0	0,0
■ beleggingsfondsen in euro (‘*MTM* portefeuille’)	1,0	0,9
■ vastrentende waardepapieren in euro die tot de vervaldag worden aangehouden (‘*HTM* portefeuille’)	1,9	2,5
■ vastrentende waardepapieren in euro in de statutaire portefeuille	7,0	6,9
Totaal portefeuilles in eigen beheer van de Bank	**20,9**	**20,4**
■ voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren	229,4	212,7
Totaal portefeuilles	**250,3**	**233,1**

Op balansdatum worden de *MTM*-portefeuilles gewaardeerd tegen marktprijs. De *HTM*-portefeuille, de statutaire portefeuille en de monetairbeleidsportefeuilles worden gewaardeerd tegen afgeschreven aankoopprijs.

De voor rekening van de Bank beheerde *MTM*-effectenportefeuilles stegen met € 0,5 miljard. Daarentegen bleven de voor rekening van de Bank beheerde *HTM*-effectenportefeuilles onveranderd. De op vervaldag gekomen effecten in euro ten belope van € 0,6 miljard werden niet herbelegd.

De omvang van de statutaire portefeuille wordt bepaald door de som van het kapitaal, de reserves en de afschrijvingsrekeningen. Ingevolge de bestemming van het resultaat voor het boekjaar 2021, konden extra vastrentende waardepapieren in de statutaire portefeuille worden ondergebracht.

Voor de monetairbeleidsportefeuilles waarvan de aankoopprogramma's (CBPP1, CBPP2 en SMP) ten einde liepen, werden de vervallen waardepapieren teruggbetaald (€ 88,2 miljoen). In de loop van het eerste semester van 2022 werden in de programma's CBPP3, PSPP en CSPP aanvullende aankopen van waardepapieren voortgezet in het Eurosysteem voor gemiddeld € 20 miljard per maand. In maart 2022 werden de bedragen van de nettoaankopen herzien tot € 40 miljard in april 2022, € 30 miljard in mei 2022 en € 20 miljard in juni 2022. Er werd beslist om vanaf 1 juli 2022 de nettoaankopen van activa in het kader van het APP-programma te beëindigen. De Bank nam hieraan deel ten belope van € 12,6 miljard in 2022. Bovendien zette het Eurosysteem de aankopen in het kader van het pandemie-noodaankoopprogramma (*Pandemic Emergency Purchase Programme* – PEPP) voort. De aankopen werden eind maart 2022 onderbroken. De Raad van Bestuur wil de hoofdsom van de op vervaldag gekomen effecten die zijn aangekocht in het kader van het PEPP minstens tot eind 2024 herinvesteren. Het uitstaande bedrag in dat programma beloopt voor de Bank € 61,4 miljard.

In de CSPP- en PECSPP-programma's heeft de Bank, net als de voorgaande jaren, voor rekening van het Eurosysteem waardepapieren aangekocht voor een veel groter percentage dan haar verdeelsleutel in het kapitaal van de ECB.

Hierna volgt de geografische uitsplitsing van de effecten van de portefeuilles in eigen beheer.

(in € miljoen)

	Boekwaarde	Marktwaarde	Herwaarderingsrekeningen
België	3 770,9	3 233,8	–
Verenigde Staten	7 250,5	7 220,2	0,8
Duitsland	1 140,9	1 045,8	–
Spanje	295,5	294,8	–
Frankrijk	1 695,0	1 555,4	–
Oostenrijk	279,4	265,4	–
Italië	63,6	63,8	–
Japan	1 350,4	1 342,2	–
Internationale instellingen	1 003,0	884,2	–
Nederland	470,0	437,3	–
Luxemburg	38,2	31,7	–
Canada	509,4	471,2	–
Zwitserland	961,3	961,3	45,9
Finland	425,8	395,6	–
Verenigd Koninkrijk	74,1	74,1	–
Overige	628,0	589,2	0,6
Totaal vastrentende waardepapieren	**19 956,0**	**18 866,0**	**47,3**
Beleggingsfondsen	**1 018,1**	**1 018,1**	**18,1**
Totaal portefeuilles	**20 974,1**	**19 884,1**	**65,4**

Bij een volledige verkoop van al haar portefeuilles in eigen beheer op balansdatum, zou de Bank: (i) de meerwaarden hebben gerealiseerd die ze nu, als niet-gerealiseerde meerwaarden, in de herwaarderingsrekeningen heeft geboekt (€ 65,4 miljoen) op de passiefzijde van de balans, alsook (ii) het negatieve verschil tussen markt- en boekwaarde (€ –1 090,0 miljoen). Aldus zou per saldo een extra verlies van zowat € 1 024,6 miljoen in het resultaat zijn opgenomen.

Net zoals in 2021 hebben de *impairment* tests in 2022 niet geleid tot het ten laste nemen van waardeverminderingen op de portefeuilles in eigen beheer van de Bank.

De Bank sloot opnieuw termijntransacties om het wisselkoersrisico op haar activa in dollar en in SDR te verkleinen. Zo bleef de nettopositie in dollar in 2022 nagenoeg ongewijzigd op USD 2,2 miljard (€ 2,1 miljard). De nettopositie in SDR steeg van SDR 20,7 miljoen (€ 25,5 miljoen) in 2021 tot SDR 27,1 miljoen

(€ 33,9 miljoen). De nettopositie bleef ook onveranderd in Chinese yuan en in Zuid-Koreaanse won: CNY 1,5 miljard (€ 197,3 miljoen) en KRW 120,1 miljard (€ 89,4 miljoen). Aan het einde van het boekjaar waren in de herwaarderingsrekeningen op het passief van de balans positieve wisselkoersverschillen geboekt voor € 270,6 miljoen.

Monetairbeleidstransacties waarvoor een risicodeling van toepassing is
(in € miljard)

	Balansen NCB's	Verdeelsleutel NBB: 3,64 %	Balans NBB
Kredietverlening aan kredietinstellingen van het eurogebied i.v.m. monetairbeleidstransacties, luidende in euro	**1 324,3**	**48,2**	**49,0**
Basisherfinancieringstransacties	2,4	0,1	0,1
Langerlopende herfinancieringstransacties	1 321,4	48,1	48,9
Marginale beleningsfaciliteit	0,5	0,0	–
Voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren	**1 095,4**	**39,9**	**103,1**
SMP	2,1	0,1	0,0
CBPP3	276,9	10,1	6,9
ABSPP	–	–	–
PSPP-*Supranational securities*	275,2	10,0	–
CSPP	344,1	12,5	83,5
PECBPP	5,3	0,2	0,1
PEABSPP	–	–	–
PEPSPP-*Supranational securities*	145,7	5,3	–
PECSPP	46,1	1,7	12,6
Totaal	**2 419,7**	**88,1**	**152,1**

Om de gedeelde risico's te bepalen, moet rekening worden gehouden met het aandeel van de Bank in de monetairbeleidsportefeuilles en de kredietransacties van de centrale banken van het Eurosysteem, dat € 88,1 miljard beloopt. Bovendien moet rekening worden gehouden met de waardepapieren waarvan de risico's niet worden gedeeld. Hun boekwaarde bedraagt € 126,2 miljard en is opgenomen in post 7 van de balans (zie toelichting 7).

Overeenkomst inzake netto financiële activa (Agreement on Net Financial Assets – ANFA)

De netto financiële activa van de Bank bedroegen eind 2022 € 7,6 miljard.

De overeenkomst over de netto financiële activa tussen de nationale centrale banken (NCB's) van het eurogebied en de Europese Centrale Bank (ECB) heeft tot doel een algehele limiet vast te leggen voor het totaalbedrag aan netto financiële activa die verband houden met de nationale taken die niet tot het monetair beleid behoren.

De beperking van het bedrag dat de NCB's kunnen aanhouden, is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de Raad van Bestuur van de ECB de volledige controle heeft over de omvang van de balans van het Eurosysteem, om zo het monetair beleid efficiënt te kunnen uitvoeren.

De netto financiële activa zijn gelijk aan het verschil tussen de activa die niet direct verband houden met het monetair beleid en de passiva die evenmin direct met het monetair beleid samenhangen.

3.1.1.2 Resultaat

De Bank liet in 2022 een verlies optekenen van € 580 miljoen, tegenover een winst van € 355 miljoen in het voorgaande boekjaar (€ –935 miljoen[1]). Dat is voor een deel het gevolg van de herwaardering van de tegen marktwaarde gewaardeerde beleggingsportefeuille van de Bank. De belangrijkste factor is echter de stijgende financieringskost voor de monetairbeleidsportefeuilles: de rentelasten op de deposito's die de kredietinstellingen bij de Bank aanhouden namen toe, terwijl de activa waaruit die portefeuilles bestaan, meestal langlopende activa, bij aankoop een laag rendement hadden.

Dat verloop van het resultaat is voornamelijk het gevolg van de forse daling van de nettorentebaten (€ –651 miljoen) en van het nettoresultaat van de financiële transacties (€ –422 miljoen). Dat effect werd evenwel deels getemperd door de daling van de bijdrage van de Bank aan de monetaire inkomsten (€ –121 miljoen) en van de vennootschapsbelasting

1 In punt 3.1.1.2 geven de bedragen tussen haakjes de invloed weer op de resultatenrekening.

Algemene structuur van het resultaat
(in € miljoen)

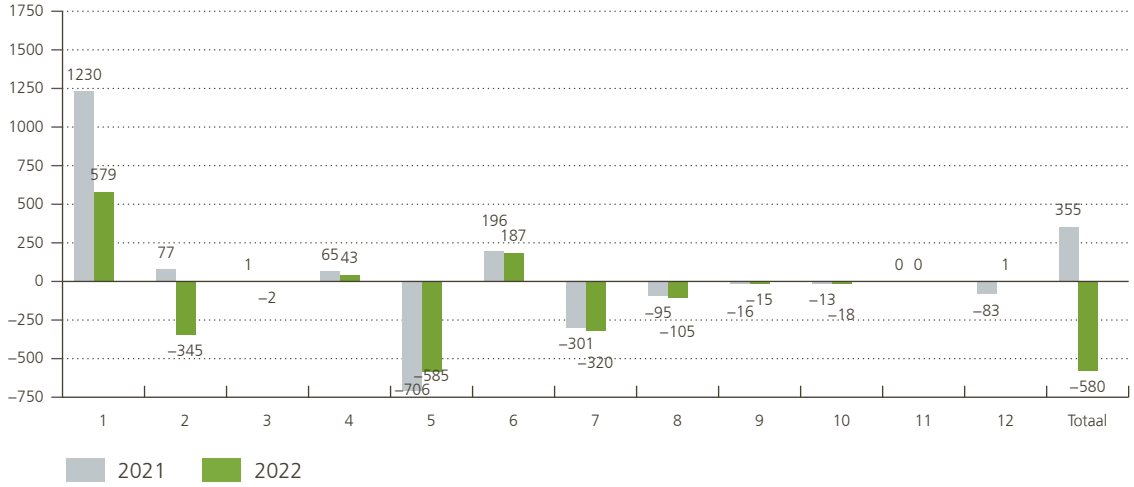

1. Nettorentebaten
2. Nettobaten uit financiële transacties, afwaarderingen en voorzieningen
3. Nettobaten/-lasten uit provisies en commissies
4. Inkomsten uit gewone aandelen en deelnemingen
5. Nettoresultaat van pooling van monetaire inkomsten
6. Overige baten
7. Personeelskosten
8. Beheerskosten
9. Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa
10. Productiekosten bankbiljetten
11. Overige kosten
12. Vennootschapsbelasting

(€ –84 miljoen). De afname van de nettorentebaten wordt voornamelijk verklaard door:

- de rentestijging op de depositofaciliteit, de overtollige reserves en andere rekeningen-courant (€ –1 041 miljoen) in combinatie met een stijging van de volumes ervan (€ –295 miljoen);
- de rentestijging op de Targetpositie (€ –32 miljoen);
- de daling van het rendement op de eigen portefeuilles in euro (€ –48 miljoen).

Dat verloop wordt echter deels gecompenseerd door:

- de daling van de rentelasten in verband met de monetairbeleidstransacties (€ +443 miljoen);
- de volumetoename van de monetairbeleidsportefeuilles (€ +148 miljoen) in combinatie met een herinvestering van de effecten tegen een hogere rente (€ +147 miljoen);
- de stijging van de rentetarieven op de vorderingen binnen het Eurosysteem (€ +36 miljoen).

De bijdrage van de Bank aan de verdeling van de monetaire inkomsten nam aanzienlijk af, met € 121 miljoen, voornamelijk als gevolg van:

- de stijging van het met het Eurosysteem samengevoegde bedrag (€ –93 miljoen);
- de stijging van de opnieuw aan de Bank toegedeelde monetaire inkomsten, die werd veroorzaakt door een toename van de totale monetaire inkomsten van het Eurosysteem (€ +214 miljoen).

De nettobaten uit financiële transacties namen af, voornamelijk onder invloed van de stijging van de rente in dollar (€ –105 miljoen). Op de markt van de waardepapieren in euro daalden de kapitaalwinsten sterk omdat er vrijwel geen transacties in waardepapieren voor doeleinden van monetair beleid meer werden uitgevoerd (€ –77 miljoen). De ten laste van het resultaat genomen afwaarderingen op de waardepapieren in dollars stegen aanzienlijk (€ –294 miljoen).

De rubriek 'overige baten' nam in 2022 af met € 20,0 miljoen, waarvan een bedrag van € 19,3 miljoen dat gelijk is aan de boekhoudkundige meerwaarde die in 2021 werd gerealiseerd door de verkoop van het gebouw van de drukkerij.

3.1.1.3 Bestemming van het resultaat

In 2022 steeg de inflatie snel en onverwachts, zodat de rentevoeten meermaals werden verhoogd, zowel in Europa als in de Verenigde Staten. Daardoor werd het renterisico waarvoor de Bank in haar voorgaande jaarverslagen waarschuwde, gedeeltelijk bewaarheid en daalden de aandelen- en obligatiemarkten die bovendien zeer volatiel waren. Door de combinatie van die elementen leed de Bank aan het einde van het boekjaar 2022 een verlies.

Het wenselijke minimumbedrag van de reserves van de Bank wordt geraamd aan de hand van de becijferbare financiële risico's. Alle financiële risico's van de Bank worden ofwel berekend volgens de *expected shortfall*-methodologie, waarvoor de Bank zeer voorzichtige parameters op het gebied van verdeling, probabiliteit en tijdshorizon hanteert, ofwel volgens scenario's/stresstests op lange termijn. Het basisscenario, dat de marktverwachtingen weerspiegelt, resulteerde in 2022 voor het eerst in verlies. Bijgevolg heeft de Bank de methode voor de berekening van het gewenste reserveniveau aangepast om rekening te houden met de verwachte verliezen in de volgende jaren en de impact ervan op de reserves.

In het basisscenario, dat de renteomgeving en de marktverwachtingen over het toekomstige renteverloop weerspiegelt op balansdatum, blijven de resultaten van de Bank onder druk staan. Mocht dat scenario bewaarheid worden, wat nog zeer onzeker is, zou dat bij een ongewijzigde balanssamenstelling leiden tot een gecumuleerd verlies van € 10,8 miljard over een tijdshorizon van vijf jaar. Indien de rentetarieven hoger uitkomen dan deze marktverwachtingen, zou dat negatieve effect groter zijn, en omgekeerd in geval van daling van de rentetarieven. Het is onmogelijk om voldoende betrouwbare prognoses te maken over een langere periode dan vijf jaar, gelet op de vele onzekerheden. Niettemin zou de Bank in dit scenario, bij ongewijzigde omstandigheden, voorbij deze tijdshorizon geen substantiële verliezen meer boeken en opnieuw winstgevend worden.

De raming van de gewenste ondergrens voor de reserves eind 2022 houdt zowel rekening met de verwachte toekomstige resultaten op basis van de marktverwachtingen als met een raming van de financiële risico's waaraan de Bank is blootgesteld. Ze beloopt een bedrag in de orde van grootte van € 15,2 miljard, tegen € 5,8 miljard eind 2021.

Dat bedrag van € 15,2 miljard omvat tegelijkertijd een raming van de verwachte resultaten in de volgende jaren en een raming van de risico's op:

- de eigen effectenportefeuilles van de Bank in euro en in deviezen;
- de in de balans van de Bank opgenomen krediettransacties en voor doeleinden van monetair beleid aangehouden effectenportefeuilles, waarvoor zij alleen de risico's draagt;
- de kredietransacties en voor doeleinden van monetair beleid aangehouden effectenportefeuilles op de balans van alle NCB's van het Eurosysteem, waarvan het risico over deze NCB's wordt verdeeld (zie toelichtingen 5 en 7 van de toelichting bij de jaarrekening).

De ramingen van de risico's en de prognoses voor de resultaten van de Bank zijn aan veel onzekerheden onderhevig, onder meer omtrent het toekomstige verloop van de markt en de eventuele monetairbeleidsbeslissingen van de Raad van Bestuur van de ECB. De onzekerheid is des te groter naarmate het einde van de projectiehorizon verder verwijderd is.

Overeenkomstig het reserveringsbeleid wordt het negatieve resultaat eerst ten laste gelegd van de beschikbare reserve. Zo werd een bedrag van € 580,2 miljoen teruggenomen op de beschikbare reserve. Die terugneming omvat ook het bedrag dat nodig is voor de storting van het minimumdividend van € 1,5 per aandeel (6 % van het kapitaal), dat wordt gewaarborgd door het reservefonds en de beschikbare reserve, overeenkomstig de organieke wet, en dat € 0,6 miljoen bedraagt. Als gevolg van de bestemming van het resultaat bedragen de buffers van de Bank € 6,5 miljard. Rekening houdend met het gewenste geraamde niveau voor de reserves op de balansdatum en overeenkomstig het dividendbeleid goedgekeurd door de Regentenraad[1] wordt geen tweede dividend uitgekeerd voor het boekjaar 2022.

Op grond van de organieke wet van de Bank wordt het saldo van de winst van het boekjaar toegewezen aan de Staat. Voor 2022 wordt bijgevolg geen bedrag toegekend aan de Staat.

1 Zie punt 3.2.7.3.

3.1.2 Risicobeheer

Inzake risicobeheer hanteert de Bank de methode van de 'drie verdedigingslijnen'.

De departementen, autonome diensten en cellen dragen de **eerstelijnsverantwoordelijkheid** voor de efficiënte werking van het interne controlesysteem. Het gaat om:

- de risico's van hun entiteiten opsporen, evalueren, controleren en beperken;
- adequate mechanismen instellen voor interne controle en risicobeheer, om zo de risico's voor hun entiteiten te beheersen, binnen de door het Directiecomité vastgelegde risicotolerantiegrenzen;
- erop toezien dat de doelstellingen, de beleidslijnen en de interne controle in hun entiteiten in acht worden genomen.

De **tweedelijnsverantwoordelijkheid** voor de efficiënte werking van het interne controlesysteem berust, wat de financiële risico's betreft (zie 3.1.2.1), bij de directeur-schatbewaarder. Wat de niet-financiële risico's betreft (zie 3.1.2.2), ligt de tweedelijnsverantwoordelijkheid bij de directeur bevoegd voor het departement *2nd Line of Defense*.

De dienst Interne audit draagt de **derdelijnsverantwoordelijkheid** voor de efficiënte werking van het interne controlesysteem. Hij is ermee belast het Directiecomité, met inachtneming van de hoogste graad van organisatorische onafhankelijkheid en objectiviteit, aanvullende zekerheid te verstrekken over de doelmatigheid van de *governance*, het risicobeheer en de interne controle van de Bank, ook wat betreft de verwezenlijking van de doelstellingen inzake beheer en controle van de risico's door de eerste en de tweede verdedigingslijn.

Het beheer van de financiële en niet-financiële risico's tijdens het verslagjaar wordt hieronder nader toegelicht.

3.1.2.1 Beheer van de financiële risico's

3.1.2.1.1 Beheer van de goud- en deviezenreserves, van de effectenportefeuilles in euro en van de monetairbeleidstransacties

Het beheer van de goud- en deviezenreserves en van de effectenportefeuilles in euro, alsook de monetairbeleidstransacties (interventieportefeuille, leningtransacties, ...) stellen de Bank, net als elke financiële instelling, bloot aan financiële risico's, zoals markt- en kredietrisico's, en aan operationele risico's.

Bij elke raming van een financieel risico wordt gebruik gemaakt van (in het bijzonder kwantitatieve) methodes die bepaalde keuzes vereisen op het vlak van hypotheses, parameters of scenario's. Deze keuzes weerspiegelen de moeilijkheidsgraad van deze oefening en de onwaarschijnlijkheid van een nauwkeurige risicometing. De schijnbare willekeur in deze keuzes wordt echter beheerst, en daardoor zelfs verminderd, door een combinatie van (i) een validatie op het hoogste niveau van de door experts van de Bank uitgewerkte voorstellen, (ii) een gevoeligheidsanalyse van de resultaten voor de gemaakte keuzes en (iii) een regelmatige herbeoordeling naarmate endogene en exogene factoren zich ontwikkelen.

Voor haar beheer van de reserves bepaalt de Bank in eerste instantie een risiconiveau dat ze passend acht volgens de omvang van haar risicoaversie, die onder andere afhangt van de verplichtingen die gerelateerd zijn aan het vervullen van haar opdrachten, in alle omstandigheden, alsook van haar vermogen om zelfs uitzonderlijke verliezen te lijden. Dat risiconiveau wordt op geregelde tijdstippen opnieuw beoordeeld in het licht van het verloop en de ontwikkeling van haar opdrachten met name inzake monetair beleid, alsook van de opgetekende of verwachte veranderingen van de marktrisico's. Vervolgens zet ze een beleid op om die risico's te beperken en te beheersen, alsook om ze op een vooraf aangenomen niveau te handhaven. De Bank bepaalt met name de samenstelling inzake valuta's, markten en financiële instrumenten, alsook de strategische *duration* van elke obligatieportefeuille in eigen beheer (en de maximaal toegestane afwijkingen in het kader van het actieve beheer), aan de hand van de *value at risk*-methodologie, waardoor het marktrisico (verliezen die zouden kunnen voortvloeien uit een ongunstige ontwikkeling van de wisselkoersen, de activaprijzen en de rente) kan worden beoordeeld. Ze voert ook stresstests op haar volledige balans uit om het verloop van haar resultaten op korte of zelfs langere termijn te ramen volgens diverse scenario's die zowel intern in de Bank als door externe instellingen worden opgesteld. De inzake de risicofactoren opgelegde beperkingen en de samenstelling van de portefeuilles weerspiegelen dus het risicopeil dat de Bank aanvaardbaar acht en worden zo nodig aangepast aan de marktontwikkelingen en aan de gevolgen van het vervullen van de taken van

de Bank, met name de samenstelling van monetairbeleidsportefeuilles (*Securities Markets Programme, Covered Bonds Purchase Programmes, Asset-backed Securities Purchase Programme, Public Sector Purchase Programme, Corporate Sector Purchase Programme en Pandemic Emergency Purchase Programme*).

Om het kredietrisico (inclusief het migratierisico), namelijk het risico op verliezen die kunnen voortvloeien uit wanbetaling (met inbegrip van een herstructurering van de schuld) of uit de verslechtering van de kredietwaardigheid van de tegenpartijen of emittenten, te beperken, geeft de Bank bovendien de voorkeur aan instrumenten met een soeverein risico van hoge kredietkwaliteit of aan instrumenten die door onderpand worden gedekt, en begrenst ze strikt haar andere beleggingen, met name de bankdeposito's. Ook eist ze van de emittenten van de instrumenten waarin ze belegt en van de tegenpartijen waarmee ze werkt een hoge rating en diversifieert ze haar beleggingen in de mate van het mogelijke. Het kredietrisico voor derivaten die worden gebruikt in het kader van het reservebeheer wordt daarenboven beperkt door een beroep te doen op centrale tegenpartijen en dankzij de uitwisseling van onderpanden en/of de minimumratingvereisten. De programma's voor de aankoop van effecten opgenomen in het *Expanded Asset Purchase Programme* hebben een specifieke impact op het kredietrisico als gevolg van de concentratie bij sommige soevereine emittenten.

Om het kredietrisico voor elke emittent of tegenpartij te ramen, gaat de Bank onder meer uit van de ratings van verscheidene gespecialiseerde bureaus, van 'voorspellingsmethodes' (zoals de *implied ratings*), waarin rekening wordt gehouden met het verloop van sommige markten (*credit default swaps*, beurswaarde, enz.) en financiële ratio's, en eventueel van financiële analyses die gerealiseerd worden met inachtneming van een totale scheiding van de entiteiten van de Bank die belast zijn met het toezicht op de banken. Voor de algemene raming van het kredietrisico wordt de *Creditmetrics*-methodologie gehanteerd met voorzichtige en coherente parameters, waarvan de geschiktheid op gezette tijden wordt bijgesteld, aangevuld met de scenarioanalyse van haar hele balans, op basis van scenario's opgesteld door externe instellingen.

Om het rendement van haar activa in dollar op lange termijn te verbeteren, belegt de Bank een gering gedeelte ervan in bedrijfsobligaties. Voor dat type obligaties werden specifieke regels uitgewerkt (minimumrating, verregaande diversificatieverplichting, enz.) teneinde het kredietrisico en de eventuele verliezen te beperken.

De portefeuilles waardepapieren in euro bestaan voornamelijk uit in euro luidende overheidseffecten, uitgegeven door de lidstaten van de Europese Unie en, in mindere mate, uit obligaties gewaarborgd door eersterangsvorderingen, van het type *Pfandbriefe* of andere gedekte obligaties. De investeringsverrichtingen met betrekking tot de portefeuilles van de Bank worden uitgevoerd, rekening houdend met de voorrang van de monetairebeleidsprogramma's en met een strikte organisatorische scheiding die erop gericht is om elk risico op belangenconflict te vermijden.

Bovendien blijft de Bank haar integratiebeleid van ESG-criteria (Environmental, Social and Governance) verder ontwikkelen in het beheer van haar tegoeden.

Ter verbetering van de risico/rendementsverhouding op lange termijn, vergrootte de Bank voor een gematigd bedrag haar deelneming in een verhandelbaar beleggingsfonds dat bestaat uit aandelen van Europese bedrijven die een zo getrouw mogelijk beeld geven van de prestaties van een Europese index, uitgezonderd het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland en met toepassing van de ESG-criteria. Het fonds wordt extern en passief beheerd om elk belangenconflict uit te sluiten.

Zowel de marktrisico's als de kredietrisico's van de portefeuilles worden van nabij gevolgd. De Bank beschikt over risicobeheersingsprocedures, waarbij limieten en criteria waaraan de effecten moeten voldoen in het geïntegreerde portefeuillebeheerssysteem worden gecontroleerd, en er is een periodieke interne rapportering van deze risico's.

Ten slotte beperkt de Bank het operationele risico door de aan de beleggingstransacties gerelateerde activiteiten te spreiden over drie afzonderlijke diensten : de Front Office, die belast is met de transacties, de Back Office, die zorgt voor de afwikkeling ervan, en de Middle Office, die belast is met het beheer van de risico's.

Wat de krediettransacties betreft die de Bank verricht tot uitvoering van het monetair beleid van het Eurosysteem, werd in het Eurosysteem een risicobeheersingskader opgezet om een geharmoniseerde tenuitvoerlegging in het gehele eurogebied mogelijk

te maken. Zodoende kunnen de beleenbare activa op niet-discriminatoire wijze worden aangewend en zijn de maatregelen ter controle van de risico's in het gehele Eurosysteem gelijk. Het risicobeheersingskader bevat de beleenbaarheidscriteria aan de hand waarvan enerzijds de enkelvoudige lijst met verhandelbare activa kan worden opgesteld en anderzijds de niet-verhandelbare activa (bankleningen) kunnen worden geselecteerd. Dat kader omvat tevens de risicobeheersingsprocedures en wordt regelmatig herzien om rekening te houden met de ontwikkelingen en een hoogwaardige bescherming te waarborgen. Sinds 2012 heeft elke centrale bank de mogelijkheid een additioneel kader voor de niet-verhandelbare activa te definiëren dat beleenbaarheidscriteria en specifieke risicomaatregelen bevat. Die additionele kaders worden door het Eurosysteem goedgekeurd. Naar aanleiding van de gezondheidscrisis in 2020, hadden de centrale banken de mogelijkheid om een dergelijk additioneel kader op te stellen via een versnelde procedure. De Bank heeft derhalve beslist dit tijdelijk kader (naar aanleiding van de gezondheidscrisis) uit te werken om niet-verhandelbare activa met een lagere kredietrating toe te staan. De in dat kader verkregen activa vormen een risico voor de Bank dat niet wordt gedeeld met het Eurosysteem. De aanvaarding van deze activa gaat evenwel gepaard met hogere *haircuts* die deze extra risico's moeten dekken.

3.1.2.1.2 Rentevoetrisico's en risico's verbonden aan het volume van de rentegevende activa

Van de inkomsten van de Bank zijn de inkomsten die voortvloeien uit de emissie van bankbiljetten traditioneel de belangrijkste. Voor de centrale banken zijn bankbiljetten passiva waarvoor geen rente wordt vergoed. Als tegenpost houden ze rentegevende of productieve activa aan. De inkomsten van die activa, alsook de inkomsten die de Bank ontvangt uit de activa die worden aangehouden als tegenwaarde voor de depositoverplichtingen ten aanzien van kredietinstellingen, worden op het niveau van het Eurosysteem samengevoegd en tussen de centrale banken van dat systeem herverdeeld in verhouding tot hun aandeel in het kapitaal van de ECB.

Als gevolg van het *Asset Purchase Programme* (APP) en het *Pandemic Emergency Purchase Programme* (PEPP) heeft een groter wordend gedeelte van de actiefzijde van de Bank geen bankbiljetten meer als tegenpost, maar wel andere passiva, zoals de lopende rekeningen van de kredietinstellingen en de depositofaciliteit. Die worden vergoed tegen een door de Raad van Bestuur van de ECB vastgelegde (positieve of negatieve) kortetermijnrente. Deze evolutie brengt een verhoging van het rentevoetrisico op langere termijn met zich mee. De Bank volgt het rentevoetrisico op lange termijn aan de hand van een *expected shortfall*-benadering, aangevuld met de scenarioanalyses van haar hele balans. In dit kader wordt het renteresultaat op korte of zelfs langere termijn beoordeeld volgens verschillende scenario's die zowel intern door de Bank als door externe instellingen zijn opgesteld.

Bij de bepaling van de gewenste ondergrens voor de reserves wordt rekening gehouden met de ramingen van de financiële risico's volgens kwantitatieve methoden zoals de *expected shortfall* en volgens scenario's/stresstests op lange termijn. Aangezien de Bank overeenkomstig haar boekhoudkundige regels geen voorzieningen voor toekomstige verliezen aanlegt, moet met de negatieve gevolgen voor de toekomstige reserves rekening worden gehouden indien het basisscenario, dat de marktverwachtingen weerspiegelt, tot toekomstige verliezen zou leiden. De gewenste ondergrens voor de reserves wordt bijgevolg bepaald door de risicobedragen, die volgens de hierboven vermelde methoden worden berekend, te verhogen met het effect dat de geraamde toekomstige verliezen in het basisscenario zullen hebben op de toekomstige reserves over een tijdshorizon die overeenkomst met de horizon die wordt gebruikt voor de verschillende risicoberekeningsmethoden.

3.1.2.2 Beheer van de niet-financiële risico's

Het raamwerk voor het beheer van de niet-financiële risico's van de Bank berust op drie verdedigingslinies. Op de eerste linie staan alle operationele en transversale diensten die verantwoordelijk zijn voor het opsporen, evalueren en behandelen van de risico's die inherent zijn aan hun activiteiten. Dit impliceert dat alle diensten van de eerste linie al hun activiteiten aan risicoanalyses onderwerpen om ervoor te zorgen dat ze binnen aanvaardbare grenzen blijven zodat de doelstellingen kunnen worden behaald.

Op de tweede linie beschikt de Bank over een apart gespecialiseerd tweedelijnstoezicht voor het beheer van de niet-financiële risico's. Dat werd ondergebracht in een departement dat belast is met de tenuitvoerlegging van en het toezicht op het kader voor het beheer

van de niet-financiële risico's. Dit departement ontwikkelt en onderhoudt de verschillende componenten van het risicoraamwerk voor de Bank en ondersteunt de eerste lijn bij het beheer van alle niet-financiële risico's, waaronder de risico's die verband houden met de fysieke veiligheid, de bedrijfscontinuïteit (*business continuity*) en de uitbesteding, de IT-, informatie- en cyberbeveiliging en de *compliance* – zoals de naleving van de antiwitwaswetgeving, de wetgeving betreffende de algemene verordening gegevensbescherming (*General Data Protection Regulation*, GDPR /AVG) en de deontologische code.

In de loop van 2022 heeft de Bank de verschillende onderdelen van haar referentiekader voor het beheer van niet-financiële risico's verder ontwikkeld en uitgebreid. Ze heeft onder meer een beleid inzake fysieke veiligheid opgesteld, dat van cruciaal belang is voor de verscheidene lopende vastgoedprojecten. Er werd ook een leidraad opgesteld om de risico's en incidenten zo correct mogelijk in te delen en te rapporteren in het vorig jaar goedgekeurde risicouniversum. Voortbouwend op de conclusies van een globale strategische reflectie uit 2020, die onder andere het beheer van niet-financiële risico's omvatte, heeft de Bank ook een gedetailleerder meerjarenplan ontwikkeld om het beheer van niet-financiële risico's tegen 2025 verder te versterken.

Wat **cyberveiligheid** en ***business continuity*** betreft, blijft de Bank het maturiteitsniveau en de robuustheid van haar veiligheids- en preventieregels verder ontwikkelen en verbeteren. In deze context werd, vooral in het voorjaar, als gevolg van de oorlog in Oekraïne bijzondere aandacht besteed aan de eventuele, directe of indirecte, verstorende invloed van mogelijke cyberaanvallen tegen de Bank, tegen aanbieders van kritieke diensten en/of tegen kritieke nutsbedrijven. In het najaar kwam de noodzaak van een aangepaste cyberveiligheid en van continuïteitsregelingen opnieuw onder de aandacht door grote *ransomware*-aanvallen tegen met name enkele overheidsinstanties. Om ervoor te zorgen dat werknemers waakzaam blijven voor potentiële cyberbedreigingen, zoals *phishingmails* en andere aanvalstechnieken, worden regelmatig onaangekondigde campagnes georganiseerd waarbij werkelijke bedreigingen zoals *phishingmails* op een gecontroleerde manier worden nagebootst. De ontvangers of de personen die niet adequaat reageren of zich laten misleiden, worden verzocht zich te verantwoorden en moeten een opfriscursus volgen en een test afleggen.

Op het vlak van de **informatiebeveiliging** worden de rollen en verantwoordelijkheden tussen de eerste en tweede lijn duidelijk verdeeld. Om voor alle medewerkers transparantie te bieden over de regels waaraan moet worden voldaan op het vlak van beveiliging van informatiesystemen, heeft de Bank haar informatiebeveiligingsbeleid grondig geactualiseerd. In dit beleid wordt onder andere dieper ingegaan op de bescherming van persoonsgegevens onder de AVG, evenals het werken met gevoelige informatie op werkplekken buiten de kantoren van de Bank; met name in de thuisomgeving of op afstand als gevolg van het toenemende plaats- en tijdsonafhankelijk werken. Omdat, naast een duidelijke governance, ook de *awareness* van gebruikers bijdraagt tot een betere informatiebeveiliging, werd het *awareness*-programma via e-learning voor alle personeelsleden verder uitgebreid en werd het doornemen van alle awareness-modules opgenomen in de persoonlijke jaardoelstellingen van alle medewerkers. Het *awareness*-programma strekt zich uit over een periode van vier jaar en de inhoud wordt geregeld aangevuld. In dit verband werd de informatie op het intranet over het beheer van niet-financiële risico's dit jaar grondig herzien en bijgewerkt, zodat alle medewerkers alle nodige informatie (strategieën, richtlijnen, verordeningen enzovoort) en werkinstrumenten snel op één plaats kunnen vinden. Tegelijkertijd werd het verwelkomings- en opleidingstraject van nieuwe medewerkers uitgebreid met informatie over hun rol en verwachte bijdrage aan het beheer van niet-financiële risico's van de Bank, alsook met een aantal bewustmakingsmodules die ze moeten doornemen.

In het kader van het tweedelijnstoezicht op de **bankbiljettenactiviteit** worden regelmatig conformiteitscontroles uitgevoerd in de Hoofdkas om risico's te identificeren en te voorkomen. Het betreft kasinspecties, de behandeling van kasverschillen en klachten van financiële instellingen, interne controleactiviteiten bij beschadigde biljetten, bij niet integer verpakte waarden en bij *offline* vernietigingen van waarden, acceptatietesten van de BPS-machines, controles bij de leveranciers en de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (AML/CFT). Er worden ook conformiteitscontroles op basis van camerabeelden uitgevoerd om na te gaan of de medewerkers de interne instructies en procedures kennen en naleven.

Inzake ***compliance*** werden 33 vragen over interpretatie, één aanvraag tot toestemming voor een

financiële transactie en 118 verklaringen inzake voordelen van personeels- en directieleden behandeld in verband met de toepassing van de deontologische code en van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG). De Bank behandelde 30 aanvragen met betrekking tot de uitoefening van de rechten van de betrokkenen volgens de AVG. Om tegemoet te komen aan de vereisten van de AVG werd voor een aantal nieuwe gegevensverwerkingen die een hoog vertrouwelijkheidsrisico kunnen inhouden voor de betrokkenen een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitgevoerd. Om te voldoen aan de vereisten van de Kaderwet Verwerking Persoonsgegevens werden alle overdrachten van persoonsgegevens aan andere overheden geformaliseerd aan de hand van een protocol dat op de website van de Bank werd gepubliceerd. Op 16 december 2022 publiceerde de ECB de aanpassing van een gedragscode voor de leidende ambtenaren van de ECB. De wijzigingen die werden aangebracht aan de gedragscode, die op 1 januari 2023 in werking trad, voeren strengere regels en hogere gedragsnormen in voor de leidende ambtenaren. Deze betreffen grotendeels de extra beperkingen op de private financiële transacties.

3.1.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Na de balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die een significante invloed hadden op de financiële situatie en de resultaten van de Bank op 31 december 2022.

3.1.4 Omstandigheden die de ontwikkeling van de Bank sterk kunnen beïnvloeden

Op 2 februari 2023 besloot de Raad van Bestuur van de ECB het aankoopschema in het kader van het activa-aankoopprogramma (*Expanded Asset Purchase Programme – APP*) aan te passen. De herbeleggingen van vervallende effecten die in het kader van dat programma werden aangekocht, zullen tot een geleidelijke vermindering leiden van de portefeuilles waaruit dat programma bestaat, met € 15 miljard per maand tussen februari en juni 2023. In functie van een verdere gegevensanalyse kan het schema dan worden aangepast voor de volgende maanden.

Wat betreft het *Pandemic Emergency Purchase Programme* (*PEPP*) wil de Raad van Bestuur de in het kader van het PEPP aangekochte vervallende effecten minstens tot eind 2024 herbeleggen.

Verdere aanpassingen van het monetair beleid zijn uiteraard mogelijk, vooral rekening houdend met de geopolitieke onzekerheden en hun potentiële impact op de inflatie in het eurogebied.

De gevolgen van die programma's zouden de resultaten van de Bank onder druk kunnen zetten.

3.1.5 Onderzoek en ontwikkeling

Het afgelopen jaar heeft de Bank een belangrijke bijdrage geleverd aan diverse werkgroepen met verscheidene andere centrale banken, waaronder die van het Eurosysteem. De werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling waren vooral toegespitst op de dienstverlening in het Eurosysteem, die met name verband houdt met de bestrijding van valsmunterij, de bankbiljettencirculatie en de ontwikkeling van nieuwe echtheidskenmerken. Wat die kenmerken betreft, is de Bank actief betrokken bij projecten voor een toekomstige vernieuwing van de huidige serie bankbiljetten, waarvoor de ECB nog geen definitieve beslissing over de planning heeft genomen.

3.1.6 Belangenconflicten

Geen enkel lid van het Directiecomité had tijdens het verslagjaar een rechtstreeks dan wel onrechtstreeks belang van vermogensrechtelijke aard dat strijdig is met een beslissing of een transactie die ressorteert onder het Directiecomité.

3.1.7 Financiële instrumenten

In het kader van haar portefeuillebeheer gebruikt de Bank financiële instrumenten zoals (*reverse*) *repurchase agreements*, deviezenswaps, renteswaps en *futures*. De informatie ter zake wordt verstrekt in de jaarrekening, in het bijzonder in de 'Boekhoudkundige principes en waarderingsregels' (I.3 en I.7) en in de toelichtingen (2, 3, 6, 9, 13, 15, 16, 17, 25, 38 en 39).

Zie punt 3.1.2.1 voor een beschrijving van het beleid van de Bank inzake het beheer van de financiële risico's.

3.1.8 Deskundigheid en onafhankelijkheid van het Auditcomité

De leden van het Auditcomité zijn deskundig op het gebied van boekhouding en audit, door hun economische of financiële opleiding en/of de op die gebieden verworven relevante beroepservaring. De totaliteit van de leden beantwoordt aan de onafhankelijkheidscriteria vervat in artikel 7:87, § 1 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

3.1.9 Verklaring inzake deugdelijk bestuur

3.1.9.1 De Belgische *corporate governance* code en het *corporate governance charter*

Voor beursgenoteerde ondernemingen in België is de Belgische *corporate governance* code (hierna 'de Code') de referentietekst inzake deugdelijk bestuur. De Code, die kan worden geraadpleegd via de website www.corporategovernancecommittee.be, heeft een aanbevelend karakter en formuleert principes en richtlijnen inzake deugdelijk bestuur die complementair zijn aan de wetgeving en niet in afwijking daarvan mogen worden geïnterpreteerd.

De Bank, die de vorm heeft van een beursgenoteerde naamloze vennootschap, is de centrale bank van het land. Ze maakt integraal deel uit van het Eurosysteem, dat als voornaamste opdracht heeft de prijsstabiliteit te handhaven. Daarnaast is ze belast met het toezicht op de financiële sector en oefent ze andere opdrachten van algemeen belang uit die haar door of krachtens de wet zijn toevertrouwd. Daardoor verschilt de situatie van de bank fundamenteel van die van een gewone handelsvennootschap, waarvan het hoofddoel bestaat in winstmaximalisatie.

De doorslaggevende rol van de opdrachten van algemeen belang heeft de wetgever ertoe gebracht een bijzonder rechtskader voor de Bank uit te werken. De bepalingen die van toepassing zijn op de naamloze vennootschappen gelden slechts aanvullend, dat wil zeggen voor de aangelegenheden die niet worden geregeld door het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, het aan dat Verdrag gehechte Protocol betreffende de statuten van het ESCB en van de ECB, de organieke wet en de statuten van de Bank, en voor zover de bepalingen voor de naamloze vennootschappen niet strijdig zijn met die hogere normen. Bovendien is de Bank, als lid van het Eurosysteem, onderworpen aan bijzondere boekhoudkundige regels. Ze heeft tevens een uitzonderingsstatuut inzake informatieverplichtingen: de regelgeving over de opmaak en de verspreiding van periodieke informatie is op haar niet van toepassing.

Haar opdrachten van algemeen belang, die eigen zijn aan haar rol als centrale bank, rechtvaardigen tevens de bijzondere bestuursstructuur van de Bank, zoals vastgelegd in de organieke wet en de statuten. De specifieke bepalingen over de wijze waarop de leden van haar organen worden benoemd, de bijzondere samenstelling en rol van de Regentenraad, de beperkte bevoegdheden van de algemene vergadering van aandeelhouders en de specifieke bepalingen inzake de uitoefening van de controle, moeten waarborgen dat de Bank haar opdrachten van algemeen belang kan uitvoeren met respect voor de onafhankelijkheidseisen uit het Verdrag.

Dit verklaart dat een aantal bepalingen van de Code niet toepasselijk zijn op de Bank. De Bank is evenwel van oordeel dat de bestuursstructuur waaraan ze enerzijds door haar organieke wet en haar statuten en anderzijds door de Europese regelgeving is onderworpen, even veeleisend, zo niet op verschillende punten veeleisender is dan de Code.

Om het publiek ruime informatie te verstrekken over de *corporate governance* regels van de Bank heeft ze een *corporate governance charter* opgesteld waarin nadere toelichting wordt verschaft bij haar organisatie, bestuur en controle. Het charter kan worden geraadpleegd op de website van de Bank.

3.1.9.2 Interne controle- en risicobeheersingssystemen in verband met het proces van financiële verslaggeving

De financiële en niet-financiële risico's die verbonden zijn aan de activiteiten van de Bank en het beheer ervan, alsook de organisatie van het risicobeheer volgens het standaard drielagenmodel, worden beschreven in punt 3.1.2 van dit verslag.

Het Auditcomité monitort het financiële verslaggevingsproces en verzekert zich ervan dat de voornaamste risico's, met inbegrip van de risico's die verband houden met de naleving van bestaande wetgeving en reglementering, behoorlijk worden geïdentificeerd, beheerd en ter kennis gebracht van het Auditcomité en van het Directiecomité. Het kijkt tevens de verklaringen na inzake interne controle en risicobeheer die in het jaarverslag worden opgenomen.

Het Auditcomité bespreekt significante kwesties inzake de financiële verslaggeving met het Directiecomité en met de bedrijfsrevisor. Het Directiecomité licht het Auditcomité in over de methodes die worden gebruikt voor het boeken van significante en ongebruikelijke transacties waarvan de boekhoudkundige verwerking vatbaar kan zijn voor diverse benaderingen. Het Auditcomité beoordeelt de relevantie en de coherentie van de boekhoudregels die de Regentenraad vaststelt, onderzoekt de voorgestelde wijzigingen van die boekhoudregels en legt hem hierover een advies voor. Het beoordeelt tevens de nauwkeurigheid, de volledigheid en de coherentie van de financiële informatie en onderzoekt in het bijzonder de jaarrekening, vastgesteld door het Directiecomité, voorafgaand aan de bespreking en goedkeuring in de Regentenraad.

De Regentenraad keurt de jaarrekening en het jaarverslag goed, evenals de boekhoudkundige regels en de regels over de interne organisatie van de Bank. Hij hoort het Auditcomité alvorens te beslissen over de goedkeuring van de jaarrekening en kan het Auditcomité verzoeken specifieke vragen in dit verband te onderzoeken en hem daarover verslag uit te brengen.

Overeenkomstig het aan het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie gehechte Protocol betreffende de statuten van het ESCB en van de ECB wordt de jaarrekening gecontroleerd en gecertificeerd door een onafhankelijke bedrijfsrevisor. De bedrijfsrevisor brengt bij het Auditcomité verslag uit over de belangrijke zaken die bij de controle van de jaarrekening aan het licht zijn gekomen en met name ernstige tekortkomingen in de interne controle van de financiële verslaggeving. Hij bevestigt jaarlijks schriftelijk aan het Auditcomité zijn onafhankelijkheid van de Bank en voert overleg met het Auditcomité over de bedreigingen voor zijn onafhankelijkheid en de veiligheidsmaatregelen die genomen zijn om deze bedreigingen in te perken.

3.1.9.3 Aandeelhouderschap

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 10 miljoen en omvat 400 000 aandelen. 200 000 aandelen, of 50 % van de totale stemrechten, zijn in handen van de Belgische Staat. De overige 200 000 aandelen zijn verdeeld onder het publiek en staan genoteerd op Euronext Brussels. Behoudens de deelneming van de Staat heeft de Bank geen kennis van deelnemingen ten belope van 5 % of meer van de stemrechten.

Er zijn geen lopende of geplande programma's tot uitgifte of inkoop van aandelen. Er zijn geen effecten waaraan bijzondere zeggenschapsrechten verbonden zijn. Evenmin bestaan er wettelijke of statutaire beperkingen van de uitoefening van het stemrecht. De aandeelhouders van de Bank moeten er evenwel rekening mee houden dat de algemene vergadering van aandeelhouders van de Bank slechts over beperkte bevoegdheden beschikt. Ze is namelijk enkel bevoegd om de regenten te verkiezen (uit een dubbeltal van kandidaten), de bedrijfsrevisor te benoemen, kennis te nemen van de jaarrekening en het jaarverslag en om de statuten te wijzigen, op voorstel van de Regentenraad, in de gevallen waarin de Regentenraad hiervoor niet zelf bevoegd is.

De Regentenraad wijzigt de statuten om ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van de organieke wet en de voor België bindende internationale verplichtingen. Andere wijzigingen in de statuten gebeuren op voorstel van de Regentenraad door de algemene vergadering van aandeelhouders. Deze algemene vergadering moet met dat bijzonder doel worden bijeengeroepen en kan slechts op geldige wijze beraadslagen indien het voorwerp van de voorgestelde wijzigingen in de oproepingsbrief vermeld staat en wanneer zij die op de vergadering aanwezig of vertegenwoordigd zijn ten minste de helft van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen. Wanneer een eerste vergadering niet het hierboven voorgeschreven deel van het kapitaal vertegenwoordigt, zal een nieuwe vergadering worden bijeengeroepen die geldig zal beraadslagen ongeacht het aanwezige of vertegenwoordigde deel van het kapitaal. De statutenwijziging dient te worden goedgekeurd met drie vierde meerderheid van de stemmen verbonden aan het totaal van de op de algemene vergadering aanwezige of vertegenwoordigde aandelen. De statutenwijziging moet bovendien worden goedgekeurd bij koninklijk besluit.

Het dividend dat aan de aandeelhouders wordt uitgekeerd, wordt bepaald door de Regentenraad. Voor de concrete modaliteiten wordt verwezen naar het reserverings- en dividendbeleid van de Bank (zie punt 3.2.7.3). Het dividend is betaalbaar de vierde bankwerkdag na de algemene vergadering.

3.1.9.4 Samenstelling en werking van de bestuursorganen en andere actoren

GOUVERNEUR

De gouverneur wordt door de Koning benoemd, voor een hernieuwbare termijn van vijf jaar. Hij kan slechts door de Koning van zijn ambt ontheven worden indien hij niet meer aan de eisen voor de uitoefening van zijn ambt voldoet of op ernstige wijze is tekortgeschoten. Tegen die beslissing kan een beroep worden ingesteld voor het Hof van Justitie van de Europese Unie.

De heer Pierre Wunsch oefent het mandaat van gouverneur uit sinds 2 januari 2019.

DIRECTIECOMITÉ

De directeurs worden door de Koning benoemd op voordracht van de Regentenraad voor een hernieuwbare termijn van zes jaar. Ze kunnen slechts door de Koning van hun ambt worden ontheven indien zij niet meer aan de eisen voor de uitoefening van hun ambt voldoen of op ernstige wijze zijn tekortgeschoten.

Samenstelling van het Directiecomité op 31 december 2022:

Lid	Functie
Pierre Wunsch	gouverneur
Steven Vanackere	vicegouverneur
Jean Hilgers	directeur
Vincent Magnée	directeur
Tom Dechaene	directeur
Tim Hermans	directeur

De functie van schatbewaarder wordt uitgeoefend door directeur Jean Hilgers en die van secretaris door directeur Tim Hermans.

Het curriculum vitae van de leden van het Directiecomité is beschikbaar op de website van de Bank.

Het Directiecomité vergaderde 42 keer in 2022 over centrale bank materies, 40 keer over prudentieel toezicht (+ 5 schriftelijke procedures) en 10 keer over macroprudentieel beleid. Het Directiecomité is 24 maal bijeengekomen in de fysieke aanwezigheid van de meerderheid van zijn leden en 18 maal door middel van telecommunicatietechnieken. Het hoge percentage virtuele vergaderingen is te wijten aan de gevolgen van de covid-19-pandemie, die bleef doorgaan gedurende een deel van het jaar.

REGENTENRAAD

Overeenkomstig artikel 20 van de organieke wet, zoals gewijzigd door de wet van 2 mei 2019 houdende diverse financiële bepalingen, is de Regentenraad samengesteld uit de gouverneur, de directeurs en 14 regenten. De regenten worden gekozen door de algemene vergadering voor een hernieuwbare termijn van drie jaar. Twee regenten worden gekozen op voordracht van de meest vooraanstaande werknemersorganisaties. Drie regenten worden gekozen op voordracht van de meest vooraanstaande organisaties van de nijverheid en de handel, van de landbouw en van de middenstand. Negen regenten worden gekozen op voordracht van de minister van Financiën. De functies van regent eindigen na de gewone algemene vergadering. De aftredingen hebben om het jaar plaats, per reeks, de ene van vier leden, de twee andere van vijf leden. De regent die gekozen wordt ter vervanging van een overleden of een ontslagnemend lid, voleindigt het mandaat van dat lid. De vertegenwoordiger van de minister van Financiën woont van rechtswege de vergaderingen van de Regentenraad bij.

Op de algemene vergadering van 16 mei 2022 kwam een einde aan de mandaten van mevrouw Véronique Thirion en de heer Georges Van Keerberghen en werden de mandaten van mevrouwen Estelle Cantillon en Louise Fromont en de heer Thierry Bodson hernieuwd. Mevrouw Christine Mahy en de heer Lode Ceyssens werden tot regent verkozen.

Regenten op 31 december 2022 :

Mevr. Claire Tillekaerts[1], voorzitster
Dhr. Marc Leemans[2]
Dhr. Pieter Timmermans[3]
Dhr. Eric Mathay[1]
Dhr. Danny Van Assche[3]
Mevr. Mia De Schamphelaere[1]
Mevr. Géraldine Van der Stichele[1]
Mevr. Estelle Cantillon[1]
Dhr. Thierry Bodson[2]
Mevr. Géraldine Thiry[1]
Mevr. Louise Fromont[1]
Mevr. Helga Coppen[1]
Mevr. Christine Mahy[1]
Dhr. Lode Ceyssens[3]

De Regentenraad kwam in 2022 20 keer bijeen. Deze vergaderingen waren onder meer gewijd aan de goedkeuring van de jaarrekening en het jaarverslag van 2021, inclusief het remuneratieverslag, alsmede aan de regeling van de winstverdeling voor dat boekjaar. De Regentenraad heeft de begroting van de Bank voor 2023 goedgekeurd en heeft de boekhoudregels voor het boekjaar 2022, na onderzoek door het Auditcomité, vastgesteld. Hij heeft kennis genomen van het activiteitenverslag van het Auditcomité. Ten slotte werd van gedachten gewisseld over de algemene kwesties met betrekking tot de Bank en met betrekking tot de Belgische, Europese en mondiale economie. De Regentenraad is 11 maal bijeengekomen in de fysieke aanwezigheid van de meerderheid van zijn leden en 9 maal door middel van telecommunicatietechnieken. Het hoge percentage virtuele vergaderingen is te wijten aan de gevolgen van de covid-19-pandemie, die bleef doorgaan gedurende een deel van het jaar.

AUDITCOMITÉ

Het Auditcomité verstrekt advies aan de Regentenraad over de monitoring van het financiële verslaggevingsproces en aan het Directiecomité over de monitoring van de doeltreffendheid van het intern auditproces, de interne controle en het risicobeheer.

1 Regent verkozen op voordracht van de minister van Financiën.
2 Regent verkozen op voordracht van de meest vooraanstaande werknemersorganisaties.
3 Regent verkozen op voordracht van de meest vooraanstaande organisaties van de nijverheid en de handel, van de landbouw en van de middenstand.

Het Auditcomité bestaat uit drie regenten die werden aangesteld door de Regentenraad. De vertegenwoordiger van de minister van Financiën woont van rechtswege de vergaderingen van het Auditcomité bij.

Samenstelling van het Auditcomité op 31 december 2022 :

Voorzitster : Mevr. Mia De Schamphelaere, regent
Dhr. Eric Mathay, regent
Mevr. Géraldine Thiry, regent

Het Auditcomité kwam acht keer bijeen in 2022. Tijdens die vergaderingen onderzocht het Auditcomité de jaarrekening en het jaarverslag over het boekjaar 2021 en nam het kennis van het werkprogramma en de werkzaamheden van de dienst Interne audit en waakte het over de onafhankelijkheid van de bedrijfsrevisor. Het Auditcomité hield daarnaast toezicht op de aanstellingsprocedure van een nieuwe bedrijfsrevisor en op de voorbereiding van de begroting van de Bank voor 2023. Het bracht ook een positief advies uit over de boekhoudregels voor het boekjaar 2022.

REMUNERATIE- EN BENOEMINGSCOMITÉ

Het Remuneratie- en benoemingscomité adviseert de Regentenraad over de vergoedingen van de leden van het Directiecomité en van de regenten. Daarnaast adviseert het de organen en entiteiten die bevoegd zijn om kandidaten voor te dragen voor openstaande mandaten in het Directiecomité en de Regentenraad, zodat ze alle toepasselijke wettelijke, statutaire en deontologische regels respecteren en waakt het erover dat de organen van de Bank evenwichtig zijn samengesteld.

Het Remuneratie- en benoemingscomité bestaat uit drie regenten die werden aangesteld door de Regentenraad. De vertegenwoordiger van de minister van Financiën woont van rechtswege de vergaderingen van het Remuneratie- en benoemingscomité bij en de gouverneur neemt eraan deel met raadgevende stem.

Samenstelling van het Remuneratie- en benoemingscomité op 31 december 2022 :

Voorzitster : Mevr. Claire Tillekaerts, regent
Dhr. Pieter Timmermans, regent

Mevr. Géraldine Van der Stichele, regent

Het Remuneratie- en benoemingscomité kwam in 2022 vier keer bijeen. De vergaderingen van het Remuneratie- en benoemingscomité zijn vertrouwelijk. Teneinde nochtans afdoende transparantie te betonen aan het publiek worden de werkzaamheden en beslissingen van het Remuneratie- en benoemingscomité op het vlak van remuneratiebeleid en remuneraties nader toegelicht in het remuneratieverslag (zie punt 3.1.10).

VERTEGENWOORDIGER VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Overeenkomstig artikel 22 van de organieke wet neemt de vertegenwoordiger van de minister van Financiën van rechtswege deel aan de vergaderingen van de Regentenraad, het Auditcomité en het Remuneratie- en benoemingscomité. De functie van vertegenwoordiger van de minister van Financiën wordt sinds 1 oktober 2012 waargenomen door de heer Hans D'Hondt.

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

Tijdens de gewone algemene vergadering van 16 mei 2022 brachten de gouverneur en directeur Tom Dechaene verslag uit over de verrichtingen van het boekjaar 2021. De leden van het Directiecomité beantwoordden tal van vragen. Tot slot brachten de aanwezige aandeelhouders hun stem uit om de vacante mandaten van regent te kunnen invullen. De notulen van de vergadering werden gepubliceerd op de website van de Bank.

BEDRIJFSREVISOR

De functie van bedrijfsrevisor van de Bank wordt waargenomen door de vennootschap Mazars Bedrijfsrevisoren, die wordt vertegenwoordigd door de heer Dirk Stragier. De algemene vergadering van 18 mei 2020 heeft het mandaat van Mazars Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door de heer Dirk Stragier, hernieuwd voor een termijn van drie jaar.

3.1.9.5 Diversiteitsbeleid

De Bank streeft naar diversiteit in alle mogelijke vormen. Ze hecht belang aan een evenwichtige samenstelling van haar bestuursorganen en haar personeelsbestand.

Zo houdt het Remuneratie- en benoemingscomité rekening met diversiteit bij zijn adviezen over benoemingen.

De Bank is evenwel gebonden aan de specifieke bepalingen van de organieke wet en de bijbehorende statuten. De gouverneur wordt door de Koning benoemd. Ook de andere leden van het Directiecomité worden door de Koning benoemd, op voordracht van de Regentenraad. De regenten worden benoemd op voordracht van de minister van Financiën en van het maatschappelijk middenveld. Bij de opstelling en de tenuitvoerlegging van haar diversiteitsbeleid, moet de Bank dus rekening houden met de manier waarop de leden van haar bestuursorganen worden aangesteld.

Wat betreft het genderevenwicht moet de Bank erover waken dat minstens een derde van de leden van de Regentenraad van het andere geslacht zijn dan de overige leden. Bovendien moet de regent die door de Koning wordt aangesteld als de voorzitter van de Regentenraad van een andere taalrol en een ander geslacht zijn dan de gouverneur.

De Bank voldoet aan die wettelijke verplichting en telt momenteel acht vrouwen die zetelen in de Regentenraad. Mevr. Claire Tillekaerts werd bovendien aangesteld als voorzitster van de Regentenraad.

3.1.10 Remuneratieverslag

3.1.10.1 Bevoegdheid en besluitvorming

De Regentenraad is bevoegd om het remuneratiebeleid en de remuneraties te bepalen van de leden van het Directiecomité en van de Regentenraad. De leden van het Directiecomité nemen niet deel aan de besprekingen en de stemmingen over hun eigen remuneratie binnen de Regentenraad.

De Regentenraad wordt bij de uitoefening van deze bevoegdheid bijgestaan door het Remuneratie- en benoemingscomité. De rol, samenstelling en werking

van dit comité worden nader bepaald in het reglement van het Remuneratie- en benoemingscomité. Dat kan worden geraadpleegd op de website van de Bank.

Het remuneratiebeleid en de toegekende remuneraties worden hieronder toegelicht.

3.1.10.2 Remuneratiebeleid

GOUVERNEUR, VICEGOUVERNEUR EN DIRECTEURS

Het remuneratiebeleid beoogt de strategie en de langetermijnbelangen van de Bank te verzekeren door een verloningspakket aan te bieden dat toelaat deskundige bestuurders aan te trekken, te behouden en te motiveren.

Het weddeniveau van de gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs werd in 1949 vastgelegd door de toenmalige Algemene Raad. Ook de verhouding van dit weddeniveau tot het weddeniveau van het personeel werd in die periode vastgelegd.

In het licht van het debat over de lonen in de overheidssector heeft de Regentenraad in 2014 beslist tot een lineaire verlaging van het weddeniveau van gouverneur, vicegouverneur en directeurs met ruim 12 %. Ondanks deze lineaire verlaging bleek uit een benchmark-oefening dat het weddeniveau van de gouverneur in internationaal opzicht aan de hoge kant bleef en dat de loonspanning tussen de gouverneur en een directeur relatief groot was. Daarom heeft de Regentenraad in november 2020, op initiatief van het Directiecomité en op positief advies van het Remuneratie- en benoemingscomité, beslist om de bruto basiswedde van de gouverneur met ingang van 2021 bijkomend te verlagen met 10 %. Voor de functie van vicegouverneur werd de bruto basiswedde verlaagd met 5 %.

De wedde van de leden van het Directiecomité wordt geïndexeerd aan de hand van het verloop van de gezondheidsindex.

Aangezien voor de Bank, als centrale bank en in tegenstelling tot andere beursgenoteerde vennootschappen, de maximalisering van de winst geen hoofddoel vormt, bevat het remuneratiebeleid geen financiële prestatiecriteria. Vanuit dezelfde logica bepaalt de organieke wet dat de vergoedingen van de gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs geen aandeel in de winst mogen omvatten. Hun vergoeding bevat bijgevolg enkel een vast bestanddeel, zonder variabel deel. Er worden geen premies of bonussen toegekend. Er worden evenmin aandelen, aandelenopties of andere rechten om aandelen te verwerven toegekend.

De gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs maken aan de Bank de vergoedingen over die zij desgevallend ontvangen voor externe mandaten die zij uitoefenen in het kader van hun mandaat bij de Bank. Als enige uitzondering op dit principe mag de gouverneur de vergoeding die hij ontvangt als bestuurder van de Bank voor Internationale Betalingen behouden. Daarentegen wordt de statutair voorziene terugbetaling van de kosten van huisvesting en meubilering van de gouverneur niet toegepast.

De gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs ontvangen geen vergoeding voor de functie die zij waarnemen binnen de Regentenraad.

De gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs mogen geen aandelen of deelbewijzen bezitten die uitgegeven zijn door de Bank, door ondernemingen die onder het toezicht van de Bank staan, door ondernemingen naar Belgisch recht die onderworpen zijn aan het toezicht van de Europese Centrale Bank of door in België gevestigde ondernemingen naar buitenlands recht die onderworpen zijn aan het toezicht van de Europese Centrale Bank, noch aandelen of deelbewijzen van andere vennootschappen die deel uitmaken van de groepen waartoe de onder het toezicht van de Bank of van de Europese Centrale Bank, zoals hierboven bedoeld, staande ondernemingen behoren, met uitzondering van de effecten die zij reeds in het bezit hadden op het ogenblik waarop ze in functie traden. Deze effecten mogen zij slechts verhandelen mits voorafgaande toestemming van het Directiecomité. Bij het verlenen of weigeren van deze toestemming houdt het Directiecomité rekening met een geheel aan elementen, waaronder de toestand van de markt en de emittent van de bedoelde effecten, het belang, de rechtvaardiging en de dringendheid van de transactie, het bestaan van niet-openbare informatie over de markt of de emittent van de bedoelde effecten en de eventuele risico's voor de reputatie van de Bank indien de transactie wordt gerealiseerd. Het Directiecomité stelt jaarlijks voor de Regentenraad een algemeen verslag op over

de toestemmingen die het heeft verleend of geweigerd. Wanneer de leden van het Directiecomité aandelen van de Bank zouden verhandelen, zijn ze ertoe gehouden hiervan melding te doen aan de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA).

Voor de leden van het Directiecomité bestaat een pensioenplan dat hen een aanvullend pensioen biedt bovenop het wettelijke pensioen. Het aanvullende pensioenplan is een plan 'vaste prestaties'. Het pensioen van de leden van het Directiecomité is onderworpen aan de bepalingen van de wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen (de wet 'Wyninckx').

De mandaten van de leden van het Directiecomité hebben een vaste looptijd. De gouverneur wordt benoemd voor een termijn van vijf jaar, de directeurs worden benoemd voor een termijn van zes jaar. Zij kunnen slechts door de Koning van hun ambt worden ontheven indien zij niet meer voldoen aan de eisen voor de uitoefening van hun ambt of op ernstige wijze zijn tekortgeschoten. Overeenkomstig artikel 26 van de organieke wet mogen de gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs, tot een jaar na hun ambtsbeëindiging, geen functies of mandaten bekleden in instellingen die onderworpen zijn aan het toezicht van de Bank. Daarom heeft de Regentenraad, op voorstel van het Remuneratie- en benoemingscomité, als algemeen principe beslist dat een vergoeding ten bedrage van twaalf maanden loon kan worden uitgekeerd aan de leden van het Directiecomité van wie het mandaat niet wordt verlengd, althans voor zover zij geen nieuwe professionele activiteiten uitoefenen en voor zover zij de leeftijd van 67 jaar niet hebben bereikt. De Regentenraad zal steeds geval per geval bekijken of aan deze voorwaarden is voldaan.[1]

REGENTEN

De regenten ontvangen een zitpenning, waarvan het bedrag enkel een vast bestanddeel omvat, zonder variabel deel en wordt toegekend per daadwerkelijk bijgewoonde vergadering van de Regentenraad, van het Auditcomité en van het Remuneratie- en benoemingscomité. Indien een vergadering georganiseerd wordt via schriftelijke procedure of via een vocaal telecommunicatiesysteem, wordt de zitpenning toegekend aan de regenten die daadwerkelijk participeren aan de vergadering.

Het bedrag van de zitpenning wordt jaarlijks geïndexeerd aan de hand van het verloop van de gezondheidsindex.

Regenten van wie de werkplaats buiten de Brusselse agglomeratie ligt, ontvangen een verplaatsingsvergoeding. De berekeningswijze van deze vergoeding is afgesteld op de regels van het fiscaal recht (forfaitaire kilometervergoeding). De verplaatsingsvergoeding wordt toegekend per daadwerkelijk uitgevoerde verplaatsing naar de hoofdzetel van de Bank.

3.1.10.3 Toegekende vergoedingen

GOUVERNEUR, VICEGOUVERNEUR EN DIRECTEURS

In de hiernavolgende paragrafen wordt het totale bedrag aan remuneratie dat tijdens het afgelopen boekjaar werd toegekend aan de gouverneur, de vicegouverneur en aan de directeurs uitgesplitst naar onderdeel.

Tijdens het afgelopen boekjaar bedroeg de brutowedde voor de functie van gouverneur € 500 793, € 422 892 voor de functie van vicegouverneur en € 383 749 voor de functie van directeur.

De verhouding van de laagste verloning van de werknemers ten opzichte van de wedde van een directeur bedraagt 1 op 8,4. De verhouding van de laagste verloning van de werknemers ten opzichte van de wedde van de gouverneur bedraagt 1 op 11,0. De wedde van de gouverneur, van de vicegouverneur en van de directeurs is gekoppeld aan het verloop van de gezondheidsindex. De verloning van de werknemers is gekoppeld aan de gezondheidsindex en aan een baremiek promotiesysteem.

Zoals hoger reeds vermeld, heeft de Regentenraad in november 2020, rekening houdend met de relatief grote loonspanning tussen de gouverneur en de werknemers, op initiatief van het Directiecomité en op positief advies van het Remuneratie- en benoemingscomité, beslist om de brutowedde van de gouverneur met ingang van 2021 te verlagen met 10 % en om

1 De Regentenraad heeft op 20 januari 2023, op voordracht van het Remuneratie- en benoemingscomité, een update van het remuneratiebeleid inzake exit voorwaarden goedgekeurd, dat grotendeels gebaseerd is op de Gedragscode voor hoge ambtenaren van de Europese Centrale Bank.

de brutowedde van de vicegouverneur met ingang van 2021 te verlagen met 5 %.

De groepsverzekering in het kader van het pensioenplan van de leden van het Directiecomité omvat een luik rustpensioen en een overlijdensdekking. De tabel hieronder geeft voor ieder lid van het Directiecomité een overzicht van de tijdens het afgelopen boekjaar betaalde verzekeringspremies. De variabiliteit in de premies wordt bepaald door verschillende factoren, waaronder de basiswedde, de duur van de mandaten, de reeds opgebouwde reserves en de resterende periode tot de pensioenleeftijd.

Premie groepsverzekering

(in €)

Lid	Premie groepsverzekering
Pierre Wunsch	107 328
Steven Vanackere	103 547
Jean Hilgers	94 817
Vincent Magnée	96 881
Tom Dechaene	271 513
Tim Hermans	64 957

De leden van het Directiecomité beschikken over een verzekering gewaarborgd inkomen bij arbeidsongeschiktheid (waarvoor tijdens het afgelopen boekjaar een bedrag van € 43 505 aan premies werd gestort) en over een verzekering arbeidsongevallen en ongevallen privéleven (waarvoor tijdens het afgelopen boekjaar een bedrag van € 6 875 aan premies werd gestort). Daarnaast is voor het Directiecomité een collectieve verzekering gezondheidszorgen en een collectieve verzekering bestuurdersaansprakelijkheid afgesloten. Tot slot beschikken de leden van het Directiecomité over een bedrijfswagen. Voor het afgelopen boekjaar wordt dit voordeel in natura gewaardeerd op € 3 197 voor de gouverneur, en op € 17 710 voor de andere directeurs samen.

Tijdens het afgelopen boekjaar werd, in overeenstemming met de principes van de organieke wet en het door de Regentenraad vastgelegde remuneratiebeleid, geen variabele vergoeding toegekend aan de gouverneur, de vicegouverneur en de overige leden van het Directiecomité. Er werden evenmin aandelen, aandelenopties of andere rechten om aandelen te verwerven toegekend. Tot slot werden tijdens het afgelopen boekjaar geen vertrekvergoedingen toegekend.

De tijdens het afgelopen boekjaar betaalde remuneraties stroken met de in punt 3.1.10.2 vermelde beslissingen van de Algemene Raad en van de Regentenraad. Zoals daar toegelicht, bevat het remuneratiebeleid geen financiële prestatiecriteria.

REGENTEN

Tijdens het afgelopen boekjaar bedroeg de zitpenning voor deelname aan de vergaderingen van de Regentenraad, het Auditcomité en het Remuneratie- en benoemingscomité € 576 bruto per bijgewoonde vergadering. Dit bedrag werd de voorbije vijf boekjaren niet gewijzigd, maar wel geïndexeerd, hetgeen volgend verloop geeft : € 533 in 2018, € 545 in 2019, € 549 in 2020, € 554 in 2021 en € 576 in 2022.

Voor deelname aan de vergaderingen van de Regentenraad, het Auditcomité en het Remuneratie- en benoemingscomité werden in 2022 volgende zitpenningen toegekend (in alfabetische volgorde ; verplaatsingsvergoeding uitgesloten) :

(aantal vergaderingen, tenzij anders vermeld)

Lid	Regentenraad	Auditcomité	Remuneratie- en benoemingscomité	Totaal aantal vergaderingen	Totale vergoeding (in €)
Thierry Bodson	15	–	–	15	8 640
Estelle Cantillon [1]	19	2	–	21	12 096
Lode Ceyssens [2]	9	–	–	9	5 184
Helga Coppen	19	–	–	19	10 944
Mia De Schamphelaere	19	8	–	27	15 552
Louise Fromont	18	–	–	18	10 368
Marc Leemans	12	–	–	12	6 912
Christine Mahy [3]	8	–	–	8	4 608
Eric Mathay	19	8	–	27	15 552
Véronique Thirion [4]	7	–	–	7	4 032
Géraldine Thiry [5]	19	6	–	25	14 400
Claire Tillekaerts	18	–	3	21	12 096
Pieter Timmermans	19	–	3	22	12 672
Danny Van Assche	17	–	–	17	9 792
Géraldine Van der Stichele	13	–	2	15	8 640
Georges Van Keerberghen [6]	4	–	–	4	2 304

1 Lid van het Auditcomité tot 16 mei 2022.
2 Lid van de Regentenraad sinds 16 mei 2022.
3 Lid van de Regentenraad sinds 16 mei 2022.
4 Lid van de Regentenraad tot 16 mei 2022.
5 Lid van de Auditcomité sinds 16 mei 2022.
6 Lid van de Regentenraad tot 16 mei 2022.

3.1.11 Verklaring van niet-financiële informatie

De verklaring van niet-financiële informatie wordt toegelicht in Hoofdstuk 2 ‘De Bank en haar maatschappelijke verantwoordelijkheid’ in dit ondernemingsverslag (zie p. 97).

Regentenraad

Claire Tillekaerts
Regent
Voorzitster

Marc Leemans
Regent

Pieter Timmermans
Regent

Eric Mathay
Regent

Danny Van Assche
Regent

Mia De Schamphelaere
Regent

Géraldine Van der Stichele
Regent

Estelle Cantillon
Regent

Thierry Bodson
Regent

Géraldine Thiry
Regent

Louise Fromont
Regent

Helga Coppen
Regent

Christine Mahy
Regent

Lode Ceyssens
Regent

Pierre Wunsch
Gouverneur

Steven Vanackere
Vicegouverneur

Jean Hilgers
Directeur
Schatbewaarder

Vincent Magnée
Directeur

Tom Dechaene
Directeur

Tim Hermans
Directeur
Secretaris

Hans D'Hondt
Vertegenwoordiger van de Minister van Financiën

3.2 Jaarrekening

3.2.1 Balans

(vóór bestemming van het resultaat)

Activa

(eindeperiodegegevens, in € duizend)

	Zie toelichting onder	2022	2021
1. Goud en goudvorderingen	1	12 473 379	11 767 180
2. Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	2	26 908 048	25 582 833
2.1 Vorderingen op het IMF		15 917 080	15 337 049
2.2 Tegoeden bij banken, beleggingen in waardepapieren, externe leningen en overige externe activa		10 990 968	10 245 784
3. Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	3	284 018	180 721
4. Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	4	24	17
5. Kredietverlening aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetairbeleidstransacties, luidende in euro	5	48 986 510	87 638 230
5.1 Basisherfinancieringstransacties		50 000	–
5.2 Langerlopende herfinancieringstransacties		48 936 510	87 638 230
5.3 'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop		–	–
5.4 Structurele transacties met wederinkoop		–	–
5.5 Marginale beleningsfaciliteit		–	–
5.6 Kredieten uit hoofde van margestortingen		–	–
6. Overige vorderingen op kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro	6	901 624	434 816
7. Waardepapieren uitgegeven door ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	7	232 279 769	216 071 007
7.1 Voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren		229 355 020	212 653 610
7.2 Overige waardepapieren		2 924 749	3 417 397
8. Vorderingen binnen het Eurosysteem	8	6 065 549	9 248 186
8.1 Deelneming in het kapitaal van de ECB		380 551	358 324
8.2 Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves		1 469 828	1 469 828
8.3 Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem		4 215 170	7 420 034
8.4 Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)		–	–
9. Overige activa	9	10 503 476	8 476 908
9.1 Munten uit het eurogebied		7 734	8 711
9.2 Materiële en immateriële vaste activa		440 936	403 730
9.3 Overige financiële activa		7 493 799	7 195 259
9.4 Herwaarderingsverschillen op instrumenten buiten de balans		156 050	–
9.5 Overlopende rekeningen		2 330 968	837 199
9.6 Diversen		73 989	32 009
10. Verlies van het boekjaar	10	579 593	–
Totaal activa		338 981 990	359 399 897

Passiva

(eindeperiodegegevens, in € duizend)

	Zie toelichting onder	2022	2021
1. Bankbiljetten in omloop	**11**	**52 694 546**	**51 767 819**
2. Verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetairbeleidstransacties, luidende in euro	**12**	**212 455 590**	**171 421 401**
2.1 Rekeningen-courant (met inbegrip van reserveverplichtingen)		7 014 103	97 194 582
2.2 Depositofaciliteit		205 441 487	74 226 819
2.3 Termijndeposito's		–	–
2.4 'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop		–	–
2.5 Deposito's uit hoofde van margestortingen		–	–
3. Overige verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro	**13**	**1 401 357**	**908 212**
4. Verplichtingen aan overige ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	**14**	**4 299 060**	**5 947 992**
4.1 Overheid		3 641 859	5 440 401
4.2 Overige verplichtingen		657 201	507 591
5. Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	**15**	**3 650 731**	**5 476 602**
6. Verplichtingen aan ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	**16**	**2 061 223**	**2 953 293**
7. Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	**17**	**2 626 570**	**1 461 240**
8. Tegenwaarde toegewezen bijzondere trekkingsrechten in het IMF	**18**	**13 102 434**	**12 937 044**
9. Verplichtingen binnen het Eurosysteem	**19**	**25 019 859**	**86 357 768**
9.1 Verplichtingen ingevolge de uitgifte van promessen als zekerheidstelling voor door de ECB uitgegeven schuldbewijzen		–	–
9.2 Nettoverplichtingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem		–	–
9.3 Overige verplichtingen binnen het Eurosysteem (netto)		25 019 859	86 357 768
10. Overige passiva	**20**	**1 767 750**	**568 036**
10.1 Herwaarderingsverschillen op instrumenten buiten de balans		–	24 608
10.2 Overlopende rekeningen		1 050 188	23 892
10.3 Diversen		717 562	519 536
11. Voorzieningen	**21**	**–**	**–**
11.1 Voor toekomstige wisselkoersverliezen		–	–
11.2 Voor nieuwbouw		–	–
11.3 Voor diverse risico's		–	–
11.4 Inzake monetairbeleidstransacties		–	–
12. Herwaarderingsrekeningen	**22**	**12 492 431**	**12 018 744**
13. Kapitaal, reservefonds en beschikbare reserve	**23**	**7 410 439**	**7 226 355**
13.1 Kapitaal		10 000	10 000
13.2 Reservefonds:			
Statutaire reserve		1 168 694	1 168 694
Buitengewone reserve		1 153 603	1 153 603
Afschrijvingsrekeningen voor materiële en immateriële vaste activa		323 139	316 750
13.3 Beschikbare reserve		4 755 003	4 577 308
14. Winst van het boekjaar	**24**	**–**	**355 391**
Totaal passiva		**338 981 990**	**359 399 897**

3.2.2 Resultatenrekening

(eindeperiodegegevens, in € duizend)

		Zie toelichting onder	2022	2021
1.	Nettorentebaten	25	578 629	1 229 612
1.1	Rentebaten [1]		1 788 508	2 133 819
1.2	Rentelasten [1, 2]		–1 209 879	–904 207
2.	Nettobaten uit financiële transacties, afwaarderingen en voorzieningen	26	–344 574	77 065
2.1	Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties [1, 2]		–20 278	107 639
2.2	Afwaarderingen van financiële activa en posities [2]		–324 296	–30 575
2.3	Overdracht naar/uit voorzieningen		–	–
3.	Nettobaten/-lasten uit provisies en commissies	27	–1 596	592
3.1	Provisie- en commissiebaten		10 940	11 435
3.2	Provisie- en commissielasten		–12 536	–10 843
4.	Inkomsten uit gewone aandelen en deelnemingen [1]	28	43 477	65 432
5.	Nettoresultaat van pooling van monetaire inkomsten	29	–585 046	–705 627
6.	Overige baten [1]	30	187 327	195 667
7.	Personeelskosten	31	–319 980	–301 037
8.	Beheerskosten [1]	32	–105 196	–94 594
9.	Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa	33	–14 990	–16 024
10.	Productiekosten bankbiljetten	34	–18 163	–12 682
11.	Overige kosten	35	0	0
12.	Vennootschapsbelasting	36	519	–83 013
Winst / Verlies (–) over het boekjaar			–579 593	355 391

1	Waarvan opbrengsten van de statutaire beleggingen en gelijkgesteld:			
1.1	Rentebaten		83 413	98 585
1.2	Rentelasten		105	229
2.1	Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties		507	108
4.	Inkomsten uit gewone aandelen en deelnemingen		17 435	31 343
6.	Overige baten: Opbrengst van de verkoop van gebouwen		–	19 334
8.	Beheerskosten: Kosten verbonden aan de verkoop van gebouwen		–	–559
	Onroerende vervangingsinvesteringen (niet opgenomen in resultatenrekening)		–	–671
	Totaal		101 461	148 369

2	Waarvan verschuldigd aan (–) / door (+) de Staat:			
1.2	Rentelasten		–24 442	–27 820
2.1	Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties		33 107	16 191
2.2	Afwaarderingen van financiële activa en posities		–	–
	Totaal		8 665	–11 629

3.2.3 Bestemming van het resultaat

(in € duizend)

	Zie toelichting onder	2022	2021
Winst van het boekjaar	37	–	355 391
De jaarlijkse winsten worden op de volgende wijze verdeeld, overeenkomstig artikel 32 van de organieke wet:			
1. Een eerste dividend van 6 % van het kapitaal wordt toegekend aan de aandeelhouders		–	600
2. Van het excedent wordt een bedrag voorgesteld door het Directiecomité en vastgesteld door de Regentenraad, in alle onafhankelijkheid, toegekend aan het reservefonds of aan de beschikbare reserve		–	177 695
3. Van het tweede overschot wordt aan de aandeelhouders een tweede dividend toegekend, vastgesteld door de Regentenraad, ten belope van minimaal 50 % van de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van het reservefonds en de beschikbare reserve		–	54 616
4. Het saldo wordt toegekend aan de Staat; het is vrijgesteld van vennootschapsbelasting		–	122 480
Verlies over het boekjaar	37	–579 593	–
Overeenkomstig het reserveringsbeleid, wordt een negatief resultaat van het boekjaar eerst ten laste gelegd van de beschikbare reserve; vervolgens wordt het, indien nodig, gedekt door het reservefonds:			
1. Onttrekking aan de beschikbare reserve		–580 193	–
2. Onttrekking aan het reservefonds		0	–
Overeenkomstig het dividendbeleid:			
3. Een eerste dividend[1] van € 1,50 per aandeel (6 % van het kapitaal) wordt toegekend aan de aandeelhouders		600	–
4. Een tweede dividend wordt toegekend aan de aandeelhouders[2], vastgesteld door de Regentenraad, ten belope van minimaal 50 % van de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van het reservefonds en de beschikbare reserve		0	–

1 Gegarandeerd door zowel de beschikbare reserve als het reservefonds.
2 Tenzij een terugneming op de beschikbare reserve zou leiden tot een peil van de reserves dat ontoereikend is om de geschatte risico's te dekken.

3.2.4 Dividend per aandeel

(in €)

	2022	2021
Brutodividend	1,50	138,04
Roerende voorheffing	0,45	41,41
Nettodividend	1,05	96,63

Het dividend is betaalbaar de vierde bankwerkdag na de algemene vergadering.

3.2.5 Posten buiten balanstelling

(eindeperiodegegevens, in € duizend)

	Zie toelichting onder	2022	2021
Termijntransacties in vreemde valuta en in euro	38		
Termijnvorderingen		8 118 481	7 097 849
Termijnverplichtingen		7 991 218	7 135 291
Termijntransacties op rentetarieven en op vastrentende effecten	39	510 032	93 855
Verbintenissen die kunnen aanleiding geven tot een kredietrisico	40		
Verbintenissen tegenover internationale instellingen		15 617 691	15 474 880
Verbintenissen tegenover andere instellingen		763 276	1 461 767
Aan de instelling toevertrouwde waarden en vorderingen	41		
Ter inning		–	–
Tegoeden beheerd voor rekening van de Schatkist		212 866	201 579
Tegoeden beheerd voor rekening van de ECB		2 102 822	1 963 142
In open bewaarneming		970 131 268	950 294 663
Nog te storten kapitaal op aandelen	42	235 163	254 422

3.2.6 Sociale balans

1. Staat van de tewerkgestelde personen

A. Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister

	Totaal	Mannen	Vrouwen
1. Tijdens het boekjaar			
a. Gemiddeld aantal werknemers			
Voltijds	1 699,30	1 144,30	555,00
Deeltijds	373,80	107,30	266,50
Totaal in voltijdse equivalenten (VTE)	1 968,66	1 223,40	745,26
b. Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren			
Voltijds	2 292 278,80	1 560 040,30	732 238,50
Deeltijds	328 918,30	99 454,70	229 463,60
Totaal	2 621 197,10	1 659 495,00	961 702,10
c. Personeelskosten (in €)			
Voltijds	265 661 976,64	188 812 878,40	76 849 098,24
Deeltijds	35 235 040,73	10 200 408,89	25 034 631,84
Totaal	300 897 017,37	199 013 287,29	101 883 730,08
d. Bedrag van de voordelen bovenop het loon	2 697 111,14	1 783 869,31	913 241,83
2. Tijdens het vorige boekjaar			
Gemiddeld aantal werknemers in VTE	2 034,46	1 272,10	762,36
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	2 814 598,60	1 792 250,90	1 022 347,70
Personeelskosten (in €)	282 459 544,46	188 622 894,15	93 836 650,31
Bedrag van de voordelen bovenop het loon (in €)	3 086 432,50	2 061 080,40	1 025 352,10

	Voltijds	Deeltijds	Totaal in voltijdse equivalenten
3. Op de afsluitingsdatum van het boekjaar			
a. Aantal werknemers	1 681	347	1 931,06
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	1 618	341	1 864,06
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	63	6	67,00
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	–	–	–
Vervangingsovereenkomst	–	–	–
c. Volgens het geslacht en het studieniveau			
Mannen	1 123	98	1 195,20
Lager onderwijs	58	12	65,60
Secundair onderwijs	233	36	259,10
Hoger niet-universitair onderwijs	310	28	332,20
Universitair onderwijs	522	22	538,30
Vrouwen	558	249	735,86
Lager onderwijs	33	37	57,46
Secundair onderwijs	105	89	167,80
Hoger niet-universitair onderwijs	167	74	221,10
Universitair onderwijs	253	49	289,50
d. Volgens de beroepscategorie			
Directiepersoneel	19	0	19,00
Bedienden	1 662	347	1 912,06
Arbeiders	–	–	–
Andere	–	–	–

B. Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen

	Uitzendkrachten	Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
Tijdens het boekjaar		
Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen	0,47	–
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	924,25	–
Kosten voor de onderneming (in €)	20 765,00	–

2. Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar

A. Ingetreden

	Voltijds	Deeltijds	Totaal in voltijdse equivalenten
a. Aantal werknemers waarvoor de onderneming tijdens het boekjaar een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het algemeen personeelsregister	**134**	**8**	**139,80**
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	98	3	100,30
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	36	5	39,50
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	–	–	–
Vervangingsovereenkomst	–	–	–

B. Uitgetreden

	Voltijds	Deeltijds	Totaal in voltijdse equivalenten
a. Aantal werknemers met een in de DIMONA-verklaring aangegeven of een in het algemeen personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam	**175**	**62**	**220,10**
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	137	60	181,00
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	38	2	39,10
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	–	–	–
Vervangingsovereenkomst	–	–	–
c. Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst			
Pensioen	109	59	152,50
Werkloosheid met bedrijfstoeslag	–	–	–
Afdanking	9	0	9,00
Andere reden	57	3	58,60
waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming	–	–	–

3. Inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers tijdens het boekjaar

	Mannen	Vrouwen
1. Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever		
Aantal betrokken werknemers	892	588
Aantal gevolgde opleidingsuren	26 460,00	20 505,50
Nettokosten voor de onderneming	4 841 399,47	3 751 910,95
waarvan :		
Brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	4 841 399,47	3 751 910,95
Betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen	–	–
Ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)	–	–
2. Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever		
Aantal betrokken werknemers	1 112	698
Aantal gevolgde opleidingsuren	22 587,18	13 313,79
Nettokosten voor de onderneming	2 592 782,39	1 528 289,95
3. Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever		
Aantal betrokken werknemers	–	–
Aantal gevolgde opleidingsuren	–	–
Nettokosten voor de onderneming	–	–

3.2.7 Toelichting bij de jaarrekening

3.2.7.1 Juridisch kader

De jaarrekening wordt opgesteld overeenkomstig artikel 33 van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België. Dit artikel bepaalt dat:

'De rekeningen en, in voorkomend geval, de geconsolideerde rekeningen van de Bank worden opgemaakt:

1° overeenkomstig deze wet en de bindende regels vastgesteld met toepassing van artikel 26.4 van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken en van de Europese Centrale Bank;

2° voor het overige, overeenkomstig de regels vastgesteld door de Regentenraad.

De artikelen 2 tot 4, 6 tot 9 en 16 van de wet van 17 juli 1975 betreffende de boekhouding van de ondernemingen en de besluiten genomen ter uitvoering ervan zijn van toepassing op de Bank met uitzondering van de besluiten genomen ter uitvoering van de artikelen 4, zesde lid, en 9, § 2.'.

Overeenkomstig de artikelen 11 en 12 van de wet van 17 juli 2013 houdende invoeging van Boek III 'Vrijheid van vestiging, dienstverlening en algemene verplichtingen van de ondernemingen', in het Wetboek van economisch recht en houdende invoeging van de definities eigen aan boek III en van de rechtshandhavingsbepalingen eigen aan boek III, in boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht, dient deze bepaling te worden gelezen als volgt: *'De artikelen III.82 tot III.84, III.86 tot III.89 en XV.75 van het Wetboek van economisch recht en de besluiten genomen ter uitvoering ervan zijn van toepassing op de Bank met uitzondering van de besluiten genomen ter uitvoering van de artikelen III.84, zevende lid, en III.89, § 2.'.*

De bindende regels waarvan sprake is in artikel 33, 1°, zijn omschreven in het richtsnoer van de ECB van 3 november 2016 betreffende het juridische kader ten behoeve van de financiële administratie en verslaglegging in het ESCB (herschikking) (ECB/2016/34), PB L347 van 20 december 2016, zoals gewijzigd door het richtsnoer van 28 november 2019 (ECB/2019/34), PB L332 van 23 december 2019 en door het richtsnoer van 11 november 2021 (ECB/2021/51), PB L419 van 24 november 2021.

Overeenkomstig artikel 20, § 4 van de organieke wet keurt de Regentenraad de begroting der uitgaven alsook de jaarrekeningen goed, die worden voorgelegd door het Directiecomité. Hij regelt definitief de verdeling der winsten die door het Directiecomité wordt voorgesteld.

De jaarrekening van het verslagjaar werd opgesteld in overeenstemming met bovenvermeld artikel 33 en volgens het formaat en de boekhoudkundige regels die de Regentenraad op 7 december 2022 heeft goedgekeurd. De boekhoudkundige regels werden gewijzigd in de punten 3.2.7.2.II.4 (waarin de vervanging van de EONIA-rente door de €STR-rente wordt geformaliseerd), 3.2.7.2.II.6.2 (waarin de vermelding van de verkoop aan de Koninklijke Munt van België wordt weggelaten) en 3.2.7.2.III.9 (toevoeging van de toewijzingsregels bij verlies).

De jaarrekening is opgemaakt in duizenden euro's, behalve waar anders vermeld.

3.2.7.2 Boekhoudkundige principes en waarderingsregels

I. VERPLICHTE BOEKHOUDKUNDIGE REGELS MET TOEPASSING VAN DE ESCB/ECB-STATUTEN

De rekeningen, opgesteld op basis van de historische kostprijs, worden aangepast om rekening te houden met de waardering tegen marktprijs van de verhandelbare waardepapieren – met uitzondering van de portefeuille statutaire beleggingen, de portefeuilles van tot de vervaldag aangehouden waardepapieren en deze aangehouden voor doeleinden van monetair beleid –, van het goud en van alle bestanddelen luidende in vreemde valuta, en dit zowel in als buiten de balans.

De contante en termijntransacties in vreemde valuta worden buiten de balans geboekt op de dag waarop ze worden aangegaan en in de balans op de vereffeningsdatum.

1. Activa en passiva luidende in goud en in deviezen

De officiële goud- en deviezenreserves van de Belgische Staat, die in de balans zijn opgenomen, worden aangehouden en beheerd door de Bank. Activa en passiva luidende in goud en in deviezen worden omgerekend in euro tegen de wisselkoers op balansdatum.

De herwaardering van deviezen geschiedt per valuta en betreft zowel de bestanddelen van de balans als die buiten balanstelling.

De herwaardering van waardepapieren tegen marktprijs geschiedt apart van de valutakoersherwaardering.

2. Waardepapieren

De verhandelbare vastrentende waardepapieren (met uitzondering van deze van de statutaire portefeuille, van de tot de vervaldag aangehouden waardepapieren (*HTM*) en van de voor monetair beleid aangehouden waardepapieren) worden gewaardeerd tegen de marktprijs op balansdatum (*MTM*). De prijsherwaardering vindt voor waardepapieren lijn per lijn plaats.

De portefeuilles van tot de vervaldag aangehouden waardepapieren (*HTM*) bestaan uitsluitend uit verhandelbare effecten met een vaste of bepaalbare rente en een vaste looptijd, die de Bank uitdrukkelijk wil behouden tot de vervaldag. Deze waardepapieren worden behandeld als een aparte portefeuille en gewaardeerd tegen de afgeschreven aankoopprijs.

De waardepapieren aangehouden voor doeleinden van monetair beleid worden behandeld als afzonderlijke portefeuilles en worden gewaardeerd tegen de afgeschreven aankoopprijs.

De waardepapieren gewaardeerd tegen de afgeschreven aankoopprijs kunnen een waardevermindering (*impairment*) ondergaan.

De verhandelbare beleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de marktprijs op de balansdatum. De revaluatie van deze fondsen wordt uitgevoerd op nettobasis, en niet op de onderliggende activa, indien ze voldoen aan bepaalde criteria[1], zonder compensatie tussen de verschillende beleggingsfondsen.

3. *(Reverse) repurchase agreements*

Een *repurchase agreement* is een verkoop van waardepapieren waarbij de cedent zich uitdrukkelijk verbindt tot de terugkoop en de cessionaris tot de retrocessie van die effecten tegen een overeengekomen prijs en op een afgesproken datum.

De cedent boekt, op de passiefzijde van de balans, het bedrag van de ontvangen liquiditeiten als een schuld aan de cessionaris en waardeert de overgedragen waardepapieren overeenkomstig de boekhoudregels die van toepassing zijn op de effectenportefeuille waarvan ze blijven deel uitmaken.

De cessionaris, van zijn kant, boekt op de actiefzijde van zijn balans een vordering op de cedent die overeenstemt met het bestede bedrag, terwijl de verworven waardepapieren niet worden opgenomen in de balans, maar buiten de balans.

De Bank beschouwt de voornoemde transacties als *repurchase agreements* of *reverse repurchase agreements* naargelang zij optreedt als cedent of cessionaris van de waardepapieren.

Repurchase agreements en *reverse repurchase agreements* luidende in deviezen hebben geen invloed op de desbetreffende deviezenpositie.

4. Deelneming in het kapitaal van de ECB

Krachtens artikel 28 van de statuten van het ESCB en de ECB kunnen enkel de nationale centrale banken (NCB's) van het ESCB inschrijven op het kapitaal van de ECB. De inschrijvingen geschieden volgens de overeenkomstig artikel 29 van de ESCB-statuten vastgestelde sleutel.

5. Bankbiljetten in omloop

De ECB en de NCB's van de landen waar de euro werd ingevoerd, die samen het Eurosysteem vormen,

1 Die criteria zijn gedefinieerd in artikel 11a van het ECB-richtsnoer van 3 november 2016, zoals gewijzigd door het richtsnoer van 28 november 2019 (ECB/2019/34), PB L332 van 23 december 2019 en door het richtsnoer van 11 november 2021 (ECB/2021/51), PB L419 van 24 november 2021.

geven eurobankbiljetten uit[1]. De totale waarde van de euro-bankbiljetten in omloop wordt toegedeeld op de laatste werkdag van elke maand, in overeenstemming met de verdeelsleutel voor de toedeling van bankbiljetten.

Van de totale waarde van de biljetten in omloop is een aandeel van 8 % toegewezen aan de ECB, terwijl de overblijvende 92 % is toegewezen aan de NCB's naar rato van hun gestorte aandeel in de kapitaalsleutel van de ECB. Het aandeel bankbiljetten dat zo aan elke NCB is toegedeeld, wordt vermeld onder de passiefpost 'Bankbiljetten in omloop' van haar balans.

Het verschil tussen de waarde van de eurobankbiljetten die aan elke NCB worden toegedeeld naar rato van de desbetreffende verdeelsleutel en de waarde van de eurobankbiljetten die door elke NCB daadwerkelijk in omloop worden gebracht, geeft aanleiding tot saldi binnen het Eurosysteem. Deze vorderingen of verplichtingen, die rentedragend zijn, worden vermeld onder de subposten 'Nettovorderingen of -verplichtingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem' in de subpost 8.3 op de actiefzijde of de subpost 9.2 op de passiefzijde.

6. Resultaatbepaling

6.1 Voor de resultaatbepaling gelden de volgende regels:

- baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarin ze verworven of verschuldigd zijn;
- gerealiseerde winsten en verliezen worden in de resultatenrekening opgenomen;
- aan het einde van het jaar worden de vastgestelde positieve herwaarderingsverschillen (op effecten en externe reserves) niet geboekt als resultaten, maar worden ze opgenomen in de herwaarderingsrekeningen op de passiefzijde van de balans;
- de negatieve herwaarderingsverschillen worden eerst afgetrokken van de overeenkomstige herwaarderingsrekening, waarna het eventuele saldo ten laste van het resultaat wordt gebracht;
- er is geen compensatie tussen ten laste van het resultaat gebrachte verliezen en de mogelijke in de daaropvolgende jaren geregistreerde positieve herwaarderingsverschillen en ook niet tussen de negatieve herwaarderingsverschillen op een waardepapier, valuta of activum in goud en de positieve herwaarderingsverschillen op andere waardepapieren, valuta of activa in goud;
- voor goud wordt geen enkel onderscheid gemaakt tussen de herwaarderingsverschillen op de goudprijs en die op de valuta waarin die prijs is uitgedrukt;
- om de aanschaffingsprijs van de verkochte waardepapieren of deviezen te berekenen, wordt de gemiddelde-kostprijsmethode op dagelijkse basis gebruikt; indien aan het einde van het jaar negatieve herwaarderingsverschillen ten laste van de resultatenrekening worden gebracht, wordt de gemiddelde kostprijs van het desbetreffende activum (goud, valuta of waardepapier) teruggebracht tot het niveau van de marktkoers of de marktprijs.

6.2 Het agio of disagio op waardepapieren, voortvloeiend uit het verschil tussen de gemiddelde aanschaffingsprijs en de terugbetalingsprijs, wordt gelijkgesteld met een renteresultaat en afgeschreven over de resterende looptijd van de desbetreffende effectenlijn.

6.3 De lopende maar niet-vervallen renten, die de deviezenposities beïnvloeden, worden dagelijks geboekt en omgerekend tegen de koers op de boekingsdatum.

6.4 De monetaire inkomsten van elke NCB van het Eurosysteem worden bepaald door de feitelijke jaarinkomsten te berekenen van de te oormerken activa die worden aangehouden als tegenpost voor hun referentiepassiva. Deze passiva omvatten de volgende posten:

- de bankbiljetten in omloop;
- de verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetairbeleidstransacties, luidende in euro;
- de nettoverplichtingen binnen het Eurosysteem afkomstig van TARGET2-transacties;
- de nettoverplichtingen binnen het Eurosysteem in verband met de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem;

1 Besluit van de ECB van 13 december 2010 betreffende de uitgifte van eurobankbiljetten (herschikking) (ECB/2010/29, PB L35 van 9 februari 2011) zoals gewijzigd door het besluit van 27 november 2014 (ECB/2014/49, PB L50 van 21 februari 2015) en door het besluit van 22 januari 2020 (ECB/2020/7, PB L27 van 1 februari 2020).

- de verlopen rente op de passiva voor monetaire politiek waarvan de inningsperiode gelijk is aan één of meer dan één jaar.

Alle renteresultaten op verplichtingen zijn inbegrepen in de referentiebasis van de monetaire inkomsten van elke NCB.

De te oormerken activa omvatten de volgende posten:

- de kredietverlening aan kredietinstellingen van het eurogebied i.v.m. monetairbeleidstransacties, luidende in euro;
- de vorderingen binnen het Eurosysteem uit hoofde van de externe reserves die werden overgedragen aan de ECB;
- de nettovorderingen binnen het Eurosysteem die voortvloeien uit de TARGET2-transacties;
- de nettovorderingen binnen het Eurosysteem die verband houden met de verdeling van de eurobankbiljetten in het Eurosysteem;
- de waardepapieren in euro die voor doeleinden van monetair beleid worden aangehouden;
- een beperkt bedrag van de tegoeden in goud van elke NCB, naar rato van haar verdeelsleutel voor het geplaatste kapitaal. Goud wordt geacht geen inkomsten op te leveren;
- de verlopen rente op de activa voor monetaire politiek waarvan de inningsperiode gelijk is aan één of meer dan één jaar;
- de verlopen rente op afgewaardeerde waardepapieren die voor doeleinden van monetair beleid worden aangehouden;
- de vorderingen op niet tot het Eurosysteem behorende centrale banken met betrekking tot liquiditeitsverstrekkende transacties.

Wanneer de waarde van de te oormerken activa van een NCB hoger of lager is dan die van haar referentiepassiva, wordt het verschil gecompenseerd door hierop de laatste marginale rentevoet van de basisherfinancieringstransacties van het Eurosysteem toe te passen [1].

6.5 De inkomsten van de ECB die afkomstig zijn van het aandeel van 8 % aan eurobankbiljetten dat haar is toegewezen en de inkomsten uit de portefeuilles van het monetair beleid (SMP, CBPP3, ABSPP, PSPP en PEPP) zijn integraal verschuldigd aan de NCB's tijdens hetzelfde boekjaar waarin ze worden gegenereerd. De ECB verdeelt deze inkomsten onder de NCB's in januari van het volgende boekjaar.

Die inkomsten worden volledig verdeeld, voor zover zij de nettowinst van de ECB niet overschrijden.

Bovendien kan de Raad van Bestuur, vóór het einde van het boekjaar, besluiten over het principe om die inkomsten geheel of gedeeltelijk over te dragen naar een voorziening voor wisselkoers-, rente-, krediet- en goudprijsrisico's [2].

7. Instrumenten buiten de balans

Termijntransacties in deviezen, het termijnluik van deviezenswaps en andere deviezeninstrumenten die een omwisseling van een bepaalde valuta tegen een andere valuta op een toekomstige datum inhouden, worden opgenomen in de netto deviezenpositie voor het berekenen van de gemiddelde kostprijs en van de wisselkoerswinsten en -verliezen.

Voor de deviezenswaps wordt de termijnpositie tegelijk met de contantpositie geherwaardeerd. Aangezien de contant- en de termijnbedragen in deviezen worden omgerekend tegen dezelfde wisselkoers in euro, hebben ze geen invloed op de post 'Herwaarderingsrekeningen' op de passiefzijde.

De renteswaps en de *futures* worden lijn per lijn geherwaardeerd en in de posten buiten balanstelling geboekt.

Voor de *futures* worden de dagelijkse margestortingen in de resultatenrekening opgenomen en beïnvloeden ze de deviezenpositie.

Winsten en verliezen, voortvloeiend uit instrumenten buiten de balans, worden vastgesteld en verwerkt zoals die van instrumenten op de balans.

1 Besluit van de ECB van 3 november 2016 inzake de toedeling van monetaire inkomsten van de NCB's van lidstaten die de euro als munt hebben (herschikking) (ECB/2016/36, PB L347 van 20 december 2016) zoals gewijzigd door het besluit van 12 november 2020 (ECB/2020/55, PB L390 van 20 november 2020).

2 Besluit van de ECB van 15 december 2014 inzake de tussentijdse verdeling van de inkomsten van de ECB (herschikking) (ECB/2014/57, PB L53 van 25 februari 2015) zoals gewijzigd door het besluit van 2 juli 2015 (ECB/2015/25, PB L193 van 21 juli 2015) en door het besluit van 12 november 2020 (ECB/2020/56, PB L390 van 20 november 2020).

8. Gebeurtenissen na balansdatum

Activa en passiva worden aangepast in het licht van de informatie die wordt verkregen tussen de balansdatum en de datum waarop de jaarrekening door het Directiecomité van de Bank wordt vastgesteld, zodra die informatie een significante invloed heeft op de activa en passiva van de balans bij de afsluiting van de rekening.

II. REGELS MET TOEPASSING VAN DE ORGANIEKE WET, EN VAN WETTEN, STATUTEN EN OVEREENKOMSTEN

1. Goud en goudvorderingen

De naar aanleiding van de arbitrage van activa in goud tegen andere externe reservebestanddelen gerealiseerde meerwaarden worden, overeenkomstig artikel 30 van de organieke wet en artikel 54 van de statuten, op een bijzondere onbeschikbare reserverekening geboekt. Die rekening is opgenomen in de subpost 10.3, 'Diversen' op de passiefzijde.

2. Verrichtingen van het IMF

Krachtens artikel 1 van de overeenkomst van 14 januari 1999 tussen de Belgische Staat en de Bank, die de regels bepaalt voor de toepassing van artikel 9 van de organieke wet, neemt de Bank de rechten die de Staat als lid van het IMF bezit, in haar boeken op als eigen tegoeden. Artikel 9, lid 2, van de voornoemde organieke wet bepaalt bovendien dat de Staat de Bank waarborgt tegen ieder verlies en de terugbetaling waarborgt van ieder krediet dat de Bank in het kader van deze verrichtingen verleend heeft.

3. Verstrekte kredieten en andere verrichtingen in het kader van de financiële stabiliteit

Krachtens artikel 9, lid 2, van de organieke wet waarborgde de Staat de terugbetaling van ieder krediet dat de Bank verleent in het kader van haar bijdrage tot de stabiliteit van het financiële stelsel; de Staat waarborgde de Bank ook tegen elk verlies veroorzaakt door alle in dit verband noodzakelijke verrichtingen.

Aangezien dergelijke automatische staatswaarborg volgens de Europese Commissie betekent dat noodliquiditeitsmaatregelen als staatssteun moeten worden beschouwd, hetgeen de uitvoering door de Bank van haar opdracht als kredietverstrekker in laatste instantie zou kunnen belemmeren, werd deze bepaling opgeheven [1]. Bij een plotse crisis op de financiële markten of een ernstige dreiging van een systeemcrisis zou de Koning, na advies van de Bank, nog steeds aan de Bank een ad-hocwaarborg kunnen verlenen bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit op grond van artikel 36/24, § 1, 2° van de organieke wet.

4. Rekening-courant van de Schatkist

Krachtens een overeenkomst van 20 september 2019 en haar aanhangsel van 16 januari 2023, wordt het creditsaldo van de rekening-courant van de Schatkist bij het afsluiten van TARGET2 vergoed tegen de €STR-rente (*Euro Short-Term Rate*) ten belope van maximaal € 150 miljoen.

5. Kapitaal, reservefonds en beschikbare reserve

5.1 Kapitaal

Krachtens artikel 4 van de organieke wet is het maatschappelijk kapitaal, ten belope van €10 miljoen, vertegenwoordigd door 400 000 aandelen zonder nominale waarde. Het maatschappelijk kapitaal is volgestort.

De Belgische Staat heeft ingetekend op 200 000 nominatieve en onoverdraagbare aandelen, dat is 50 % van de totale stemrechten.

5.2 Reservefonds

Het reservefonds, waarvan sprake in artikel 31 van de organieke wet, omvat de statutaire reserve, de buitengewone reserve en de afschrijvingsrekeningen.

Het is bestemd:
1° tot het herstel van de verliezen op het maatschappelijk kapitaal;
2° tot aanvulling van de jaarlijkse winsten, tot beloop van een dividend van 6 % van het kapitaal.

1 Wet van 18 december 2016 tot regeling van de erkenning en de afbakening van *crowdfunding* en houdende diverse bepalingen inzake financiën (artikel 76), Belgisch Staatsblad van 20 december 2016.

Bij het verstrijken van het emissierecht van de Bank valt een vijfde van het reservefonds de Staat prioriteitshalve ten deel. De overige vier vijfden worden onder al de aandeelhouders verdeeld[1].

5.3 Beschikbare reserve

De beschikbare reserve, waarvan sprake in artikel 32 van de organieke wet, kan bij besluit van de Regentenraad worden aangewend om verliezen aan te zuiveren of het dividend uit te betalen.

6. Resultaatbepaling

6.1 Opbrengsten die volledig aan de Staat toekomen

Op grond van artikel 30 van de organieke wet wordt aan de Staat de netto-opbrengst toegekend van de activa die de tegenpost vormen van de door de Bank gerealiseerde meerwaarde naar aanleiding van arbitrages van activa in goud tegen andere externe reservebestanddelen, welke meerwaarde op een bijzondere onbeschikbare reserverekening wordt geboekt. De regels voor de toepassing van die bepalingen zijn vastgelegd in een overeenkomst van 30 juni 2005 tussen de Staat en de Bank, die op 5 augustus 2005 in het Belgisch Staatsblad is verschenen, en in haar aanhangsel van 10 juli 2009 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 17 juli 2009).

Daarnaast stort de Bank, krachtens de wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetairbeleidsinstrumentarium, jaarlijks een bedrag van € 24,4 miljoen in de Schatkist als compensatie voor de meeruitgaven die voor de Staat voortvloeien uit de conversie, in 1991, van de geconsolideerde schuld tegenover de Bank in vrij verhandelbare effecten.

1 Krachtens artikel 141, § 9 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, wordt artikel 31, tweede lid, van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België, uitgelegd in die zin dat het emissierecht waarvan daarin sprake is, het emissierecht omvat dat de Bank mag uitoefenen krachtens artikel 106(1) van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (artikel 128(1) van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie).

2 De bestemming van het resultaat bij verlies wordt toegelicht in punt 3.2.7.2. III. 9.

6.2 Wisselkoersresultaten toekomend aan de Staat

Krachtens artikel 9 van de organieke wet worden de akkoorden of verrichtingen van internationale monetaire samenwerking, die de Bank uitvoert voor rekening van of met de uitdrukkelijke instemming van de Staat, gedekt door de staatswaarborg. De op die transacties gerealiseerde wisselkoerswinsten en -verliezen worden toegewezen aan de Staat.

Ingevolge artikel 37 van de organieke wet worden aan de Staat de meerwaarden gestort die werden gerealiseerd bij de verkoop van goud met het oog op de uitgifte door de Staat van verzamelaars- of herdenkingsmunten. Die overdrachten mogen niet meer bedragen dan 2,75 % van het gewicht in goud dat op 1 januari 1987 in de activa van de Bank voorkwam.

7. Winstverdeling[2]

Krachtens artikel 32 van de organieke wet worden de jaarlijkse winsten op volgende wijze verdeeld:

1. een eerste dividend van 6 % van het kapitaal wordt aan de aandeelhouders toegekend;
2. van het excedent wordt een door het Directiecomité voorgesteld en door de Regentenraad vastgesteld bedrag, in alle onafhankelijkheid, toegekend aan het reservefonds of aan de beschikbare reserve;
3. van het tweede overschot wordt aan de aandeelhouders een tweede, door de Regentenraad vastgesteld dividend toegekend, dat minimaal 50 % beloopt van de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van het reservefonds en de beschikbare reserve;
4. het saldo wordt toegekend aan de Staat; het is vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

III. DOOR DE REGENTENRAAD VASTGESTELDE BOEKHOUDKUNDIGE REGELS

1. Deelnemingen in de portefeuille statutaire beleggingen

De deelnemingen die de Bank aanhoudt in de vorm van aandelen die het kapitaal vertegenwoordigen van verschillende instellingen, zijn in de balans opgenomen tegen hun aanschaffingsprijs, zoals aanbevolen door het voornoemde richtsnoer van de ECB.

2. Verhandelbare vastrentende waardepapieren in de portefeuille statutaire beleggingen

Dergelijke waardepapieren worden behandeld als een aparte portefeuille en worden gewaardeerd tegen de op basis van het actuariële rendement afgeschreven aankoopprijs, zoals aanbevolen door het voornoemde richtsnoer van de ECB.

3. Plafond van de portefeuille statutaire beleggingen

Het plafond van de statutaire beleggingen wordt jaarlijks vastgesteld bij de definitieve winstverdeling. Het is gelijk aan de som van de volgende elementen:

- het kapitaal;
- het reservefonds (statutaire reserve, buitengewone reserve en afschrijvingsrekeningen);
- de beschikbare reserve;
- de toevoegingen aan de reserves.

De waardering van de statutaire beleggingen berust op de hierboven in punt 1 en 2 beschreven principes.

4. Overdracht van waardepapieren tussen verschillende portefeuilles

De overdracht van waardepapieren tussen portefeuilles die onder verschillende boekhoudkundige regels vallen, vindt plaats tegen de marktprijs.

5. Materiële en immateriële vaste activa

De gronden, gebouwen, uitrustingen, computerapparatuur en -programma's, de meubelen en het rollend materieel worden tegen hun aanschaffingsprijs geboekt.

Gebouwen in aanbouw worden opgenomen tegen de werkelijk bestede bedragen.

Voor de aankopen vanaf het boekjaar 2009 worden de materiële en immateriële vaste activa, inclusief bijkomende kosten, waarvan de gebruiksduur beperkt is in de tijd, afgeschreven volgens de fiscaal toegestane waarschijnlijke gebruiksduur.

Gebruiksduur van de voornaamste activa:

■ gronden	onbeperkt
■ gebouwen	34 jaar
■ vernieuwingen	10 jaar
■ meubelen	10 jaar
■ software	5 jaar
■ materieel	5 jaar
■ beveiligingswerken	3 jaar
■ hardware	3 jaar
■ verbeteringswerken aan gehuurde gebouwen	maximaal de duur van de huur

6. Voorraden

De voorraden bestemd voor de productie van bestellingen voor rekening van derden, de werken in uitvoering evenals de afgewerkte producten die eruit voortvloeien, worden tegen de aanschaffingsprijs van de grondstoffen gewaardeerd.

7. Vennootschapsbelasting

Krachtens artikel 32 van de organieke wet is het aan de Staat toegekende winstsaldo van het boekjaar, na winstverdeling en reservering, vrijgesteld van de vennootschapsbelasting. Voor de berekening van het gemiddelde belastingtarief, met andere woorden de verhouding tussen de verschuldigde belasting en de winst vóór belasting, wordt het aan de Staat toekomende aandeel in de winst afgetrokken van het resultaat van het boekjaar.

In de berekening van het gemiddelde belastingtarief wordt rekening gehouden met de belastingregulariseringen van de voorgaande boekjaren, ongeacht of ze positief dan wel negatief zijn.

8. Berekening van het tweede dividend

De netto-opbrengsten uit de activa zoals bepaald in artikel 32, lid 3 van de organieke wet, zijn gelijk aan de bruto-opbrengsten na aftrek van de daarop verschuldigde belasting, berekend tegen het in punt 7 hierboven bepaalde gemiddelde belastingtarief.

De bruto-opbrengst is gelijk aan de opbrengst van de statutaire beleggingen, met uitzondering van de opbrengst die is gegenereerd door het kapitaal, dat wordt vergoed met het eerste dividend.

9. Toewijzing bij verlies

Bij een negatief resultaat van het boekjaar wordt dit eerst ten laste gelegd van de beschikbare reserve, overeenkomstig het reserveringsbeleid. Vervolgens wordt het, indien nodig, gedekt door het reservefonds of overgedragen.

Overeenkomstig het dividendbeleid, wordt een eerste dividend van € 1,5 per aandeel (6 % van het kapitaal) gegarandeerd door zowel de beschikbare reserve als het reservefonds. Een tweede dividend wordt gegarandeerd door de beschikbare reserve, tenzij een terugneming op de beschikbare reserve zou leiden tot een peil van de reserves dat ontoereikend is om de geschatte risico's te dekken.

10. Posten buiten balanstelling

	Onderverdeling van de posten buiten balanstelling	Waarderingsregel
Verbintenissen die kunnen aanleiding geven tot een kredietrisico	Tegenover internationale instellingen	Nominale waarde, deviezen omgerekend tegen de marktkoers
	Tegenover andere instellingen	
Aan de instelling toevertrouwde waarden en vorderingen	Ter inning	Nominale waarde
	Tegoeden beheerd voor rekening van de Schatkist	Nominale waarde/kost, deviezen omgerekend tegen de marktkoers
	Tegoeden beheerd voor rekening van de ECB	
	In open bewaarneming	Nominaal bedrag, deviezen omgerekend tegen de marktkoers
Nog te storten kapitaal op aandelen		Nominaal bedrag, deviezen omgerekend tegen de marktkoers

3.2.7.3 Reserverings- en dividendbeleid

De regels van het reserverings- en dividendbeleid, vastgesteld door de Regentenraad ter uitvoering van artikel 32 van de organieke wet, luiden als volgt:

1. Het resultaat van het boekjaar is de eerste buffer voor het opvangen van verliezen. Een negatief resultaat van het boekjaar wordt eerst ten laste gelegd van de beschikbare reserve. Vervolgens wordt het, indien nodig, gedekt door het reservefonds.

   Een raming van de becijferbare risico's is het uitgangspunt voor de bepaling van het minimumbedrag van de reserves. Alle financiële risico's van de Bank worden ofwel berekend volgens de *value at risk/expected shortfall*-methodologie, waarvoor de Bank zeer voorzichtige parameters op het gebied van probabiliteit en tijdshorizon hanteert, ofwel volgens scenario's op lange termijn. Deze methodologieën worden ook door andere leden van het Eurosysteem toegepast.

   Zolang de periode van onconventionele monetaire maatregelen aanhoudt, wordt ieder jaar 50 % van de winst van het boekjaar aan het reservefonds of aan de beschikbare reserve toegevoegd.

   Voor ieder boekjaar wordt de raming van de risico's bijgewerkt. Op grond van deze raming kan de Regentenraad beslissen tot een ander winstreserveringspercentage.

   Bij de toetsing van de bestaande reserves aan het minimumbedrag wordt geen rekening gehouden met de afschrijvingsrekeningen, aangezien die niet kunnen worden aangewend tot herstel van verliezen of aanvulling van winsten.

   Gelet op het nagenoeg onbeschikbare karakter van het reservefonds en de verhouding van dit fonds tot het kapitaal, worden te reserveren winsten toegevoegd aan de beschikbare reserve.

   Indien het peil van de reserves als te hoog wordt beschouwd, kunnen terugnemingen gebeuren op de beschikbare reserve. Ze dienen uitzonderlijk te zijn en terdege gemotiveerd. Dergelijke terugnemingen kunnen enkel worden uitgekeerd als dividend.

2. Het aan de aandeelhouders uitgekeerde dividend bestaat uit een eerste dividend van 6 % van het kapitaal en een tweede dividend dat door de Regentenraad wordt vastgesteld conform artikel 32, 3°, van de organieke wet.

   Het eerste dividend van € 1,5 per aandeel (6 % van het kapitaal) wordt gegarandeerd door zowel de beschikbare reserve als het reservefonds.

   Het tweede dividend is door de Regentenraad vastgesteld op 50 % van de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van de reserves ('de statutaire portefeuille').

Onder netto-opbrengst dient verstaan het bedrag vermeld in de resultatenrekening ('opbrengsten van de statutaire beleggingen'), na aftrek van de opbrengsten overeenstemmend met het aandeel van het kapitaal en na aftrek van de vennootschapsbelasting aan het voor het boekjaar in kwestie effectief verschuldigde tarief (zie punt 3.2.7.2.III.8).

Het tweede dividend wordt gegarandeerd door de beschikbare reserve, tenzij een terugneming op de beschikbare reserve zou leiden tot een peil van de reserves dat ontoereikend is om de geschatte risico's te dekken. De financiële soliditeit en onafhankelijkheid van de Bank primeren.

3. Indien minder dan de helft van de netto-opbrengst van de statutaire portefeuille aan de reserves wordt toegevoegd, wordt de dotatie aan de reserves aangevuld tot ze 50 % van die netto-opbrengst bedraagt, voor zover het saldo van de winst na aftrek van een tweede dividend dat toelaat.

   Indien de Bank geen dotaties meer zou verrichten aan haar reserves, wordt, bij voldoende winst, het tweede dividend verhoogd tot de volledige netto-opbrengst (100 %) van de statutaire portefeuille.

   Het reserverings- en dividendbeleid garandeert aldus dat de netto-opbrengst van de statutaire portefeuille bij voldoende winst ofwel wordt gereserveerd, waardoor de berekeningsbasis van het tweede dividend aangroeit, ofwel als tweede dividend rechtstreeks wordt uitgekeerd aan de aandeelhouders. Het saldo dat aan de Staat wordt toegekend, bevat nooit enig deel van de netto-opbrengst van die portefeuille.

4. Netto-opbrengsten van de verkoop van onroerende goederen worden, voor de toepassing van het reserverings- en dividendbeleid, volledig gelijkgesteld met opbrengsten van de statutaire portefeuille. Onder netto-opbrengsten wordt verstaan de opbrengsten na aftrek van alle kosten (inclusief belastingen) en van eventuele vervangingsinvesteringen in onroerende goederen.

5. Billijkheid, transparantie en stabiliteit zijn kernelementen voor het reserverings- en dividendbeleid. Het is de uitdrukkelijke bedoeling om het hierboven uiteengezette beleid duurzaam toe te passen. Iedere aanpassing van het beleid zal terdege worden gemotiveerd en onmiddellijk worden bekendgemaakt.

3.2.7.4 Toelichting bij de balans

TOELICHTING 1. GOUD EN GOUDVORDERINGEN

Goudvoorraad
(eindeperiodegegevens)

	2022	2021
In ons fijn goud	7 311 154,9	7 311 154,9
In kg fijn goud	227 402,4	227 402,4
Tegen marktprijs (in € miljoen)	12 473,4	11 767,2

Op 31 december 2022 is nog 9 ton goud beschikbaar voor de uitgifte door de Staat van verzamelaars- of herdenkingsmunten.

Het grootste deel van het goud wordt bewaard in de Bank of England. Een veel kleiner deel bevindt zich bij de Bank voor Internationale Betalingen (BIB) en bij de Bank of Canada. Een zeer beperkte hoeveelheid ligt opgeslagen in de Nationale Bank van België.

Op balansdatum is het goud gewaardeerd op basis van de door de ECB meegedeelde prijs in euro per ons fijn goud.

Goudprijs
(eindeperiodegegevens, in €)

	2022	2021
Ons fijn goud	1 706,08	1 609,48
Kg fijn goud	54 851,58	51 746,07

TOELICHTING 2. VORDERINGEN OP NIET-INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN VREEMDE VALUTA

Koersen van de vreemde valuta
(eindeperiodegegevens, per €)

	2022	2021
SDR	0,7989	0,8091
USD	1,0666	1,1326
JPY	140,6600	130,3800
CNY	7,3582	7,1947
KRW	1 344,0900	1 346,3800

Deze post omvat twee subposten :

- de vorderingen op het Internationaal Monetair Fonds (IMF) ;

- de tegoeden aangehouden op rekening bij banken die niet tot het eurogebied behoren alsmede leningen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, waardepapieren en andere door deze laatsten uitgegeven activa in vreemde valuta.

Nettoposities in SDR en USD

Nettopositie in SDR
(miljoenen)

	in SDR	in €
Balans		
Vorderingen	12 716,4	15 917,1
Verplichtingen	–10 467,7	–13 102,4
Prorata van interesten	8,9	11,2
Posten buiten balanstelling		
Nettoverplichtingen	–2 230,5	–2 792,0
Nettopositie	27,1	33,9

De positie in bijzondere trekkingsrechten (*Special drawing rights, SDR*) is door de Staat gewaarborgd. Teneinde het wisselkoersrisico te verkleinen, heeft de Bank termijntransacties gesloten, waardoor de nettopositie beperkt is tot SDR 27,1 miljoen.

Nettopositie in USD
(miljoenen)

	in USD	in €
Balans		
Vorderingen	10 522,9	9 865,8
Verplichtingen	–5 000,0	–4 687,8
Prorata van interesten	29,0	27,2
Posten buiten balanstelling		
Vorderingen	1 057,5	991,5
Verplichtingen	–4 399,5	–4 124,8
Prorata van interesten	–13,4	–12,6
Nettopositie	2 196,5	2 059,3

De nettopositie bedraagt USD 2,2 miljard. Het grootste deel van de in dollar belegde portefeuille is gefinancierd met deviezenswaps of *repurchase agreements*.

Vorderingen op het IMF

Vorderingen op het IMF
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
Bijzondere trekkingsrechten	13 360,7	12 927,3
Deelneming in het IMF	2 215,4	1 955,5
Leningen aan het IMF	47,9	116,4
Leningen aan de PRGT	293,1	337,8
Totaal	15 917,1	15 337,0

Bijzondere trekkingsrechten

SDR's zijn reserveactiva die ex nihilo door het IMF zijn gecreëerd en door dit Fonds aan zijn leden worden toegewezen ter aanvulling van hun bestaande officiële reserves.

Naar aanleiding van de algemene toewijzing van SDR's waartoe het IMF in augustus 2021 had besloten in het kader van de COVID-19-pandemie, en waarvan België een gedeelte van SDR 6 144,4 miljoen heeft ontvangen, nam de nettocumulatieve toewijzing aan België toe van SDR 4 323,3 miljoen tot SDR 10 467,7 miljoen.

De aan de leden van het IMF toegewezen SDR's kunnen worden gecedeerd tegen convertibele valuta op basis van vrij afgesloten overeenkomsten tussen lidstaten. Het akkoord tussen de Bank en het IMF bepaalt dat de SDR-tegoeden van de Bank tussen 65 en 135 % van de nettocumulatieve toewijzing moeten liggen.

Het tegoed op de rekening 'Bijzondere trekkingsrechten' bedraagt SDR 10 674,0 miljoen op 31 december 2022, tegen SDR 10 459,8 miljoen een jaar eerder. De nettoaccumulatie van het SDR-tegoed, het verschil tussen de SDR-toewijzing en de SDR-tegoeden, beloopt op balansdatum SDR 206,3 miljoen.

Deelneming in het IMF

Deze liquide vordering van België op het IMF wordt ook de positie in de reservetranche genoemd. Ze is gelijk aan het verschil tussen het quotum van België bij het IMF, namelijk SDR 6 410,7 miljoen, en de tegoeden van het IMF in euro bij de Bank. Het quotum bepaalt de stemrechten van België in het IMF.

De deelneming van België in het IMF kan te allen tijde worden aangesproken om convertibele valuta te krijgen ter financiering van een tekort op de betalingsbalans. Wijzigingen in de deelneming kunnen ook het gevolg zijn van een bijdrage van België aan de financiering van kredietverstrekkingen door het IMF aan lidstaten die met zo een tekort worden geconfronteerd, van terugbetalingen van dergelijke kredieten door deze landen, alsook van transacties in euro die het IMF voor eigen rekening uitvoert. De over die vordering vergoede rente wordt wekelijks aangepast. De positie in de reservetranche bedraagt op balansdatum SDR 1 769,9 miljoen, tegen SDR 1 582,3 miljoen een jaar eerder. Die stijging is toe te schrijven aan nettoleningen door lidstaten van het IMF.

Leningen aan het IMF

Deze vorderingen vertegenwoordigen de tegenwaarde van de leningen die de Bank in eigen naam aan het IMF heeft toegestaan en van de vorderingen van de Belgische Staat op het IMF in geval van een tenuitvoerlegging van de leningsovereenkomsten ter versterking van de werkmiddelen van het IMF, met name de nieuwe leningsovereenkomsten. Op 31 december 2022 bedragen de vorderingen die de Bank uit hoofde van de nieuwe leningsovereenkomsten heeft uitstaan SDR 38,3 miljoen, tegen SDR 94,2 miljoen een jaar eerder, als gevolg van de gedeeltelijke terugbetalingen door verschillende lidstaten van het IMF.

Leningen aan de PRGT

Onder deze subpost is de tegenwaarde opgenomen van de valuta's die de Bank heeft geleend aan het door het IMF beheerde Trustfonds 'Faciliteit voor armoedebestrijding en groei (*Poverty Reduction and Growth Trust* – PRGT)'. Deze kredietfaciliteit is bedoeld ter ondersteuning van de inspanningen die ontwikkelingslanden met laag inkomen leveren in het kader van structurele en macro-economische aanpassingsprogramma's. Het IMF wendt de aan deze Trust verschafte middelen aan om de hoofdsom te financieren van de leningen die in het kader van deze faciliteit aan ontwikkelingslanden worden verstrekt.

Krachtens de leningsovereenkomsten van 2012, 2017 en 2020 beschikt de PRGT bij de Bank over een kredietlijn van SDR 1 050 miljoen. De vorderingen die de Bank uit dien hoofde heeft uitstaan, bedragen op 31 december 2022 SDR 234,1 miljoen, tegen SDR 273,3 miljoen een jaar eerder, als gevolg van de terugbetalingen tijdens het boekjaar.

Tegoeden bij banken, beleggingen in waardepapieren, externe leningen en overige externe activa

Uitsplitsing naar soort belegging
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
Zichtrekeningen	13,4	13,9
Termijndeposito's	–	152,8
Reverse repurchase agreements	202,6	151,3
Vastrentende waardepapieren	10 775,0	9 927,8
Totaal	**10 991,0**	**10 245,8**

Uitsplitsing naar valuta
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
USD	9 583,4	8 891,9
JPY	1 074,7	1 021,3
CNY	237,1	235,7
KRW	95,2	96,2
Overige	0,6	0,7
Totaal	**10 991,0**	**10 245,8**

Uitsplitsing van de vastrentende waardepapieren in vreemde valuta naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	MTM		*HTM*	
	2022	2021	2022	2021
≤ 1 jaar	3 929,2	2 985,7	11,9	–
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	4 606,7	5 114,2	405,8	138,9
> 5 jaar	1 463,4	1 523,5	358,0	165,5
Totaal	**9 999,3**	**9 623,4**	**775,7**	**304,4**

Waarde van de vastrentende waardepapieren in vreemde valuta naar het land van de emittent
(in € miljoen)

	MTM		HTM	
	Boek-waarde	Markt-waarde	Boek-waarde	Markt-waarde
Verenigde Staten	6 986,2	6 986,2	264,2	233,9
Japan	1 242,2	1 242,2	98,3	91,1
Internationale instellingen	129,5	129,5	261,7	241,1
Verenigd Koninkrijk	74,1	74,1	–	–
Zwitserland	961,3	961,3	–	–
Overige	606,0	606,0	151,5	135,1
Totaal	**9 999,3**	**9 999,3**	**775,7**	**701,2**

Bij de herwaardering op balansdatum bedroegen de niet-gerealiseerde meer- en minderwaarden van de waardepapieren tegen de marktprijs respectievelijk € 47,2 miljoen en € 316,6 miljoen.

Waarde van de vastrentende waardepapieren in vreemde valuta naar het land van de emittent
(in € miljoen)

	MTM		HTM	
	Boek-waarde	Markt-waarde	Boek-waarde	Markt-waarde
Duitsland	–	–	43,7	39,7
Spanje	9,3	9,3	–	–
Frankrijk	27,3	27,3	26,9	25,1
Luxemburg	11,0	11,0	–	–
Nederland	55,9	55,9	87,9	83,4
Finland	15,9	15,9	–	–
België	5,8	5,8	–	–
Totaal	**125,2**	**125,2**	**158,5**	**148,2**

Bij de herwaardering op balansdatum bedroegen de niet-gerealiseerde meer- en minderwaarden van de waardepapieren tegen de marktprijs respectievelijk € 0,1 miljoen en € 7,7 miljoen.

TOELICHTING 3. VORDERINGEN OP INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN VREEMDE VALUTA

Uitsplitsing naar soort belegging (USD)
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
Zichtrekeningen	0,3	0,2
Termijndeposito's	–	26,4
Reverse repurchase agreements	–	–
Vastrentende waardepapieren	283,7	154,1
Totaal	**284,0**	**180,7**

Uitsplitsing van de vastrentende waardepapieren in vreemde valuta naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	MTM		HTM	
	2022	2021	2022	2021
≤ 1 jaar	14,2	29,3	–	–
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	94,5	76,6	142,3	48,2
> 5 jaar	16,5	–	16,2	–
Totaal	**125,2**	**105,9**	**158,5**	**48,2**

TOELICHTING 4. VORDERINGEN OP NIET-INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Uitsplitsing naar soort belegging
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
Reverse repurchase agreements	–	–
Vastrentende waardepapieren	–	–
Totaal	**–**	**–**

TOELICHTING 5. KREDIETVERLENING AAN KREDIETINSTELLINGEN VAN HET EUROGEBIED I.V.M. MONETAIRBELEIDSTRANSACTIES, LUIDENDE IN EURO

Deze post bedraagt € 1 324,3 miljard voor het Eurosysteem als geheel, waarvan € 49,0 miljard voor de Nationale Bank van België. Ingevolge artikel 32.4 van de ESCB/ECB-statuten wordt elk verlies dat voortvloeit uit de in deze post geboekte operaties, zodra het wordt opgetekend, in principe volledig door de nationale centrale banken (NCB's) van het Eurosysteem gedragen, in verhouding tot hun verdeelsleutel in het kapitaal van de ECB.

Basisherfinancieringstransacties

Transacties met wederinkoop om voor één week aan de kredietinstellingen liquiditeiten te verschaffen via wekelijkse tenders.

De liquiditeitsverstrekking via de wekelijkse basisherfinancieringstransacties bedroeg op balansdatum € 2 406 miljoen, terwijl ze eind 2021 € 386 miljoen beliep voor het eurogebied als geheel. Aan de kredietinstellingen in België werd een bedrag van € 50 miljoen toegewezen. De rente op de derde reeks van *Targeted Long-Term Refinancing Operations* (TLTRO-III) en *Pandemic Emergency Long-Term Refinancing Operations* (PELTRO) was veel voordeliger dan die van de transacties op één week. Dit verklaarde de voorkeur voor langerlopende transacties.

Langerlopende herfinancieringstransacties

Transacties met wederinkoop om aan de kredietinstellingen extra liquiditeiten op langere termijn te verschaffen. Die transacties worden uitgevoerd tegen een vaste of een variabele rente, met toewijzing van het volledige aangeboden bedrag.

Binnen het Eurosysteem zijn die transacties gedaald van € 2 201,5 miljard in 2021 tot € 1 321,4 miljard in 2022, hoofdzakelijk ten gevolge van de aflossing van de in TLTRO III uitstaande bedragen ten belope van € 880,4 miljard. Het grootste deel van dat bedrag werd vrijwillig vervroegd afgelost (€ 826,1 miljard), vooral nadat de ECB eind oktober de vergoeding op de TLTRO III-transacties had aangepast om de prijsstabiliteit op middellange termijn te herstellen. Bovendien bereikte een bedrag van € 54,3 miljard aan TLTRO III-transacties de vervaldag. Het uitstaand bedrag van de *Pandemic Emergency Long-Term Refinancing Operations* (PELTRO) daalde met € 2,3 miljard tot € 1,1 miljard in de laatste tranche, die op 23 januari 2023 vervalt. De deelname aan de driemaands langerlopende herfinancieringstransacties (*Long Term Refinancing Operations*, LTRO) steeg met € 2,6 miljard.

Eind 2022 beliepen de langerlopende herfinancieringstransacties van de Belgische banken € 48,9 miljard; ze bestonden quasi volledig uit TLTRO III en voor € 40 miljoen uit driemaands LTRO, tegen € 87,4 miljard in TLTRO en € 0,2 miljard in PELTRO eind 2021.

TOELICHTING 6. OVERIGE VORDERINGEN OP KREDIETINSTELLINGEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Vorderingen op kredietinstellingen die niet in verband staan met de monetairbeleidstransacties.

Uitsplitsing naar soort belegging
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
Rekeningen-courant	0,3	0,1
Reverse repurchase agreements	901,3	434,7
Totaal	**901,6**	**434,8**

TOELICHTING 7. WAARDEPAPIEREN UITGEGEVEN DOOR INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren

Tijdens het eerste kwartaal van 2022 heeft het Eurosysteem zijn aankopen voortgezet in het kader van het programma voor de aankoop van activa (*Asset Purchase Programme*, APP) voor gemiddeld € 20 miljard per maand. Het APP omvat het CBPP3, het PSPP, het CSPP en het ABSPP (deze laatste is opgenomen in de balans van de ECB). In maart 2022 werden de bedragen van de nettoaankopen herzien tot € 40 miljard in april, € 30 miljard in mei en € 20 miljard in juni. In juni 2022 werd besloten om vanaf 1 juli 2022 de nettoaankopen van activa in het kader van het APP-programma te beëindigen.

Bovendien heeft het Eurosysteem tijdens het eerste kwartaal van 2022 de aankopen in het kader van het pandemie-noodaankoopprogramma (*Pandemic Emergency Purchase Programme*, PEPP) voortgezet, zij het in een trager tempo dan in het voorgaande kwartaal. De aankopen werden eind maart 2022 onderbroken. De Raad van Bestuur wil de hoofdsom van de op vervaldag gekomen effecten die zijn aangekocht in het kader van het PEPP ten minste tot eind 2024 herinvesteren.

Alle effecten die werden aangehouden in het kader van het eerste en tweede programma voor de aankoop van gedekte obligaties (CBPP1 en CBPP2) bereikten in de loop van 2022 hun vervaldag. Bijgevolg hield de Bank op 31 december 2022 in die portefeuilles geen effecten meer aan.

Samenstelling van de door de Bank aangehouden monetairbeleidsportefeuilles
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	Boek-waarde	Markt-waarde	Boek-waarde	Markt-waarde
	2022		2021	
Met verdeelde risico's				
CBPP3	6 934,9	6 237,1	7 689,5	7 769,2
SMP	38,1	42,0	104,3	116,2
CSPP	83 463,2	72 736,0	71 966,4	73 296,5
PECBPP	98,3	88,0	99,2	98,4
PECSPP	12 591,5	10 628,7	11 163,4	11 318,4
Subtotaal	103 126,0	89 731,8	91 022,8	92 598,7
Met niet-verdeelde risico's				
CBPP1	–	–	10,0	10,1
CBPP2	–	–	12,1	12,3
PSPP	77 475,1	67 175,3	75 599,0	78 750,9
PEPSPP	48 753,9	41 577,1	46 009,7	45 638,2
Subtotaal	126 229,0	108 752,4	121 630,8	124 411,5
Totaal	229 355,0	198 484,2	212 653,6	217 010,2

Ingevolge artikel 32.4 van de ESCB/ECB-statuten worden alle verliezen van de NCB's op CBPP3-, PECBPP- en SMP-effecten, op effecten van internationale of supranationale instellingen in de PSPP- en PEPSPP-portefeuilles en op CSPP- en PECSPP-effecten, zodra ze worden gerealiseerd, volledig door de NCB's van het Eurosysteem gedeeld, in verhouding tot hun verdeelsleutel in het kapitaal van de ECB. Op balansdatum hield de Bank in die portefeuilles effecten aan voor een totale boekwaarde van € 103 126,0 miljoen.

Daarentegen worden de in de balans opgenomen risico's op de CBPP1-, CBPP2-, PSPP- en PEPSPP-portefeuilles door de Bank gedragen. Op 31 december 2022 hield de Bank in die portefeuilles effecten aan voor een totale boekwaarde van € 126 229,0 miljoen.

CBPP1 – *FIRST COVERED BONDS PURCHASE PROGRAMME* – EERSTE PROGRAMMA VOOR DE AANKOOP VAN GEDEKTE OBLIGATIES

Dit programma, dat eind juni 2010 is verstreken, bood de gelegenheid gedekte obligaties in euro te kopen die werden uitgegeven door kredietinstellingen van het eurogebied. Al de in het kader van dit programma aangehouden effecten zijn in de loop van 2022 vervallen. Bijgevolg hield de Bank op 31 december 2022 in die portefeuille geen effecten meer aan.

Uitsplitsing van de gedekte obligaties van het eerste programma naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
≤ 1 jaar	–	10,0
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	–	–
> 5 jaar	–	–
Totaal	–	10,0

CBPP2 – *SECOND COVERED BONDS PURCHASE PROGRAMME* – TWEEDE PROGRAMMA VOOR DE AANKOOP VAN GEDEKTE OBLIGATIES

Dit tweede programma voor de aankoop van gedekte obligaties in euro verstreek op 31 oktober 2012. Al de in het kader van dit programma aangehouden effecten zijn in de loop van 2022 vervallen. Bijgevolg hield de Bank op 31 december 2022 in die portefeuille geen effecten meer aan.

Uitsplitsing van de gedekte obligaties van het tweede programma naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
≤ 1 jaar	–	12,1
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	–	–
> 5 jaar	–	–
Totaal	–	12,1

CBPP3 – *THIRD COVERED BONDS PURCHASE PROGRAMME* – DERDE PROGRAMMA VOOR DE AANKOOP VAN GEDEKTE OBLIGATIES

Derde programma voor de aankoop van in euro luidende gedekte obligaties die zijn uitgegeven door kredietinstellingen van het eurogebied. Deze aankopen worden verdeeld over het hele eurogebied en geleidelijk door de ECB en de NCB's van het Eurosysteem uitgevoerd in de vorm van aankopen op de primaire en secundaire markt.

Op 31 december 2022 hield de Bank, in dat programma, voor € 6 934,9 miljoen gedekte obligaties aan.

Uitsplitsing van de gedekte obligaties van het derde programma naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
≤ 1 jaar	1 019,4	1 533,0
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	3 705,3	4 257,8
> 5 jaar	2 210,2	1 898,7
Totaal	6 934,9	7 689,5

SMP – *SECURITIES MARKETS PROGRAMME* – PROGRAMMA VOOR DE EFFECTENMARKTEN

Dit programma, dat op 6 september 2012 is verstreken, bood de gelegenheid zowel particuliere obligaties als overheidsobligaties van het eurogebied aan te kopen. Op 31 december 2022 hield de Bank, in dat programma, voor € 38,1 miljoen effecten aan.

Uitsplitsing van de obligaties van het programma voor de effectenmarkten naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
≤ 1 jaar	4,9	67,3
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	33,2	37,0
> 5 jaar	–	–
Totaal	38,1	104,3

PSPP – *PUBLIC SECTOR PURCHASE PROGRAMME* – PROGRAMMA VOOR DE AANKOOP VAN OVERHEIDSACTIVA

De aankopen op de secundaire markt in het kader van dit programma vingen op 9 maart 2015 aan. Op 31 december 2022 hield de Bank voor € 77 475,1 miljoen PSPP-effecten aan, die zijn uitgegeven door Belgische overheden.

Uitsplitsing van de obligaties van het programma voor de aankoop van overheidsactiva, naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
≤ 1 jaar	4 999,3	5 732,3
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	25 581,5	21 826,1
> 5 jaar	46 894,3	48 040,6
Totaal	77 475,1	75 599,0

CSPP – *CORPORATE SECTOR PURCHASE PROGRAMME* – PROGRAMMA VOOR DE AANKOOP VAN DOOR DE BEDRIJVENSECTOR UITGEGEVEN SCHULDBEWIJZEN

De aankopen in het kader van dit programma vingen op 8 juni 2016 aan. Op 31 december 2022 hield de Bank voor € 83 463,2 miljoen CSPP-effecten aan, waarvan de emittenten in verschillende Europese landen gevestigd zijn (BE, LU, NL, PT en SK).

Uitsplitsing van de obligaties van het programma voor de aankoop van door de bedrijvensector uitgegeven schuldbewijzen, naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
≤ 1 jaar	6 153,5	2 591,4
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	35 785,9	29 505,7
> 5 jaar	41 523,8	39 869,3
Totaal	83 463,2	71 966,4

PECBPP – *PANDEMIC EMERGENCY COVERED BONDS PURCHASE PROGRAMME* – PROGRAMMA VOOR DE PANDEMIE-NOODAANKOOP VAN GEDEKTE OBLIGATIES

De aankopen op de secundaire markt in het kader van dit programma vingen aan in maart 2020. Op 31 december 2022 hield de Bank voor € 98,3 miljoen PECBPP-effecten aan.

Uitsplitsing van de gedekte obligaties van het pandemie-noodaankoopprogramma, naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
≤ 1 jaar	7,3	–
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	66,4	73,4
> 5 jaar	24,6	25,8
Totaal	98,3	99,2

PEPSPP – *PANDEMIC EMERGENCY PUBLIC SECTOR PURCHASE PROGRAMME* – PROGRAMMA VOOR DE PANDEMIE-NOODAANKOOP VAN OVERHEIDSACTIVA

De aankopen op de secundaire markt in het kader van dit programma vingen aan in maart 2020.

Op 31 december 2022 hield de Bank voor € 48 753,9 miljoen PEPSPP-effecten aan.

Uitsplitsing van de overheidsactiva van het pandemie-noodaankoopprogramma, naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
≤ 1 jaar	3 881,2	3 380,8
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	17 360,8	14 913,7
> 5 jaar	27 511,9	27 715,2
Totaal	48 753,9	46 009,7

PECSPP – *PANDEMIC EMERGENCY CORPORATE SECTOR PURCHASE PROGRAMME* – PROGRAMMA VOOR DE PANDEMIE-NOODAANKOOP VAN DOOR DE BEDRIJVENSECTOR UITGEGEVEN SCHULDBEWIJZEN

De aankopen op de secundaire markt in het kader van dit programma vingen aan in maart 2020. Op 31 december 2022 hield de Bank voor € 12 591,5 miljoen PECSPP-effecten aan.

Uitsplitsing van de door de bedrijvensector uitgegeven schuldbewijzen van het pandemie-noodaankoopprogramma, naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
≤ 1 jaar	162,7	108,5
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	4 777,9	3 184,8
> 5 jaar	7 650,9	7 870,1
Totaal	12 591,5	11 163,4

Overige waardepapieren

Portefeuille waardepapieren in euro aangehouden voor beleggingsdoeleinden, die hoofdzakelijk in euro luidende verhandelbare overheidseffecten, uitgegeven door lidstaten van de Europese Unie, omvat, naast door sommige kredietinstellingen van landen van het eurogebied uitgegeven obligaties die gewaarborgd zijn door eersterangsvorderingen (van het type *Pfandbriefe*), door nationale overheidsinstellingen uitgegeven obligaties alsook, sinds 2019, beleggingsfondsen.

Samenstelling van de portefeuille waardepapieren in euro
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	MTM		*HTM*	
	2022	2021	2022	2021
Vastrentende waardepapieren	–	–	1 906,6	2 504,1
Beleggingsfondsen	1 018,1	913,3	–	–
Totaal	1 018,1	913,3	1 906,6	2 504,1

Uitsplitsing van de vastrentende waardepapieren naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	MTM		*HTM*	
	2022	2021	2022	2021
≤ 1 jaar	–	–	665,3	588,5
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	–	–	1 241,3	1 915,6
> 5 jaar	–	–	–	–
Totaal	–	–	1 906,6	2 504,1

Waarde van de vastrentende waardepapieren naar het land van de emittent
(in € miljoen)

	MTM		*HTM*	
	Boek-waarde	Markt-waarde	Boek-waarde	Markt-waarde
België	–	–	636,8	627,7
Duitsland	–	–	235,1	225,2
Spanje	–	–	40,3	39,9
Frankrijk	–	–	522,8	510,4
Oostenrijk	–	–	140,5	137,3
Italië	–	–	20,1	19,9
Nederland	–	–	154,1	152,0
Finland	–	–	156,9	154,3
Totaal	–	–	1 906,6	1 866,7

Bij de herwaardering op balansdatum bedroegen de niet-gerealiseerde meerwaarden van de waardepapieren tegen de marktprijs € 18,1 miljoen.

TOELICHTING 8. VORDERINGEN BINNEN HET EUROSYSTEEM

Deelneming in het kapitaal van de ECB

Sinds 1 juli 2013 bedraagt het geplaatste kapitaal van de ECB € 10 825 miljoen. De deelneming van de

Bank in dat kapitaal is gestegen van 2,5280 % tot 2,9630 % vanaf 1 februari 2020, als gevolg van de uittreding van de Bank of England uit het ESCB. Dat is een toename van de deelneming met € 47,1 miljoen. Deze deelneming werd in 2020 deels volgestort via een eerste storting van € 2,6 miljoen. In 2021 werd een bedrag van € 22,2 miljoen bijgestort. Het saldo van € 22,3 miljoen werd in 2022 volgestort. Eind 2022 beloopt de deelneming € 320,7 miljoen. De herverdeling tussen de NCB's van hun aandeel in de opgebouwde reserves van de ECB als gevolg van de opeenvolgende wijzigingen in de verdeling van het kapitaal van de ECB, bracht de deelname van de Bank op € 380,6 miljoen.

Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves

Deze vordering ten belope van € 1 469,8 miljoen wordt vergoed tegen de rentevoet die van toepassing is op de basisherfinancieringstransacties van het Eurosysteem, na een aanpassing om rekening te houden met de niet-vergoeding van de goudcomponent. De Bank beheert de reserves die zij begin 1999 aan de ECB heeft overgedragen. Ze verschijnen in de posten buiten balanstelling.

Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem

Nettovorderingen op het Eurosysteem in verband met de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem (zie de boekhoudkundige principes en waarderingsregels betreffende de post 'Bankbiljetten in omloop'). Deze rentedragende positie binnen het Eurosysteem stemt overeen met het verschil tussen het aan de Bank toegewezen bedrag van de bankbiljettenomloop en het bedrag van de bankbiljetten die ze in omloop heeft gebracht.

Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
Bankbiljetten in omloop	52 694,5	51 767,8
Door de Bank in omloop gebrachte bankbiljetten	–48 479,3	–44 347,8
Totaal	4 215,2	7 420,0

De door de Bank in omloop gebrachte bankbiljetten namen veel krachtiger toe dan in het Eurosysteem, wat leidde tot een aanzienlijke daling van de vordering.

TOELICHTING 9. OVERIGE ACTIVA

Munten uit het eurogebied

Kasvoorraad euromunten van de Bank. De munten worden door de Bank in omloop gebracht voor rekening van de Schatkist en deze wordt voor het desbetreffende bedrag gecrediteerd. Overeenkomstig het besluit van de ECB van 7 december 2021 inzake de goedkeuring met betrekking tot de omvang van de muntenuitgifte (ECB/2021/54), bedroeg het maximumbedrag van de in euro uit te geven munten in 2022, voor België, € 32,0 miljoen. Aangezien het netto uitgegeven bedrag in 2021 uitkwam op € 1 486,3 miljoen, beliep het voor 2022 toegestane totaalbedrag € 1 518,3 miljoen. Op 31 december 2022 beliep het werkelijk uitgegeven bedrag € 1 513,2 miljoen.

Materiële en immateriële vaste activa

In 2022 bedroegen de investeringen van de Bank in materiële en immateriële vaste activa in totaal € 45,8 miljoen. Voorts is van de rekening 'Materiële en immateriële vaste activa' een bedrag van € 8,6 miljoen afgeboekt dat overeenstemt met de aanschaffingsprijs van de verkochte of buiten gebruik gestelde activa.

Overige financiële activa

Overeenkomstig artikel 19, lid 4 van de organieke wet beslist het Directiecomité na raadpleging van de Regentenraad over de statutaire beleggingen. Deze laatste bestaan hoofdzakelijk uit verhandelbare overheidseffecten, uit door sommige kredietinstellingen van landen van het eurogebied uitgegeven obligaties die gewaarborgd zijn door eersterangsvorderingen (van het type *Pfandbriefe*), en uit aandelen van de BIB.

Uitsplitsing naar soort belegging
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
Vastrentende waardepapieren	6 990,7	6 863,2
Deelnemingen	332,1	332,1
Reverse repurchase agreements	171,0	–
Totaal	**7 493,8**	**7 195,3**

Waarde van de vastrentende waardepapieren naar het land van de emittent (de marktwaarde wordt ter informatie gegeven)
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	Boekwaarde		Marktwaarde	
	2022	2021	2022	2021
België	3 128,3	3 559,1	2 600,3	3 767,8
Duitsland	862,2	692,8	780,8	735,3
Spanje	245,9	280,0	245,6	296,3
Frankrijk	1 117,9	933,2	992,6	981,6
Oostenrijk	138,9	99,9	128,1	111,9
Italië	43,5	52,4	43,9	55,5
Internationale instellingen	611,8	483,1	513,6	496,4
Nederland	172,1	132,5	146,0	138,5
Portugal	–	50,2	–	55,2
Griekenland	–	32,3	–	33,8
Finland	253,0	212,3	225,4	224,5
Overige	417,1	335,4	349,0	333,3
Totaal	**6 990,7**	**6 863,2**	**6 025,3**	**7 230,1**

Het nettobedrag van de niet-gerealiseerde minderwaarden op de vastrentende waardepapieren beliep € 965,4 miljoen op 31 december 2022. In het voorgaande boekjaar beliep het nettobedrag van de niet-gerealiseerde meerwaarden op de vastrentende waardepapieren € 366,9 miljoen.

Rating van de vastrentende waardepapieren
(boekwaarde in € miljoen)

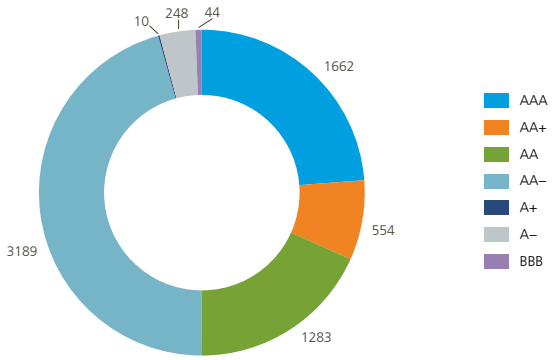

Rendement van de vastrentende waardepapieren naar hun vervaldatum, op 31 december 2022

Vervaldatum	Boekwaarde	Gemiddeld volume	Opbrengst	Rendement
	(in € miljoen)			(in %)
2022	–	144,0	5,2	3,6
2023	512,9	473,1	11,8	2,5
2024	482,9	414,4	9,3	2,2
2025	426,0	408,3	6,4	1,6
2026	336,8	429,9	9,6	2,2
2027	628,2	601,0	6,0	1,0
2028	704,8	704,6	10,4	1,5
2029	523,8	506,0	1,3	0,3
2030	215,1	215,3	0,1	0,0
2031	546,2	533,4	3,0	0,6
2032	352,4	288,4	2,9	1,0
2033	270,8	271,7	1,8	0,7
2034	285,0	286,4	2,4	0,8
2035	427,2	431,6	2,9	0,7
2036	157,9	152,5	1,3	0,9
2037	348,0	320,7	3,5	1,1
2038	321,1	292,2	3,1	1,0
2039	64,4	28,1	0,4	1,5
2040	342,9	372,2	1,6	0,4
2041	37,2	34,1	0,2	0,7
2042	6,9	6,6	0,0	0,7
Renteresultaten	**6 990,7**	**6 914,4**	**83,3**	**1,2**
Transactie-resultaten			**0,5**	
Totaal	6 990,7	6 914,4	83,8	1,2

Uitsplitsing van de deelnemingen
(eindeperiodegegevens)

	Aantal aandelen	In € miljoen	Aantal aandelen	In € miljoen
	2022		2021	
BIB	50 100	329,8	50 100	329,8
BMI	801	2,0	801	2,0
SWIFT	113	0,3	113	0,3
Totaal		**332,1**		**332,1**

Herwaarderingsverschillen op instrumenten buiten de balans

Netto positieve herwaarderingsverschillen op de termijntransacties in vreemde valuta en op rentetarieven, alsook op de contante transacties in vreemde valuta tussen de dag waarop ze worden aangegaan en de vereffeningsdatum (€ 156,1 miljoen).

Overlopende rekeningen

Deze zijn onderverdeeld in:

- over te dragen lasten (€ 7,1 miljoen);
- verworven opbrengsten (€ 2 323,9 miljoen), voornamelijk niet-ontvangen verlopen rente op waardepapieren en andere activa.

Diversen

Voornamelijk:

- te ontvangen rente op de vordering uit hoofde van overdracht van externe reserves aan de ECB en op de nettovordering in verband met de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem (€ 28,7 miljoen);
- terug te vorderen belasting (€ 34,9 miljoen);
- commerciële vorderingen (€ 1,3 miljoen);
- kosten toegerekend aan de Staat (€ 8,7 miljoen).

TOELICHTING 10. VERLIES VAN HET BOEKJAAR

Het verlies van het boekjaar bedroeg € 579,6 miljoen op 31 december 2022. Dat is voor een deel het gevolg van de herwaardering van de tegen marktwaarde gewaardeerde beleggingsportefeuilles van de Bank. De belangrijkste factor is echter de toenemende financieringskosten van de monetairbeleidsportefeuilles: de rentelasten op de deposito's die de kredietinstellingen bij de Bank aanhouden, zijn toegenomen, terwijl de activa waaruit die portefeuilles bestaan en die meestal een lange looptijd hebben, bij aankoop een laag rendement hadden.

TOELICHTING 11. BANKBILJETTEN IN OMLOOP

Aandeel van de in het Eurosysteem in omloop zijnde eurobankbiljetten dat aan de Bank is toegewezen (zie toelichting 8).

TOELICHTING 12. VERPLICHTINGEN AAN KREDIETINSTELLINGEN VAN HET EUROGEBIED I.V.M. MONETAIRBELEIDSTRANSACTIES, LUIDENDE IN EURO

Rekeningen-courant (met inbegrip van reserveverplichtingen)

Rekeningen in euro van de kredietinstellingen die prioriteitshalve dienen om te voldoen aan hun reserveverplichtingen. Deze verplichtingen moeten gemiddeld over de aanhoudingsperiode worden nagekomen, volgens het door de ECB uitgebrachte tijdschema. De verplichte reserves werden tot 20 december 2022 vergoed tegen de rente van de basisherfinancieringstransacties. De Raad van Bestuur van de ECB heeft op 27 oktober 2022 besloten om die vergoeding, met ingang van de aanhoudingsperiode die begint op 21 december 2022, in overeenstemming te brengen met de rente op de depositofaciliteit.

De door de kredietinstellingen van het eurogebied op de rekeningen-courant geplaatste bedragen (met inbegrip van de overtollige reserves) daalden in 2022 met € 3 293,3 miljard tot € 218,9 miljard op de afsluitingsdatum van het boekjaar.

De door het Eurosysteem goedgekeurde aankoopprogramma's en de langerlopende herfinancieringstransacties creëerden een overliquiditeit die ofwel is opgenomen in de rekeningen-courant als overtollige reserves, ofwel in de depositofaciliteit of in TARGET2 (zie toelichting 19).

De Raad van Bestuur besloot in september 2022 om de vergoeding van de depositofaciliteit te verhogen van 0 % tot 0,75 %. Bijgevolg hebben de kredietinstellingen het grootste deel van de overtollige reserves overgeheveld van hun rekening-courant naar de depositofaciliteit. Het tweeledig systeem voor de vergoeding van reserves, waarbij een deel van het door de banken aangehouden liquiditeitsoverschot (maximaal zesmaal het bedrag van de reserveverplichtingen) werd vergoed tegen nul procent, was reeds in juli 2022 beëindigd, op het ogenblik dat er een einde kwam aan de toepassing van een negatieve rente op de depositofaciliteit.

In België namen de op de rekening-courant geplaatste bedragen af van € 97,2 miljard tot € 7,0 miljard, om dezelfde redenen als voor het Eurosysteem.

Depositofaciliteit

De depositofaciliteit stelt de kredietinstellingen in staat om deposito's tot de volgende ochtend te plaatsen bij de Bank, tegen een vooraf vastgestelde rentevoet. Deze rentevoet is sinds september 2019 geleidelijk opgelopen van –0,50 % tot 2 % eind december 2022.

De kredietinstellingen in België hebben hun deposito's sterk verhoogd van € 74,2 miljard in 2021 tot € 205,4 miljard in 2022. De op de depositofaciliteit gehandhaafde bedragen genieten sinds september 2022, zoals hierboven vermeld, een financieel aantrekkelijker vergoeding. Derhalve plaatsen de kredietinstellingen hun liquiditeitsoverschotten in principe maximaal in de depositofaciliteit in plaats van ze op hun rekeningen-courant te laten in de vorm van overtollige reserves. Op het niveau van het Eurosysteem steeg het beroep op de depositofaciliteit om dezelfde redenen van € 779,6 miljard tot € 3 778,8 miljard.

TOELICHTING 13. OVERIGE VERPLICHTINGEN AAN KREDIETINSTELLINGEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Repurchase agreements die verband houden met het beheer van de portefeuilles waardepapieren.

TOELICHTING 14. VERPLICHTINGEN AAN OVERIGE INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Overheid

Saldi van de rekeningen-courant op naam van de Staat en de overheidsbesturen. Op balansdatum bedroeg het saldo van de rekening-courant van de Schatkist € 3,6 miljard.

Overige verplichtingen

Tegoeden in rekeningen-courant die voornamelijk worden aangehouden door financiële tussenpersonen die geen toegang hebben tot de permanente faciliteiten.

TOELICHTING 15. VERPLICHTINGEN AAN NIET-INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Rekeningen-courant aangehouden door centrale banken en andere banken, internationale en supranationale instellingen en andere rekeninghouders die niet in het eurogebied gevestigd zijn. *Repurchase agreements* die verband houden met het beheer van de portefeuilles waardepapieren.

TOELICHTING 16. VERPLICHTINGEN AAN INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN VREEMDE VALUTA

Deze *repurchase agreements* in USD hangen samen met het beleid van de Bank inzake beleggingen.

TOELICHTING 17. VERPLICHTINGEN AAN NIET-INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN VREEMDE VALUTA

Deze *repurchase agreements* in USD hangen samen met het beleid van de Bank inzake beleggingen.

TOELICHTING 18. TEGENWAARDE TOEGEWEZEN BIJZONDERE TREKKINGSRECHTEN IN HET IMF

Tegenwaarde van de SDR's die aan het IMF moeten worden teruggestort indien SDR's worden geannuleerd, indien de door het IMF ingestelde SDR-afdeling zou worden opgeheven of indien België zou besluiten zich eruit terug te trekken. Deze verplichting van onbepaalde duur beloopt SDR 10 467,7 miljoen, net als aan het einde van het voorgaande boekjaar (zie toelichting 2).

TOELICHTING 19. VERPLICHTINGEN BINNEN HET EUROSYSTEEM

Overige verplichtingen binnen het Eurosysteem (netto)

Nettoverplichting van de Bank die resulteert uit het geheel van verplichtingen en vorderingen ten opzichte van het Eurosysteem.

De saldi binnen het Eurosysteem zijn het gevolg van de grensoverschrijdende betalingen die binnen de EU worden gerealiseerd in euro en worden vereffend in centralebankgeld. Het grootste deel van die transacties wordt verricht door privé-entiteiten (kredietinstellingen, ondernemingen of particulieren). Ze worden vereffend via het TARGET2-systeem en geven aanleiding tot bilaterale saldi op de TARGET2-rekeningen van de centrale banken van de EU. Die bilaterale saldi worden dagelijks toegewezen aan de ECB, zodat elke NCB nog slechts één netto bilaterale positie heeft ten opzichte van de ECB alleen. De nettopositie van de Nationale Bank van België in TARGET2 tegenover de ECB en de overige in euro luidende verplichtingen tegenover het Eurosysteem (zoals de aan de NCB's uitgekeerde interimdividenden) worden op de balans van de Bank weergegeven in de vorm van een nettopositie op de actief- of passiefzijde en zijn opgenomen in de post 'Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)' of 'Overige verplichtingen binnen het Eurosysteem (netto)'. De saldi van de niet tot het eurogebied behorende NCB's ten opzichte van de ECB, die voortvloeien uit hun deelname aan TARGET2, zijn opgenomen in de post 'Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro'.

De saldi binnen het Eurosysteem die afkomstig zijn van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem, worden opgenomen in de vorm van één enkel nettoactivum in de post 'Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem'. De saldi binnen het Eurosysteem die resulteren uit de overdracht van reserves aan de ECB door de NCB's die tot het Eurosysteem toetreden, luiden in euro en worden geboekt in de post 'Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves' (zie toelichting 8).

In het kader van het programma SURE (*Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency*) heeft de Europese Unie aan België bijna € 8,2 miljard verstrekt in de vorm van leningen tegen onderpand. Overeenkomstig Verordening (EU) nr. 2020/672 van de Raad van 19 mei 2020 heeft de Belgische Staat, via de Bank, bij de ECB een specifieke rekening geopend om de ontvangen financiële bijstand te beheren. De middelen op die speciale rekening worden voor slechts twee doeleinden aangehouden: de uitbetaling en de aflossingen van de rente en de hoofdsom die twintig TARGET2-werkdagen vóór de overeenstemmende vervaldatum op die rekening moeten worden gedeponeerd. Gedurende die periode zijn de bedragen opgenomen in de post 'Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)' of 'Overige verplichtingen binnen het Eurosysteem (netto)'.

De nettoverplichting van de Bank ten aanzien van het Eurosysteem is als volgt samengesteld:

1. de verplichting tegenover de ECB ten gevolge van de overdrachten via TARGET2 (€ 24 441,6 miljoen);
2. de verplichting binnen het Eurosysteem ten belope van € 585,0 miljoen, die voortvloeit uit de samenvoeging en de toedeling van de monetaire inkomsten binnen het Eurosysteem (zie toelichting 29);
3. de vordering binnen het Eurosysteem ten belope van € 6,8 miljoen in verband met het SURE-programma.

TOELICHTING 20. OVERIGE PASSIVA

Overlopende rekeningen

Toe te rekenen kosten (€ 1 050,2 miljoen) waaronder niet-verlopen rente op verplichtingen en te ontvangen facturen.

Diversen

Onder meer:

- onbeschikbare reserve meerwaarde op goud (€ 298,9 miljoen);
- fiscale schulden, schulden met betrekking tot lonen en sociale lasten (€ 203,4 miljoen);
- *repurchase agreements* van de statutaire beleggingen (€ 171,0 miljoen);
- rente die de Bank verschuldigd is op haar nettoschuld aan de ECB in het kader van TARGET2 (€ 17,6 miljoen);
- handelsschulden (€ 18,5 miljoen).

TOELICHTING 21. VOORZIENINGEN

Overeenkomstig het in 2009 ingevoerde reserverings- en dividendbeleid (cf. § 3.2.7.3), en ten gevolge van de creatie van de beschikbare reserve, legt de Bank geen algemene voorzieningen aan.

TOELICHTING 22. HERWAARDERINGSREKENINGEN

Positieve koers- en prijsherwaarderingsverschillen tussen de marktwaarde van de nettoposities in externe reserves en effecten (met uitzondering van die welke tegen afgeschreven kostprijs worden gewaardeerd) en hun waarde tegen de gemiddelde kostprijs.

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
Positieve koersherwaarderings-verschillen op:		
■ goud	12 156,4	11 450,2
■ vreemde valuta	270,6	243,9
Positieve prijsherwaarderings-verschillen op:		
■ waardepapieren in vreemde valuta (posten 2 en 3 van het actief)	47,3	161,3
■ waardepapieren in euro (posten 4 en 7 van het actief)	18,1	163,3
Totaal	12 492,4	12 018,7

TOELICHTING 23. KAPITAAL, RESERVEFONDS EN BESCHIKBARE RESERVE

Kapitaal

De Bank ontving geen kennisgevingen die, ingevolge artikel 6, § 1 van de wet van 2 mei 2007 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in ter beurze genoteerde vennootschappen, gewag maken van andere deelnemingen ten belope van 5 % of meer van de stemrechten dan die van de Staat.

Vertegenwoordiging van het kapitaal
(eindeperiodegegevens, aantal aandelen)

	2022	2021
Aandelen op naam	210 880	210 709
Gedematerialiseerde aandelen	189 120	189 291
Totaal	400 000	400 000

Reservefonds

Het reservefonds neemt in 2022 met € 6,3 miljoen toe als gevolg van de stijging van de afschrijvingsrekeningen voor materiële en immateriële vaste activa.

Het fiscaal vrijgestelde gedeelte van de buitengewone reserve bedraagt € 18,5 miljoen.

Verloop van de afschrijvingsrekeningen in 2022
(in € miljoen)

Saldo op 31-12-2021	316,8
Geboekt	+15,0
Teruggenomen of afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	–8,7
Saldo op 31-12-2022	323,1

Beschikbare reserve

Een bedrag van € 177,7 miljoen met betrekking tot de winstverdeling van het voorgaande boekjaar werd in de beschikbare reserve opgenomen.

Kapitaal, reservefonds, beschikbare reserve en desbetreffende bestemming van het resultaat
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
Kapitaal	10,0	10,0
Reservefonds	2 645,4	2 639,0
Beschikbare reserve	4 755,0	4 577,3
Totaal voor bestemming	7 410,4	7 226,3
Bestemming van het resultaat	–580,2	177,7
Totaal na bestemming	6 830,2	7 404,0

Bij het verstrijken van het emissierecht van de Bank, valt een vijfde van het reservefonds de Staat prioriteitshalve ten deel. Deze regel is niet van toepassing op de beschikbare reserve.

3.2.7.5 Toelichting bij de resultatenrekening

TOELICHTING 25. NETTORENTEBATEN

Om het hoofd te bieden aan een sterke inflatie heeft de ECB in 2022 meermaals de rentetarieven verhoogd. Bepaalde activa die werden verhandeld tegen negatieve rentetarieven (langerlopende herfinancieringstransacties, overige vorderingen op kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro, ...) genereren echter rentelasten en bepaalde passiva (rekeningen-courant, depositofaciliteit, ...) leveren rentebaten op.

Met het oog op een harmonisatie in het Eurosysteem van de weergave van de rentebaten/rentelasten die samenhangen met de monetairbeleidsactiva en -passiva, worden de rentebaten en -lasten in nettowaarde geboekt in de posten 1.1. 'Rentebaten' of 1.2. 'Rentelasten' naargelang van het teken. De rente wordt berekend per subpost van de balans. Die benadering wordt ook gevolgd voor de andere, niet met het monetair beleid samenhangende subposten.

Rentebaten

(eindeperiodegegevens)

	Baten	Gemiddeld volume	Gemiddelde rente	Baten	Gemiddeld volume	Gemiddelde rente
	(in € miljoen)		(in %)	(in € miljoen)		(in %)
	2022			2021		
Rentebaten van activa in euro						
Krediettransacties in het kader van het monetaire beleid	0,0	3,4	0,6	0,0	0,0	0,0
Portefeuilles waardepapieren in euro aangehouden voor doeleinden van monetair beleid	1 279,1	226 453,5	0,6	984,6	190 810,2	0,5
Overige portefeuilles waardepapieren in euro	34,9	2 238,3	1,6	67,6	3 132,4	2,2
Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves	7,3	1 469,8	0,5	0,0	1 469,8	0,0
Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem	29,0	6 519,8	0,4	0,0	7 333,5	0,0
Statutaire beleggingen (vastrentende effecten, *reverse repurchase agreements* en *repurchase agreements*)	83,5	6 914,4	1,2	98,8	6 665,5	1,5
Totaal	**1 433,8**	**243 599,2**	**0,6**	**1 151,0**	**209 411,4**	**0,5**
Rentebaten van externe reserves						
Vorderingen in verband met transacties uit hoofde van internationale samenwerking	191,7	15 551,0	1,2	5,2	9 685,9	0,1
Beleggingen in goud en in deviezen	163,0	9 989,2	1,6	114,4	8 860,3	1,3
Totaal	**354,7**	**25 540,2**	**1,4**	**119,6**	**18 546,2**	**0,6**
Rentebaten van verplichtingen in euro						
Monetaire reserverekeningen, depositofaciliteit en overige rentedragende deposito's	0,0	0,0	0,0	863,2	221 279,1	0,4
Repurchase agreements in euro	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**0,0**	**1,5**	**0,0**	**863,2**	**221 279,1**	**0,4**
Totale rentebaten	**1 788,5**			**2 133,8**		

Rentelasten

(eindeperiodegegevens)

	Lasten	Gemiddeld volume	Gemiddelde rente	Lasten	Gemiddeld volume	Gemiddelde rente
	(in € miljoen)		(in %)	(in € miljoen)		(in %)
	2022			2021		
Rentelasten van verplichtingen in euro						
Nettoverplichtingen ten opzichte van de ECB in het kader van TARGET2	–41,6	34 931,5	–0,1	0,0	26 666,9	0,0
Monetaire reserverekeningen, depositofaciliteit en overige rentedragende deposito's	–472,6	243 064,3	–0,2	0,0	0,0	0,0
Totaal	**–514,2**	**277 995,8**	**–0,2**	**0,0**	**26 666,9**	**0,0**
Rentelasten van externe verplichtingen						
SDR-verplichting	–162,2	13 039,7	–1,2	–4,3	7 756,5	–0,1
Repurchase agreements in vreemde valuta	–83,8	4 110,2	–2,0	–4,3	3 545,6	–0,1
Totaal	**–246,0**	**17 149,9**	**–1,4**	**–8,6**	**11 302,1**	**–0,1**
Rentelasten van activa in euro						
Langerlopende kredietransacties in het kader van het monetair beleid	–425,3	84 837,3	–0,5	–867,8	86 859,3	–1,0
Andere vorderingen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**–425,3**	**84 837,3**	**–0,5**	**–867,8**	**86 859,3**	**–1,0**
Baten die volledig aan de Staat toekomen						
Inkomsten uit de op een bijzondere onbeschikbare reserverekening geboekte meerwaarden op goud[1]	–			–3,4		
Jaarlijks aan de Staat gestort bedrag ter compensatie van de meeruitgaven die voor de Staat voortvloeien uit de conversie van de geconsolideerde schuld tegenover de Bank in vrij verhandelbare effecten[2]	–24,4			–24,4		
Totaal	**–24,4**			**–27,8**		
Totale rentelasten	**–1 209,9**			**–904,2**		

1 Deze inkomsten worden berekend door op het gemiddelde saldo, tijdens het boekjaar, van de onbeschikbare reserverekening een rendement toe te passen dat gelijk is aan de verhouding tussen de netto financiële opbrengsten en het verschil tussen het op jaarbasis berekende gemiddelde bedrag van de rentegevende activa en de vergoede passiva. De tegenpost van het kapitaal, de reserves en de afschrijvingsrekeningen, alsook de opbrengst ervan worden buiten beschouwing gelaten voor die berekening. Voor het boekjaar 2022 bedraagt het gemiddelde saldo van de onbeschikbare reserverekening € 298,9 miljoen; de netto financiële opbrengsten belopen € –384,5 miljoen, het gemiddelde bedrag van de rentegevende activa op jaarbasis € 348,3 miljard en het gemiddelde bedrag van de vergoede passiva op jaarbasis € 295,1 miljard. n 2022 zijn de netto financiële opbrengsten negatief; aan de Staat wordt derhalve geen inkomsten gestort uit hoofde van de inkomsten uit de op een bijzondere onbeschikbare reserverekening geboekte meerwaarden op goud.

2 De meerkosten voor de Staat van die in 1991 uitgevoerde conversie zijn gelijk aan het verschil tussen de 3 % die hij aan de Bank liet, overeenkomstig de toenmalige verdelingsregel, en de forfaitaire toelage van 0,1 % die de Staat tot dan toe verschuldigd was op zijn geconsolideerde schuld tegenover de Bank. Op het bedrag van die schuld, namelijk 34 miljard frank, beloopt dat verschil 986 miljoen frank, dat is € 24,4 miljoen.

TOELICHTING 26. NETTOBATEN UIT FINANCIËLE TRANSACTIES, AFWAARDERINGEN EN VOORZIENINGEN

Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
Kapitaalwinsten/-verliezen (–)		
op statutaire beleggingen	0,5	0,1
op beleggingen		
in USD	–91,8	12,8
in EUR	–1,4	75,6
Wisselkoerswinsten/ -verliezen (–)		
op USD	72,4	19,2
op andere deviezen	–	–
op SDR	–33,1	–16,2
op goud	–	–
Wisselkoerswinsten (–) / -verliezen (+) die aan de Staat toekomen (SDR en goud)	33,1	16,2
Totaal	–20,3	107,7

Afwaarderingen van financiële activa en posities

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
Kapitaalverliezen op beleggingen		
in USD	–324,3	–29,9
in EUR	–	–
Wisselkoersverliezen		
op USD	–	–
op CNY	–	–
op KRW	–	–0,7
op SDR	–	–
op andere deviezen	–	–
Wisselkoersverliezen ten laste van de Staat (SDR)	–	–
Totaal	–324,3	–30,6

Totaal van de gerealiseerde winsten/verliezen en van de afwaarderingen

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
Gerealiseerde winsten/verliezen	–20,3	107,7
Afwaarderingen	–324,3	–30,6
Totaal	–344,6	77,1

Voor de beleggingen in dollar kwam de rentestijging tot uiting in een forse stijging van de gerealiseerde kapitaalverliezen en in een aanzienlijke toename van de wisselkoerswinsten.

Evenzo zijn de op de passiefzijde van de balans geboekte herwaarderingsmeerwaarden op de waardepapieren in dollar gering en zijn de afwaarderingen op diezelfde waardepapieren zeer fors gestegen.

Bovendien liet de Bank, ten gevolge van de appreciatie van de dollar, grotere herwaarderingsverschillen optekenen dan in het voorgaande boekjaar.

De transacties in SDR resulteerden in gerealiseerde wisselkoersverliezen ten belope van € 33,1 miljoen die ten laste van de Staat werden gebracht.

TOELICHTING 27. NETTOBATEN/-LASTEN UIT PROVISIES EN COMMISSIES

Provisie- en commissiebaten

De door de Bank ontvangen provisies voor haar dienstverlening als financieel bemiddelaar beliepen € 10,9 miljoen, waarvan € 9,4 miljoen in verband met de verpanding van waardepapieren voor het monetair beleid. Het grootste deel van de baten is afkomstig van de waarborgen die de Bank in het kader van het *Correspondent Central Banking Model* (CCBM) beheert. De daling van de door de Bank ontvangen provisies ten opzichte van 2021 heeft te maken met het monetair beleid.

Provisie- en commissielasten

Door de Bank betaalde provisies voor financiële diensten die derden aan de Bank verlenen (€ 12,5 miljoen), waarvan € 9,7 miljoen in het kader van het monetair beleid.

De betaalde provisies voor het monetair beleid zijn vrij goed vergelijkbaar met de in 2021 gestorte provisies.

TOELICHTING 28. INKOMSTEN UIT GEWONE AANDELEN EN DEELNEMINGEN

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
Dividend op deelneming ECB	1,5	13,9
Door de ECB verdeelde inkomsten	–	5,5
Dividenden op deelnemingen in de portefeuille statutaire beleggingen	17,5	31,3
Dividenden op beleggingsfondsen	24,5	14,7
Totaal	**43,5**	**65,4**

Op de nettowinst van de ECB voor 2021 werd bij de afsluiting van het voorgaande boekjaar een interimdividend van € 5,5 miljoen uitgekeerd. Het saldo van € 1,5 miljoen, dat overeenstemt met het dividend op de deelneming van de Bank in het kapitaal van de ECB, werd in februari 2022 uitbetaald.

In 2021 bevatte die post ook het bedrag dat aan de Bank verschuldigd is uit hoofde van de voorlopige verdeling van de winst van de ECB. Met betrekking tot het boekjaar 2022 heeft de Raad van Bestuur, gelet op het totale financiële resultaat voor dat jaar, besloten het volledige bedrag te behouden van de inkomsten uit in omloop zijnde eurobankbiljetten alsook het inkomen uit waardepapieren die zijn aangekocht in het kader van het SMP, het APP en het PEPP. Bijgevolg was eind 2022 geen enkel daarmee samenhangend bedrag verschuldigd.

Voor het boekjaar 2021-2022 heeft de BIB een dividend van € 17,5 miljoen (SDR 275 per aandeel) uitbetaald. Vorig jaar was een bedrag van € 31,3 miljoen (SDR 520 per aandeel) uitgekeerd.

TOELICHTING 29. NETTORESULTAAT VAN POOLING VAN MONETAIRE INKOMSTEN

Pooling van monetaire inkomsten
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	Baten (+) / Lasten (–)		
	Resultaat	Pooling van monetaire inkomsten	Reëel resultaat
	(1)	(2)	(3) = (1) + (2)
		2022	
Binnen het Eurosysteem door de Bank samengevoegde monetaire inkomsten		–846,1	
Door het Eurosysteem aan de Bank toegedeelde monetaire inkomsten		260,0	
		–586,1	
Voor de monetaire inkomsten in aanmerking genomen posten			
Kredietransacties in het kader van het monetair beleid	–425,8	41,9	–383,9
Portefeuilles waardepapieren in euro aangehouden voor doeleinden van monetair beleid	1 279,0	–781,9	497,1
Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves	7,3	0,0	7,3
Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem	29,0	–55,8	–26,8
Nettoverplichtingen tegenover de ECB in het kader van TARGET2	–41,6	117,6	76,0
Monetaire reserverekeningen en depositofaciliteit	–482,6	244,8	–237,8
Niet-identificeerbare activa	–	–152,7	–152,7
	365,3	**–586,1**	**–220,8**
Niet voor de monetaire inkomsten in aanmerking genomen posten			
Nettobeleggingen in goud en deviezen	79,2		79,2
Nettovorderingen in verband met transacties uit hoofde van internationale samenwerking	29,6		29,6
Portefeuilles waardepapieren en *repurchase agreements* in euro	34,9		34,9
Portefeuille statutaire beleggingen	83,5		83,5
Andere vorderingen	0,0		0,0
Rentedragende deposito's die niet met het monetair beleid samenhangen	10,0		10,0
Opbrengsten die volledig aan de Staat toekomen	–24,4		–24,4
	212,8		**212,8**
Nettorentebaten (rubriek 1)	**578,1**	**–586,1**	**–8,0**
Nettoresultaat uit financiële transacties (rubriek 2)		**0,0**	
Herziening voorgaande jaren		**1,1**	
		–585,0	
Voorziening inzake monetairbeleidstransacties		–	
		–585,0	

De monetaire inkomsten worden tussen de NCB's van het eurogebied verdeeld volgens de verdeelsleutel van het gestorte kapitaal (3,64324 % voor de Bank sinds 1 februari 2020).

De impact op de toegedeelde netto monetaire inkomsten vloeit voort uit de balansstructuur van de NCB's.

De Bank vervult een specifieke rol in de CSPP- en PECSPP-programma's en draagt bij aan de aankoop van door bedrijven uitgegeven schuldbewijzen voor bedragen die verhoudingsgewijs groter zijn dan haar sleutel in het kapitaal. Bovendien ligt het rendement van de door de Bank aangekochte waardepapieren in die portefeuilles hoger dan het gemiddelde rendement op de door het Eurosysteem verworven waardepapieren.

Daarentegen kon de Bank rente ontvangen op de supranationale effecten die andere NCB's aanhouden in de PSPP- en PEPSPP-programma's.

De Belgische kredietinstellingen laten in rekeningencourant en in de depositofaciliteit nog steeds grotere volumes staan, die hoger zijn dan de sleutel. Dit leidt ertoe dat een deel van de last wordt doorberekend en helpt het saldo van de verdeling van de monetaire inkomsten verbeteren.

Deze post omvat, in voorkomend geval, ook de verandering in de voorziening voor risico's op de monetairbeleidstransacties.

TOELICHTING 30. OVERIGE BATEN

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
Terugwinningen bij derden	187,1	175,4
Overige	0,2	20,3
Totaal	**187,3**	**195,7**

De terugwinningen bij derden hebben betrekking op de levering van goederen en de dienstverlening in diverse domeinen, met name:

- de Balanscentrale, de Centrales voor kredieten aan particulieren en aan ondernemingen en het Centraal aanspreekpunt (€ 48,9 miljoen);
- het prudentieel toezicht (€ 111,2 miljoen);
- het betalingssysteem TARGET2 (€ 1,5 miljoen);
- het effectenvereffeningssysteem (€ 12,0 miljoen);
- de internationalisering van computertoepassingen (€ 9,3 miljoen).

Overeenkomstig artikel 12bis van de organieke wet worden de werkingskosten van de Bank betreffende het prudentieel toezicht op de financiële instellingen door de betrokken instellingen gedragen.

Bovendien voert de Bank, op grond van artikel 12ter van de organieke wet, de taken van de afwikkelingsautoriteit uit en worden de desbetreffende werkingskosten ook door de betrokken instellingen gedragen.

De werkingskosten worden jaarlijks berekend en ten laste van de betrokken financiële instellingen gebracht volgens de bepalingen van het koninklijk besluit van 17 juli 2012, dat werd gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 1 oktober 2012, 21 december 2013 en 5 juli 2015.

Voor het boekjaar 2022 belopen de kosten € 70,2 miljoen voor banken en beursvennootschappen en € 40,3 miljoen voor verzekerings- en herverzekeringsondernemingen.

Andere instellingen onder toezicht, zoals de verrekeningsinstellingen, de vereffeningsinstellingen, de instellingen voor onderlinge borgstelling en de betalingsdiensten, betalen een forfaitaire bijdrage, waarvan het totaalbedrag voor het boekjaar 2022 € 0,7 miljoen beliep.

TOELICHTING 31. PERSONEELSKOSTEN

Deze kosten omvatten de bezoldigingen en sociale lasten van het personeel en van de Directie, alsook de presentiegelden van de Regenten.

TOELICHTING 32. BEHEERSKOSTEN

De post omvat onder meer de administratieve kosten en de informaticakosten (€ 34,2 miljoen), alsook de kosten verbonden aan de herstelling en het onderhoud van de gebouwen (€ 14,1 miljoen) en de door derden verrichte werkzaamheden en diensten (€ 28,1 miljoen). Hier zijn ook de onroerende voorheffing, de niet-aftrekbare btw en de gewestelijke, provinciale en gemeentelijke belastingen opgenomen (€ 5,8 miljoen).

TOELICHTING 33. AFSCHRIJVINGEN OP (IM) MATERIËLE VASTE ACTIVA

De afschrijvingen dekken de volgende investeringen:

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
Vernieuwing van gebouwen	6,6	7,7
Informaticamaterieel en software	3,5	4,2
Materieel voor de Drukkerij	–	–
Overig materieel en meubelen	4,9	4,1
Totaal	**15,0**	**16,0**

TOELICHTING 34. PRODUCTIEKOSTEN BANKBILJETTEN

Deze post omvat de kosten van de diensten van externe bedrijven die belast zijn met de productie van bankbiljetten in naam van de Bank.

TOELICHTING 35. OVERIGE KOSTEN

Deze post omvat, in voorkomend geval, het fiscaal vrijgestelde bedrag, dat in de buitengewone reserve wordt opgenomen (zie toelichting 23), overeenkomstig de belastingwetgeving.

TOELICHTING 36. VENNOOTSCHAPSBELASTING

Verschuldigde belasting

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

		2022	2021
Belasting op het resultaat van het boekjaar		–	82,7
Belasting op het resultaat van vorige boekjaren		–0,5	0,3
Totaal	(1)	**–0,5**	**83,0**

Voornaamste verschillen

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

		2022	2021
Resultaat vóór belasting		**–580,1**	**438,4**
Belastingvrije winst die aan de Staat toekomt		–	–122,5
Aan belastingen onderworpen resultaat	**(2)**	**–580,1**	**315,9**
Verschillen			
Sociale verplichtingen		6,5	6,3
Aftrek voor risicokapitaal		0,0	0,0
Overschot afschrijvingen		–1,3	–1,4
Overige		11,6	10,1
Belastbare resultaat		**–563,3**	**330,9**
Gemiddeld belastingtarief (in %)	**(1) ÷ (2)**	**0,0**	**26,3**

3.2.7.6 Toelichting bij de bestemming van het resultaat voor het boekjaar (Toelichting 37)

In 2022 steeg de inflatie snel en onverwachts, zodat de rentevoeten meermaals werden verhoogd, zowel in Europa als in de Verenigde Staten. Daardoor werd het renterisico waarvoor de Bank in haar voorgaande jaarverslagen waarschuwde, gedeeltelijk bewaarheid en daalden de aandelen- en obligatiemarkten die bovendien zeer volatiel waren. Door de combinatie van die elementen leed de Bank aan het einde van het boekjaar 2022 een verlies.

Het minimumbedrag van de reserves van de Bank wordt geraamd aan de hand van de becijferbare financiële risico's. Alle financiële risico's van de Bank worden ofwel berekend volgens de *expected shortfall*-methodologie, waarvoor de Bank zeer voorzichtige parameters op het gebied van verdeling, probabiliteit en tijdshorizon hanteert, ofwel volgens scenario's/stresstests op lange termijn. Het basisscenario, dat de marktverwachtingen weerspiegelt, resulteerde in 2022 voor het eerst in verliezen. Bijgevolg heeft de Bank de methode voor de berekening van het gewenste reserveniveau aangepast om rekening te houden met de verwachte verliezen in de volgende jaren en de impact ervan op de reserves.

In het basisscenario, dat de renteomgeving en de marktverwachtingen over het toekomstige renteverloop weerspiegelt op balansdatum, blijven de resultaten van de Bank onder druk staan. Mocht dat scenario bewaarheid worden, wat nog zeer onzeker is, zou dat bij een ongewijzigde balanssamenstelling leiden tot een gecumuleerd verlies van € 10,8 miljard over een tijdshorizon van vijf jaar. Indien de rentetarieven hoger uitkomen dan deze marktverwachtingen, zou dat negatieve effect groter zijn, en omgekeerd in geval van daling van de rentetarieven. Het is onmogelijk om voldoende betrouwbare prognoses te maken over een langere periode dan vijf jaar, gelet op de vele onzekerheden. Niettemin zou de Bank in dit scenario, bij ongewijzigde omstandigheden, voorbij deze tijdshorizon geen substantiële verliezen meer boeken en opnieuw winstgevend worden.

De raming van de gewenste ondergrens voor de reserves eind 2022 houdt zowel rekening met de verwachte toekomstige resultaten op basis van de marktverwachtingen als met een raming van de financiële risico's waaraan de Bank is blootgesteld. Ze beloopt ongeveer € 15,2 miljard, tegen € 5,8 miljard eind 2021. Voorheen werd in het basisscenario altijd uitgegaan van winst.

Dat bedrag van € 15,2 miljard omvat tegelijkertijd een raming van de verwachte resultaten in de volgende jaren en een raming van de risico's op:

- de portefeuilles eigen waardepapieren van de Bank in euro en in deviezen;
- de in de balans van de Bank opgenomen kredietransacties en portefeuilles waardepapieren ten behoeve van het monetair beleid, waarvoor zij alleen de risico's draagt;
- de in de balans van alle NCB's van het Eurosysteem opgenomen kredietransacties en portefeuilles waardepapieren ten behoeve van het monetair beleid, waarvoor zij het risico delen (zie toelichtingen 5 en 7 van de toelichting bij de jaarrekening).

De ramingen van de risico's en de prognoses voor de resultaten van de Bank zijn aan veel onzekerheden onderhevig, onder meer omtrent het toekomstige verloop van de markt en de eventuele monetairbeleidsbeslissingen van de Raad van Bestuur van de ECB. De onzekerheid is des te groter naarmate het einde van de projectiehorizon verder verwijderd is.

Overeenkomstig het reserveringsbeleid wordt het negatieve resultaat eerst ten laste gelegd van de beschikbare reserve. Vervolgens wordt het, indien nodig, gedekt door het reservefonds (in € miljoen):

1. terugneming op de beschikbare reserve	–580,2
2. terugneming op het reservefonds	–

Overeenkomstig het dividendbeleid:

3. wordt een eerste dividend van € 1,5 per aandeel (6 % van het kapitaal) aan de aandeelhouders toegekend; het wordt gewaarborgd door het reservefonds en de beschikbare reserve	0,6
4. wordt een tweede, door de Regentenraad vastgesteld dividend aan de aandeelhouders toegekend, dat minimaal 50 % beloopt van de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van het reservefonds en de beschikbare reserve. Rekening houdend met het geraamde risiconiveau op de balansdatum wordt geen tweede dividend uitgekeerd voor het boekjaar 2022	–
Verlies van het boekjaar	**–579,6**

3.2.7.7 Toelichting bij de posten buiten balanstelling

TOELICHTING 38. TERMIJNTRANSACTIES IN VREEMDE VALUTA EN IN EURO

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2022	2021
Termijnvorderingen		
EUR	7 127,0	6 017,7
USD	991,5	1 053,2
SDR	0,0	26,9
Termijnverplichtingen		
EUR	0,0	27,8
USD	4 124,8	3 685,8
JPY	1 073,5	1 020,1
SDR	2 792,0	2 401,6

De deviezenswaptransacties werden grotendeels gesloten tegen euro's. De termijnvorderingen en –verplichtingen in vreemde valuta werden geherwaardeerd in euro tegen dezelfde koersen als die voor de contante deviezentegoeden.

De termijntransacties zijn erop gericht de nettopositie in vreemde valuta te beperken.

TOELICHTING 39. TERMIJNTRANSACTIES OP RENTETARIEVEN EN OP VASTRENTENDE EFFECTEN

Bij de afsluiting van het boekjaar had de Bank netto een aankooppositie in *futures* op effecten in dollar ten belope van € 392,8 miljoen en in effecten van de Amerikaanse geldmarkt voor € 117,2 miljoen. Die transacties passen in het actieve beheer van de portefeuilles.

TOELICHTING 40. VERBINTENISSEN DIE KUNNEN AANLEIDING GEVEN TOT EEN KREDIETRISICO

De verbintenissen tegenover internationale instellingen omvatten de door de Bank aangegane verbintenis om aan de PRGT SDR 1 050 miljoen (€ 1 314,3 miljoen) te lenen.

In 2020 besloot het IMF de omvang van de nieuwe leningsovereenkomsten die dienen als tweede verdedigingslinie na de quota, te verdubbelen en de bilaterale leningen, die dienen als derde verdedigingslinie, voor eenzelfde bedrag terug te schroeven. De nieuwe leningsovereenkomsten bereikten op 1 januari 2021 een totaalbedrag van SDR 361 miljard en de bilaterale leningen een totaalbedrag van SDR 138 miljard. Die operatie had tot doel de middelen van het IMF voor de komende jaren te consolideren rond het historische niveau en de bijdrage tot de inspanning beter te verdelen over de verschillende leden van het IMF. Tegen die achtergrond heeft de Bank een leningsovereenkomst ondertekend ten belope van SDR 7,99 miljard uit hoofde van de nieuwe leningsovereenkomsten voor de periode 2021-2025 en een overeenkomst voor € 4,3 miljard uit hoofde van de bilaterale leningen. Die leningen vervangen de voorgaande (die respectievelijk SDR 3 994,3 miljoen en € 9 990,0 miljoen beliepen) en verlagen licht de schuldpositie van België tegenover het IMF. Ze zijn door de Belgische Staat gewaarborgd en werden op 1 januari 2021 van kracht.

Het eind 2022 nog beschikbare bedrag (PRGT, nieuwe leningsovereenkomsten en bilaterale lening) beloopt € 15 067,3 miljoen. Deze leningen zijn door de Belgische Staat gewaarborgd.

De verplichtingen jegens andere instellingen omvatten de waarborgen die de Bank geeft in het kader van de clearingtransacties voor rekening van de in België gevestigde kredietinstellingen. Als tegenpost heeft de Bank zelf waarborgen ontvangen van diezelfde instellingen.

Eind 2022 beliep het uitstaande bedrag € 763,3 miljoen.

TOELICHTING 41. AAN DE INSTELLING TOEVERTROUWDE WAARDEN EN VORDERINGEN

De waarden toevertrouwd in open bewaarneming omvatten de nominale waarde van de effecten (schatkistcertificaten, lineaire obligaties, effecten verkregen als gevolg van de splitsing van lineaire obligaties, thesaurie- en depositobewijzen en bepaalde klassieke leningen) opgenomen in het effectenvereffeningssysteem en bewaard voor rekening van derden.

De verhoging van de open bewaarnemingen vloeit hoofdzakelijk voort uit de toename van de door ondernemingen uitgegeven effecten die in het effectenvereffeningssysteem zijn opgenomen, en van de waarborgen ontvangen voor rekening van andere centrale banken.

TOELICHTING 42. NOG TE STORTEN KAPITAAL OP AANDELEN

Op de door de Bank aangehouden BIB-aandelen is 25 % gestort. Deze post omvat het bedrag van het niet-opgevraagde kapitaal van SDR 187,9 miljoen (€ 235,2 miljoen).

Met betrekking tot de verhoging van de deelneming van de Bank in het kapitaal van de ECB naar aanleiding van de uittreding van de Bank of England uit het ESCB, werd het resterende bedrag van € 22,3 miljoen op 28 december 2022 volgestort (zie toelichting 8).

3.2.7.8 Vergoeding van de bedrijfsrevisor

De totale vergoeding toegekend aan Mazars Bedrijfsrevisoren bedroeg € 110 750. Deze vergoeding bestaat uit:

- een bedrag van € 81 500 voor de wettelijke opdracht van de bedrijfsrevisor, waaronder de wettelijke controle van de jaarrekening en een beperkt nazicht van de halfjaarlijkse rekeningen;
- een bedrag van € 29 250 voor de certificatie-opdrachten ten behoeve van de revisor van de ECB.

Daarnaast heeft de bedrijfsrevisor geen vergoeding ontvangen voor andere taken uitgevoerd voor rekening van de Bank.

3.2.7.9 Rechtsgedingen

Op 27 mei 2022 heeft een aandeelhouder een vordering tegen de Bank ingesteld bij de Ondernemingsrechtbank van Brussel. In het kader van die procedure vraagt hij de nietigverklaring van de beslissingen van de Regentenraad inzake goedkeuring van de jaarrekening en de winstverdeling voor de boekjaren 2018, 2019, 2020 en 2021.

De Bank is van mening dat de beslissingen van de Regentenraad inzake goedkeuring van de jaarrekening en de winstverdeling volledig in overeenstemming zijn met de toepasselijke regels. Bijgevolg acht zij de voormelde vordering ongegrond. Er is evenmin sprake van een becijferbare invloed op het vermogen, de financiële positie of het resultaat van de Bank. Bijgevolg heeft de Bank geen voorziening aangelegd voor dit geschil.

Er zijn geen andere geschillen hangende die, wegens hun kritische aard of hun materialiteit, de Bank ertoe zouden verplichten een voorziening aan te leggen of in deze rubriek een toelichting te verstrekken.

3.2.7.10 Gebeurtenissen na balansdatum

Na de balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die een significante invloed hadden op de financiële situatie en de resultaten van de Bank op 31 december 2022.

De Kroatische centrale bank (Hrvatska narodna banka) werd lid van het Eurosysteem als gevolg van de toetreding van Kroatië tot het eurogebied op 1 januari 2023. Bijgevolg heeft ze op die datum de rest van haar inschrijving op het kapitaal van de ECB volgestort. De laatste aanpassing van de aandelen vond plaats op 1 februari 2020 naar aanleiding van de uittreding van het Verenigd Koninkrijk uit de EU.

Verdeelsleutel voor de inschrijving op het kapitaal van de ECB
(in %)

Nationale centrale banken van	vanaf 1 januari	vanaf 1 februari
	2023	**2020**
België	2,9630	2,9630
Duitsland	21,4394	21,4394
Estland	0,2291	0,2291
Ierland	1,3772	1,3772
Griekenland	2,0117	2,0117
Spanje	9,6981	9,6981
Frankrijk	16,6108	16,6108
Kroatië	0,6595	–
Italië	13,8165	13,8165
Cyprus	0,1750	0,1750
Letland	0,3169	0,3169
Litouwen	0,4707	0,4707
Luxemburg	0,2679	0,2679
Malta	0,0853	0,0853
Nederland	4,7662	4,7662
Oostenrijk	2,3804	2,3804
Portugal	1,9035	1,9035
Slovenië	0,3916	0,3916
Slowakije	0,9314	0,9314
Finland	1,4939	1,4939
Subtotaal NCB's van het eurogebied	**81,9881**	**81,3286**
Bulgarije	0,9832	0,9832
Tsjechische Republiek	1,8794	1,8794
Denemarken	1,7591	1,7591
Kroatië	–	0,6595
Hongarije	1,5488	1,5488
Polen	6,0335	6,0335
Roemenië	2,8289	2,8289
Zweden	2,9790	2,9790
Verenigd Koninkrijk	–	–
Subtotaal NCB's buiten het eurogebied	**18,0119**	**18,6714**
Totaal	**100,0000**	**100,0000**

3.2.8 Vergelijking over vijf jaar

3.2.8.1 Balans

Activa
(in € duizend)

	2022	2021	2020	2019	2018
1. Goud en goudvorderingen	**12 473 379**	**11 767 180**	**11 287 575**	**9 900 064**	**8 195 519**
2. Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	**26 908 048**	**25 582 833**	**15 822 963**	**15 872 290**	**15 288 762**
2.1 Vorderingen op het IMF	15 917 080	15 337 049	6 950 671	6 595 494	6 402 443
2.2 Tegoeden bij banken, beleggingen in waardepapieren, externe leningen en overige externe activa	10 990 968	10 245 784	8 872 292	9 276 796	8 886 319
3. Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	**284 018**	**180 721**	**400 034**	**474 210**	**405 191**
4. Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	**24**	**17**	**138 376**	**169 538**	**1 666 137**
5. Kredietverlening aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetairbeleidstransacties, luidende in euro	**48 986 510**	**87 638 230**	**81 017 880**	**19 279 480**	**22 690 200**
5.1 Basisherfinancieringstransacties	50 000	–	–	423 000	–
5.2 Langerlopende herfinancieringstransacties	48 936 510	87 638 230	81 017 880	18 856 480	22 690 200
5.3 'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop	–	–	–	–	–
5.4 Structurele transacties met wederinkoop	–	–	–	–	–
5.5 Marginale beleningsfaciliteit	–	–	–	–	–
5.6 Kredieten uit hoofde van margestortingen	–	–	–	–	–
6. Overige vorderingen op kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro	**901 624**	**434 816**	**909 600**	**65 646**	**17 543**
7. Waardepapieren uitgegeven door ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	**232 279 769**	**216 071 007**	**171 031 799**	**119 704 133**	**122 199 708**
7.1 Voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren	229 355 020	212 653 610	167 023 248	113 918 412	113 574 838
7.2 Overige waardepapieren	2 924 749	3 417 397	4 008 551	5 785 721	8 624 870
8. Vorderingen binnen het Eurosysteem	**6 065 549**	**9 248 186**	**9 121 199**	**7 939 450**	**8 199 806**
8.1 Deelneming in het kapitaal van de ECB	380 551	358 324	336 097	328 735	287 101
8.2 Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves	1 469 828	1 469 828	1 469 828	1 465 002	1 435 911
8.3 Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem	4 215 170	7 420 034	7 315 274	6 145 713	6 476 794
8.4 Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)	–	–	–	–	–
9. Overige activa	**10 503 476**	**8 476 908**	**8 864 955**	**8 384 276**	**7 876 801**
9.1 Munten uit het eurogebied	7 734	8 711	8 009	8 453	8 849
9.2 Materiële en immateriële vaste activa	440 936	403 730	412 926	436 525	416 899
9.3 Overige financiële activa	7 493 799	7 195 259	6 988 312	6 507 559	6 041 445
9.4 Herwaarderingsverschillen op instrumenten buiten de balans	156 050	–	90 592	57 050	–
9.5 Overlopende rekeningen	2 330 968	837 199	1 360 459	1 358 129	1 399 710
9.6 Diversen	73 989	32 009	4 657	16 560	9 898
10. Verlies van het boekjaar	**579 593**	**–**	**–**	**–**	**–**
Totaal activa	**338 981 990**	**359 399 897**	**298 594 381**	**181 789 087**	**186 539 667**

Passiva

(in € duizend)

	2022	2021	2020	2019	2018
1. Bankbiljetten in omloop	52 694 546	51 767 819	48 084 842	43 190 510	39 870 275
2. Verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetairbeleidstransacties, luidende in euro	212 455 590	171 421 401	145 672 939	45 443 128	59 408 947
2.1 Rekeningen-courant (met inbegrip van reserveverplichtingen)	7 014 103	97 194 582	97 076 814	36 466 154	23 669 646
2.2 Depositofaciliteit	205 441 487	74 226 819	48 596 125	8 976 974	35 739 301
2.3 Termijndeposito's	–	–	–	–	–
2.4 'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop	–	–	–	–	–
2.5 Deposito's uit hoofde van margestortingen	–	–	–	–	–
3. Overige verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro	1 401 357	908 212	1 479 685	301 391	543 628
4. Verplichtingen aan overige ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	4 299 060	5 947 992	1 914 597	612 745	379 465
4.1 Overheid	3 641 859	5 440 401	1 304 531	80 616	11 355
4.2 Overige verplichtingen	657 201	507 591	610 066	532 129	368 110
5. Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	3 650 731	5 476 602	6 864 942	857 264	8 147 501
6. Verplichtingen aan ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	2 061 223	2 953 293	2 320 512	3 350 988	710 480
7. Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	2 626 570	1 461 240	1 346 671	654 709	3 219 651
8. Tegenwaarde toegewezen bijzondere trekkingsrechten in het IMF	13 102 434	12 937 044	5 095 493	5 334 574	5 254 592
9. Verplichtingen binnen het Eurosysteem	25 019 859	86 357 768	66 198 276	63 974 101	53 192 130
9.1 Verplichtingen ingevolge de uitgifte van promessen als zekerheidstelling voor door de ECB uitgegeven schuldbewijzen	–	–	–	–	–
9.2 Nettoverplichtingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem	–	–	–	–	–
9.3 Overige verplichtingen binnen het Eurosysteem (netto)	25 019 859	86 357 768	66 198 276	63 974 101	53 192 130
10. Overige passiva	1 767 750	568 036	665 831	660 484	706 583
10.1 Herwaarderingsverschillen op instrumenten buiten de balans	–	24 608	–	–	8 994
10.2 Overlopende rekeningen	1 050 188	23 892	15 396	41 546	44 542
10.3 Diversen	717 562	519 536	650 435	618 938	653 047
11. Voorzieningen	–	–	–	3 146	5 670
11.1 Voor toekomstige wisselkoersverliezen	–	–	–	–	–
11.2 Voor nieuwbouw	–	–	–	–	–
11.3 Voor diverse risico's	–	–	–	–	–
11.4 Inzake monetairbeleidstransacties	–	–	–	3 146	5 670
12. Herwaarderingsrekeningen	12 492 431	12 018 744	11 381 836	10 068 000	8 231 503
13. Kapitaal, reservefonds en beschikbare reserve	7 410 439	7 226 355	6 907 813	6 512 795	6 123 680
13.1 Kapitaal	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
13.2 Reservefonds:					
Statutaire reserve	1 168 694	1 168 694	1 168 694	1 168 694	1 168 694
Buitengewone reserve	1 153 603	1 153 603	1 153 603	1 153 603	1 153 600
Afschrijvingsrekeningen voor materiële en immateriële vaste activa	323 139	316 750	328 680	346 288	329 958
13.3 Beschikbare reserve	4 755 003	4 577 308	4 246 836	3 834 210	3 461 428
14. Winst van het boekjaar	–	355 391	660 944	825 252	745 562
Totaal passiva	338 981 990	359 399 897	298 594 381	181 789 087	186 539 667

3.2.8.2 Resultatenrekening

(in € duizend)

	2022	2021	2020	2019	2018
1. Nettorentebaten	578 629	1 229 612	1 174 757	1 427 590	1 532 936
1.1 Rentebaten	1 788 508	2 133 819	1 714 322	1 700 539	1 783 670
1.2 Rentelasten	–1 209 879	–904 207	–539 565	–272 949	–250 734
2. Nettobaten uit financiële transacties, afwaarderingen en voorzieningen	–344 574	77 065	103 866	87 790	–25 090
2.1 Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties	–20 278	107 639	111 813	91 854	20 331
2.2 Afwaarderingen van financiële activa en posities	–324 296	–30 575	–7 947	–4 064	–45 421
2.3 Overdracht naar/uit voorzieningen	–	–	–	–	–
3. Nettobaten/-lasten uit provisies en commissies	–1 596	592	2 446	–661	–264
3.1 Provisie- en commissiebaten	10 940	11 435	10 713	7 217	6 859
3.2 Provisie- en commissielasten	–12 536	–10 843	–8 267	–7 878	–7 123
4. Inkomsten uit gewone aandelen en deelnemingen	43 477	65 432	79 958	80 530	66 271
5. Nettoresultaat van pooling van monetaire inkomsten	–585 046	–705 627	–325 693	–313 502	–367 648
6. Overige baten	187 327	195 667	171 805	169 788	173 484
7. Personeelskosten	–319 980	–301 037	–300 155	–311 572	–326 889
8. Beheerskosten	–105 196	–94 594	–90 194	–101 332	–105 028
9. Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa	–14 990	–16 024	–18 004	–18 755	–14 791
10. Productiekosten bankbiljetten	–18 163	–12 682	–13 563	n.	n.
11. Overige kosten	0	0	0	–3	637
12. Vennootschapsbelasting	519	–83 013	–124 279	–194 621	–186 782
Winst / Verlies (–) over het boekjaar	–579 593	355 391	660 944	825 252	745 562

3.2.8.3 Dividend per aandeel

(in €)

	2022	2021	2020	2019	2018
Brutodividend	1,50	138,04	105,77	122,57	138,47
Roerende voorheffing	0,45	41,41	31,73	36,77	41,54
Nettodividend	1,05	96,63	74,04	85,80	96,93

3.3 Verslag van de bedrijfsrevisor aan de Regentenraad

mazars

NATIONALE BANK van BELGIE
Naamloze Vennootschap
de Berlaimontlaan 14, BE-1000 BRUSSEL
Ondernemingsnummer : BE 0203.201.340

Verslag van de bedrijfsrevisor

In uitvoering van het Protocol Nr. 4 betreffende de statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken en van de Europese Centrale Bank, werden wij door de algemene vergadering van aandeelhouders van 18 mei 2020 aangesteld als bedrijfsrevisor, belast met de opdracht om verslag uit te brengen aan de Regentenraad van de Nationale Bank van België N.V. ("**Bank**") over de controle van de financiële verslaggeving. De draagwijdte van deze wettelijke opdracht is verder uitgewerkt in de contractuele opdrachtdocumenten. Wij hebben de audit van de Bank uitgevoerd gedurende zes opeenvolgende jaren.

Voornoemde opdracht als bedrijfsrevisor werd ons toevertrouwd op voorstel van het Auditcomité van de Bank en, ab initio, op aanbeveling van de Raad van Bestuur van de Europese Centrale Bank, door de Raad van de Europese Unie bekrachtigd.

In het kader van deze opdracht hebben wij het genoegen verslag uit te brengen over onze controle van de financiële verslaggeving van de Bank, opgesteld in toepassing van het sui generis boekhoudkundig referentiestelsel waaraan de Bank onderworpen is (daarin inbegrepen de presentatieregels en -principes alsook de toelichtingen die worden verstrekt) zoals vastgelegd door de Regentenraad, en over de overige bepalingen die contractueel werden afgesproken met de Bank.

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de contractuele controle uitgevoerd van de financiële verslaggeving van de Bank - waarvan het balanstotaal € 339,0 miljard bedraagt en het verlies van het afgelopen boekjaar € 579,6 miljoen - en de toelichting, zoals vermeld in het Ondernemingsverslag, Verslag 2022, hoofdstuk 3 'Jaarrekening en verslagen betreffende het boekjaar' ("**financiële verslaggeving**").

Naar ons oordeel geeft deze financiële verslaggeving een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Bank per 31 december 2022, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenkomst met het sui generis boekhoudkundig referentiestelsel waaraan de Bank onderworpen is (daarin inbegrepen de presentatieregels en -principes en de toelichtingen die worden verstrekt) zoals vastgelegd door de Regentenraad.

mazars

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's). Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de bedrijfsrevisor voor de controle van de financiële verslaggeving" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de financiële verslaggeving in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het Directiecomité en van de aangestelden van de Bank de voor onze controle vereiste opheldering en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de financiële verslaggeving als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Onderstaande verslaggeving houdt rekening met de geheimhoudingsplicht waartoe de Bank ten aanzien van een aantal onderwerpen gehouden is, hetgeen impliceert dat bepaalde kernpunten niet / niet volledig worden gerapporteerd.

Kernpunt	Auditaanpak
KERNPUNT 1 : KREDIETRISICO In het kader van haar activiteiten is de Bank blootgesteld aan het kredietrisico. Om de volledige risicopositie inzake vastrentende effecten te bepalen, dient naast de portefeuilles in eigen beheer van de Bank en het eigen risico van de monetaire beleidsportefeuilles die op de balans van de Bank zijn opgenomen eveneens het aandeel van de Bank in de monetaire beleidsportefeuilles van het Eurosysteem in aanmerking te worden genomen. De communicatie omtrent de monetaire beleidsportefeuilles behoort evenwel tot de bevoegdheid van de ECB.	▪ Kennisname en beoordeling van de ingestelde procedures en processen inzake de aanvaarding van tegenpartijen (ratings van verscheidene ratingbureaus, implied ratings, financiële ratio's en gebeurlijk financiële analyses, bepaling en verwerking van limieten). ▪ Voor wat de portefeuille betreft tot uitvoering van het monetair beleid van het Eurosysteem, wordt op steekproefbasis nagezien of de beleenbaarheidscriteria – de zogenaamde enkelvoudige lijst met verhandelbare activa en de niet-verhandelbare activa (bankleningen) – worden nageleefd. ▪ Nazicht op steekproefbasis van ingestelde controlemaatregelen inzake de opvolging en de naleving van de ingestelde limieten ten overstaan van het gelopen risico, behoudens op Belgische overheden.

mazars

Kernpunt	Auditaanpak
Het Asset Purchase Programme veroorzaakt een toename van de risico's die de resultaten van de Bank onder druk zou kunnen zetten temeer daar in het licht van de Sars-Cov-2 pandemie de aankoopprogramma's werden aangevuld (Pandemic Emergency Purchase Programme). Ten einde dit risico te ondervangen legde de Bank, in het kader van haar winstverdelingsbeleid, een beschikbare reserve aan. Na beslissing van de Raad van Bestuur van de ECB legt de Bank gebeurlijk een specifieke voorziening aan om de verliezen op de monetairbeleidstransacties te dekken. Gezien de gebeurlijk significante impact op de resultatenrekening en/of het belang voor de beoordeling van de grootteorde van de beschikbare reserves beschouwen wij de identificatie en de beoordeling van het kredietrisico als een kernpunt van onze opdracht. <u>Verwijzing Ondernemingsverslag – Hfst 3.</u> 3.1.1.1 Balans 3.1.2.1. Beheer van de financiële risico's Toelichting 37 : Toelichting bij het bestemmen van het resultaat voor het boekjaar	• Nazicht op steekproefbasis en beoordeling van de werkzaamheden uitgevoerd door de Interne Audit van de Bank, zowel wat de procedures betreft als de eindjaar afsluiting. • Per jaareinde, nazicht van de ingestelde controleprocedures voor de identificatie van gebeurlijke risico's en beoordeling van de gepastheid van deze procedures • Kennisname van berekeningswijze van de ingeschatte risico's, daarin inbegrepen het steunen op de werkzaamheden van de Interne Audit inzake hun nazicht van de gehanteerde interne risico identificatie en -beheersingsmodellen. • Beoordeling van de informatie opgenomen in de financiele verslaggeving in het licht van de gebruiken van de Bank en het sui generis referentiestelsel. • Bevestigingen vanwege de Directie inzake de informatie verkregen van de ECB.

mazars

Kernpunt	Auditaanpak
KERNPUNT 2 : MARKTRISICO In het kader van het monetair en het eigen beleid investeert de Bank middelen in de aankoop van effecten die worden gewaardeerd, ofwel aan de marktwaarde ofwel tegen de zogenaamde afgeschreven aankoopprijs. Op de portefeuilles gewaardeerd aan marktwaarde loopt de Bank een marktrisico. De negatieve herwaarderingsverschillen worden eerst afgetrokken van de overeenkomstige herwaarderingsrekening op het passief, waarna het eventuele saldo ten laste van het resultaat wordt gebracht. Op de portefeuilles gewaardeerd aan de afgeschreven aankoopprijs loopt de Bank een indirect risico dat dient beoordeeld te worden in het licht van het algemeen marktrisico van de Bank. Om de volledige risicopositie inzake vastrentende effecten te bepalen neemt de Bank ook het aandeel van de Bank in de monetaire beleidsportefeuilles van het Eurosysteem in beschouwing. De communicatie hieromtrent behoort evenwel tot de bevoegdheid van de ECB. Het marktrisico omvat tevens het zogenaamde fundingsrisico / intrestrisico van de Bank. Gezien de gebeurlijk significante impact op de resultatenrekening en het belang voor de beoordeling van de grootteorde van de beschikbare reserves beschouwen wij de identificatie en de beoordeling van het marktrisico als een kernpunt van onze opdracht. Verwijzing Ondernemingsverslag – Hfst 3. 3.1.2.1. Beheer van de financiële risico's Toelichting 37 : Toelichting bij de winstverdeling voor het boekjaar	• Beoordeling van de ingestelde procedures en processen voor de inschatting van het marktrisico. • Kennisname van de modellen - voor de inschatting van de verwachte verliezen en het gelopen risico - die in de loop van het afgelopen boekjaar werden aangepast en uitgebreid in het kader van macro- en andere economische omstandigheden en verwachtingen. • Beoordeling van de door de Bank gehanteerde marktgegevens, veronderstellingen en inschattingen, inbegrepen het steunen op de werkzaamheden van de Interne Audit inzake hun nazicht van de gehanteerde interne risico identificatie en -beheersingsmodellen. • Bespreking van de resultaten van de door de Bank uitgevoerde analyses met de dienstverantwoordelijken. • Nazicht van de samenhang van de verslaggeving aan het Directiecomité. • Kennisname van de besprekingen binnen het Directiecomité. • Beoordeling van de informatie opgenomen in de financiële verslaggeving in het licht van de gebruiken van de Bank en het sui generis referentiestelsel. Wij wensen in het bijzonder Uw aandacht vestigen op het ondernemingsverslag (hoofdstuk 3) waarin meer duiding wordt verstrekt inzake de verwachte kosten en het gelopen risico. • Bevestigingen van de ECB betreffende de resultaten van het monetaire beleid en aansluiting met de resultatenrekening.

mazars

Kernpunt	Auditaanpak
KERNPUNT 3 : COMPLIANCE RISICO Rekening houdend met het hybride sui generis regelgevend kader van de Bank worden volgende compliance risico's onderscheiden : ▪ Aankoopbeleid – regelgeving op de openbare aanbestedingen ▪ Witwasreglementering ▪ ECB en aanverwante regelgeving ▪ GDPR Voorgaande regelgevingen kunnen een belangrijk impact hebben op de wisselwerking met andere instanties en/of de reputatie van de Bank. Verwijzing Ondernemingsverslag – Hfst 3. 3.1.2.2. Beheer van de niet-financiële risico's	▪ Kennisname van het design van de ingestelde processen en procedures inzake de aankopen van de Bank. ▪ Nazicht en beoordeling van de werkzaamheden uitgevoerd door de Interne Audit van de Bank. ▪ Bespreking van de gelopen compliance risico's met de Legal Compliance Officer van de Bank. ▪ Bespreking van de diverse risico's inzake het beheer van gegevens met de Data Protection Officer. ▪ Uitvoeren van verschillende testen op steekproefbasis inzake enkele kernaspecten van de ECB en aanverwante regelgeving.

mazars

Kernpunt	Auditaanpak
KERNPUNT 4 : IT ALGEMENE CONTROLES De Bank is, voor zowel haar operationele activiteiten als voor het voeren van haar boekhouding, in niet onbelangrijke mate afhankelijk van de betrouwbaarheid en bescherming van haar informatica platformen en toepassingen. Rekening houdend met de grote diversiteit aan activiteiten – met inbegrip van de systemen voor de opvolging en de begroting van de gelopen risico's – is de goede werking van de informatica platformen en toepassingen essentieel voor de Bank. Als centraal punt voor de verwerking van gegevens of als verwerkings-verantwoordelijke van bepaalde gegevens (kredietcentrales, balanscentrale, central securities depository/securities settlement system, betalingsverkeer, monetair beleid, statistiek, prudentieel toezicht, ...) is het beheer van dit risico niet onbelangrijk voor de Bank. Gezien onze specifieke taak hebben wij enkel toegezien op enkele specifieke kernpunten van de IT Algemene Controles die direct relevant zijn voor de financiële verslaggeving van de Bank. Verwijzing Ondernemingsverslag – Hfst 3. 3.1.2.2. Beheer van de niet- financiële risico's	• Opbouw, met behulp van het Dienst Interne Audit, van een cartografie van de diverse IT-systemen en platformen die van belang zijn voor het voeren van de boekhouding van de Bank. • Kennisname van de voornaamste incidenten op de IT-systemen en platformen met een bijzondere aandacht op deze incidenten die een impact hadden op de boekhoudkundige informatie, en beoordeling van de genomen maatregelen. • Het beoordelen van het design – van enkele voorname toepassingen –, en voor zover relevant, de operationele effectiviteit van bepaalde sleutel controles. • Beoordeling van nazichten en controles uitgevoerd door het Dienst Interne Audit.

Verantwoordelijkheden van het Directiecomité voor de financiële verslaggeving

Het Directiecomité is verantwoordelijk voor het opstellen van de financiële verslaggeving die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het sui generis boekhoudkundig referentiekader, zoals geïdentificeerd in de inleiding alsook voor het implementeren van de interne beheersing die zij noodzakelijk acht voor het opstellen van de financiële verslaggeving die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

mazars

Bij het opstellen van de financiële verslaggeving is het Directiecomité verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Bank om haar continuïteit te handhaven en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling.

Verantwoordelijkheden van de bedrijfsrevisor voor de controle van de financiële verslaggeving

Overeenkomstig de contractuele bepalingen bestaan onze doelstellingen in het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de financiële verslaggeving als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een verslag aan de Regentenraad waarin ons oordeel is opgenomen.

Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze financiële verslaggeving, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij een professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische ingesteldheid gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de financiële verslaggeving een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Bank;
- het evalueren van de redelijkheid van de door het Directiecomité gemaakte schattingen;
- het concluderen dat de door het Directiecomité gehanteerde continuïteits-veronderstelling aanvaardbaar is. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van huidig verslag aan de Regentenraad;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de financiële verslaggeving en van de vraag of de financiële verslaggeving de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeven op een wijze die leidt tot een getrouw beeld rekening houdend met het sui generis wettelijk kader – inbegrip de waarderings- en verslaggevingsprincipes en de gebruikelijke door de Bank verstrekte toelichtingen – van toepassing op de Bank.

Onze werkzaamheden bieden evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Bank, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de Bank ter hand heeft genomen of zal nemen.

mazars

Conform de bepalingen van de ISA's 260 en 265 communiceren wij met het auditcomité, onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle alsook de kernpunten van de controle.

* * *

VERSLAG VAN ENKELE OVERIGE DOOR WET EN REGELGEVING GESTELDE EISEN

Verantwoordelijkheden van het Directiecomité

Het Directiecomité is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het ondernemingsverslag en in het bijzonder hoofdstuk 3 'Jaarrekening en verslagen betreffende het boekjaar', voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van de organieke wet en overige wettelijke en reglementaire bepalingen alsook van de statuten van de Bank.

Verantwoordelijkheden van de bedrijfsrevisor

In het kader van onze opdracht ten overstaan van de Regentenraad zoals uitgewerkt in de contractuele opdrachtdocumenten, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, gebeurlijk specifiek aangepast aan het hybride karakter van de Bank en haar sui generis wettelijk kader, verslag over de aangelegenheden uit te brengen bedoeld in artikel 3:75 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Overige vermeldingen

Naar ons oordeel, na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op de financiële verslaggeving, stemt dit verslag overeen met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar, enerzijds, en is de financiële verslaggeving opgesteld overeenkomstig de artikelen 3:5 en 3:6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, anderzijds met dien verstande dat wij hieromtrent geen assurance-conclusie formuleren.

Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang en rekening houdend met de gebruiken van de Bank, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met het sui generis boekhoudkundig referentiestelsel en presentatieregels en -principes en de gebruikelijke door de Bank verstrekte toelichtingen van toepassing op de Bank, zoals geïnterpreteerd en vastgelegd door de Regentenraad.

De resultaatverwerking, die aan de Regentenraad wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.

De sociale balans bevat, zowel qua vorm als qua inhoud alle door het Wetboek van vennootschappen en verenigingen voorgeschreven inlichtingen en bevat, naar onze kennis, geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze contractuele opdracht.

Wij hebben geen kennis van verrichtingen of beslissingen die in overtreding zijn met de organieke wet, de statuten of op voormelde toepasselijke bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (zoals door de Bank beoogd op haar van toepassing te zijn) waarvoor het nazicht ons contractueel werd toegewezen.

mazars

Er werden geen bijkomende opdrachten uitgevoerd die onverenigbaar zijn met onze contractuele opdracht, en ons bedrijfsrevisorenkantoor en, in voorkomend geval, ons netwerk, zijn in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Bank.

Brussel, 24 maart 2023

MAZARS BEDRIJFSREVISOREN
Bedrijfsrevisor
vertegenwoordigd door

Dirk STRAGIER
Bedrijfsrevisor

3.4 Goedkeuring door de Regentenraad

Na kennisname van het onderzoek door het Auditcomité heeft de Regentenraad op 29 maart 2023 de jaarrekening en het jaarverslag van het boekjaar 2022 goedgekeurd en de bestemming van het resultaat voor dat boekjaar geregeld. Overeenkomstig artikel 44 van de statuten geldt de goedkeuring van de jaarrekening als kwijting voor de leden van het Directiecomité.

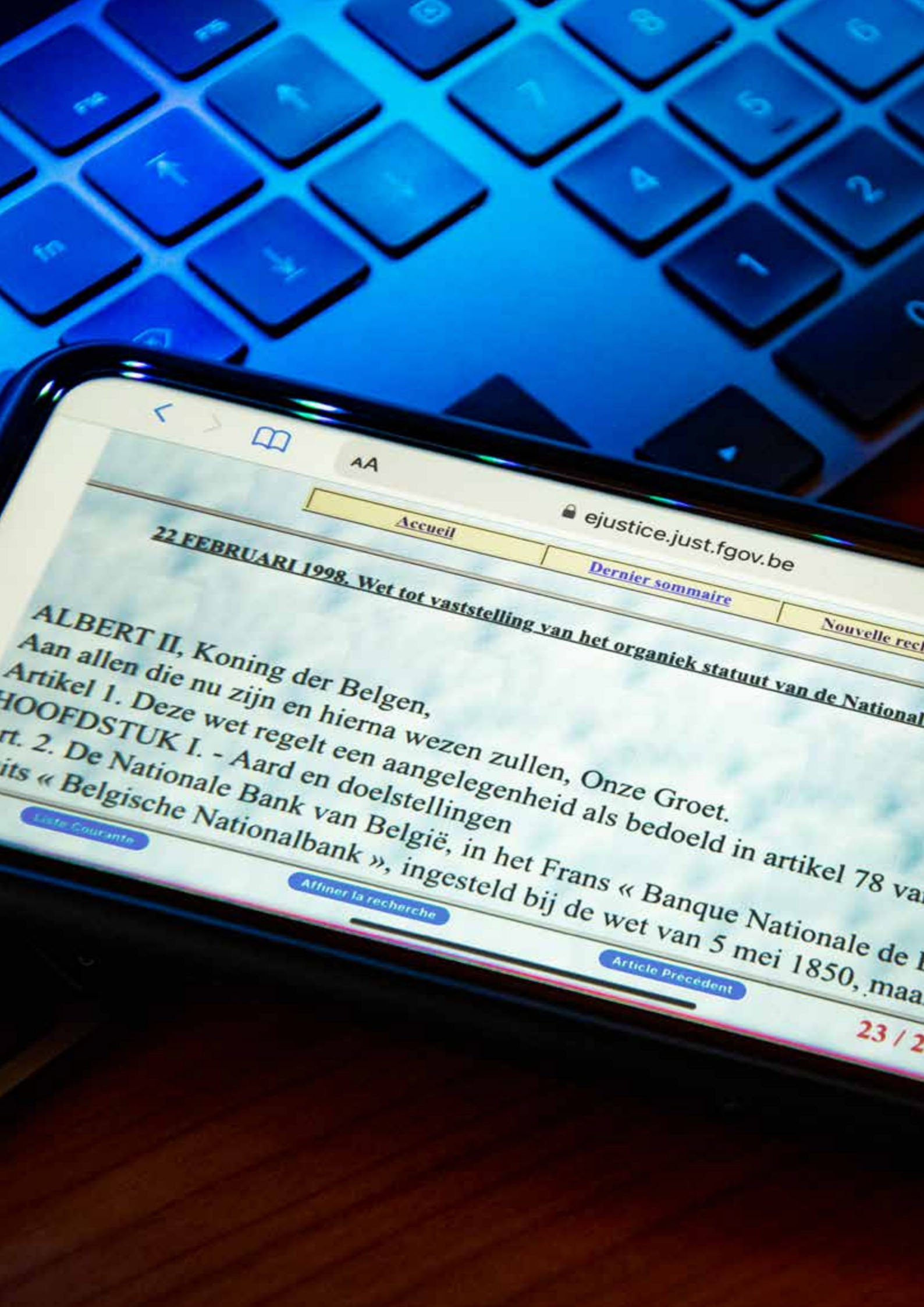
AA
ejustice.just.fgov.be
Accueil
Dernier sommaire
Nouvelle rec
22 FEBRUARI 1998. Wet tot vaststelling van het organiek statuut van de National
ALBERT II, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.
Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 va
HOOFDSTUK I. - Aard en doelstellingen
rt. 2. De Nationale Bank van België, in het Frans « Banque Nationale de
its « Belgische Nationalbank », ingesteld bij de wet van 5 mei 1850, maa
Liste Courante
Affiner la recherche
Article Precedent
23 / 2

4. Bijlagen

Hierna volgen de Organieke wet en het Corporate governance charter van de Bank.

De Statuten, het Huishoudelijk reglement, het Reglement van het Auditcomité, het Reglement van het Remuneratie- en Benoemingscomité en heel wat andere wetgevende en reglementaire teksten over de Nationale Bank, haar actiedomeinen en haar referentiekader kunnen worden geraadpleegd op de website van de Bank.

De Bank werkt de teksten op haar website permanent bij zodat ze rekening houden met recente wijzigingen.

Bijlage 1 Organieke wet 217

Bijlage 2 Corporate governance charter 269

Bijlage 1 Organieke wet[1]

Artikel 1. – Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Hoofdstuk I – Aard en Doelstellingen

Art. 2. – De Nationale Bank van België, in het Frans 'Banque nationale de Belgique', in het Duits 'Belgische Nationalbank', ingesteld bij de wet van 5 mei 1850, maakt integrerend deel uit van het Europees stelsel van centrale banken, hierna ESCB genoemd, waarvan de statuten werden vastgelegd in het desbetreffend Protocol gehecht aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Unie.

Daarenboven gelden voor de Bank deze wet, haar eigen statuten en, aanvullend, de bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen[2].

Art. 3. – De maatschappelijke zetel van de Bank is te Brussel gevestigd.

De Bank richt vestigingen op in de plaatsen van het Belgische grondgebied waar de noodwendigheid ervan wordt vastgesteld.

Art. 4. – Het maatschappelijk kapitaal van de Bank, dat tien miljoen euro bedraagt, is vertegenwoordigd door vierhonderdduizend aandelen, waarvan tweehonderdduizend aandelen die nominatief en onoverdraagbaar zijn, door de Belgische Staat zijn ingetekend en tweehonderdduizend aandelen op naam of gedematerialiseerd. Het maatschappelijk kapitaal is volledig afgelost.

De aandelen, behoudens die welke aan de Staat toebehoren, kunnen naar goedvinden van de eigenaar, zonder kosten, worden omgezet in aandelen op naam of in gedematerialiseerde aandelen.

Hoofdstuk II – Taken en verrichtingen

Art. 5. – 1. Om de doelstellingen van het ESCB te verwezenlijken en haar taken te vervullen, mag de Bank:

- op de kapitaalmarkten opereren, hetzij door vast aan te kopen en te verkopen (contant of op termijn), hetzij door in het kader van stallingsoperaties op te nemen of te geven (cessie-retrocessie verrichtingen) hetzij door schuldvorderingen en verhandelbare effecten, uitgedrukt in communautaire of niet communautaire munten, alsook edele metalen te lenen of te ontlenen;

- kredietransacties verrichten met kredietinstellingen en andere geld- of kapitaalmarktpartijen waarbij de verleende kredieten worden gedekt door toereikende zekerheid.

2. De Bank schikt zich naar de algemene grondslagen aangaande de open markt- en kredietransacties vastgesteld door de ECB, erin begrepen die voor de aankondiging van de voorwaarden waaronder deze transacties worden verricht.

Art. 6. – Binnen de perken en volgens de nadere regels vastgesteld door de ECB, mag de Bank

1 Wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België (officieuze coördinatie: augustus 2022).

2 De bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen zijn slechts van toepassing op de Nationale Bank van België:
1° voor de aangelegenheden die niet worden geregeld door de bepalingen van Titel VII van het derde deel van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank, noch door voornoemde wet van 22 februari 1998 of de statuten van de Nationale Bank van België; en
2° voor zover zij niet strijdig zijn met de bepalingen bedoeld in 1°. (*artikel 141, § 1 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten*).

daarenboven, onder andere, onderstaande transacties verrichten :

1° haar eigen schuldbewijzen uitgeven en inkopen ;

2° effecten en edele metalen in bewaring nemen, zich belasten met het incasso van effecten en voor rekening van derden bemiddelen bij transacties in effecten, andere financiële instrumenten en edele metalen ;

3° transacties met rente-instrumenten verrichten ;

4° valuta- of goud- of andere edele metalentransacties verrichten ;

5° transacties verrichten met het oog op het beleggen en het financiële beheer van haar tegoeden in vreemde valuta's en in andere externe reservebestanddelen ;

6° in het buitenland krediet opnemen en daartoe garanties verlenen ;

7° transacties in het kader van de Europese of de internationale monetaire samenwerking uitvoeren.

Art. 7. – De vorderingen van de Bank die voortkomen uit krediettransacties, zijn bevoorrecht op alle effecten die de schuldenaar als eigen tegoed bij de Bank of bij haar effectenclearingstelsel op rekening heeft staan.

Dit voorrecht heeft dezelfde rang als het voorrecht van de pandhoudende schuldeiser. Het heeft voorrang op de rechten bedoeld in de artikelen 8, derde lid, van de wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetair beleidsinstrumentarium, 12, vierde lid, en 13, vierde lid, van het koninklijk besluit nr. 62 betreffende de bewaargeving van vervangbare financiële instrumenten en de vereffening van transacties op deze instrumenten, gecoördineerd door het koninklijk besluit van 27 januari 2004, en 471, vierde lid, van het Wetboek van vennootschappen.

Bij gebrek aan betaling van de schuldvorderingen van de Bank waarvan sprake in het eerste lid, mag de Bank, na de schuldenaar schriftelijk in gebreke te hebben gesteld, ambtshalve, zonder voorafgaande gerechtelijke beslissing, overgaan tot de tegeldemaking van de effecten waarop haar voorrecht slaat, niettegenstaande het eventuele faillissement van de schuldenaar of van enige andere toestand van samenloop met de schuldeisers van deze laatste. De Bank moet trachten die effecten tegen de voordeligste prijs en binnen de kortst mogelijke termijn te gelde te maken, rekening houdend met het volume van de transacties. De opbrengst van die tegeldemaking wordt toegerekend op de schuldvordering in hoofdsom, interesten en kosten van de Bank, terwijl het eventuele saldo na aanzuivering aan de schuldenaar toekomt.

Wanneer de Bank schuldvorderingen in pand aanvaardt, wordt, zodra de pandovereenkomst gesloten is, hiervan melding gemaakt in een register bij de Nationale Bank van België of bij een derde die zij hiertoe aanduidt.

Door de inschrijving in dit register, dat niet aan bijzondere vormvereisten is onderworpen, verkrijgt het pand van de Nationale Bank van België vaste datum en wordt dit erga omnes tegenwerpelijk, behalve ten aanzien van de schuldenaar van de in pand gegeven schuldvordering.

Het register is enkel consulteerbaar door derden die overwegen een zakelijk (zekerheids)recht te aanvaarden op schuldvorderingen die in aanmerking komen voor inpandneming door de Nationale Bank van België. De consultatie van het register gebeurt volgens de modaliteiten die door de Nationale Bank van België worden vastgelegd.

In geval van opening van een insolventieprocedure, zoals nader gedefinieerd in artikel 3, 5°, van de wet van 15 december 2004 betreffende financiële zekerheden en houdende diverse fiscale bepalingen inzake zakelijke zekerheidsovereenkomsten en leningen met betrekking tot financiële instrumenten, ten laste van een kredietinstelling dewelke schuldvorderingen in pand heeft gegeven aan de Nationale Bank van België, gelden de volgende bepalingen :

a) het geregistreerde pandrecht van de Nationale Bank van België op schuldvorderingen primeert op alle later gevestigde of aan derden toegekende zakelijke zekerheden met betrekking tot dezelfde schuldvorderingen, ongeacht of de voormelde zekerheden al dan niet aan de schuldenaar van de verpande schuldvorderingen ter kennis werden gebracht dan wel door deze laatste werden erkend ; ingeval de Nationale Bank van België de inpandgeving ter kennis brengt van de schuldenaar van de verpande schuldvordering,

kan deze enkel nog in handen van de Nationale Bank van België bevrijdend betalen ;

b) derde verkrijgers van enig met de Nationale Bank van België concurrerend zakelijk zekerheidsrecht zoals bedoeld in a), zijn er alleszins toe gehouden om de sommen die zij na de opening van een insolventieprocedure vanwege de schuldenaar van de verpande schuldvorderingen hebben ontvangen, onverwijld aan de Nationale Bank van België over te maken. De Nationale Bank van België beschikt over het recht om de betaling van die sommen te eisen, onverminderd haar recht op schadevergoeding ;

c) niettegenstaande eventuele andersluidende bepalingen, mag de schuldvergelijking die kan leiden tot de gehele of gedeeltelijke aflossing van schuldvorderingen die aan de Bank zijn verpand of die door haar te gelde zijn gemaakt, in geen geval worden ingeroepen tegenover de Bank of tegenover de derde verkrijgers indien de schuldvorderingen te gelde zijn gemaakt ;

d) artikel 8 van de wet van 15 december 2004 betreffende financiële zekerheden en houdende diverse fiscale bepalingen inzake zakelijke zekerheidsovereenkomsten en leningen met betrekking tot financiële instrumenten is van overeenkomstige toepassing op de inpandneming door de Nationale Bank van België van schuldvorderingen, waarbij de woorden 'financiële instrumenten' worden vervangen door 'schuldvorderingen' ;

e) de artikelen 5, *juncto* artikel 40 van de hypotheekwet, zijn niet van toepassing.

Art. 8. – **§ 1.** De Bank waakt over de goede werking van de verrekenings-, vereffenings- en betalingssystemen en ze vergewist zich van hun doelmatigheid en deugdelijkheid overeenkomstig deze wet, de bijzondere wetten of reglementen en, in voorkomend geval, de Europese regels ter zake.

Ze mag met dit doel alle verrichtingen doen en faciliteiten ter beschikking stellen.

Ze gaat over tot de toepassing van de verordeningen vastgelegd door de ECB ter verzekering van doelmatige en deugdelijke verrekenings- en betalingssystemen binnen de Europese Unie en met andere landen.

§ 2. In de aangelegenheden waarvoor zij krachtens dit artikel bevoegd is, kan de Bank reglementen vaststellen ter aanvulling van de betrokken wettelijke of reglementaire bepalingen betreffende technische punten.

Zonder afbreuk te doen aan de raadpleging waarin andere wetten of reglementen voorzien, kan de Bank overeenkomstig de procedure van de openbare raadpleging de inhoud van elk reglement dat zij overweegt vast te stellen, toelichten in een consultatieronde en deze bekendmaken op haar website voor eventuele opmerkingen van belanghebbende partijen.

Deze reglementen hebben slechts uitwerking na goedkeuring door de Koning en bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*. De Koning kan wijzigingen aanbrengen aan deze reglementen of deze regels zelf vaststellen indien de Bank geen reglementen heeft vastgesteld.

§ 3. De Bank oefent de bevoegdheden krachtens dit artikel uitsluitend in het algemeen belang uit. De Bank, de leden van haar organen en haar personeelsleden zijn niet burgerlijk aansprakelijk voor hun beslissingen, niet-optreden, handelingen of gedragingen in het kader van de uitoefening van deze opdracht, behalve in geval van bedrog of zware fout.

Art. 9. – Zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheden van de instellingen en organen van de Europese Gemeenschappen, voert de Bank de akkoorden van internationale monetaire samenwerking uit die België heeft onderschreven, conform de nadere regels vastgelegd bij overeenkomsten gesloten tussen de Minister van Financiën en de Bank. Ze levert en ontvangt de betaalmiddelen en kredieten die vereist zijn voor de uitvoering der akkoorden.

De Staat waarborgt de Bank tegen ieder verlies en waarborgt de terugbetaling van ieder krediet dat de Bank verleend heeft ingevolge de uitvoering van de akkoorden bedoeld in voorgaand lid, of ingevolge haar deelname aan akkoorden of verrichtingen van internationale monetaire samenwerking waarbij de Bank, mits een in Ministerraad besliste goedkeuring, partij is.

Art. 9*bis*. – In het kader vastgesteld door artikel 105 (2) van het Verdrag tot oprichting van de Europese Unie en door de artikelen 30 en 31 van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank, worden de officiële externe reserves van de Belgische Staat aangehouden en beheerd door

de Bank. Deze tegoeden vormen een doelvermogen dat bestemd is voor de taken en verrichtingen die onder dit hoofdstuk vallen, evenals voor de andere opdrachten van algemeen belang die door de Staat aan de Bank zijn toevertrouwd. De Bank boekt deze tegoeden en de betreffende opbrengsten en kosten in haar rekeningen overeenkomstig de regels bedoeld in artikel 33.

Art. 10. – De Bank mag, onder de voorwaarden door of krachtens de wet bepaald en onder voorbehoud van hun verenigbaarheid met de taken die van het ESCB afhangen, belast worden met opdrachten van algemeen belang.

Art. 11. – De Bank neemt, onder de voorwaarden door de wet bepaald, de Dienst van de Rijkskassier waar.

Ze is, met uitsluiting van iedere andere Belgische of buitenlandse instelling, belast met de omzetting in euro's van de door de Staat geleende valuta's van Staten die niet deelnemen aan de monetaire unie of van voor de Europese Unie derde-Staten.

De Bank wordt in kennis gesteld van alle voorgenomen deviezenleningen van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten. Op verzoek van de Bank plegen de Minister van Financiën en de Bank overleg telkens wanneer deze laatste oordeelt dat die leningen de doeltreffendheid van het monetaire of het wisselbeleid in het gedrang dreigen te brengen. De nadere regelen voor die kennisgeving en dat overleg worden vastgelegd in een tussen de Minister van Financiën en de Bank te sluiten overeenkomst, onder voorbehoud van goedkeuring van deze overeenkomst door de ECB.

Art. 12. – **§ 1.** De Bank draagt bij tot de stabiliteit van het financiële stelsel. Hiertoe en overeenkomstig de bepalingen van Hoofdstuk IV/3 zorgt zij met name voor de opsporing, de beoordeling en de opvolging van de verschillende factoren en ontwikkelingen die de stabiliteit van het financiële stelsel kunnen aantasten, bepaalt zij door middel van aanbevelingen welke maatregelen de diverse betrokken autoriteiten ten uitvoer zouden moeten leggen om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel als geheel, met name door de robuustheid van het financiële stelsel te versterken, door systeemrisico's te voorkomen en door de gevolgen van een eventuele verstoring te beperken, en stelt zij met dat doel de onder haar bevoegdheid vallende maatregelen vast.

Voor alle beslissingen en verrichtingen die in het kader van haar bijdrage tot de stabiliteit van het financiële stelsel worden genomen, geniet de Bank dezelfde graad van onafhankelijkheid als vastgesteld in artikel 130 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

§ 2. De Bank mag daarenboven belast worden met de inzameling van statistische gegevens of met de internationale samenwerking die verband houden met iedere taak bedoeld in artikel 10.

Art. 12*bis*. – **§ 1.** De Bank oefent het toezicht uit op financiële instellingen overeenkomstig deze wet en de bijzondere wetten die het toezicht op deze instellingen regelen en overeenkomstig de Europese regels betreffende het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme.

§ 2. In de toezichtsaangelegenheden waarvoor zij bevoegd is, kan de Bank reglementen vaststellen ter aanvulling van de betrokken wettelijke of reglementaire bepalingen betreffende technische punten.

Zonder afbreuk te doen aan de raadpleging waarin in andere wetten of reglementen is voorzien, kan de Bank overeenkomstig de procedure van de open raadpleging, de inhoud van elk reglement dat zij overweegt vast te stellen, toelichten in een consultatieronde en deze bekendmaken op haar website voor eventuele opmerkingen van belanghebbende partijen.

Deze reglementen hebben slechts uitwerking na goedkeuring door de Koning en bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. De Koning kan wijzigingen aanbrengen aan deze reglementen of deze regels zelf vaststellen indien de Bank geen reglement heeft vastgesteld.

§ 3. De Bank oefent haar toezichtsopdracht uitsluitend in het algemeen belang uit. De Bank, de leden van haar organen en haar personeelsleden zijn niet burgerlijk aansprakelijk voor hun beslissingen, niet-optreden, handelingen of gedragingen in het kader van de uitoefening van de wettelijke toezichtsopdracht van de Bank, behalve in geval van bedrog of zware fout.

§ 4. De werkingskosten van de Bank die betrekking hebben op het toezicht bedoeld in de eerste paragraaf worden gedragen door de instellingen die onder haar toezicht staan, volgens de nadere regels vastgesteld door de Koning.

De Bank kan de Algemene Administratie van de inning en invordering van de Federale overheidsdienst Financiën belasten met de inning van de onbetaalde vergoedingen.

Art. 12*ter*. – **§ 1.** De Bank voert de taken uit van de afwikkelingsautoriteit, die gemachtigd is om de afwikkelingsinstrumenten toe te passen en de afwikkelingsbevoegdheden uit te oefenen overeenkomstig de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen.

§ 2. De werkingskosten die betrekking hebben op de taken bedoeld in paragraaf 1 worden gedragen door de instellingen die onder de in paragraaf 1 bedoelde wetgeving vallen, volgens de door de Koning vastgestelde regels.

§ 3. De bepalingen van artikel 12*bis*, § 3 zijn van toepassing voor wat betreft de in dit artikel bedoelde taken. In het bijzonder dient het al dan niet bestaan van een zware fout te worden beoordeeld op grond van de concrete omstandigheden van het betrokken geval, en inzonderheid van de hoogdringendheid waarmee die personen werden geconfronteerd, van de praktijken op de financiële markten, van de complexiteit van het betrokken geval, van de bedreigingen voor de bescherming van het spaarwezen en van het gevaar voor schade aan de nationale economie.

Art. 12*quater*. – **§ 1.** Onverminderd de uitzonderingen bedoeld in de artikelen 14, lid 5, punten c) en d), 17, lid 3, punt b), 18, lid 2, en 20, lid 3, van de Verordening 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG, wordt, teneinde de doelstellingen te waarborgen van artikel 23, lid 1, punten d), e) en h), van de voornoemde verordening, de uitoefening van de rechten bedoeld in de artikelen 12 (transparante informatie, communicatie en nadere regels voor de uitoefening van de rechten van de betrokkene), 13 (te verstrekken informatie wanneer persoonsgegevens bij de betrokkene worden verzameld), 15 (recht van inzage), 16 (recht op rectificatie), 19 (kennisgevingsplicht inzake rectificatie of wissing van persoonsgegevens of verwerkingsbeperking), 21 (recht van bezwaar) en 34 (mededeling van een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de betrokkene) van deze verordening volledig beperkt voor verwerkingen van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 4, lid 1, van dezelfde verordening die de Bank uitvoert als verwerkingsverantwoordelijke die belast is met taken van algemeen belang, met taken die betrekking hebben op de voorkoming en de opsporing van strafbare feiten, alsook met taken op het gebied van toezicht, inspectie of regelgeving die verband houden met de uitoefening van het openbaar gezag :

1° met het oog op de uitoefening van haar opdrachten zoals bedoeld in artikel 12*bis* van deze wet of van enige andere opdracht op het vlak van prudentieel toezicht op financiële instellingen die aan de Bank wordt toegekend op grond van een andere bepaling van nationaal of Europees recht, wanneer die gegevens niet bij de betrokkene zijn verkregen ;

2° in het kader van de uitoefening van haar opdracht als afwikkelingsautoriteit zoals bedoeld in artikel 12*ter* van deze wet, of van enige afwikkelingsbevoegdheid die aan de Bank wordt toegekend op grond van een andere bepaling van nationaal of Europees recht, wanneer die gegevens niet bij de betrokkene zijn verkregen ;

3° in het kader van haar opdracht om te waken over de goede werking van de verrekenings-, vereffenings- en betalingssystemen en om zich te vergewissen van de doelmatigheid en deugdelijkheid van deze systemen, zoals bedoeld in artikel 8 van deze wet, wanneer die gegevens niet bij de betrokkene zijn verkregen ;

4° in het kader van de procedures voor het opleggen van administratieve geldboetes die de Bank voert met toepassing van de afdelingen 2 en 3 van Hoofdstuk IV/1 van deze wet, alsook in het kader van de uitoefening van de mogelijkheid die de Bank in dat verband heeft om dwangsommen op te leggen op grond van afdeling 3*bis* van hetzelfde hoofdstuk, voor zover de desbetreffende persoonsgegevens niet losstaan van het voorwerp van het onderzoek of de controle.

De in het eerste lid, 1°, 2° en 3° bedoelde afwijkingen gelden zolang de betrokkene in voorkomend geval geen wettelijke toegang heeft verkregen tot het hem betreffend administratief dossier dat wordt bijgehouden door de Bank en dat de desbetreffende persoonsgegevens bevat.

§ 2. Artikel 5 van voornoemde Verordening 2016/679 is niet van toepassing op de verwerkingen van persoonsgegevens bedoeld in paragraaf 1, voor zover de bepalingen van dit artikel overeenstemmen met de rechten en verplichtingen bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 van deze verordening.

Art. 12*quinquies*. – Voor zover de Bank de hoedanigheid heeft van administratieve overheid in de zin van artikel 22*quinquies* van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen, is zij gerechtigd om persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten te verwerken indien dit noodzakelijk is voor de uitoefening van de opdrachten die zij op grond van voornoemde wet van 11 december 1998 heeft. De artikelen 12 tot en met 22 en artikel 34 van de Verordening 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG, zijn niet van toepassing op deze en andere verwerkingen van persoonsgegevens die de Bank in deze hoedanigheid uitvoert indien die verwerkingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van deze opdrachten. Artikel 5 van deze verordening is evenmin van toepassing op deze verwerkingen van persoonsgegevens, voor zover de bepalingen van dit artikel overeenstemmen met de rechten en verplichtingen bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 van deze verordening.

Art. 13. – De Bank mag alle operaties verrichten en alle diensten verlenen die bijkomstig zijn of aansluiten bij de opdrachten bedoeld in deze wet.

Art. 14. – De Bank mag de uitvoering van opdrachten die niet behoren tot het ESCB, waarmede ze is belast of voor dewelke zij het initiatief neemt, toevertrouwen aan één of verscheidene onderscheiden juridische entiteiten die daarvoor speciaal worden opgericht waarin de Bank een significante deelneming bezit en één of meer leden van haar Directiecomité deelnemen in de leiding.

De voorafgaandelijke toelating van de Koning, op voorstel van de bevoegde minister, is vereist indien de opdracht bij wet aan de Bank wordt toevertrouwd.

Art. 15. – *Opgeheven*.

Art. 16. – De juridische entiteiten bedoeld in artikel 14 waarover de Bank de exclusieve controle bezit, zijn onderworpen aan de controle van het Rekenhof.

Hoofdstuk III – Organen – samenstelling – onverenigbaarheden

Art. 17. – De organen van de Bank bestaan uit de gouverneur, het Directiecomité, de Regentenraad, de Sanctiecommissie en het Afwikkelingscollege.

Art. 18. – 1. De gouverneur staat in voor de leiding van de Bank; hij zit het Directiecomité en het Afwikkelingscollege voor.

2. In geval van belet wordt hij vervangen door de vicegouverneur, onverminderd de toepassing van artikel 10.2 van de statuten van het ESCB.

Art. 19. – 1. Het Directiecomité bevat, naast de gouverneur die het voorzit, maximaal vijf directeurs van wie er één de titel van vicegouverneur draagt die de Koning hem toekent. Het Directiecomité bestaat uit evenveel Nederlandstalige als Franstalige leden.

2. Het Comité bestuurt en beheert de Bank en bepaalt de koers van het beleid ervan.

3. Het beschikt over de reglementaire macht in de gevallen die door de wet zijn bepaald. Het bepaalt, in omzendbrieven of aanbevelingen, alle maatregelen ter verduidelijking van de toepassing van de wettelijke of reglementaire bepalingen waarvan de Bank de toepassing controleert.

4. Het beslist over de plaatsing van het kapitaal, de reserves en de afschrijvingsrekeningen, na raadpleging van de Regentenraad en onverminderd de regels vastgelegd door de ECB.

5. Het spreekt zich uit over alle zaken die niet uitdrukkelijk door de wet, de statuten of het huishoudelijk reglement zijn voorbehouden aan een ander orgaan.

6. Het verstrekt advies aan de verschillende overheden die een wettelijke of reglementaire macht uitoefenen voor elk ontwerp van wetgevende of reglementaire akte die de toezichtsopdrachten betreft waarmee de Bank belast is of zou worden.

7. Het kan het beslissen via een schriftelijke procedure of door middel van telecommunicatietechnieken die een interactieve beraadslaging mogelijk maken, volgens de nadere regels bepaald in het huishoudelijk reglement van de Bank.

Art. 20. – 1. De Regentenraad is samengesteld uit de gouverneur, de directeurs en veertien regenten. Hij telt evenveel Nederlandstalige als Franstalige regenten.

Ten minste één derde van de leden van de Regentenraad is van een ander geslacht dan dat van de overige leden. Voor de toepassing van deze bepaling wordt het vereiste minimumaantal van die leden van een ander geslacht afgerond naar het dichtstbijzijnde gehele getal.

2. De Raad wisselt van gedachten over de algemene kwesties met betrekking tot de Bank, het monetaire beleid en de economische toestand van het land en van de Europese Unie, het toezichtsbeleid op elke sector die onder het toezicht van de Bank staat, de Belgische, Europese en internationale ontwikkelingen op het gebied van het toezicht, en in het algemeen elke ontwikkeling betreffende het financieel stelsel dat onder toezicht van de Bank staat, zonder daartoe over enige bevoegdheid te beschikken om tussen te komen op het operationele vlak of kennis te nemen van individuele dossiers. Hij neemt iedere maand kennis van de toestand van de instelling.

Hij stelt, op voorstel van het Directiecomité, het huishoudelijk reglement vast dat de basisregels bevat inzake de werking van de organen van de Bank en de organisatie van de departementen, diensten en vestigingen.

3. De Raad bepaalt afzonderlijk de wedde en het pensioen van de leden van het Directiecomité. Deze wedden en pensioenen mogen geen aandeel in de winsten omvatten en geen enkele vergoeding mag daaraan worden toegevoegd door de Bank, noch rechtstreeks noch onrechtstreeks.

4. De Raad keurt de begroting der uitgaven alsook de jaarrekeningen goed, die worden voorgelegd door het Directiecomité. Hij regelt definitief de verdeling der winsten die door het Comité wordt voorgesteld.

5. De Koning duidt één van de regenten aan als voorzitter van de Regentenraad. De voorzitter van de Regentenraad is onafhankelijk in de zin van artikel 526*ter* van het Wetboek van Vennootschappen, van de andere taalrol dan de gouverneur en van een ander geslacht dan dat van de gouverneur. Bij benoeming van een nieuwe gouverneur bevestigt de Koning de aanduiding van de zittende voorzitter of duidt hij een nieuwe voorzitter aan.

De voorzitter van de Regentenraad zit de vergaderingen van de Regentenraad voor behalve wanneer deze van gedachten wisselt over de algemene kwesties bedoeld in de eerste zin van punt 2 van dit artikel. Deze gedachtenuitwisselingen worden voorgezeten door de gouverneur.

6. De Regentenraad kan beslissen via een schriftelijke procedure of door middel van telecommunicatietechnieken die een interactieve beraadslaging mogelijk maken, volgens de nadere regels bepaald in het huishoudelijk reglement van de Bank.

Art. 21. – **§ 1.** Binnen de Regentenraad wordt een auditcomité opgericht dat bestaat uit drie regenten die worden aangeduid door de Regentenraad. De meerderheid van de leden van het auditcomité is onafhankelijk in de zin van artikel 526*ter* van het Wetboek van Vennootschappen.

Het auditcomité oefent de raadgevende bevoegdheden uit bedoeld in artikel 21*bis* en ziet toe op de voorbereiding en de uitvoering van de begroting van de Bank.

De regentenraad duidt de voorzitter van het auditcomité aan die onafhankelijk is in de zin van artikel 526*ter* van het Wetboek van Vennootschappen. De voorzitter van de Regentenraad kan het voorzitterschap van het auditcomité niet waarnemen.

§ 2. Binnen de Regentenraad wordt een remuneratie- en benoemingscomité opgericht dat bestaat uit drie regenten die worden aangeduid door de Regentenraad. De meerderheid van de leden van het remuneratie- en benoemingscomité is onafhankelijk in de zin van artikel 526*ter* van het Wetboek van Vennootschappen.

Het remuneratie- en benoemingscomité oefent de raadgevende bevoegdheden inzake remuneratie en benoemingen uit waarmee het door de Regentenraad wordt belast.

De gouverneur woont de vergaderingen van het remuneratie- en benoemingscomité bij met raadgevende stem.

Art. 21*bis*. – 1. Onverminderd de wettelijke opdrachten van de organen van de Bank, en onverminderd de uitoefening van de taken en verrichtingen die van het ESCB afhangen en het toezicht daarop door de bedrijfsrevisor, heeft het auditcomité minstens de volgende taken:

a) monitoring van het financiële verslaggevingsproces;

b) monitoring van de doeltreffendheid van de systemen voor interne controle en risicobeheer, en van de interne audit van de Bank;

c) monitoring van de wettelijke controle van de jaarrekening, inclusief opvolging van de vragen en aanbevelingen geformuleerd door de bedrijfsrevisor;

d) beoordeling en monitoring van de onafhankelijkheid van de bedrijfsrevisor, waarbij met name wordt gelet op de verlening van bijkomende diensten aan de Bank.

2. Onverminderd artikel 27.1 van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank en onverminderd de voordrachtbevoegdheid van de ondernemingsraad, wordt het voorstel van het Directiecomité inzake de benoeming van de bedrijfsrevisor uitgebracht op voorstel van het auditcomité. Dit voorstel van het auditcomité wordt ter informatie aan de ondernemingsraad meegedeeld. Het auditcomité geeft tevens advies bij de gunningsprocedure voor de aanstelling van de bedrijfsrevisor.

3. Onverminderd de verslagen of waarschuwingen die de bedrijfsrevisor richt aan de organen van de Bank, brengt de bedrijfsrevisor aan het auditcomité verslag uit over de bij de wettelijke controle van de jaarrekening aan het licht gekomen belangrijke zaken, en met name ernstige tekortkomingen in de interne controle met betrekking tot de financiële verslaggeving.

4. De bedrijfsrevisor:

a) bevestigt jaarlijks schriftelijk aan het auditcomité zijn onafhankelijkheid van de Bank;

b) meldt jaarlijks alle voor de Bank verrichte bijkomende diensten aan het auditcomité;

c) voert overleg met het auditcomité over de bedreigingen voor zijn onafhankelijkheid en de veiligheidsmaatregelen die genomen zijn om deze bedreigingen in te perken en die hij heeft onderbouwd in de controledocumenten.

5. Het huishoudelijk reglement bepaalt nader de werkingsregels van het auditcomité.

Art. 21*ter*. – **§ 1.** Binnen de Bank wordt een Afwikkelingscollege opgericht, dat bevoegd is voor de taken bedoeld in artikel 12*ter*.

§ 2. Het Afwikkelingscollege bestaat uit de volgende personen:

1° de gouverneur;

2° de vicegouverneur;

3° de directeur die verantwoordelijk is voor het departement belast met het prudentieel toezicht op de banken en de beursvennootschappen;

4° de directeur die verantwoordelijk is voor het departement belast met het prudentieel beleid en de financiële stabiliteit;

5° de directeur die door de Bank is aangewezen als verantwoordelijke voor de afwikkeling van kredietinstellingen;

6° *opgeheven;*

7° de voorzitter van het directiecomité van de Federale Overheidsdienst Financiën;

8° de leidende ambtenaar van het Afwikkelingsfonds;

9° 4 leden die door de Koning worden aangewezen bij een in Ministerraad overlegd besluit; en

10° een magistraat die door de Koning wordt aangewezen.

§ 2/1. De voorzitter van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten woont de vergaderingen van het Afwikkelingscollege met raadgevende stem bij.

§ 3. De personen bedoeld in paragraaf 2, eerste lid, 9° worden benoemd op grond van hun specifieke competenties op bancair gebied en op het vlak van financiële analyse.

De personen bedoeld in paragraaf 2, 9° en 10°, worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van vier jaar. Ze blijven in functie totdat in hun vervanging wordt voorzien. Zij kunnen maar van hun functies worden ontheven door de autoriteiten die hen benoemd hebben, indien zij niet langer voldoen aan de voorwaarden voor de uitoefening van hun functies of indien zij een zware fout hebben begaan.

§ 4. De Koning stelt bij een in Ministerraad overlegd besluit het volgende vast :

1° de organisatie en de werking van het Afwikkelingscollege en van de diensten belast met de voorbereiding van de werkzaamheden ervan ;

2° de voorwaarden voor de uitwisseling van informatie tussen het Afwikkelingscollege en derden, met inbegrip van de andere organen en diensten van de Bank ; en

3° de maatregelen die moeten worden genomen om belangenconflicten in hoofde van de leden van het Afwikkelingscollege of tussen het Afwikkelingscollege en de andere organen en diensten van de Bank te vermijden.

§ 5. In geval van schending van de bepalingen van Boek II, Titels IV en VIII, Boek XI en de artikelen 581 en 588 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen en van de maatregelen genomen in uitvoering daarvan, vervangt het Afwikkelingscollege het Directiecomité voor de toepassing van afdeling 3 van Hoofdstuk IV/1 van deze wet.

Art. 22. – 1. Behalve voor de taken en verrichtingen die van het ESCB afhangen, voor de toezichtsopdrachten bedoeld in artikel 12*bis* en voor de opdrachten bedoeld in artikel 12 en in Hoofdstuk IV/3, heeft de Minister van Financiën, langs zijn vertegenwoordiger om, het recht controle uit te oefenen op de verrichtingen van de Bank en kan hij opkomen tegen de uitvoering van elke maatregel die strijdig zou zijn met de wet, met de statuten of met 's Rijks belangen.

2. De vertegenwoordiger van de Minister van Financiën woont van rechtswege de vergaderingen van de Regentenraad , van het auditcomité en van het remuneratie- en benoemingscomité bij. Behalve voor de taken en verrichtingen die van het ESCB afhangen, voor de toezichtsopdrachten bedoeld in artikel 12*bis* en voor de opdrachten bedoeld in artikel 12 en in Hoofdstuk IV/3, houdt hij toezicht op de verrichtingen van de Bank, schorst en brengt hij ter kennis van de Minister van Financiën elke beslissing die met de wet, met de statuten of met 's Rijks belangen strijdig zou zijn.

Indien de Minister van Financiën binnen acht dagen niet over de schorsing heeft beslist, mag de beslissing uitgevoerd worden.

3. De wedde van de vertegenwoordiger van de Minister van Financiën wordt door de Minister van Financiën vastgesteld in overleg met het bestuur van de Bank en wordt door deze laatste gedragen.

De vertegenwoordiger van de Minister brengt over zijn opdracht ieder jaar verslag uit aan de Minister van Financiën.

Art. 23. – 1. De gouverneur wordt door de Koning benoemd, voor een hernieuwbare termijn van vijf jaar. Hij kan slechts door de Koning van zijn ambt ontheven worden indien hij niet meer aan de eisen voor de uitoefening van zijn ambt voldoet of op ernstige wijze is tekortgeschoten. Hij beschikt tegen zulke beslissing over een beroep bedoeld in artikel 14.2 van de statuten van het ESCB.

2. De andere leden van het Directiecomité worden door de Koning benoemd op de voordracht van de Regentenraad voor een hernieuwbare termijn van zes jaar. Ze kunnen slechts door de Koning van hun ambt ontheven worden indien zij niet meer aan de eisen voor de uitoefening van hun ambt voldoen of op ernstige wijze zijn tekortgeschoten.

3. De regenten worden gekozen door de algemene vergadering voor een termijn van drie jaar. Hun mandaat is hernieuwbaar.

Twee regenten worden gekozen op de voordracht van de meest vooraanstaande werknemersorganisaties.

Drie regenten worden gekozen op de voordracht van de meest vooraanstaande organisaties van de

nijverheid en de handel, van de landbouw en van de middenstand.

Negen regenten worden gekozen op de voordracht van de Minister van Financiën.

De nadere regels voor de voordracht der kandidaten voor deze mandaten worden door de Koning vastgesteld, nadat de Ministerraad erover heeft beraadslaagd.

4. *Opgeheven.*

Art. 24. – De regenten krijgen presentiegeld en, zo nodig, een vergoeding voor verplaatsingskosten. Het bedrag van deze vergoedingen wordt door de Regentenraad bepaald.

Art. 25. – De leden van de Wetgevende Kamers, van het Europees Parlement, van de Gemeenschaps- en Gewestparlementen, de personen met de hoedanigheid van minister of staatssecretaris of van lid van een Gemeenschaps- of Gewestregering en de kabinetsleden van een lid van de federale Regering of van een Gemeenschaps- of Gewestregering mogen de functie van gouverneur, vicegouverneur, lid van het Directiecomité, lid van de Sanctiecommissie, lid van het Afwikkelingscollege of regent niet waarnemen. Deze laatste functies nemen van rechtswege een einde bij de eedaflegging van de titularis voor de uitoefening van de in limine genoemde functies of wanneer hij dergelijke functies uitoefent.

Art. 26. – **§ 1.** De gouverneur, de vicegouverneur en de andere leden van het Directiecomité mogen geen enkele functie uitoefenen in een handelsvennootschap of in een vennootschap met handelsvorm evenmin als in een openbare instelling met een bedrijf van industriële, commerciële of financiële aard. Ze mogen evenwel, met de goedkeuring van de Minister van Financiën, functies uitoefenen :

1. in internationale financiële instellingen die zijn opgericht overeenkomstig akkoorden die België heeft onderschreven ;

2. in het Beschermingsfonds voor de deposito's en financiële instrumenten, in het Herdisconterings- en Waarborginstituut en in de Nationale Delcrederedienst ;

3. in de juridische entiteiten waarvan sprake in artikel 14.

Voor de gouverneur, de vicegouverneur en de andere leden van het Directiecomité blijven de verbodsbepalingen van het eerste lid na hun ambtsneerlegging nog een jaar gelden voor functies en mandaten in een instelling onderworpen aan het toezicht van de Bank of in een instelling naar Belgisch recht of naar buitenlands recht gevestigd in België of in een dochteronderneming van een van deze instellingen en onderworpen aan het toezicht van de Europese Centrale Bank.

De Regentenraad stelt de voorwaarden vast met betrekking tot de beëindiging van het mandaat. Hij mag, op advies van het Directiecomité, afwijken van het verbod dat is bepaald voor de periode na de beëindiging van het mandaat, indien hij vaststelt dat de beoogde activiteit geen significante invloed heeft op de onafhankelijkheid van de betrokken persoon.

§ 2. De regenten mogen geen lid zijn van de bestuurs-, beheers- of toezichtsorganen van een instelling onderworpen aan het toezicht van de Bank of van een instelling naar Belgisch recht of naar buitenlands recht gevestigd in België of in een dochteronderneming van een van deze instellingen en onderworpen aan het toezicht van de Europese Centrale Bank, noch in zulke instelling een leidinggevende functie uitoefenen.

§ 3. De Regentenraad stelt, op voorstel van het Directiecomité, de deontologische code vast die de leden van het Directiecomité en de personeelsleden van de Bank dienen na te leven, alsook de controlemaatregelen met betrekking tot de naleving van deze code. De personen belast met het toezicht op de naleving van deze code zijn gebonden door het beroepsgeheim bepaald in artikel 458 van het Strafwetboek.

Art. 27. – De mandaten van de leden van het Directiecomité en van de Regentenraad zullen ophouden wanneer deze de volle leeftijd van 67 jaar hebben bereikt.

Mits toelating vanwege de Minister van Financiën mogen de titelvoerders echter hun lopend mandaat voleindigen. De mandaten van de leden van het Directiecomité mogen daarna nog verlengd worden voor een hernieuwbare termijn van één jaar. Indien het over het mandaat van de gouverneur gaat, worden de toelating om het lopend mandaat te voleindigen of de verlenging toegekend bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

In geen geval mogen de titularissen van de in dit artikel vernoemde mandaten in functie blijven boven de leeftijd van 70 jaar.

Art. 28. – De gouverneur bezorgt aan de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers het jaarverslag bedoeld in artikel 284, lid 3 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, alsook een jaarlijks verslag over de taken van de Bank met betrekking tot het prudentieel toezicht op de financiële instellingen en over haar taken in het kader van haar opdracht om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel als bedoeld in Hoofdstuk IV/3. De gouverneur kan door de bevoegde commissies van de Kamer van volksvertegenwoordigers worden gehoord op verzoek van die commissies of op zijn eigen initiatief.

De mededelingen die krachtens dit artikel worden verricht, mogen door hun inhoud of de omstandigheden echter geen risico inhouden voor de stabiliteit van het financiële stelsel.

Hoofdstuk IV – Financiële bepalingen en herziening van de statuten

Art. 29. – *Opgeheven.*

Art. 30. – De meerwaarde die door de Bank wordt gerealiseerd naar aanleiding van arbitragetransacties van activa in goud tegen andere externe reservebestanddelen wordt geboekt op een bijzondere onbeschikbare reserverekening. Zij is vrijgesteld van alle belasting. Ingeval evenwel sommige externe reservebestanddelen worden gearbitrageerd tegen goud, wordt het verschil tussen de aanschafprijs van dat goud en de gemiddelde verkrijgingsprijs van de bestaande goudvoorraad in mindering gebracht van het bedrag van die bijzondere rekening.

De netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van de in het eerste lid bedoelde meerwaarde, wordt aan de Staat toegekend.

De externe reservebestanddelen, verworven ten gevolge van de in het eerste lid bedoelde transacties, zijn gedekt door de Staatsgarantie bedoeld in artikel 9, tweede lid, van deze wet.

De regels voor de toepassing van de in de vorenstaande alinea's opgenomen bepalingen worden vastgesteld bij overeenkomsten die tussen de Staat en de Bank zullen worden gesloten. Deze overeenkomsten worden in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

Art. 31. – Het reservefonds is bestemd:

1° tot het herstel van de verliezen op het maatschappelijk kapitaal;

2° tot aanvulling van de jaarlijkse winsten, tot beloop van een dividend van zes ten honderd van het kapitaal.

Bij het verstrijken van het emissierecht[1] van de Bank, valt een vijfde van het reservefonds de Staat prioriteitshalve ten deel. De overige vier vijfden worden onder al de aandeelhouders verdeeld.

Art. 32. – De jaarlijkse winsten worden op de volgende wijze verdeeld:

1° een eerste dividend van 6 % van het kapitaal wordt toegekend aan de aandeelhouders;

2° van het excedent wordt een bedrag voorgesteld door het Directiecomité en vastgesteld door de Regentenraad, in alle onafhankelijkheid, toegekend aan het reservefonds of aan de beschikbare reserve;

3° van het tweede overschot wordt aan de aandeelhouders een tweede dividend toegekend, vastgesteld door de Regentenraad, ten belope van minimaal 50 % van de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van het reservefonds en de beschikbare reserve;

4° het saldo wordt toegekend aan de Staat; het is vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

Art. 33. – De rekeningen en, in voorkomend geval, de geconsolideerde rekeningen van de Bank worden opgemaakt:

1° overeenkomstig deze wet en de bindende regels vastgesteld met toepassing van artikel 26.4 van het Protocol betreffende de statuten van het Europees

1 Het emissierecht waarvan hier sprake is, omvat het emissierecht dat de Bank mag uitoefenen krachtens artikel 106 (1) van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (*artikel 141, § 9 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten*).

Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank;

2° voor het overige overeenkomstig de regels vastgesteld door de Regentenraad.

De artikelen 2 tot 4, 6 tot 9 en 16 van de wet van 17 juli 1975 betreffende de boekhouding van de ondernemingen en de besluiten genomen ter uitvoering ervan zijn van toepassing op de Bank met uitzondering van de besluiten genomen ter uitvoering van de artikelen 4, zesde lid, en 9, § 2.[1]

Art. 34. – De Bank en haar vestigingen leven de wettelijke bepalingen over het taalgebruik in bestuurszaken na.

Art. 35. – **§ 1.** Behalve wanneer zij worden opgeroepen om in strafzaken te getuigen, en behalve wanneer zij informatie verstrekken in het kader van parlementaire onderzoekscommissies, zijn de Bank, de leden en gewezen leden van haar organen en van haar personeel en de deskundigen waarop zij een beroep doet aan het beroepsgeheim gebonden en mogen ze aan geen enkele persoon of autoriteit de vertrouwelijke gegevens bekendmaken waarvan zij uit hoofde van hun functie in kennis werden gesteld.

De in het eerste lid bedoelde personen worden vrijgesteld van de verplichting waarvan sprake in artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering.

De inbreuken op dit artikel worden bestraft met de straffen waarin artikel 458 van het Strafwetboek voorziet. De bepalingen van Boek 1 van het Strafwetboek, met inbegrip van Hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de in dit artikel bedoelde inbreuken.

Dit artikel verhindert geenszins de naleving, door de Bank, de leden van haar organen en haar personeelsleden, van specifieke, al dan niet restrictievere, wettelijke bepalingen, met betrekking tot het beroepsgeheim, met name wanneer de Bank wordt belast met de inzameling van statistische informatie of met het prudentieel toezicht.

§ 2. Onverminderd paragraaf 1 mag de Bank vertrouwelijke informatie meedelen:

1° ingeval de mededeling van dergelijke informatie wordt voorgeschreven of toegestaan door of krachtens de wet;

2° voor de aangifte van strafrechtelijke misdrijven bij de gerechtelijke autoriteiten;

3° in het kader van administratieve of gerechtelijke beroepsprocedures tegen de handelingen of beslissingen van de Bank, en in het kader van elk ander rechtsgeding waarbij de Bank partij is;

4° in beknopte of samengevoegde vorm zodat individuele natuurlijke of rechtspersonen niet kunnen worden geïdentificeerd.

De Bank kan de beslissing om strafrechtelijke misdrijven bij de gerechtelijke autoriteiten aan te geven, openbaar maken.

§ 3. Binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie en binnen de eventuele beperkingen waarin bij of krachtens een wet uitdrukkelijk is voorzien, mag de Bank gebruikmaken van de vertrouwelijke informatie waarover zij in het kader van haar wettelijke opdrachten beschikt, om haar taken en opdrachten als bedoeld in de artikelen 8, 12, § 1, 12*ter*, 36/2, 36/3 en haar opdrachten binnen het ESCB uit te voeren.

Art. 35/1. – **§ 1.** In afwijking van artikel 35 en binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie mag de Bank vertrouwelijke informatie meedelen:

1° *opgeheven*;

2° in het kader van de uitvoering van haar taak als bedoeld in artikel 12*ter*, § 1, en met het oog op de uitoefening van die taak,

a) aan de afwikkelingsautoriteiten van de Europese Unie en van andere lidstaten van de Europese Economische Ruimte, alsook aan de autoriteiten van derde Staten die belast zijn met taken die te vergelijken zijn met die als bedoeld in artikel 12*ter*, § 1;

1 Overeenkomstig de artikelen 11 en 12 van de wet van 17 juli 2013 houdende invoeging van Boek III 'Vrijheid van vestiging, dienstverlening en algemene verplichtingen van de ondernemingen', in het Wetboek van economisch recht en houdende invoeging van de definities eigen aan Boek III en van de rechtshandhavingsbepalingen eigen aan Boek III, in Boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht, dient deze bepaling te worden gelezen als: *'De artikelen III.82 tot III.84, III.86 tot III.89 en XV.75 van het Wetboek van economisch recht en de besluiten genomen ter uitvoering ervan zijn van toepassing op de Bank met uitzondering van de besluiten genomen ter uitvoering van de artikelen III.84, zevende lid, en III.89, § 2.'.*

b) aan de personen of autoriteiten als bedoeld in artikel 36/14, § 1, 1°, 2°, 3°, 4°, 5°, 8°, 11°, 18° en 19°;

c) aan de minister van Financiën;

d) aan iedere andere persoon, ongeacht of hij onder het Belgische recht of onder een buitenlands recht valt, wanneer dit noodzakelijk is voor het plannen of uitvoeren van een afwikkelingsmaatregel, en met name,

- aan de bijzondere bestuurders die krachtens artikel 281, § 2, van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen zijn benoemd;
- aan het orgaan dat bevoegd is voor de financieringsregelingen voor de afwikkeling;
- aan auditors, boekhouders, juridische en professionele adviseurs, taxateurs en andere deskundigen die rechtstreeks of onrechtstreeks door de Bank, een afwikkelingsautoriteit, een bevoegd ministerie of een potentiële verwerver in de arm zijn genomen;
- aan een overbruggingsinstelling als bedoeld in artikel 260 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen of aan een vehikel voor activabeheer als bedoeld in artikel 265 van dezelfde wet;
- aan de personen of autoriteiten als bedoeld in artikel 36/14, § 1, 6°, 7°, 9°, 10°, 12°, 15° et 20°;
- aan de potentiële verwervers van effecten of tegoeden die respectievelijk zijn uitgegeven of worden aangehouden door de instelling die het voorwerp uitmaakt van een afwikkelingsprocedure;

e) onverminderd de punten a) tot d), aan elke persoon of autoriteit die met een taak of opdracht is belast als bedoeld in Richtlijn 2014/59/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, wanneer de mededeling van vertrouwelijke informatie over een persoon als bedoeld in artikel 1, lid 1, onder a), b), c) of d) van de genoemde Richtlijn voorafgaandelijk werd goedgekeurd door deze persoon of door de autoriteit die ten aanzien van die persoon een taak uitoefent die te vergelijken is met die als bedoeld in artikel 12, § 1 en artikel 12*ter*, wanneer deze informatie afkomstig is van deze persoon of autoriteit.

§ 2. De Bank mag enkel vertrouwelijke informatie krachtens paragraaf 1 meedelen op voorwaarde dat de autoriteiten, instellingen of personen die deze informatie ontvangen, deze informatie gebruiken voor de uitvoering van hun opdrachten, en dat zij, wat die informatie betreft, aan een beroepsgeheim zijn gebonden dat te vergelijken is met dat als bedoeld in artikel 35. Bovendien mag de informatie die afkomstig is van een autoriteit van een andere lidstaat enkel bekendgemaakt worden aan een autoriteit van een derde Staat mits deze autoriteit uitdrukkelijk akkoord gaat met deze bekendmaking, en, in voorkomend geval, mits de informatie alleen voor de door deze autoriteit toegestane doeleinden bekendgemaakt wordt. Evenzo mag de informatie die afkomstig is van een autoriteit van een derde Staat enkel bekendgemaakt worden mits deze autoriteit uitdrukkelijk akkoord gaat met deze bekendmaking, en, in voorkomend geval, mits de informatie alleen voor de door deze autoriteit toegestane doeleinden bekendgemaakt wordt.

De Bank mag enkel vertrouwelijke informatie krachtens paragraaf 1 meedelen aan de autoriteiten van derde Staten waarmee zij een samenwerkingsakkoord heeft gesloten waarin wordt voorzien in de uitwisseling van informatie.

§ 3. Onverminderd de strengere bepalingen van de bijzondere wetten die op hen van toepassing zijn, zijn de Belgische personen, autoriteiten en instellingen gebonden aan het in artikel 35 bedoelde beroepsgeheim voor wat betreft de vertrouwelijke informatie die zij van de Bank ontvangen met toepassing van paragraaf 1. Zij waken erover dat hun interne regels de vertrouwelijke behandeling waarborgen van de vertrouwelijke informatie die de personen die betrokken zijn in het afwikkelingsproces van de Bank ontvangen met toepassing van paragraaf 1, 2°.

Art. 35/2. – In afwijking van artikel 35 en binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie mag de Bank vertrouwelijke informatie meedelen aan de Belgische Gegevensbeschermingsautoriteit, voor zover deze autoriteit deze informatie nodig heeft voor de uitoefening van haar taken.

Art. 35/3. – Artikel 35 is van toepassing op de erkende commissarissen, op de bedrijfsrevisoren en op

de deskundigen, wat de informatie betreft waarvan zij kennis hebben genomen in het kader van hun opdrachten bij instellingen waarop de Bank toezicht uitoefent of mede toezicht uitoefent, met toepassing van de artikelen 12*bis* en 36/2.

In het kader van hun verplichting om op eigen initiatief verslag uit te brengen bij de toezichthouder zodra zij kennis krijgen van beslissingen of feiten die kunnen wijzen op een overtreding van de sectorale toezichtwetten, dienen de erkende commissarissen werkzaam bij instellingen waarop de Bank toezicht uitoefent of mede toezicht uitoefent met toepassing van de artikelen 12*bis* en 36/2, aan de Bank een aangifte te doen wanneer ze bij de uitvoering van hun opdrachten over concrete elementen beschikken met betrekking tot bijzondere mechanismen in de zin van artikel 36/4.

Het eerste lid en artikel 86, § 1, eerste lid, van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, zijn niet van toepassing op de mededeling van informatie aan de Bank die is voorgeschreven of toegestaan door de wettelijke of reglementaire bepalingen die de opdrachten van de Bank regelen.

Art. 36. – De Regentenraad wijzigt de statuten teneinde ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van deze wet en de voor België bindende internationale verplichtingen.

Andere wijzigingen in de statuten worden, op voorstel van de Regentenraad, goedgekeurd met de drievierde meerderheid van de stemmen verbonden aan het totaal van de op de algemene vergadering van de aandeelhouders aanwezige of vertegenwoordigde aandelen.

Voor de statutenwijzigingen is de goedkeuring van de Koning vereist.

Hoofdstuk IV/1 – Bepalingen inzake het toezicht op de financiële instellingen

Afdeling 1 – Algemene bepalingen

Art. 36/1. – Definities: Voor de toepassing van dit hoofdstuk en Hoofdstuk IV/2 wordt verstaan onder:

1° 'de wet van 2 augustus 2002': de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten;

2° 'financieel instrument': een instrument als gedefinieerd in artikel 2, 1° van de wet van 2 augustus 2002;

3° 'kredietinstelling': een instelling als bedoeld in Boek II en in de Titels I en II van Boek III van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen;

4° 'instelling voor elektronisch geld': een instelling als bedoeld in artikel 2, 74° van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen;

5° 'beleggingsonderneming met het statuut van beursvennootschap': een beleggingsonderneming als bedoeld in Boek XII van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, die een vergunning heeft als beursvennootschap of beleggingsdiensten mag verlenen die, indien zij door een Belgische beleggingsonderneming zouden worden verleend, een vergunning als beursvennootschap zouden vereisen;

6° 'verzekeringsonderneming of herverzekeringsonderneming': een onderneming als bedoeld in artikel 5, eerste lid, 1°, of 2°, van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen;

7° *opgeheven;*

8° 'maatschappij voor onderlinge borgstelling': een maatschappij als bedoeld in artikel 57 van de programmawet van 10 februari 1998 tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap;

9° 'betalingsinstelling': een instelling als bedoeld in artikel 2, 8° van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen;

10° 'gereglementeerde markt': een Belgische of buitenlandse gereglementeerde markt;

11° 'Belgische gereglementeerde markt': een door een marktonderneming geëxploiteerd en/of beheerd multilateraal systeem dat verschillende koop- en verkoopintenties van derden met betrekking tot financiële instrumenten – binnen dit systeem en volgens de niet-discretionaire regels van dit systeem – samenbrengt of het samenbrengen daarvan vergemakkelijkt op zodanige wijze dat er een overeenkomst uit voortvloeit met betrekking tot financiële instrumenten die volgens de regels en/of de systemen van de markt tot de handel zijn toegelaten, en waaraan vergunning is verleend en die regelmatig werkt, overeenkomstig het bepaalde in Hoofdstuk II van de wet van 2 augustus 2002;

12° 'buitenlandse gereglementeerde markt': een markt voor financiële instrumenten die is georganiseerd door een marktonderneming waarvan de Staat van herkomst een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte is dan België, en waaraan in deze lidstaat een vergunning als gereglementeerde markt met toepassing van Titel III van Richtlijn 2014/65/EU is verleend;

13° 'centrale tegenpartij': een centrale tegenpartij als gedefinieerd in artikel 2, punt 1), van Verordering (EU) 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters;

14° *opgeheven*;

15° 'FSMA': de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten, in het Duits 'Autorität Finanzielle Dienste und Märkte';

16° 'bevoegde autoriteit': de Bank, de FSMA of de autoriteit die door elke lidstaat wordt aangewezen met toepassing van artikel 67 van Richtlijn 2014/65/EU, artikel 22 van Verordening 648/2012 of artikel 11 van Verordening 909/2014, tenzij anders is bepaald in de Richtlijn en de respectieve verordeningen;

17° 'Richtlijn 2014/65/EU': Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU;

18° 'CSRSFI': het Comité voor systeemrisico's en systeemrelevante financiële instellingen;

19° *opgeheven;*

20° 'Europese Bankautoriteit': de Europese Bankautoriteit opgericht bij Verordening 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van Besluit 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/78/EG van de Commissie;

21° 'Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen': de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen opgericht bij Verordening 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen), tot wijziging van Besluit 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/79/EG van de Commissie;

21°/1 'Europese Autoriteit voor effecten en markten': de Europese Autoriteit voor effecten en markten opgericht bij Verordening 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten), tot wijziging van Besluit 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/77/EG van de Commissie;

22° 'Verordering 648/2012': Verordering (EU) 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters;

23° 'financiële tegenpartij': een tegenpartij als gedefinieerd in artikel 2, punt 8), van Verordering 648/2012 of in artikel 3, punt 3), van Verordening 2015/2365;

24° 'niet-financiële tegenpartij': een tegenpartij als gedefinieerd in artikel 2, punt 9), van Verordering 648/2012 of in artikel 3, punt 4), van Verordening 2015/2365;

25° 'centrale effectenbewaarinstelling': een centrale effectenbewaarinstelling als omschreven in artikel 2, lid 1, punt 1), van Verordening 909/2014;

26° 'Verordening 909/2014' : Verordening (EU) 909/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende de verbetering van de effectenafwikkeling in de Europese Unie, betreffende centrale effecten-bewaarinstellingen en tot wijziging van Richtlijnen 98/26/EG en 2014/65/EU en Verordening (EU) 236/2012 ;

27° 'Verordening 2015/2365' : Verordening (EU) 2015/2365 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende de transparantie van effectenfinancieringstransacties en van hergebruik en tot wijziging van Verordening (EU) 648/2012 ;

28° 'de wet van 7 april 2019' : de wet van 7 april 2019 tot vaststelling van een kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen van algemeen belang voor de openbare veiligheid ;

29° 'insolventierechtbank' : de insolventierechtbank als bedoeld in artikel I.22, 4°, van het Wetboek van economisch recht.

30° 'wet van 18 september 2017' : de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten ;

31° 'Verordening GTM' : Verordening (EU) 1024/2013 van de Raad van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid inzake het prudentieel toezicht op kredietinstellingen ;

32° 'Richtlijn 2015/849' : Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, tot wijziging van Verordening (EU) 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2006/70/EG van de Commissie.

Art. 36/2. – **§ 1.** De Bank heeft als opdracht, overeenkomstig artikel 12*bis*, de bepalingen van onderhavig hoofdstuk en de bijzondere wetten die het toezicht op de financiële instellingen regelen, het prudentieel toezicht uit te oefenen op de kredietinstellingen, de beleggingsondernemingen met het statuut van beursvennootschap, de verzekeringsondernemingen, de herverzekeringsondernemingen, de maatschappijen voor onderlinge borgstelling, de centrale tegenpartijen, de vereffeningsinstellingen, de met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen, de betalingsinstellingen, de instellingen voor elektronisch geld, de centrale effectenbewaarinstellingen, de instellingen die ondersteuning verlenen aan centrale effectenbewaarinstellingen en de depositobanken.

Voor het toezicht op de verzekeringsondernemingen duidt de Bank binnen het directiecomité of onder de personeelsleden een vertegenwoordiger aan die met raadgevende stem zitting heeft in het beheerscomité voor de arbeidsongevallen en in bepaalde technische comités van Fedris.

In afwijking van het eerste lid valt het toezicht op de maatschappijen voor onderlinge bijstand bedoeld in de artikelen 43*bis*, § 5, en 70, §§ 6, 7 en 8, van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, evenals op hun verrichtingen, onder de bevoegdheid van de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen.

Bij de uitoefening van haar taken houdt de Bank in de hoedanigheid van bevoegde prudentiële autoriteit rekening met de convergentie van de toezichtinstrumenten en -praktijken bij de toepassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die overeenkomstig de toepasselijke Europese Richtlijnen zijn vastgesteld.

Daartoe dient zij :

a) deel te nemen aan de werkzaamheden van de Europese Bankautoriteit, van de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen en, in voorkomend geval, van de Europese Autoriteit voor effecten en markten ;

b) zich te houden aan de richtsnoeren, aanbevelingen, normen en andere door de Europese Bankautoriteit, door de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen en, in voorkomend geval, door de Europese Autoriteit voor effecten en markten vastgestelde maatregelen en als zij dat niet doet daarvoor de redenen aan te voeren.

De Bank neemt in haar hoedanigheid van bevoegde prudentiële autoriteit bij de uitoefening van haar algemene taken naar behoren de mogelijke gevolgen in overweging die haar besluiten, met name in

noodsituaties, kunnen hebben voor de stabiliteit van het financiële stelsel van alle andere betrokken lidstaten, uitgaande van de op het desbetreffende tijdstip beschikbare informatie.

§ 2. De Bank heeft eveneens als opdracht, overeenkomstig artikel 12*bis*, de bepalingen van dit hoofdstuk, en in de mate waarin artikel 85 van de wet van 18 september 2017 hierin voorziet, toe te zien op de naleving door de financiële instellingen bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, van de wettelijke en reglementaire of Europeesrechtelijke bepalingen die strekken tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, evenals van de financiering van de proliferatie van massavernietigingswapens.

Art. 36/3. – **§ 1.** Zonder afbreuk te doen aan artikel 36/2, heeft de Bank tevens als opdracht, overeenkomstig artikelen 12 en 12*bis* en bijzondere wetten die het toezicht op de financiële instellingen regelen :

1° tussen te komen bij het opsporen van mogelijke bedreigingen voor de stabiliteit van het financiële stelsel, in het bijzonder door in te staan voor de opvolging en de beoordeling van de strategische ontwikkelingen en het risicoprofiel van de systeemrelevante financiële instellingen ;

2° de federale regering en het federale parlement te adviseren over de maatregelen die noodzakelijk of nuttig zijn voor de stabiliteit, de deugdelijke werking en de doelmatigheid van het financiële stelsel van het land ;

3° het beheer van financiële crisissen te coördineren ;

4° bij te dragen tot de opdrachten van de Europese en internationale instellingen, organisaties en organen in de domeinen beschreven in 1° tot 3°, en in het bijzonder samen te werken met de Europese Raad voor Systeemrisico's.

§ 2. De Bank bepaalt onder de financiële instellingen bedoeld in artikel 36/2, met uitzondering van de kredietinstellingen, de beursvennootschappen, de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld en de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen, welke als systeemrelevant moeten worden beschouwd, en brengt elk van deze instellingen op de hoogte. Vanaf dat ogenblik dienen deze instellingen het ontwerp van hun strategische beslissingen aan de Bank mede te delen. De Bank kan zich, binnen een termijn van twee maanden na ontvangst van een volledig dossier dat de strategische beslissing onderbouwt, verzetten tegen deze beslissingen indien zij meent dat deze in strijd zouden zijn met een gezond en voorzichtig beleid van de systeemrelevante financiële instelling of indien deze de stabiliteit van het financiële stelsel ernstig zouden kunnen aantasten. Zij kan gebruik maken van alle bevoegdheden die haar door de onderhavige wet en door de bijzondere wetten die het toezicht op de betrokken financiële instellingen regelen worden verleend.

Onder strategische beslissingen worden die beslissingen verstaan die een zeker belang hebben, en die betrekking hebben op elke investering, desinvestering, deelneming of strategische samenwerkingsrelatie van de systeemrelevante financiële instelling, met name de beslissingen tot aankoop of oprichting van een andere instelling, tot oprichting van een joint venture, tot vestiging in een andere staat, tot het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst, tot het inbrengen of het kopen van een bedrijfstak, tot het aangaan van een fusie of een splitsing.

De Bank kan nader bepalen welke beslissingen voor de toepassing van dit artikel als strategisch en van een zeker belang moeten worden beschouwd. Zij maakt deze nadere bepalingen openbaar.

§ 3. Wanneer de Bank van oordeel is dat een systeemrelevante financiële instelling een onaangepast risicoprofiel heeft of wanneer het beleid van de instelling een negatieve weerslag kan hebben op de stabiliteit van het financiële stelsel, kan zij aan de betrokken instelling specifieke maatregelen opleggen, waaronder bijzondere vereisten inzake solvabiliteit, liquiditeit, risicoconcentratie en risicoposities.

§ 4. Elke systeemrelevante financiële instelling bezorgt aan de Bank een verslag over de ontwikkelingen in haar bedrijfsactiviteiten, haar risicopositie en haar financiële positie, om haar in staat te stellen de in de vorige paragrafen bedoelde bevoegdheden uit te oefenen.

De Bank bepaalt de inhoud van de informatie die zij moet ontvangen evenals de frequentie en de modaliteiten van deze verslaggeving.

§ 5. De niet-naleving van de bepalingen van dit artikel kan aanleiding geven tot het opleggen van

administratieve geldboetes, dwangsommen en/of strafsancties die voorzien zijn in deze wet en de bijzondere wetten die van toepassing zijn op de betrokken financiële instellingen.

§ 6. De FSMA verstrekt de Bank de informatie waarover ze beschikt en die door de Bank gevraagd wordt voor de uitvoering van de opdrachten zoals bepaald in dit artikel.

Art. 36/4. – Bij de uitoefening van haar opdrachten bedoeld in de artikelen 12*bis* en 36/2 is de Bank niet bevoegd inzake belastingaangelegenheden. Wanneer zij evenwel over concrete elementen beschikt met betrekking tot bijzondere mechanismen bij een instelling waarop zij toezicht uitoefent of mede toezicht uitoefent, doet ze daarvan aangifte bij het gerecht.

Onder 'bijzonder mechanisme' wordt een procedé verstaan dat aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:

1° het heeft als doel of gevolg fiscale fraude door derden mogelijk te maken of te bevorderen;

2° het initiatief ertoe wordt door de instelling zelf genomen of de instelling neemt er duidelijk actief aan deel, of het is het gevolg van een grove nalatigheid van de instelling;

3° het bestaat uit een reeks gedragingen of onthoudingen;

4° het heeft een bijzonder karakter, wat betekent dat de instelling weet of zou moeten weten dat het mechanisme afwijkt van de normen en de normale praktijken inzake bancaire, verzekerings- en financiële verrichtingen.

Art. 36/5. – **§ 1.** In de gevallen bepaald door de wet die de betrokken opdracht regelt, kan de Bank een voorafgaand schriftelijk akkoord geven betreffende een verrichting. De Bank kan haar akkoord afhankelijk stellen van de voorwaarden die zij geschikt acht.

§ 2. Het in § 1 bedoelde akkoord bindt de Bank, behalve:

1° indien blijkt dat de verrichtingen die het beoogt, op onvolledige of onjuiste wijze zijn beschreven in de aanvraag tot akkoord;

2° indien deze verrichtingen niet worden uitgevoerd op de manier voorgesteld aan de Bank;

3° indien het effect van deze verrichtingen wordt gewijzigd door één of meerdere andere latere verrichtingen waaruit blijkt dat de in het akkoord beoogde verrichtingen niet langer beantwoorden aan de beschrijving die eraan werd gegeven bij de aanvraag tot akkoord;

4° indien niet of niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden waarvan het akkoord afhankelijk is gesteld.

§ 3. Op advies van de Bank bepaalt de Koning de regels voor de toepassing van dit artikel.

Art. 36/6. – **§ 1.** De Bank maakt een website en werkt deze bij. Die website bevat alle reglementen, handelingen en beslissingen die moeten worden bekendgemaakt in het kader van haar wettelijke opdrachten krachtens artikel 12*bis*, alsook alle andere gegevens waarvan de Bank de verspreiding aangewezen acht in het belang van diezelfde opdrachten.

Onverminderd de wijze van bekendmaking die door de toepasselijke wettelijke of reglementaire bepalingen wordt voorgeschreven, bepaalt de Bank de eventuele andere wijzen van bekendmaking van de reglementen, beslissingen, berichten, verslagen en andere handelingen die zij openbaar maakt.

§ 2. De Bank verstrekt op haar website eveneens de volgende informatie:

1° naast de wetgeving op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en de beursvennootschappen en de wetgeving op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen, evenals de besluiten, reglementen en circulaires genomen in uitvoering of met toepassing van deze wetgeving of van de Europeesrechtelijke verordeningen ter zake, een omzettingstabel van de bepalingen van de Europese Richtlijnen inzake prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen en toezicht op de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen, met opgaaf van de gekozen opties;

2° de doelstellingen van het toezicht dat door haar wordt uitgeoefend met toepassing van de in 1°, bedoelde wetgeving en de taken en activiteiten die

zij in die hoedanigheid uitoefent, in het bijzonder de toetsingscriteria en de methodiek die zij gebruikt bij haar beoordeling als bedoeld in artikel 142 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, met inbegrip van de criteria voor de toepassing van het evenredigheidsbeginsel bedoeld in het vierde lid van het genoemde artikel 142, en in de artikelen 318 tot 321 van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen;

3° geaggregeerde statistische gegevens over de belangrijkste aspecten inzake toepassing van de in 1°, bedoelde wetgeving;

4° andere informatie, als voorgeschreven bij de besluiten en reglementen genomen in uitvoering van deze wet.

De in het eerste lid bedoelde informatie wordt bekendgemaakt volgens de richtsnoeren die in voorkomend geval zijn opgesteld door de Europese Commissie, de Europese Bankautoriteit of de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen. De Bank zorgt voor een geregelde actualisering van de op haar website verstrekte informatie.

De Bank maakt ook alle andere informatie bekend die vereist is met toepassing van de Unierechtelijke handelingen die van toepassing zijn op het vlak van het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen en op het vlak van het toezicht op de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen.

De Bank kan volgens de modaliteiten die zij vaststelt en met inachtneming van het recht van de Europese Unie de resultaten bekendmaken van de stresstests die zij overeenkomstig het recht van de Europese Unie heeft uitgevoerd.

Art. 36/7. – Alle kennisgevingen die de Bank of de minister per aangetekende brief of per brief met ontvangstbewijs moet doen krachtens de wetten en reglementen waarvan de Bank de toepassing controleert, mogen bij deurwaardersexploot geschieden of via elk ander door de Koning bepaald procedé.

Art. 36/7/1. – **§ 1.** Tegen een persoon die de Bank te goeder trouw heeft ingelicht over een feitelijke of vermeende inbreuk op de wetten of reglementen die het statuut van en het toezicht op de financiële instellingen als bedoeld in artikel 36/2 regelen, kunnen geen burgerrechtelijke, strafrechtelijke of tuchtrechtelijke vorderingen worden ingesteld, noch professionele sancties worden uitgesproken omwille van deze melding. Deze melding wordt niet geacht een inbreuk uit te maken op enige bij overeenkomst of bij wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling opgelegde beperking op de openbaarmaking of mededeling van informatie, en de persoon die is overgegaan tot een dergelijke melding kan op geen enkele wijze aansprakelijk worden gesteld voor het melden deze informatie.

Het eerste lid is niet van toepassing op advocaten die een melding verrichten die betrekking heeft op informatie die zij van één van hun cliënten ontvangen of over één van hun cliënten verkrijgen.

§ 2. De Bank waarborgt de geheimhouding van de identiteit van de persoon die een melding verricht als bedoeld in § 1, eerste lid. Tenzij deze persoon hiermee instemt, wijst de Bank elke vraag om inzage, uitleg of mededeling, in welke vorm ook, van een bestuursdocument waaruit rechtstreeks of onrechtstreeks zijn identiteit blijkt, af.

Onverminderd het eerste lid kan de Bank, op verzoek van de betrokkene, de persoon die een melding heeft verricht als bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, bijstaan voor de bevoegde administratieve of gerechtelijke instanties die kennis nemen van een nadelige behandeling of nadelige maatregel die verboden is op basis van paragraaf 3, eerste lid, en kan naar aanleiding daarvan in het bijzonder de status van klokkenluider van de meldende persoon bevestigen in arbeidsgeschillen.

§ 3. Vergelding, discriminatie en andere vormen van nadelige behandeling of nadelige maatregelen, die verband houden met de melding bedoeld in § 1, eerste lid, ten aanzien van een persoon die in contractueel of statutair dienstverband werkt en die te goeder trouw een inbreuk meldt, zijn verboden.

§ 4. Indien de nadelige behandeling of maatregel zich voordoet binnen een periode van twaalf maanden vanaf de melding, rust de bewijslast dat deze behandeling of maatregel geen verband houdt met de betrokken melding, op de werkgever, voor zover de betrokken persoon redelijke argumenten aanvoert die toelaten te geloven dat de nadelige behandeling een represaille uitmaakt als gevolg van zijn melding.

§ 5. Wanneer een werkgever in strijd met paragraaf 3 de arbeidsbetrekking beëindigt of de arbeidsvoorwaarden van een persoon die een inbreuk meldt zoals bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, eenzijdig op nadelige wijze wijzigt, kan de betrokkene, of de representatieve organisatie waarbij hij is aangesloten, om re-integratie verzoeken onder de voorwaarden die vóór de beëindiging van de arbeidsbetrekking of de nadelige wijziging van de arbeidsvoorwaarden golden. Het verzoek moet met een aangetekende brief geschieden, binnen dertig dagen volgend op de datum van de kennisgeving van de opzegging of van de nadelige wijziging van de arbeidsvoorwaarden. De werkgever moet zich binnen dertig dagen na ontvangst van het verzoek tot re-integratie over dit verzoek uitspreken. De werkgever die de betrokkene opnieuw in de instelling opneemt onder dezelfde voorwaarden, moet de gederfde voordelen en het gederfde loon gedurende de periode voorafgaand aan de re-integratie vergoeden.

§ 6. De werkgever die na het verzoek bedoeld in paragraaf 5 niet overgaat tot re-integratie onder dezelfde voorwaarden, is gehouden tot het betalen van een schadevergoeding aan de betrokkene, onverminderd de vergoedingen die bij verbreking van de overeenkomst betaald moeten worden. Deze vergoeding is, naar keuze van de betrokkene, gelijk aan hetzij een forfaitair bedrag dat overeenstemt met het totale brutoloon van zes maanden met inbegrip van alle extralegale voordelen, hetzij aan de werkelijk door hem geleden schade. In het laatstgenoemde geval moet de betrokkene de omvang van deze schade bewijzen.

De werkgever is verplicht dezelfde schadevergoeding te betalen, zonder dat een verzoek als bedoeld in paragraaf 5 moet worden ingediend, indien door het bevoegde rechtscollege bewezen wordt geacht dat een vergelding, discriminatie of enige andere vorm van nadelige maatregelen of behandeling het gevolg is van de melding als bedoeld in paragraaf 1, eerste lid.

Wanneer een nadelige maatregel of behandeling in strijd met § 3 wordt getroffen nadat de arbeidsbetrekking beëindigd werd, heeft de betrokkene die tijdens de duur ervan een melding verricht heeft zoals bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, recht op de vergoeding bedoeld in het eerste lid indien door het bevoegde rechtscollege bewezen wordt geacht dat de nadelige maatregel of behandeling het gevolg is van de melding als bedoeld in § 1, eerste lid.

§ 7. De bepalingen van contractuele of statutaire aard of de bepalingen in een collectieve arbeidsovereenkomst die strijdig zijn met dit artikel of met de bepalingen genomen ter uitvoering ervan, alsook de contractuele bedingen die bepalen dat afgezien wordt van de rechten die erdoor gewaarborgd worden, zijn nietig.

Afdeling 2 – Sanctiecommissie

Art. 36/8. – **§ 1.** De Sanctiecommissie oordeelt over het opleggen van de administratieve geldboetes waarin voorzien is in de wetten bedoeld in de artikelen 8, 12*bis* en 12*ter* en in artikel 161 van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen.

§ 2. De Sanctiecommissie bestaat uit zes leden, aangeduid door de Koning:

1° één staatsraad of erestaatsraad, aangeduid op voordracht van de eerste voorzitter van de Raad van State;

2° één raadsheer bij het Hof van Cassatie of één ereraadsheer bij het Hof van Cassatie, aangeduid op voordracht van de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie;

3° twee magistraten die geen raadsheren zijn bij het Hof van Cassatie noch bij het hof van beroep te Brussel;

4° twee andere leden.

§ 3. De voorzitter wordt door de leden van de Sanctiecommissie gekozen uit de in de bepalingen onder § 2, 1°, 2° en 3° vermelde personen.

§ 4. Tijdens de drie jaar die aan hun benoeming voorafgaan, mogen de leden van de Sanctiecommissie geen deel hebben uitgemaakt, noch van het Directiecomité van de Bank, noch van het Afwikkelingscollege van de Bank, noch van het personeel van de Bank, noch van het CSRSFI.

In de loop van hun mandaat mogen de leden noch enige functie of mandaat uitoefenen in een aan het

toezicht van de Bank onderworpen instelling of in een beroepsvereniging die de aan het toezicht van de Bank onderworpen instellingen vertegenwoordigt, noch diensten verstrekken ten gunste van een beroepsvereniging die de aan het toezicht van de Bank onderworpen instellingen vertegenwoordigt.

§ 5. Het mandaat van de leden van de Sanctiecommissie heeft een duur van zes jaar en is hernieuwbaar. Bij gebreke van herbenoeming blijven de leden in functie tot de Sanctiecommissie voor het eerst in haar nieuwe samenstelling bijeenkomt. De leden kunnen slechts door de Koning van hun ambt worden ontheven indien zij niet meer aan de eisen voor de uitoefening van hun ambt voldoen of op ernstige wijze zijn tekortgeschoten.

Indien een zetel van een lid van de Sanctiecommissie om welke reden ook vrijkomt, wordt overgegaan tot de vervanging van dat lid voor de verdere duur van het mandaat.

§ 6. De Sanctiecommissie kan geldig beslissen als twee van haar leden en haar voorzitter aanwezig zijn en in staat zijn om te beraadslagen. Wanneer haar voorzitter verhinderd is, kan zij geldig beslissen als drie van haar leden aanwezig zijn en in staat om te beraadslagen.

De leden van de Sanctiecommissie kunnen niet beraadslagen in een aangelegenheid waarin ze een persoonlijk belang hebben dat hun oordeel zou kunnen beïnvloeden.

§ 7. De Koning bepaalt, in overleg met de directie van de Bank, het bedrag van de vergoeding toegekend aan de Voorzitter en aan de leden van de Sanctiecommissie op basis van de dossiers waarover zij zullen hebben beraadslaagd.

§ 8. De Sanctiecommissie stelt haar huishoudelijk reglement en haar deontologische regels vast.

Afdeling 3 – Procedureregels voor het opleggen van administratieve geldboetes

Art. 36/9. – **§ 1.** Indien de Bank, bij de uitoefening van haar wettelijke opdrachten krachtens de artikelen 8, 12*bis* of 12*ter*, vaststelt dat er ernstige aanwijzingen zijn voor het bestaan van een praktijk die aanleiding kan geven tot het opleggen van een administratieve geldboete, of indien zij ingevolge een klacht van een dergelijke praktijk in kennis wordt gesteld, beslist het Directiecomité een onderzoek in te stellen, en belast het de auditeur met dit onderzoek. De auditeur voert het onderzoek ten laste en ten gunste.

De auditeur wordt aangesteld door de Regentenraad uit de personeelsleden van de Bank. Bij de uitoefening van zijn opdracht als auditeur is hij volstrekt onafhankelijk.

Voor de uitoefening van zijn opdracht kan de auditeur alle onderzoeksbevoegdheden uitoefenen die aan de Bank zijn toevertrouwd door de wettelijke en reglementaire bepalingen die de betrokken materie regelen. Hij wordt bij het voeren van elk onderzoek bijgestaan door één of meer personeelsleden van de Bank die hij kiest uit de door het Directiecomité daartoe aangeduide personeelsleden.

§ 1/1. Niettegenstaande § 1, derde lid, beschikt de auditeur over de bevoegdheid om eenieder op te roepen en te verhoren, volgens de hierna bepaalde regels.

De oproeping voor een verhoor geschiedt hetzij door gewone kennisgeving, hetzij door een ter post aangetekende brief, hetzij bij deurwaardersexploot.

Eenieder die met toepassing van het eerste lid wordt opgeroepen is gehouden om te verschijnen.

Bij het verhoren van personen, ongeacht in welke hoedanigheid zij worden verhoord, neemt de auditeur ten minste de volgende regels in acht:

1° het verhoor begint met de mededeling aan de ondervraagde persoon dat:

a) hij kan vragen dat alle vragen die hem worden gesteld en alle antwoorden die hij geeft, worden genoteerd in de gebruikte bewoordingen;

b) hij kan vragen dat een bepaalde onderzoekshandeling wordt verricht of een bepaald verhoor wordt afgenomen;

c) zijn verklaringen als bewijs in rechte kunnen worden gebruikt;

2° eenieder die ondervraagd wordt, mag gebruik maken van de documenten in zijn bezit, zonder

dat daardoor het verhoor wordt uitgesteld. Hij mag, tijdens de ondervraging of later, eisen dat deze documenten bij het proces-verbaal van het verhoor worden gevoegd;

3° aan het einde van het verhoor geeft de ondervrager de ondervraagde persoon het proces-verbaal van zijn verhoor te lezen, tenzij hij vraagt dat het hem wordt voorgelezen. Er wordt hem gevraagd of hij zijn verklaringen wil verbeteren of daaraan iets wil toevoegen;

4° indien de ondervraagde persoon zich in een andere taal dan die van de procedure wenst uit te drukken, worden zijn verklaringen genoteerd in zijn taal, ofwel wordt hem gevraagd zelf zijn verklaring te noteren;

5° er wordt de ondervraagde persoon meegedeeld dat hij kosteloos een kopie van de tekst van zijn verhoor kan verkrijgen, die hem, desgevraagd, onmiddellijk of binnen een maand wordt overhandigd of verstuurd.

§ 2. Na afloop van het onderzoek en nadat de betrokken personen werden gehoord of op zijn minst behoorlijk werden opgeroepen, stelt de auditeur een verslag op dat hij overmaakt aan het Directiecomité.

Art. 36/10. – **§ 1.** Op basis van het verslag van de auditeur beslist het Directiecomité het dossier zonder gevolg te klasseren, een minnelijke schikking voor te stellen of de Sanctiecommissie te vatten.

§ 2. Indien het Directiecomité beslist een dossier zonder gevolg te klasseren, stelt het de betrokken personen in kennis van deze beslissing. Het kan deze beslissing openbaar maken.

§ 3. Indien het Directiecomité een voorstel doet tot minnelijke schikking, en indien zijn voorstel wordt aanvaard, wordt de minnelijke schikking op niet-nominatieve wijze gepubliceerd op de website van de Bank, tenzij de minnelijke schikking wordt voorgesteld voor inbreuken op de artikelen 4, 5 en 7 tot 11 van Verordering 648/2012 en deze publicatie de financiële markten ernstig zou verstoren of aan de betrokken centrale partijen of aan hun leden een onevenredig nadeel zou berokkenen.

De bedragen die in het kader van minnelijke schikkingen moeten worden betaald, worden ten voordele van de Schatkist geïnd door de Algemene Administratie van de inning en invordering van de Federale overheidsdienst Financiën.

§ 4. Indien het Directiecomité beslist de Sanctiecommissie te vatten, stuurt het een kennisgeving van de grieven, samen met het onderzoeksverslag, aan de betrokken personen en aan de voorzitter van de Sanctiecommissie.

§ 5. Indien één van de grieven een strafrechtelijke inbreuk kan vormen, stelt het Directiecomité de procureur des Konings ervan in kennis. Het Directiecomité kan beslissen haar beslissing openbaar te maken.

Wanneer de procureur des Konings beslist een strafvordering in te stellen voor de feiten waarop de kennisgeving van de grieven betrekking heeft, stelt hij de Bank daarvan onverwijld in kennis. De procureur des Konings kan aan de Bank, ambtshalve of op verzoek van deze laatste, een kopie bezorgen van alle procedurestukken met betrekking tot de feiten die zijn overgemaakt.

Tegen de beslissingen van het Directiecomité genomen krachtens dit artikel, kan geen beroep worden aangetekend.

Art. 36/11. – **§ 1.** De personen aan wie de grieven ter kennis zijn gebracht, beschikken over een termijn van twee maanden om hun schriftelijke opmerkingen met betrekking tot de grieven voor te leggen aan de voorzitter van de Sanctiecommissie. In bijzondere omstandigheden kan de voorzitter van de Sanctiecommissie deze termijn verlengen.

§ 2. De betrokken personen kunnen bij de Sanctiecommissie een kopie van de dossierstukken verkrijgen. Ze kunnen zich laten bijstaan of vertegenwoordigen door een advocaat naar hun keuze.

Zij kunnen tevens vragen een lid van de Sanctiecommissie te wraken indien zij twijfels hebben over zijn onafhankelijkheid of onpartijdigheid. De Sanctiecommissie beslist over dit verzoek bij gemotiveerde beslissing.

§ 3. De Sanctiecommissie kan, na een procedure op tegenspraak en na de auditeur te hebben gehoord, een administratieve geldboete opleggen aan de betrokken personen. De Sanctiecommissie beslist bij gemotiveerde beslissing. Er kunnen geen sancties worden uitgesproken zonder dat de betrokken persoon

of zijn vertegenwoordiger gehoord is geweest of op zijn minst behoorlijk opgeroepen is geweest. Tijdens de hoorzitting wordt het Directiecomité vertegenwoordigd door de persoon van zijn keuze en laat het zijn opmerkingen horen.

§ 4. Behoudens door bijzondere wetten bepaalde bijkomende of andere criteria wordt het bedrag van de geldboete vastgesteld in functie van de ernst van de gepleegde inbreuken, en moet het in verhouding staan tot de voordelen of de winst die eventueel uit deze inbreuken is gehaald.

§ 5. De beslissing van de Sanctiecommissie wordt per aangetekende brief aan de betrokken personen betekend. De kennisgevingsbrief vermeldt de rechtsmiddelen, de bevoegde instanties om er kennis van te nemen, alsook de vorm en termijnen die moeten worden geëerbiedigd; zo niet, gaat de verjaringstermijn voor het instellen van beroep niet in.

§ 6. De Sanctiecommissie maakt haar beslissingen nominatief bekend op de website van de Bank voor een duur van minstens vijf jaar, tenzij deze bekendmaking de financiële stabiliteit of een lopend strafrechtelijk onderzoek of een lopende strafrechtelijke procedure in het gedrang dreigt te brengen of onevenredig nadeel dreigt te berokkenen aan de betrokken personen of instellingen. In dat geval wordt de beslissing niet-nominatief bekendgemaakt op de website van de Bank. Indien er een beroep is ingesteld tegen de sanctiebeslissing, wordt zij niet-nominatief bekendgemaakt in afwachting van de uitslag van de beroepsprocedures, met de vermelding dat dit beroep is ingesteld. Latere informatie over de uitkomst van het beroep, met inbegrip van een beslissing tot vernietiging van de sanctiebeslissing, wordt eveneens bekendgemaakt.

De sancties voor inbreuken op de artikelen 4, 5 en 7 tot 11 van Verordering 648/2012 worden niet bekendgemaakt indien deze bekendmaking de financiële markten ernstig zou verstoren of aan de betrokken centrale partijen of aan hun leden een onevenredig nadeel zou berokkenen.

De beslissingen van de Sanctiecommissie worden medegedeeld aan het Directiecomité vóór hun bekendmaking.

Art. 36/12. – De door de Sanctiecommissie opgelegde administratieve geldboetes die definitief zijn geworden, alsook de minnelijke schikkingen die zijn afgesloten vooraleer de strafrechter zich definitief over dezelfde feiten heeft uitgesproken, worden aangerekend op het bedrag van elke strafboete die voor deze feiten ten aanzien van dezelfde persoon wordt uitgesproken.

Art. 36/12/1. – **§ 1.** Onverminderd overige maatregelen bepaald door deze wet kan de Bank, indien zij een inbreuk vaststelt op artikel 36/9, § 1/1, derde lid van deze wet, aan de overtreder een administratieve geldboete opleggen die noch minder mag bedragen dan € 2 500, noch voor hetzelfde feit of geheel van feiten meer mag bedragen dan € 2 500 000.

§ 2. De geldboeten opgelegd met toepassing van paragraaf 1 worden ten voordele van de Schatkist geïnd door de Algemene Administratie van de inning en invordering van de Federale overheidsdienst Financiën.

Afdeling 3bis – Door de Bank opgelegde dwangsommen

Art. 36/12/2. – **§ 1.** De Bank kan eenieder bevelen om zich binnen de door haar gestelde termijn te voegen naar artikel 36/9, § 1/1, derde lid van deze wet.

Indien de persoon tot wie zij een bevel heeft gericht met toepassing van het eerste lid, in gebreke blijft bij afloop van de hem opgelegde termijn, en op voorwaarde dat die persoon zijn middelen heeft kunnen laten gelden, kan de Bank de betaling van een dwangsom opleggen die per kalenderdag niet meer mag bedragen dan € 50 000, noch in het totaal € 2 500 000 mag overschrijden.

§ 2. De dwangsommen opgelegd met toepassing van paragraaf 1 worden ten voordele van de Schatkist geïnd door de Algemene Administratie van de inning en invordering van de Federale overheidsdienst Financiën.

Art. 36/12/3. – Wanneer door de Bank een dwangsom wordt opgelegd op grond van deze wet of van andere wettelijke of reglementaire bepalingen, en zolang de persoon aan wie die dwangsom wordt opgelegd, niet voldoet aan de verplichting die ten grondslag ligt aan de oplegging van die dwangsom, kan de Bank haar beslissing tot oplegging van de dwangsom nominatief bekendmaken op haar website.

Afdeling 3ter – Beroepsgeheim – finaliteitsbeginsel

Art. 36/12/4. – De Bank mag de informatie die zij ontvangt in het kader van haar bevoegdheden als bedoeld in de artikelen 36/2 en 36/3 enkel gebruiken voor de uitvoering van haar opdrachten, met name om sancties op te leggen of in het kader van een beroepsprocedure of rechtsvordering die wordt ingesteld tegen een beslissing van de Bank. In het kader van de in artikel 36/2, § 1, bedoelde opdrachten mag de informatie met name worden gebruikt om toezicht uit te oefenen op de naleving van de voorwaarden voor de toegang tot de werkzaamheden van de instellingen die krachtens artikel 36/2 onder haar toezicht staan en om het toezicht, op individuele of geconsolideerde basis, op de naleving van de voorwaarden voor de uitoefening van deze werkzaamheden te vergemakkelijken, om corrigerende maatregelen of sancties op te leggen, of, in voorkomend geval, in het kader van het buitengerechtelijk mechanisme voor de behandeling van klachten van beleggers.

Afdeling 4 – Uitzonderingen op het beroepsgeheim

Onderafdeling 1 – Opdracht op het gebied van de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme

Art. 36/13. – **§ 1.** In afwijking van artikel 35 en binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie en van de bepalingen van de bijzondere wetten, in het bijzonder van de wet van 18 september 2017, mag de Bank aan de volgende autoriteiten en instellingen vertrouwelijke informatie meedelen die zij in het kader van de uitvoering van haar in artikel 36/2, § 2, bedoelde taken heeft ontvangen :

1° aan de Belgische toezichtautoriteiten bedoeld in artikel 85 van de wet van 18 september 2017 ;

2° aan de toezichtautoriteiten van andere lidstaten van de Europese Economische Ruimte alsook aan de toezichtautoriteiten van derde Staten die één of meerdere toezichtsbevoegdheden uitoefenen op grond van Richtlijn 2015/849 of van gelijkwaardige bepalingen van hun nationaal recht ;

3° aan de FSMA ;

4° aan de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, in zijn hoedanigheid van toezichthouder in de zin van artikel 120/2, 7°, van de wet van 18 september 2017 ;

5° aan de bevoegde autoriteiten van de Europese Unie en van andere lidstaten van de Europese Economische Ruimte en aan de bevoegde autoriteiten van derde Staten die taken uitvoeren op het gebied van het toezicht op de naleving van de Europees- of nationaalrechtelijke bepalingen betreffende het toezicht op de kredietinstellingen en/of financiële instellingen als bedoeld in artikel 2, leden 1 en 2 van Richtlijn 2015/849 of van gelijkwaardige bepalingen van nationaal recht, alsook aan de Europese Centrale Bank voor wat betreft de taken die haar zijn opgedragen bij de GTM-verordening ;

6° aan de CFI ;

7° aan de Algemene Administratie van de Thesaurie van de Federale Overheidsdienst Financiën, indien het recht van de Europese Unie of een wettelijke of reglementaire bepaling inzake financiële sancties (met name de bindende bepalingen betreffende financiële embargo's die in artikel 4, 6° van de wet van 18 september 2017 zijn opgenomen) in de mededeling van vertrouwelijke informatie voorziet, of wanneer de Algemene Administratie van de Thesaurie optreedt als autoriteit die toezicht houdt op de naleving van Verordening (EG) 2271/96 van de Raad van 22 november 1996 tot bescherming tegen de gevolgen van de extraterritoriale toepassing van rechtsregels uitgevaardigd door een derde land en daarop gebaseerde of daaruit voortvloeiende handelingen ;

8° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten, aan de Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Bedrijfspensioenen en aan de Europese Bankautoriteit.

§ 2. De Bank mag enkel vertrouwelijke informatie krachtens paragraaf 1 meedelen op de volgende voorwaarden :

1° de autoriteiten of instellingen die de informatie ontvangen, gebruiken deze voor de uitvoering van hun opdrachten, met inbegrip van de mededeling van deze informatie aan derden ingevolge een wettelijke verplichting van deze autoriteiten of instellingen ; in de andere gevallen kan de Bank evenwel toestaan,

binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, dat de ontvangers van de informatie deze bekendmaken aan derden, mits de Bank daar voorafgaandelijk mee heeft ingestemd en, in voorkomend geval, mits de informatie alleen voor de door de Bank toegestane doeleinden bekendgemaakt wordt;

2° wat de aldus aan hen meegedeelde informatie betreft, zijn deze buitenlandse autoriteiten of instellingen aan een beroepsgeheim gebonden dat gelijkwaardig is aan dat van artikel 35;

3° indien de betrokken informatie wordt uitgewisseld met de autoriteiten van een derde Staat, is er een samenwerkingsovereenkomst gesloten;

4° indien de betrokken informatie afkomstig is van een autoriteit van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, mag zij enkel bekendgemaakt worden aan een autoriteit van een derde Staat mits de autoriteit die de informatie heeft verstrekt uitdrukkelijk akkoord gaat met deze bekendmaking, en, in voorkomend geval, mits de informatie alleen voor de door deze autoriteit toegestane doeleinden bekendgemaakt wordt.

§ 3. Onverminderd de strengere bepalingen van de bijzondere wetten die op hen van toepassing zijn, zijn de in paragraaf 1 bedoelde Belgische personen, autoriteiten en instellingen, wat de vertrouwelijke informatie betreft die zij van de Bank ontvangen met toepassing van paragraaf 1, gebonden door het beroepsgeheim als bedoeld in artikel 35.

Onderafdeling 2 – Prudentiële toezichtsopdracht

Art. 36/14. – **§ 1.** In afwijking van artikel 35 mag de Bank tevens vertrouwelijke informatie meedelen die zij ontvangen heeft in het kader van de uitvoering van haar in artikel 36/2, § 1 bedoelde opdrachten:

1° aan de Europese Centrale Bank en aan de andere centrale banken en instellingen met een soortgelijke taak in hun hoedanigheid van monetaire autoriteit als deze gegevens van belang zijn voor de uitoefening van hun respectieve wettelijke taken, waaronder het voeren van monetair beleid en de daarmee samenhangende beschikbaarstelling van liquide middelen, de uitoefening van toezicht op betalings-, clearing- en afwikkelingssystemen en de waarborging van de stabiliteit van het financiële stelsel, alsook aan andere overheidsinstanties die belast zijn met het toezicht op de betalingssystemen.

Wanneer zich een noodsituatie voordoet, waaronder ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten, die de liquiditeit van de markt en de stabiliteit van het financiële stelsel kan ondermijnen in een van de lidstaten waar aan entiteiten van een groep met kredietinstellingen of beleggingsondernemingen vergunning is verleend of significante bijkantoren zijn gevestigd in de zin van artikel 3, 65° van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, kan de Bank gegevens overzenden aan centrale banken van het Europees stelsel van centrale banken als deze gegevens van belang zijn voor de uitoefening van hun wettelijke taken, waaronder het voeren van monetair beleid en de daarmee samenhangende beschikbaarstelling van liquide middelen, de uitoefening van toezicht op betalings-, clearing- en effectenafwikkelingssystemen en de waarborging van de stabiliteit van het financiële stelsel.

In een noodsituatie zoals hierboven bedoeld, kan de Bank gegevens meedelen die van belang zijn voor de centrale overheidsdiensten in alle betrokken lidstaten die bevoegd zijn voor de wetgeving inzake toezicht op de kredietinstellingen, financiële instellingen, beleggingsdiensten en verzekeringsmaatschappijen;

2° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de bevoegde autoriteiten van de Europese Unie en van andere Lidstaten van de Europese Economische Ruimte die één of meerdere bevoegdheden uitoefenen die vergelijkbaar zijn met die als bedoeld in de artikelen 36/2 en 36/3, met inbegrip van de Europese Centrale Bank voor wat betreft de taken die haar zijn opgedragen bij de GTM-verordening:

2°/1 binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de bevoegde autoriteiten van andere lidstaten van de Europese Economische Ruimte die één of meerdere toezichtsbevoegdheden uitoefenen ten aanzien van de onderworpen entiteiten die worden opgesomd in artikel 2, lid 1, punten 1) en 2) van Richtlijn (EU) 2015/849, met het oog op de naleving van die richtlijn en in het kader van de uitvoering van de opdracht die hen is opgedragen bij die richtlijn;

3° met inachtneming van het recht van de Europese Unie , aan de bevoegde autoriteiten van derde Staten die één of meerdere bevoegdheden uitoefenen die

vergelijkbaar zijn met die als bedoeld in de artikelen 36/2 en 36/3, met inbegrip van de autoriteiten die soortgelijke bevoegdheden hebben als de in de bepaling onder 2°/1 bedoelde autoriteiten, en waarmee de Bank een samenwerkingsovereenkomst voor de uitwisseling van informatie heeft gesloten;

4° aan de FSMA;

5° aan de Belgische instellingen of aan instellingen van een andere Lidstaat van de Europese Economische Ruimte die een beschermingsregeling voor deposito's, beleggers of levensverzekeringen beheren en aan het orgaan dat bevoegd is voor de financieringsregelingen voor de afwikkeling;

6° aan de centrale tegenpartijen de instellingen voor vereffening van financiële instrumenten of de centrale effectenbewaarinstellingen die gemachtigd zijn om verrekenings- of vereffeningsdiensten te verstrekken voor transacties in financiële instrumenten verricht op een Belgische gereglementeerde markt, als de Bank van oordeel is dat de mededeling van de betrokken informatie noodzakelijk is om de regelmatige werking van die centrale tegenpartijen, instellingen voor vereffening en centrale effectenbewaarinstellingen te vrijwaren voor tekortkomingen, zelfs potentiële, van marktdeelnemers op de betrokken markt;

7° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de marktondernemingen voor de goede werking van, de controle van en het toezicht op de markten die deze inrichten;

8° tijdens burgerrechtelijke of handelsrechtelijke procedures, aan de autoriteiten en gerechtelijke mandatarissen die betrokken zijn bij procedures van faillissement of gerechtelijke reorganisatie of bij analoge collectieve procedures betreffende instellingen die onder het toezicht van de Bank staan, met uitzondering van de vertrouwelijke informatie over het aandeel van derden in reddingspogingen vóór de betrokken procedures werden ingesteld;

9° aan de commissarissen, de bedrijfsrevisoren en de andere personen die belast zijn met de wettelijke controle van de rekeningen van de instellingen die onder het toezicht van de Bank vallen, van de rekeningen van andere Belgische financiële instellingen of van soortgelijke buitenlandse instellingen;

10° aan de sekwesters, voor de uitoefening van hun opdracht als bedoeld in de wetten tot regeling van de opdrachten die aan de Bank zijn toevertrouwd;

11° aan het College van toezicht op de bedrijfsrevisoren en aan de autoriteiten van lidstaten of derde landen die toezicht houden op de personen die belast zijn met de wettelijke controle op de jaarrekening van de instellingen die onder het toezicht van de Bank staan;

12° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de Belgische mededingingsautoriteit;

13° opgeheven;

14° aan de Algemene Administratie van de Thesaurie van de Federale Overheidsdienst Financiën, indien het recht van de Europese Unie of een wettelijke of reglementaire bepaling inzake financiële sancties (met name de bindende bepalingen betreffende financiële embargo's die in artikel 4, 6°, van de wet van 18 september 2017 zijn opgenomen) in de mededeling van vertrouwelijke informatie voorziet, of wanneer de Algemene Administratie van de Thesaurie optreedt als autoriteit die toezicht houdt op de naleving van Verordening (EG) 2271/96 van de Raad van 22 november 1996 tot bescherming tegen de gevolgen van de extraterritoriale toepassing van rechtsregels uitgevaardigd door een derde land en daarop gebaseerde of daaruit voortvloeiende handelingen;

15° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de van de instellingen onafhankelijke actuarissen die krachtens de wet een opdracht vervullen waarbij ze controle uitoefenen op die instellingen, alsook aan de instanties die met het toezicht op die actuarissen zijn belast;

16° aan Fedris;

17° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de Federale Overheidsdienst Economie, in zijn hoedanigheid van bevoegde autoriteit voor het toezicht op de naleving van de bepalingen van Boek VII, Titels 1 tot 3, Titel 5, Hoofdstuk 1, en Titels 6 en 7 van het Wetboek van economisch recht, en aan de ambtenaren aangesteld door de minister die in het raam van hun opdracht bedoeld in artikel XV.2 van het Wetboek van economisch recht bevoegd zijn om de inbreuken op de bepalingen van artikel XV.89 van het voornoemde Wetboek op te sporen en vast te stellen;

18° aan de autoriteiten die onder het recht van lidstaten van de Europese Unie ressorteren en die bevoegd zijn op het vlak van macroprudentieel toezicht, evenals aan het Europees Comité voor Systeemrisico's, ingesteld bij Europese Verordening (EU) 1092/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010;

19° binnen de grenzen van de Europese verordeningen en richtlijnen, aan de Europese Autoriteit voor effecten en markten, aan de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen en aan de Europese Bankautoriteit;

20° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan het Coördinatie- en Crisiscentrum van de Regering van de FOD Binnenlandse Zaken, aan het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse, ingesteld door de wet van 10 juli 2006 betreffende de analyse van de dreiging, aan de autoriteit bedoeld in artikel 7, § 1, van de wet van 7 april 2019 en aan de politiediensten bedoeld in de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, in de mate dat de toepassing van artikel 19 van de wet van 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuren zulks vereist;

20°/1 binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de politiediensten en aan de autoriteit bedoeld in artikel 7, § 1, van de wet van 7 april 2019 tot vaststelling van een kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen van algemeen belang voor de openbare veiligheid – NIS-wet ten behoeve van de tenuitvoerlegging van artikel 53, § 2, van de wet van 11 maart 2018 betreffende het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen;

21° aan de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, voor de uitoefening van zijn wettelijke opdrachten als bedoeld in artikel 303, § 3, van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, met betrekking tot de maatschappijen van onderlinge bijstand als bedoeld in artikel 43*bis*, § 5 of artikel 70, §§ 6, 7 en 8 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen en hun verrichtingen;

22° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de afwikkelingsautoriteiten als bedoeld in artikel 3 van Richtlijn 2014/59/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, aan de autoriteiten van derde Staten die belast zijn met taken die te vergelijken zijn met die als bedoeld in artikel 12*ter*, § 1, waarmee de Bank een samenwerkingsakkoord heeft gesloten waarin wordt voorzien in de uitwisseling van informatie, alsook aan de bevoegde ministeries van de lidstaten van de Europese Economische Ruimte, wanneer dit noodzakelijk is voor het plannen of uitvoeren van afwikkelingsmaatregel.

23° aan eenieder die een taak uitvoert die door of krachtens de wet is vastgesteld en die deelneemt of bijdraagt aan de uitoefening van de toezichtsopdracht van de Bank, wanneer die persoon door of met instemming van de Bank werd aangeduid voor die taak, zoals, met name:

a) de portefeuillesurveillant bedoeld in artikel 16 van Bijlage III bij de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen;

b) de portefeuillebeheerder bedoeld in artikel 8 van Bijlage III bij de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen; en

c) de speciaal commissaris bedoeld in artikel 236, § 1, 1°, van de voornoemde wet, in artikel 517, § 1, 1°, van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, artikel 35, § 1, tweede lid, 1°, van de wet van 21 december 2009 op het statuut van de betalingsinstellingen en van de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld en de toegang tot betalingssystemen, artikel 87, § 1, tweede lid, 1°, van de voornoemde wet, artikel 48, eerste lid, 1°, van het koninklijk besluit van 30 april 1999 betreffende het statuut en de controle der maatschappijen voor onderlinge borgstelling en artikel 36/30, § 1, tweede lid, 3°, van deze wet;

24° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de autoriteiten bedoeld in artikel 7 van de wet van 7 april 2019 voor de uitvoering van de bepalingen van de wet van 7 april 2019 en van de wet van 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuren.

25° aan de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, in het kader van de uitvoering van zijn opdracht bedoeld in artikel 85, § 1, 5°, van de wet van 18 september 2017 ten aanzien van de entiteiten bedoeld in artikel 5, § 1, 21°, van dezelfde wet;

26° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de financiële inlichtingeneenheden bedoeld in artikel 4, 15° van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten.

§ 2. De Bank mag enkel vertrouwelijke informatie krachtens paragraaf 1 meedelen op de volgende voorwaarden:

1° de autoriteiten of instellingen die de informatie ontvangen, gebruiken deze voor de uitvoering van hun opdrachten, met inbegrip van de mededeling van deze informatie aan derden ingevolge een wettelijke verplichting van deze autoriteiten of instellingen; in de andere gevallen kan de Bank toestaan, binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, dat de ontvangers van de informatie deze bekendmaken aan derden, mits de Bank daar voorafgaandelijk mee heeft ingestemd en, in voorkomend geval, mits de informatie alleen voor de door de Bank toegestane doeleinden bekendgemaakt wordt;

2° wat de aldus aan hen meegedeelde informatie betreft, zijn deze buitenlandse autoriteiten of instellingen aan een beroepsgeheim gebonden dat gelijkwaardig is aan dat van artikel 35; en

3° indien de betrokken informatie afkomstig is van een autoriteit van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, mag zij enkel bekendgemaakt worden aan de volgende autoriteiten of instellingen mits de autoriteit die de informatie heeft verstrekt uitdrukkelijk akkoord gaat met deze bekendmaking, en, in voorkomend geval, mits de informatie alleen voor de door deze autoriteit toegestane doeleinden bekendgemaakt wordt:

a) de in paragraaf 1, 5°, 6°, 8° en 11°, bedoelde autoriteiten of instellingen;

b) de in paragraaf 1, 3°, 5°, 8°, 9°, 11°, 18° en 22°, bedoelde autoriteiten of instellingen van derde Staten;

c) autoriteiten of instellingen van derde Staten die opdrachten uitvoeren die gelijkwaardig zijn aan die van de FSMA.

§ 3. Onverminderd de strengere bepalingen van de bijzondere wetten die op hen van toepassing zijn, zijn de in paragraaf 1 bedoelde Belgische personen, autoriteiten en instellingen, wat de vertrouwelijke informatie betreft die zij van de Bank ontvangen met toepassing van paragraaf 1, gebonden door het beroepsgeheim als bedoeld in artikel 35.

Art. 36/15. – **§ 1.** In afwijking van artikel 35 en binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie mag de Bank ook vertrouwelijke informatie meedelen:

1° aan het International Monetair Fonds en de Wereldbank, met het oog op beoordelingen voor het Financial Sector Assessment Programme;

2° aan de Bank voor Internationale Betalingen, met het oog op kwantitatieve effectenstudies;

3° aan de Raad voor financiële stabiliteit, met het oog op zijn controlefunctie.

§ 2. De Bank mag enkel vertrouwelijke informatie krachtens paragraaf 1 meedelen op uitdrukkelijk verzoek van de betrokken instelling en indien aan de volgende voorwaarden is voldaan;

1° het verzoek is naar behoren gemotiveerd in het licht van de specifieke taken die door de verzoekende instelling in overeenstemming met haar opdrachten worden verricht en de meegedeelde informatie is bijgevolg beperkt tot wat strikt noodzakelijk is voor de uitvoering van deze taken;

2° het verzoek is nauwkeurig genoeg wat de aard, reikwijdte en vorm van de gevraagde informatie, alsook de wijze van mededeling ervan betreft;

3° de informatie wordt uitsluitend meegedeeld aan de personen die rechtstreeks betrokken zijn bij de uitvoering van de specifieke taak;

4° de verzoekende instelling is wat de informatie betreft aan een beroepsgeheim gebonden dat te vergelijken is met dat als bedoeld in artikel 35.

§ 3. De mededeling van vertrouwelijke informatie krachtens paragraaf 1 mag enkel in geaggregeerde of geanonimiseerde vorm gebeuren, of, bij ontstentenis, door tot deze informatie toegang te geven in de lokalen van de Bank.

§ 4. Voor zover de mededeling van informatie de verwerking van persoonsgegevens met zich meebrengt, voldoet de verwerking van persoonsgegevens door de verzoekende instelling aan de voorschriften van Verordening 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

Afdeling 4/1 – Samenwerking met de buitenlandse autoriteiten en uitwisseling van informatie

Onderafdeling 1 – Algemene samenwerkingsverplichting

Art. 36/16. – **§ 1.** Onverminderd de artikelen 35, 35/2, 35/3, 36/13 en 36/14 en de bepalingen in bijzondere wetten, werkt de Bank in aangelegenheden die tot haar bevoegdheid behoren samen met de buitenlandse bevoegde autoriteiten die één of meer bevoegdheden uitoefenen die vergelijkbaar zijn met deze als bedoeld in de artikelen 36/2 en 36/3.

In het bijzonder werkt de Bank voor de toepassing van Richtlijn 2015/849 samen, in het kader van haar in artikel 36/2, § 1, bedoelde bevoegdheden, met de buitenlandse bevoegde autoriteiten bedoeld in de artikelen 130 en 131/1 van de wet van 18 september 2017.

Overeenkomstig het recht van de Europese Unie werkt de Bank ook samen met de Europese Bankautoriteit, de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen, de Europese Autoriteit voor effecten en markten en de Europese Centrale Bank voor wat betreft de taken die haar zijn opgedragen bij de GTM-verordening.

§ 2. Onverminderd de verplichtingen die voor België voortvloeien uit het recht van de Europese Unie, kan de Bank, op basis van wederkerigheid, met de bevoegde autoriteiten waarvan sprake in § 1, eerste lid, overeenkomsten sluiten teneinde vast te stellen hoe deze samenwerking wordt opgevat, met inbegrip van de wijze waarop de controletaken desgevallend worden verdeeld, van de aanduiding van een bevoegde autoriteit als controlecoördinator, van de wijze van toezicht via inspecties ter plaatse of anderszins, van welke samenwerkingsprocedures gelden alsook van hoe het inwinnen en uitwisselen van informatie wordt georganiseerd.

§ 3. Onverminderd de artikelen 35, 35/2, 35/3, 36/13 en 36/14 en de bepalingen van bijzondere wetten sluit de Bank samenwerkingsovereenkomsten met de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen betreffende de materie van de aanvullende ziekteverzekering door de maatschappijen van onderlinge bijstand bedoeld in de artikelen 43*bis*, § 5 en 70, §§ 6, 7 en 8, van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen. De samenwerkingsovereenkomsten regelen onder meer de uitwisseling van informatie en de eenvormige toepassing van de betrokken wetgeving.

Onderafdeling 2 – Uit Richtlijn 2014/65/EU voortvloeiende specifieke verplichtingen tot samenwerking in het kader van de prudentiële toezichtsopdracht

Art. 36/17. – **§ 1.** Onverminderd de relevante bepalingen van artikel 36/19, zijn de volgende bepalingen van toepassing in het kader van de bevoegdheden bedoeld in de artikelen 36/2 en 36/3 wat betreft de wederzijdse samenwerking tussen de Bank en de overige bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 4, lid 1, punt 26) van Richtlijn 2014/65/EU en in artikel 3, lid 1, punt 36) van Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG, teneinde de uit de voornoemde Richtlijn 2014/65/EU voortvloeiende verplichtingen na te leven :

1° Telkens wanneer dat noodzakelijk is voor het vervullen van hun taken, werkt de Bank samen met

de andere bevoegde autoriteiten, en maakt daarbij gebruik van de wettelijke bevoegdheden waarover zij beschikt en verleent bijstand aan de bevoegde autoriteiten van de andere lidstaten. Zij wisselt met de andere bevoegde autoriteiten inzonderheid informatie uit en werkt met hen samen bij onderzoeks- of toezichtsactiviteiten, inclusief voor een inspectie ter plaatse, ook al houden de aldus onderzochte of geverifieerde praktijken geen schending van Belgische regelgeving in. De Bank kan met het oog op het vergemakkelijken van de inning van geldboetes ook met de andere bevoegde autoriteiten samenwerken.

2° De Bank verstrekt onmiddellijk alle informatie die voor de in het 1° genoemde doeleinden noodzakelijk is. Daartoe neemt de Bank, naast de passende organisatorische maatregelen voor een vlotte samenwerking als bedoeld in het 1°, onverwijld de nodige maatregelen om de gevraagde informatie te verzamelen. Indien, wat de in deze paragraaf bedoelde bevoegdheden betreft, een verzoek wordt gericht aan de Bank om een inspectie ter plaatse te verrichten of een onderzoek uit te voeren, geeft zij hier, binnen haar bevoegdheden, gevolg aan :

- door de inspectie of het onderzoek zelf te verrichten ;
- door de autoriteit die het verzoek heeft ingediend dan wel revisoren of deskundigen toe te staan de inspectie of het onderzoek zelf te verrichten.

3° De informatie die in het kader van de samenwerking wordt uitgewisseld, valt onder het bij artikel 35 opgelegde beroepsgeheim. Indien de Bank informatie verstrekt in het kader van de samenwerking, kan zij aangeven dat die informatie alleen mag worden doorgegeven met haar uitdrukkelijke toestemming of voor de doeleinden waarmee zij heeft ingestemd. Zo ook moet de Bank, wanneer zij informatie ontvangt, in afwijking van artikel 36/14, de beperkingen naleven die haar zouden zijn opgelegd door de buitenlandse autoriteit, wat de mogelijkheid betreft om de aldus ontvangen informatie door te geven.

4° Wanneer de Bank ernstige redenen heeft om te vermoeden dat er op het grondgebied van een andere lidstaat handelingen worden of zijn uitgevoerd die strijdig zijn met de bepalingen van Richtlijn 2014/65/EU of Verordening 600/2014, geeft zij hiervan op een zo specifiek mogelijke wijze kennis aan de bevoegde autoriteit van die andere lidstaat, aan de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten en aan de FSMA. Indien de Bank er door een autoriteit van een andere lidstaat van in kennis wordt gesteld dat er in België dergelijke handelingen worden verricht, licht zij de FSMA daarover in, neemt zij de nodige maatregelen en brengt zij de kennisgevende autoriteit, de Europese autoriteit voor Effecten en Markten, alsook de FSMA op de hoogte van het resultaat van haar tussenkomst, en met name, voor zover mogelijk, van belangrijke tussentijdse ontwikkelingen.

§ 2. Bij de tenuitvoerlegging van § 1 kan de Bank weigeren om gevolg te geven aan een verzoek om inlichtingen, onderzoek, inspectie ter plaatse of toezicht indien :

- het gevolg geven aan dergelijke verzoeken gevaar zou kunnen opleveren voor de soevereiniteit, de veiligheid of de openbare orde van België, of
- voor dezelfde feiten en tegen dezelfde personen reeds een gerechtelijke procedure is ingeleid in België, dan wel
- jegens deze personen voor dezelfde feiten reeds een onherroepelijke uitspraak is gedaan in België.

In deze gevallen stelt zij de verzoekende bevoegde autoriteit en de Europese Autoriteit voor effecten en markten daarvan in kennis, waarbij zij, in voorkomend geval, zo gedetailleerd mogelijke informatie verstrekt over de procedure of uitspraak in kwestie.

§ 3. – *Opgeheven.*

§ 4. De paragrafen 1 en 2 zijn eveneens van toepassing, volgens de voorwaarden vastgelegd in samenwerkingsovereenkomsten, in het kader van de samenwerking met autoriteiten van derde Staten.

§ 5. De FSMA is de autoriteit die als enig contactpunt fungeert om in uitvoering van paragraaf 1 verzoeken om uitwisseling van gegevens of verzoeken om samenwerking in ontvangst te nemen.

De Minister stelt de Europese Commissie, de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten en de andere lidstaten van de Europese Economische Ruimte hiervan in kennis.

Art. 36/18. – *Opgeheven.*

Afdeling 5 – Onderzoeksbevoegdheden, strafbepalingen en verhaalmiddelen

Art. 36/19. – Onverminderd de onderzoeksbevoegdheden die haar worden toegekend door de wettelijke en reglementaire bepalingen die haar opdrachten regelen, kan de Bank, teneinde te verifiëren of een verrichting of een activiteit wordt beoogd door de wetten en reglementen waarvan zij op de toepassing dient toe te zien, alle nodige informatie vereisen van degenen die de verrichting uitvoeren of de betrokken activiteit uitoefenen en van iedere derde die de uitvoering of uitoefening ervan mogelijk maakt of vergemakkelijkt.

De Bank heeft dezelfde onderzoeksbevoegdheid teneinde te verifiëren, binnen het kader van een samenwerkingsakkoord gesloten met een buitenlandse autoriteit en wat de concrete punten betreft die zijn aangegeven in de schriftelijke aanvraag van deze autoriteit, of een verrichting of een activiteit die in België is uitgevoerd of uitgeoefend, wordt beoogd door de wetten en reglementen waarvan deze buitenlandse autoriteit op de toepassing dient toe te zien.

De betrokken persoon of instelling maakt deze informatie over binnen de termijn en in de vorm bepaald door de Bank.

De Bank kan in de boeken en documenten van de belanghebbenden de juistheid van de informatie die haar werd meegedeeld, nagaan of laten nagaan.

Indien de betrokken persoon of instelling de gevraagde informatie niet heeft verstrekt bij het verstrijken van de door de Bank vastgestelde termijn, kan de Bank, onverminderd de overige maatregelen bepaald door de wet, na de persoon of instelling gehoord of ten minste opgeroepen te hebben, de betaling van een dwangsom opleggen die per kalenderdag niet minder mag bedragen dan € 250, noch meer mag bedragen dan € 50 000, noch in het totaal € 2 500 000 mag overschrijden.

De dwangsommen opgelegd met toepassing van dit artikel worden ten voordele van de Schatkist geïnd door de Algemene Administratie van de inning en invordering van de Federale overheidsdienst Financiën.

Art. 36/20. – **§ 1.** Worden gestraft met een gevangenisstraf van een maand tot een jaar en een geldboete van € 250 tot € 2 500 000 of met één van deze straffen alleen:

- zij die de onderzoeken van de Bank krachtens dit hoofdstuk verhinderen of haar bewust onjuiste of onvolledige informatie verstrekken;
- zij die bewust, door verklaringen of anderszins, doen of laten uitschijnen dat de verrichting of verrichtingen die zij uitvoeren of voornemens zijn uit te voeren worden verricht onder de voorwaarden bepaald in de wetten en reglementen waarvan de Bank op de toepassing toeziet, terwijl deze wetten en reglementen niet op hen van toepassing zijn of niet werden geëerbiedigd.

§ 2. De bepalingen van boek I van het Strafwetboek zijn, zonder uitzondering van Hoofdstuk VII en van artikel 85, van toepassing op de inbreuken bedoeld in § 1.

Art. 36/21. – **§ 1.** Bij het Marktenhof kan beroep worden ingesteld tegen elke beslissing van de Bank waarbij een administratieve geldboete wordt opgelegd.

§ 2. Onverminderd de bijzondere voorschriften bepaald door of krachtens de wet, bedraagt de beroepstermijn, op straffe van nietigheid, 30 dagen.

De termijn voor het instellen van beroep vangt aan met de kennisgeving van de betwiste beslissing.

§ 3. Het beroep als bedoeld in § 1 moet, op straffe van niet-ontvankelijkheid die ambtshalve wordt uitgesproken, worden ingesteld bij ondertekend verzoekschrift ingediend ter griffie van het hof van beroep te Brussel in zoveel exemplaren als er partijen zijn.

Op straffe van niet-ontvankelijkheid, bevat het verzoekschrift:

1° de vermelding van de dag, de maand en het jaar;

2° indien de verzoeker een natuurlijke persoon is, zijn naam, voornamen en woonplaats; indien de verzoeker een rechtspersoon is, zijn naam, zijn rechtsvorm, zijn maatschappelijke zetel en het orgaan dat hem vertegenwoordigt;

3° de vermelding van de beslissing waarop het beroep betrekking heeft;

4° de uiteenzetting van de middelen;

5° de aanduiding van de plaats, de dag en het uur van de verschijning vastgesteld door de griffie van het hof van beroep ;

6° de inventaris van de verantwoordingsstukken die samen met het verzoekschrift ter griffie zijn neergelegd.

Het verzoekschrift wordt door de griffie van het hof van beroep te Brussel ter kennis gebracht van alle partijen die door verzoeker in het geding zijn opgeroepen.

Op ieder ogenblik kan het Marktenhof ambtshalve alle andere personen, wier toestand beïnvloed dreigt te worden door de beslissing over het beroep, in het geding oproepen.

Het Marktenhof stelt de termijn vast waarbinnen de partijen elkaar hun schriftelijke opmerkingen moeten overleggen en een kopie ervan ter griffie moeten neerleggen. Het hof bepaalt eveneens de datum van de debatten.

Elk van de partijen kan haar schriftelijke opmerkingen neerleggen bij de griffie van het hof van beroep te Brussel en ter plaatse het dossier op de griffie raadplegen.

Het Marktenhof bepaalt de termijn waarbinnen die opmerkingen moeten worden overgelegd. Ze worden door de griffie ter kennis gebracht van de partijen.

§ 4. De griffie van het hof van beroep te Brussel vraagt aan de Bank, binnen vijf dagen na de inschrijving van de zaak op de rol, de toezending van het dossier met de stukken. Binnen vijf dagen na de ontvangst van de vraag moet het dossier worden toegezonden.

§ 5. Het beroep bedoeld in § 1 schorst de beslissing van de Bank.

Art. 36/22. – Bij de Raad van State kan, volgens een versnelde procedure zoals vastgesteld door de Koning, beroep worden ingesteld :

1° door de aanvrager van een vergunning, tegen de beslissingen inzake vergunning die de Bank heeft genomen krachtens artikel 12 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen. Eenzelfde beroep kan worden ingesteld indien de Bank geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het eerste lid van het voormelde artikel 12 vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen ;

2° door de kredietinstelling en de beursvennootschap, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens, respectievelijk, de artikelen 86, vierde lid, 88/1, 544 en 546 van de voormelde wet van 25 april 2014, voor zover die drie laatste artikelen het voormelde artikel 86, vierde lid van toepassing verklaren ;

3° door de kredietinstelling en de beursvennootschap, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens, respectievelijk, de artikelen 234, § 2, 1° tot 12°, 236, § 1, 1° tot 6°, en de artikelen 583 en 585, voor zover deze laatste artikelen de voormelde artikelen 234, § 2, 1° tot 12° en 236, § 1, 1° tot 6° van toepassing verklaren op de beursvennootschappen, en tegen gelijkaardige beslissingen genomen krachtens, respectievelijk, de artikelen 328, 329 en 340 en de artikelen 599 en 607 van de voormelde wet van 25 april 2014, voor zover deze laatste artikelen de voormelde artikelen 328, 329 en 340 van toepassing verklaren op de beursvennootschappen. Het beroep schorst de beslissing en haar bekendmaking, tenzij de Bank, bij ernstig gevaar voor de spaarders of de beleggers, haar beslissing uitvoerbaar heeft verklaard niettegenstaande elk beroep ;

3°*bis* door de kredietinstelling en de beursvennootschap, tegen de beslissingen die het Afwikkelingscollege heeft genomen krachtens, respectievelijk, de artikelen 232 en 581 van de voormelde wet van 25 april 2014, voor zover dit laatste artikel het voormelde artikel 232 van toepassing verklaart op de beursvennootschappen ;

4° door de aanvrager, tegen de beslissingen inzake vergunning die de Bank heeft genomen krachtens artikel 495 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen. Eenzelfde beroep kan door de aanvrager worden ingesteld indien de Bank geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij artikel 495, § 1, eerste lid van de voormelde wet van 25 april 2014 vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen ;

5° *opgeheven* ;

6° *opgeheven*;

7° door de aanvrager van een toelating, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 28 en 584 van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen;

8° *opgeheven;*

9° door de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, tegen de beslissingen tot tariefverhoging die de Bank heeft genomen krachtens artikel 504 van de voormelde wet van 13 maart 2016;

10° door de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 508, § 2, 1° tot en met 10°, en 517, § 1, 1°, 2°, 4°, 6° en 7°, van de voormelde wet van 13 maart 2016;

11° door de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, tegen de beslissingen tot herroeping van de vergunning die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 517, § 1, 8°, 541 en 598, § 2, van de voormelde wet van 13 maart 2016;

12° door de verzekeringsonderneming, tegen de beslissingen tot verzet die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 108, § 3 en 115, § 2, van de voormelde wet van 13 maart 2016, of wanneer de Bank geen beslissing heeft meegedeeld binnen de termijnen vastgelegd in de artikelen 108, § 3, tweede lid en 115, § 2, tweede lid, van dezelfde wet;

12°*bis* door de verzekeringsonderneming, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 569 van de voormelde wet van 13 maart 2016;

13° door de aanvrager van een vergunning en door de vergunde instelling, tegen de beslissing van de Bank om de vergunning te weigeren, te schorsen of te herroepen krachtens de artikelen 3, 12 en 13 van de wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetaire beleidsinstrumentarium en krachtens de in uitvoering ervan getroffen besluiten. Het beroep schorst de beslissing tenzij de Bank, om zwaarwichtige redenen, haar beslissing uitvoerbaar zou hebben verklaard niettegenstaande hoger beroep;

14° *opgeheven;*

15° door de herverzekeringsonderneming, tegen de beslissingen tot verzet die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 114 en 121 van de voormelde wet, voor zover zij respectievelijk verwijzen naar de artikelen 108, § 3 en 115, § 2, van dezelfde wet of wanneer de Bank geen beslissing heeft meegedeeld binnen de termijnen vastgelegd in de artikelen 108, § 3, tweede lid en 121, 2°, van dezelfde wet;

16° *opgeheven;*

17° *opgeheven;*

18° door de herverzekeringsonderneming, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 600 en 601, voor zover zij respectievelijk verwijzen naar de artikelen 580 en 598 van de voormelde wet;

19° door de aanvrager van een vergunning, tegen de beslissingen inzake vergunning die de Bank heeft genomen krachtens artikel 12 van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen. Eenzelfde beroep kan door de aanvrager worden ingesteld indien de Bank geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij in het voormelde artikel 12, eerste lid, vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

19°*bis* door de aanvrager van een registratie als bedoeld in artikel 82, § 2, of 91 van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen, tegen de beslissingen die de Bank op dit gebied heeft genomen. Eenzelfde beroep kan door de aanvrager van een registratie worden ingesteld indien de Bank geen uitspraak heeft gedaan binnen de termijnen die respectievelijk zijn vastgesteld bij het eerste lid van het voormelde artikel 82, § 2, en bij het voormelde artikel 91, eerste lid. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

20° door een vergunninghoudende of geregistreerde betalingsinstelling als respectievelijk bedoeld in de

artikelen 12 en 91 van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 61 van de voormelde wet;

21° door de betalingsinstelling, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 116, § 2, en 117, §§ 1 en 2, en tegen gelijkaardige beslissingen genomen krachtens artikel 142, § 1, van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen. Het beroep schorst de beslissing en de bekendmaking ervan, tenzij de Bank, bij ernstig gevaar voor de betalingsdienstgebruikers, haar beslissing uitvoerbaar heeft verklaard niettegenstaande elk beroep;

22° door de betrokken instelling, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 517, § 6, van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen en artikel 585 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, voor zover dit artikel 236, § 6 van diezelfde wet van toepassing verklaart op de beursvennootschappen;

23° door de aanvrager van een vergunning, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 36/25, § 3.

24° *opgeheven;*

25° *opgeheven;*

26° *opgeheven;*

26°/1 door de aanvrager van een vergunning, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 17 en 55 van Verordening 909/2014. Eenzelfde beroep kan worden ingesteld indien de Bank geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het achtste lid van het voormelde artikel 17 vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

26°/2 door de aanvrager van een vergunning, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 36/26/1, § 5 of § 6. Eenzelfde beroep kan worden ingesteld indien de Bank geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het voormelde artikel vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

26°/3 door de centrale effectenbewaarinstelling, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 23, lid 4 van Verordening 909/2014 en door de instelling die ondersteuning verleent aan een centrale effectenbewaarinstelling of door de depositobank, tegen de gelijkaardige beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 36/26/1, § 5 of § 6;

26°/4 door de centrale effectenbewaarinstelling, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 20 en 57 van Verordening 909/2014 en door de instelling die ondersteuning verleent aan een centrale effectenbewaarinstelling of door de depositobank, tegen de gelijkaardige beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 36/26/1, § 5 of § 6. Het beroep schorst de beslissing en haar bekendmaking, tenzij de Bank, bij ernstig gevaar voor de cliënten of de financiële markten, haar beslissing uitvoerbaar heeft verklaard niettegenstaande elk beroep;

26°/5 door de centrale effectenbewaarinstelling, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 36/30/1, § 2, 3° tot 6°, en door de instelling die ondersteuning verleent aan een centrale effectenbewaarinstelling of door de depositobank, tegen de gelijkaardige beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 36/26/1, § 5 of § 6. Het beroep schorst de beslissing en haar bekendmaking, tenzij de Bank, bij ernstig gevaar voor de cliënten of de financiële markten, haar beslissing uitvoerbaar heeft verklaard niettegenstaande elk beroep;

27° *opgeheven;*

28° *opgeheven;*

29° *opgeheven;*

30° *opgeheven;*

31° *opgeheven;*

32° door de aanvrager van een vergunning, tegen de beslissingen inzake vergunning die de Bank heeft genomen krachtens artikel 169 van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen. Eenzelfde beroep kan door de aanvrager worden ingesteld indien de Bank geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het eerste lid van het voormelde artikel 169 vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

32°*bis* door de aanvrager van een registratie als bedoeld in artikel 200, § 2, van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen, tegen de beslissingen die de Bank op dit gebied heeft genomen. Eenzelfde beroep kan door de aanvrager van de registratie worden ingesteld indien de Bank geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het eerste lid van het voormelde artikel 200, § 2, vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

33° door de instelling voor elektronisch geld, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 186 van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen, voor zover artikel 61 van dezelfde wet bij dit artikel van toepassing wordt verklaard;

34° door de instelling voor elektronisch geld, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 214, voor zover artikel 116, § 2, bij dit artikel van toepassing wordt verklaard, en krachtens artikel 215, § 1, en tegen gelijkaardige beslissingen genomen krachtens artikel 227 van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen, voor zover artikel 142, § 1, bij dit artikel van toepassing wordt verklaard. Het beroep schorst de beslissing en de bekendmaking ervan, tenzij de Bank, bij ernstig gevaar voor de houders van elektronisch geld, haar beslissing uitvoerbaar heeft verklaard niettegenstaande elk beroep;

34°*bis* door iedere onderworpen entiteit als bedoeld in artikel 5, § 1, 4° tot 10°, van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 94 en 95 van die wet;

34°*ter* door de uitbater van het betalingsschema, tegen het verbod opgelegd door de Bank krachtens artikel 19, § 1, van de wet van 24 maart 2017 houdende het toezicht op verwerkers van betalingstransacties;

35° door eenieder aan wie een dwangsom is opgelegd door de Bank krachtens de artikelen 36/3, § 5, 36/19, vijfde lid, 36/30, § 1, tweede lid, 2°, en 36/30/1, § 2, 2°, van deze wet, artikel 93, § 2, 2°, van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, artikel 603, § 2, van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, de artikelen 147, § 2, derde lid, 161, § 1, 2° en 229, § 2, derde lid, van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen, artikel 16, § 2, van de wet van 24 maart 2017 houdende het toezicht op verwerkers van betalingstransacties, artikel 346, § 2 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen en artikel 608 van de voormelde wet van 25 april 2014, voor zover dit het voormelde artikel 346, § 2 van toepassing verklaart op de beursvennootschappen.

Art. 36/23. – Om de toepassing van het strafrecht te vragen, is de Bank gemachtigd om in elke stand van het geding tussen te komen voor het strafgerecht waarbij een door deze wet of door een wet die de Bank belast met het toezicht op de naleving van haar bepalingen, bestraft misdrijf aanhangig is, zonder dat

de Bank daarom het bestaan van enig nadeel hoeft aan te tonen. De tussenkomst geschiedt volgens de regels die gelden voor de burgerlijke partij.

Afdeling 6 – Crisismaatregelen

Art. 36/24. – **§ 1.** De Koning kan, na advies van de Bank, ingeval zich een plotse crisis voordoet op de financiële markten of in geval van een ernstige dreiging van een systemische crisis, teneinde de omvang of de gevolgen hiervan te beperken:

1° aanvullende of afwijkende reglementen vaststellen ten opzichte van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, de wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetair beleidsinstrumentarium, de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, de wet van 25 oktober 2016 inzake de toegang tot het beleggingsdienstenbedrijf en betreffende het statuut van en het toezicht op de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies, de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, het Boek VIII, Titel III, Hoofdstuk II, Afdeling III van het Wetboek van vennootschappen en het koninklijk besluit betreffende de bewaargeving van vervangbare financiële instrumenten en de vereffening van transacties op deze instrumenten, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 27 januari 2004;

2° in een systeem voorzien waarbij een staatswaarborg wordt verleend voor verbintenissen die zijn aangegaan door de krachtens voornoemde wetten aan toezicht onderworpen instellingen die Hij bepaalt, of de staatswaarborg toekennen aan bepaalde schuldvorderingen gehouden door dergelijke instellingen;

3° in een systeem voorzien, in voorkomend geval door middel van reglementen vastgesteld overeenkomstig 1°, van toekenning van de staatswaarborg voor de terugbetaling aan vennoten die natuurlijke personen zijn van hun deel in het kapitaal van coöperatieve vennootschappen, erkend overeenkomstig het koninklijk besluit van 8 januari 1962 tot vaststelling van de voorwaarden tot erkenning van de nationale groeperingen van coöperatieve vennootschappen en van de coöperatieve vennootschappen, die instellingen zijn onderworpen aan toezicht krachtens voornoemde wetten of waarvan minstens de helft van het vermogen is geïnvesteerd in dergelijke instellingen;

4° in een systeem voorzien van toekenning van de dekking door de Staat van verliezen opgelopen op bepaalde activa of financiële instrumenten door krachtens voornoemde wetten aan toezicht onderworpen instellingen;

5° in een systeem voorzien van toekenning van de staatswaarborg voor verbintenissen aangegaan door entiteiten waarvan de activiteit bestaat in het verwerven en beheren van bepaalde activa gehouden door krachtens voornoemde wetten aan toezicht onderworpen instellingen.

De koninklijke besluiten genomen krachtens het eerste lid, 1°, hebben geen gevolg meer indien zij niet worden bekrachtigd door de wet binnen de twaalf maanden vanaf hun datum van inwerkingtreding. De bekrachtiging werkt terug tot op de datum van inwerkingtreding van de koninklijke besluiten. De koninklijke besluiten genomen op grond van het eerste lid, 2° tot 6°, worden overlegd in de Ministerraad.

§ 2. De instellingen die aan toezicht onderworpen zijn krachtens de toezichtswetten als bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, 1° zijn, voor de toepassing van paragraaf 1, eerste lid, 2° tot 5°, de financiële holdings die zijn ingeschreven op de lijst bedoeld in artikel 14, tweede lid, van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, de gemengde financiële holdings, de kredietinstellingen, de beleggingsondernemingen en de verzekeringsondernemingen, alsook hun rechtstreekse of onrechtstreekse dochtervennootschappen.

§ 3. Het totale bedrag van de hoofdsom van de garanties bedoeld in § 1, eerste lid, 2° en 5°, alsook van de dekking waarnaar wordt verwezen in § 1, eerste lid, 4°, mag per gecontroleerde instelling of per groep van verbonden gecontroleerde instellingen in de zin van artikel 11 van het Wetboek van vennootschappen, het bedrag van € 25 miljard niet overschrijden.

Voor de bepaling van de groepen bedoeld in het eerste lid wordt geen rekening gehouden met de band tussen de instellingen die voortvloeit uit de controle die de Staat uitoefent over deze instellingen.

Een eventuele overschrijding van het door het eerste lid vastgestelde plafond als gevolg van de evolutie van de wisselkoersen, tast de geldigheid van de toegekende garanties of dekking niet aan.

Hoofdstuk IV/2 – Bepalingen inzake de vergunningverlening aan en het toezicht op de centrale tegenpartijen en de financiële en niet-financiële tegenpartijen en bepalingen inzake de vergunningverlening aan en het toezicht op de vereffeningsinstellingen, met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen, centrale effectenbewaarinstellingen, instellingen die ondersteuning verlenen aan centrale effectenbewaarinstellingen en depositobanken

Art. 36/25. – **§ 1.** De instellingen die in hun lidstaat van herkomst een vergunning als centrale tegenpartij bezitten of die als dusdanig erkend zijn krachtens Verordering 648/2012, mogen als centrale tegenpartij diensten verstrekken in België of vanuit het Belgische grondgebied.

§ 2. Krachtens artikel 22 van Verordering 648/2012 is de Bank de bevoegde autoriteit die is aangewezen om de uit Verordering 648/2012 voortvloeiende taken met betrekking tot de vergunningverlening aan en het toezicht op de centrale tegenpartijen uit te voeren, onverminderd de bevoegdheden die aan de FSMA zijn toegekend op grond van artikel 22 van de wet van 2 augustus 2002.

§ 3. De Bank verleent overeenkomstig de bepalingen van Verordering 648/2012 een vergunning aan de in België gevestigde instellingen die diensten willen verstrekken als centrale tegenpartij. De Bank beslist over de vergunningsaanvraag na advies van de FSMA, overeenkomstig artikel 22 van de wet van 2 augustus 2002.

De Bank oefent toezicht uit op de naleving van de vergunningsvoorwaarden door een centrale partij en onderwerpt de centrale tegenpartijen aan een toetsing en evaluatie, overeenkomstig artikel 21 van Verordering 648/2012.

§ 3*bis*. De Bank beslist over de interoperabiliteitsregelingen als geregeld in Titel V van Verordering 648/2012. Bovendien ziet de Bank toe op de naleving door de centrale tegenpartijen van de regels die van toepassing zijn op de interoperabiliteitsregelingen.

§ 4. De Bank is belast met het prudentieel toezicht op de centrale tegenpartijen.

De Bank ziet toe op de naleving door de centrale tegenpartijen van de bepalingen van de Hoofdstukken 1 en 3 van Titel IV van Verordering 648/2012, met uitzondering van artikel 33 van Verordering 648/2012, dat onder de bevoegdheid valt van de FSMA.

In het kader van Hoofdstuk 2 van Titel IV van Verordering 648/2012 controleert de Bank de toelatingscriteria en de toepassing ervan krachtens artikel 37 van Verordering 648/2012, om zich ervan te vergewissen dat ze volstaan om het risico waaraan deze centrale tegenpartijen zijn blootgesteld, te beheersen, onverminderd de bevoegdheden waarover de FSMA beschikt krachtens artikel 22, § 5, van de wet van 2 augustus 2002.

Het is de centrale tegenpartijen verboden een bijzonder mechanisme in de zin van artikel 36/4, tweede lid, in te stellen met dien verstande dat de in punt 4° van het voornoemde artikel bedoelde normen en normale praktijken de normen en normale praktijken zijn voor verrichtingen die in het kader van de in de artikelen 14 en 15 van Verordening 648/2012 bedoelde diensten worden uitgevoerd.

§ 5. De Bank deelt aan de FSMA alle relevante en nuttige informatie mee over de operationele vereisten die vastgelegd zijn in Hoofdstuk 1 van Titel IV van Verordering 648/2012, om de FSMA in staat te stellen haar bevoegdheden in het kader van artikel 31, lid 1 en 2 van Verordering 648/2012 uit te oefenen.

De Bank raadpleegt de FSMA bij de beoordeling van de betrouwbaarheid van de natuurlijke personen die lid zijn van het wettelijk bestuursorgaan van de centrale tegenpartij, van het directiecomité of, bij ontstentenis van een directiecomité, van de natuurlijke personen die belast zijn met de effectieve leiding, indien zij voor het eerst voor een dergelijke functie worden voorgedragen bij een financiële onderneming die met toepassing van artikel 36/2 onder het toezicht staan van de Bank.

Iedere natuurlijke of rechtspersoon die besluit om rechtstreeks of onrechtstreeks een gekwalificeerde deelneming in een centrale tegenpartij te verwerven, dan wel om zijn gekwalificeerde deelneming in een centrale tegenpartij rechtstreeks of onrechtstreeks te vergroten, moet de Bank, krachtens Verordering 648/2012, vooraf in kennis stellen van zijn beslissing. De Bank beoordeelt deze kennisgeving overeenkomstig de bepalingen van Verordering 648/2012 en na raadpleging van de FSMA indien de kandidaat-verwerver een gereglementeerde onderneming is die onder het toezicht staat van de FSMA.

De Bank maakt de lijst als bedoeld in artikel 32, lid 4, van Verordering 648/2012 openbaar.

§ 6. De bepalingen van dit artikel en van de ter uitvoering ervan genomen besluiten doen geen afbreuk aan de bevoegdheden van de Bank zoals bepaald in artikel 8 van deze wet.

§ 7. Krachtens artikel 22, lid 1, tweede alinea, van Verordering 648/2012, coördineert de Bank de samenwerking en de uitwisseling van informatie met de Commissie, de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten (EAEM), de bevoegde autoriteiten van de andere lidstaten, de Europese Bankautoriteit (EBA) en de betrokken leden van het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB), overeenkomstig de artikelen 23, 24, 83 en 84 van Verordering 648/2012.

Art. 36/25*bis*. – **§ 1.** De Bank is bevoegd om toe te zien op de naleving van Verordering 648/2012 door de financiële en niet-financiële tegenpartijen die onder haar toezicht staan krachtens artikel 36/2 van deze wet.

De Bank is met name belast met het toezicht op de naleving door de in het eerste lid bedoelde tegenpartijen van Titel II van Verordering 648/2012 inzake de clearingverplichting, de rapporteringsverplichting en de risicomatigingstechnieken voor niet door een centrale tegenpartij geclearde OTC-derivatenproducten, evenals van artikel 37, lid 3, van Verordering 648/2012 wat betreft de financiële middelen en de operationele capaciteit die vereist zijn om de activiteit van clearinglid uit te oefenen krachtens Verordering 648/2012.

§ 2. De Bank is bevoegd om toe te zien op de naleving van de artikelen 4 en 15 van Verordening 2015/2365 door de financiële en niet-financiële tegenpartijen die onder haar toezicht staan krachtens artikel 36/2.

Art. 36/25*ter*. – **§ 1.** Om de in artikel 36/25*bis* bedoelde taken te vervullen, oefent de Bank de bevoegdheden uit waarover zij krachtens de bepalingen van de Hoofdstukken IV/1 en IV/2 beschikt.

§ 2. De niet-naleving van de door of krachtens Verordening 648/2012 en Verordening 2015/2365 vastgestelde bepalingen door een centrale tegenpartij, een financiële tegenpartij of een niet-financiële tegenpartij die onder het toezicht staat van de Bank krachtens artikel 36/2 van deze wet, kan aanleiding geven tot de toepassing van dwangsommen, andere dwangmaatregelen en sancties als bepaald in deze wet en in de bijzondere wetten die van toepassing zijn op de instellingen die onder het toezicht staan van de Bank.

Art. 36/26. – *Opgeheven.*

Art. 36/26/1. – **§ 1.** Krachtens artikel 11 van Verordening 909/2014 wordt de Bank aangewezen als bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de taken met betrekking tot de vergunningverlening aan en het toezicht op in België gevestigde centrale effectenbewaarinstellingen, behoudens andersluidende bepalingen in Verordening 909/2014 die specifieke bevoegdheden toekennen aan de autoriteiten die bevoegd zijn voor het toezicht op handelsplatformen.

Als aangewezen bevoegde autoriteit is de Bank bevoegd voor het toezicht op de naleving van alle bepalingen van Verordening 909/2014, met inbegrip van de bepalingen van Titel II van Verordening 909/2014, tenzij anders is bepaald in Verordening 909/2014 en onverminderd de bevoegdheden waarover de FSMA krachtens artikel 23*bis* van de wet van 2 augustus 2002 beschikt.

Onverminderd de bevoegdheden van de Bank staat de FSMA in voor het toezicht op de in België gevestigde centrale effectenbewaarinstellingen, daarbij handelend vanuit het oogpunt van de naleving van de regels bedoeld in artikel 45, § 1, 1°, van de wet van 2 augustus 2002, en vanuit het oogpunt van de naleving van de regels die een loyale, billijke en professionele behandeling van de deelnemers en hun cliënten moeten waarborgen. Handelend vanuit het oogpunt van deze bevoegdheden staat de FSMA in voor de naleving van de artikelen 26, lid 3, 29, 32 tot 35, 38, 49 en 53, van Verordening 909/2014 door de centrale effectenbewaarinstellingen.

In het kader van de toepassing van Verordening 909/2014 raadpleegt de Bank de FSMA voor de aspecten die tot de bevoegdheden van laatstgenoemde behoren overeenkomstig artikel 23*bis* van de wet van 2 augustus 2002. Indien de Bank geen rekening houdt met het advies van de FSMA, wordt dat met de redenen voor de afwijking vermeld in de motivering van haar beslissing. Het voornoemd advies van de FSMA wordt bij de kennisgeving van de beslissing van de Bank gevoegd, tenzij het betrekking heeft op aangelegenheden als bedoeld in artikel 23*bis*, § 3, vierde lid, van de wet van 2 augustus 2002.

De FSMA en de Bank kunnen een overeenkomst sluiten waarin zij praktische afspraken vastleggen voor hun samenwerking, met name met betrekking tot de samenwerkingsakkoorden die de Bank conform artikel 24 van Verordening 909/2014 heeft gesloten.

§ 2. Overeenkomstig Verordening 909/2014 kan de Bank diensten verrichten als centrale effectenbewaarinstelling.

§ 3. De Bank is belast met het toezicht op de centrale effectenbewaarinstellingen die krachtens paragraaf 1 een vergunning hebben verkregen. Onverminderd de bepalingen van Verordening 909/2014, kan de Koning op advies van de Bank het volgende bepalen :

1° de regels inzake het prudentieel toezicht, met inbegrip van de herstelmaatregelen, dat door de Bank wordt uitgeoefend op de in § 1 bedoelde centrale effectenbewaarinstellingen die geen in België gevestigde kredietinstellingen zijn ;

2° op zowel geconsolideerde als individuele basis, de minimumvereisten inzake organisatie, werking, financiële positie, interne controle en risicobeheer die van toepassing zijn op de in § 1 bedoelde centrale effectenbewaarinstellingen die geen in België gevestigde kredietinstellingen zijn.

§ 4. Overeenkomstig artikel 30 van Verordening 909/2014 kan een centrale effectenbewaarinstelling een ondersteuning verlenende instelling opdragen ondersteunende diensten te verlenen of operationele taken uit te voeren die van kritiek belang zijn om haar diensten en activiteiten te verzekeren, met inbegrip van het operationeel beheer van bancaire nevendiensten.

§ 5. De in paragraaf 4 bedoelde ondersteuning verlenende instellingen dienen een vergunning te verkrijgen van de Bank, op advies van de FSMA. De Bank is belast met het toezicht op die instellingen. Op advies van de Bank en de FSMA bepaalt de Koning met name het volgende :

1° op zowel geconsolideerde als individuele basis, de voorwaarden en de procedure voor de vergunningverlening aan en de handhaving van de vergunning van deze instellingen door de Bank, met inbegrip van de reikwijdte van het advies van de FSMA en de voorwaarden waaraan moet worden voldaan door de personen die de effectieve leiding waarnemen en de personen die een belangrijke deelneming bezitten ;

2° de regels inzake het prudentieel toezicht, met inbegrip van de herstelmaatregelen, dat door de Bank wordt uitgeoefend op de in paragraaf 4 bedoelde instellingen die geen in België gevestigde kredietinstellingen zijn ;

3° de minimumvereisten inzake organisatie, werking, financiële positie, interne controle en risicobeheer die van toepassing zijn op de in paragraaf 4 bedoelde instellingen die geen in België gevestigde kredietinstellingen zijn.

De Bank kan een ondersteuning verlenende instelling toestaan andere dan de in paragraaf 4 bedoelde diensten te verstrekken en bepaalt de voorwaarden waaronder die toestemming wordt verleend.

Op advies van de Bank en de FSMA kan de Koning, met naleving van de internationale verplichtingen van België, de in de paragrafen 4 en 5 bedoelde regels geheel of gedeeltelijk toepassen op de in het buitenland gevestigde instellingen waarvan het bedrijf bestaat in het geheel of gedeeltelijk verlenen van ondersteunende diensten of uitvoeren van operationele taken die van kritiek belang zijn om de diensten en activiteiten van in België gevestigde centrale effectenbewaarinstellingen te verzekeren.

De paragrafen 4 en 5 zijn niet van toepassing op het verlenen van ondersteunende diensten of het uitvoeren van operationele taken om de diensten en activiteiten van centrale effectenbewaarinstellingen te verzekeren, wanneer die diensten of taken verricht worden door een of meer centrale banken van het Eurosysteem.

§ 5/1. Het is de centrale effectenbewaarinstellingen en de ondersteuning verlenende instellingen verboden een bijzonder mechanisme in de zin van artikel 36/4, tweede lid, in te stellen met dien verstande dat de in punt 4° van het voornoemde artikel bedoelde normen en normale praktijken de normen en normale praktijken zijn voor verrichtingen die in het kader van de in de bijlage van Verordening 909/2014 bedoelde diensten worden uitgevoerd.

§ 6. Voor de toepassing van deze paragraaf worden beschouwd als depositobanken de in België gevestigde kredietinstellingen waarvan het bedrijf uitsluitend bestaat in het verstrekken van diensten van bewaarneming van financiële instrumenten, het aanhouden van financiële-instrumentenrekeningen, de afwikkeling van financiële instrumenten en daarmee verband houdende niet-bancaire diensten, naast de activiteiten bedoeld in artikel 1, § 3, eerste lid, van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, wanneer die activiteiten een nevendienst vormen van of verband houden met de voornoemde diensten.

De in het eerste lid bedoelde depositobanken dienen een vergunning te verkrijgen van de Bank, op advies van de FSMA. De Bank is belast met het prudentieel toezicht op die instellingen. Op advies van de Bank en de FSMA regelt de Koning inzonderheid, op zowel geconsolideerde als niet-geconsolideerde basis, de voorwaarden en de procedure voor de vergunningverlening aan en de handhaving van de vergunning van deze instellingen door de Bank, met inbegrip van de reikwijdte van het advies van de FSMA en de voorwaarden waaraan moet worden voldaan door de personen die de effectieve leiding waarnemen, en de personen die een belangrijke deelneming bezitten.

De Bank kan een depositobank toestaan andere dan de in het eerste lid bedoelde diensten te verstrekken en bepaalt de voorwaarden waaronder die toestemming wordt verleend.

§ 7. De bepalingen van dit artikel doen geen afbreuk aan de in artikel 8 bedoelde bevoegdheden van de Bank. Op advies van de Bank kan de Koning het volgende bepalen:

1° de standaarden voor het toezicht op de effectenafwikkelingssystemen;

2° de mededelingsplicht in hoofde van de exploitant van een effectenafwikkelingssysteem of van de ondersteuning verlenende instelling ten aanzien van de door de Bank opgevraagde informatie;

3° dwangmaatregelen indien de exploitant van een effectenafwikkelingssysteem of de ondersteuning verlenende instelling niet langer voldoet aan de opgelegde standaarden of indien de mededelingsplicht niet wordt nageleefd.

§ 8. De Bank coördineert de samenwerking en de uitwisseling van informatie met de bevoegde autoriteiten van de andere lidstaten, de betrokken autoriteiten, de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA) en de Europese Bankautoriteit (EBA).

§ 9. Onverminderd de artikelen 273 en 378 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, richt de voorzitter, de insolventierechtbank vooraleer een uitspraak wordt gedaan over de opening van een faillissementsprocedure ten aanzien van een centrale effectenbewaarinstelling of een ondersteuning verlenende instelling, een verzoek om advies aan de Bank. De griffier geeft dit verzoek onverwijld door. Hij stelt de procureur des Konings ervan in kennis.

De Bank wordt schriftelijk om advies verzocht. Bij deze aanvraag worden de nodige documenten gevoegd om haar op de hoogte te stellen.

De Bank verstrekt haar advies binnen vijftien dagen na de ontvangst van het verzoek om advies. Indien een procedure betrekking heeft op een centrale effectenbewaarinstelling of op een ondersteuning verlenende instelling waarvan de Bank oordeelt dat zij belangrijke systeemgevolgen kan hebben of waarvoor een voorafgaande coördinatie met buitenlandse autoriteiten vereist is, beschikt de Bank over een ruimere termijn om haar advies te verstrekken, met dien verstande dat de totale termijn niet langer mag zijn dan dertig dagen. Indien de Bank van oordeel is dat zij gebruik moet maken van deze uitzonderlijke termijn, brengt zij dit ter kennis van de rechterlijke instantie die een uitspraak moet doen. De termijn waarover de Bank beschikt om een advies uit te brengen, schorst de termijn waarbinnen de rechterlijke instantie uitspraak moet doen. Indien de Bank geen advies verstrekt binnen de vastgestelde termijn, kan de insolventierechtbank uitspraak doen over het verzoek.

De Bank verstrekt haar advies schriftelijk. Het wordt op ongeacht welke wijze bezorgd aan de griffier, die het doorgeeft aan de voorzitter van de insolventierechtbank en aan de procureur des Konings. Het advies wordt toegevoegd aan het dossier.

Art. 36/27. – **§ 1.** Wanneer een vereffeningsinstelling of een met een vereffeningsinstelling gelijkgestelde instelling, als bedoeld in artikel 36/26, of een centrale effectenbewaarinstelling of een ondersteuning verlenende instelling, als bedoeld in artikel 36/26/1, niet werkt overeenkomstig de bepalingen van deze wet en de ter uitvoering ervan genomen besluiten en reglementen, wanneer haar beleid of haar financiële positie de goede afloop van haar verbintenissen in het gedrang dreigt te brengen of niet voldoende waarborgen biedt voor haar solvabiliteit, liquiditeit of rendabiliteit, of wanneer haar beleidsstructuren, haar administratieve of boekhoudkundige organisatie of haar interne controle zo'n ernstige leemten vertonen dat het Belgische of internationale financiële stelsel erdoor in het gedrang zou kunnen komen, kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, hetzij op verzoek van de Bank, hetzij op eigen initiatief, na advies van de Bank, elke daad van beschikking vaststellen, ten gunste van de Staat of om het even welke andere Belgische of buitenlandse publiek- of privaatrechtelijke persoon, inzonderheid elke overdracht, verkoop of inbreng met betrekking tot :

1° activa, passiva of één of meer bedrijfstakken en, meer algemeen, alle of een deel van de rechten en verplichtingen van de betrokken instelling, inclusief overgaan tot de overdracht van de cliëntentegoeden die bestaan uit financiële instrumenten die worden beheerst door de gecoördineerde tekst van het koninklijk besluit nr. 62 betreffende de bewaargeving van vervangbare financiële instrumenten en de vereffening van transacties op deze instrumenten, alsook uit de onderliggende effecten die in naam van de betrokken instelling bij depositarissen worden gehouden, evenals overgaan tot de overdracht van de middelen, inclusief de informaticamiddelen, die nodig zijn voor de verwerking van de verrichtingen met betrekking tot die tegoeden, en de rechten en verplichtingen met betrekking tot die verwerking ;

2° al dan niet stemrechtverlenende aandelen die al dan niet het kapitaal vertegenwoordigen, die door de vereffeningsinstelling of de daarmee gelijkgestelde instelling zijn uitgegeven.

§ 2. Het koninklijk besluit dat met toepassing van paragraaf 1 wordt genomen, bepaalt de vergoeding die moet worden betaald aan de eigenaars van de goederen of de houders van de rechten waarop de in het besluit bepaalde daad van beschikking betrekking heeft. Indien de bij het koninklijk besluit aangewezen overnemer een andere persoon is dan de Staat, komt de prijs die, volgens de met de Staat gesloten overeenkomst, door de overnemer verschuldigd is, als vergoeding toe aan de genoemde eigenaars of houders, volgens de verdeelsleutel die in hetzelfde besluit is vastgelegd.

Een deel van de vergoeding mag variabel zijn, voor zover dit variabele gedeelte bepaalbaar is.

§ 3. Het koninklijk besluit dat met toepassing van paragraaf 1 wordt genomen, wordt ter kennis gebracht van de betrokken instelling. De maatregelen waarin dit besluit voorziet, worden bovendien bekendgemaakt via een bericht in het Belgisch Staatsblad.

Zodra zij de in het eerste lid bedoelde kennisgeving heeft ontvangen, verliest de instelling de beschikkingsbevoegdheid over de activa waarop de in het koninklijk besluit bepaalde daden van beschikking betrekking hebben.

§ 4. Het is niet mogelijk om de in paragraaf 1 bedoelde daden niet-tegenwerpbaar te verklaren krachtens de artikelen XX.111, XX.112 of XX.114 van het Wetboek van economisch recht.

Niettegenstaande elke strijdige contractuele bepaling mogen de door de Koning met toepassing van paragraaf 1 vastgestelde maatregelen noch tot gevolg hebben dat de bepalingen van een tussen de instelling en één of meer derden gesloten overeenkomst worden gewijzigd, noch dat aan een dergelijke overeenkomst een einde wordt gesteld, noch dat aan één van de betrokken partijen het recht wordt verleend om de overeenkomst eenzijdig te beëindigen.

Ten aanzien van de door de Koning met toepassing van paragraaf 1 vastgestelde maatregelen geldt geen enkele statutaire of contractuele goedkeuringsclausule of geen enkel statutair of contractueel voorkooprecht, geen enkele optie tot aankoop van een derde alsook geen enkele statutaire of contractuele clausule die de wijziging van de controle over de betrokken instelling verhindert.

De Koning is gemachtigd om alle overige regelingen te treffen die nodig zijn om de goede uitvoering van de op grond van paragraaf 1 genomen maatregelen te verzekeren.

§ 5. De burgerlijke aansprakelijkheid van de personen die in naam van de Staat of op zijn verzoek optreden in het kader van de in dit artikel bedoelde maatregelen, en die is opgelopen als gevolg van of met betrekking tot hun beslissingen, daden of handelingen in het kader van deze maatregelen, is beperkt tot gevallen van bedrog of zware fout in hun hoofde. Het al dan niet bestaan van een zware fout dient te worden beoordeeld op grond van de concrete omstandigheden van het betrokken geval, en inzonderheid van de hoogdringendheid waarmee die personen werden geconfronteerd, van de praktijken op de financiële markten, van de complexiteit van het betrokken geval, van de bedreigingen voor de bescherming van het spaarwezen en van het gevaar voor schade aan de nationale economie ingevolge de discontinuïteit van de betrokken instelling.

§ 6. Alle geschillen waartoe de in dit artikel bedoelde maatregelen en de in paragraaf 5 bedoelde aansprakelijkheid aanleiding zouden kunnen geven, behoren tot de uitsluitende bevoegdheid van de Belgische rechtbanken, die uitsluitend het Belgische recht toepassen.

§ 7. Ten behoeve van de toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 32*bis* gesloten op 7 juni 1985 in de Nationale Arbeidsraad, betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij wijziging van werkgever ingevolge de overgang van ondernemingen krachtens overeenkomst en tot regeling van de rechten van de werknemers die worden overgenomen bij overname van activa na faillissement, worden de daden die krachtens paragraaf 1, 1°, zijn verricht, beschouwd als daden die door de vereffeningsinstelling of de daarmee gelijkgestelde instelling zelf zijn gesteld of door de centrale effectenbewaarinstelling of de ondersteuning verlenende instelling.

§ 8. Onverminderd de algemene rechtsbeginselen die hij zou kunnen inroepen, kan de raad van bestuur van de betrokken instelling van de statutaire beperkingen van zijn bestuursbevoegdheden afwijken indien een van de in paragraaf 1 vermelde toestanden van dien aard is dat hij de stabiliteit van het Belgische of internationale financiële stelsel dreigt aan te tasten. De raad van bestuur stelt een bijzonder verslag op waarin wordt verantwoord waarom deze bepaling wordt toegepast, en waarin de genomen beslissingen worden uiteengezet; dit verslag wordt binnen twee maanden aan de algemene vergadering bezorgd.

Art. 36/28. – **§ 1.** Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder:

1° koninklijk besluit: het koninklijk besluit dat na overleg in de Ministerraad is vastgesteld met toepassing van artikel 36/27, § 1;

2° daad van beschikking: de overdracht of de andere daad van beschikking waarin het koninklijk besluit voorziet;

3° rechtbank: de rechtbank van eerste aanleg te Brussel;

4° eigenaars: de natuurlijke of rechtspersonen die, op de datum van het koninklijk besluit, eigenaar zijn van de activa of aandelen dan wel houder zijn van de rechten die het voorwerp uitmaken van de daad van beschikking;

5° derde-overnemer: de natuurlijke of rechtspersoon, andere dan de Belgische Staat, die volgens het koninklijk besluit, de activa, aandelen of rechten die het voorwerp uitmaken van de daad van beschikking, zal verwerven;

6° schadeloosstelling: de schadeloosstelling die door het koninklijk besluit wordt vastgesteld ten voordele van de eigenaars als tegenprestatie voor de daad van beschikking.

§ 2. Het koninklijk besluit treedt in werking op de dag dat het in paragraaf 8 bedoelde vonnis wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

§ 3. De Belgische Staat dient ter griffie van de rechtbank een verzoekschrift in teneinde te laten vaststellen dat de daad van beschikking in overeenstemming is met de wet en dat de schadeloosstelling haar billijk voorkomt, inzonderheid rekening houdend met de criteria bepaald in paragraaf 7, vierde lid.

Op straffe van nietigheid bevat dit verzoekschrift:

1° de identiteit van de betrokken vereffeningsinstelling of met een vereffeningsinstelling gelijkgestelde

instelling, de identiteit van de betrokken centrale effectenbewaarinstelling of ondersteuning verlenende instelling;

2° in voorkomend geval, de identiteit van de derde-overnemer;

3° de verantwoording van de daad van beschikking gelet op de criteria vastgesteld in artikel 36/27, § 1;

4° de schadeloosstelling, de elementen op grond waarvan zij werd vastgesteld, inzonderheid wat het variabele deel betreft waaruit zij zou zijn samengesteld en, in voorkomend geval, de sleutel voor de verdeling onder de eigenaars;

5° in voorkomend geval, de vereiste toelatingen van overheidsinstanties en alle andere opschortende voorwaarden waaraan de daad van beschikking is onderworpen;

6° in voorkomend geval, de prijs die met de derde-overnemer is overeengekomen voor de activa of aandelen die het voorwerp uitmaken van de daad van beschikking, alsook de mechanismen voor prijsherziening of -aanpassing;

7° de opgave van dag, maand en jaar;

8° de handtekening van de persoon die de Belgische Staat vertegenwoordigt of van de advocaat van de Belgische Staat.

Bij het verzoekschrift wordt een kopie van het koninklijk besluit gevoegd.

De bepalingen van Deel IV, Boek II, Titel V*bis* van het Gerechtelijk Wetboek, met inbegrip van de artikelen 1034*bis* tot 1034*sexies*, zijn niet van toepassing op het verzoekschrift.

§ 4. De procedure die is ingeleid met het in paragraaf 3 bedoelde verzoekschrift, sluit alle andere gelijktijdige of toekomstige beroepen of rechtsvorderingen tegen het koninklijk besluit of tegen de daad van beschikking uit, met uitzondering van de vordering bedoeld in paragraaf 11. Ingevolge de indiening van het verzoekschrift vervalt elke andere procedure, gericht tegen het koninklijk besluit of de daad van beschikking, die voorheen zou zijn ingeleid en nog hangende zou zijn voor een ander gewoon of administratief rechtscollege.

§ 5. Binnen tweeënzeventig uur na de indiening van het verzoekschrift bedoeld in paragraaf 3, bepaalt de voorzitter van de rechtbank, bij beschikking, dag en uur van de in paragraaf 7 bedoelde rechtszitting, die moet plaatsvinden binnen zeven dagen na de indiening van het verzoekschrift. In deze beschikking worden alle in paragraaf 3, tweede lid, bepaalde vermeldingen opgenomen.

De beschikking wordt door de griffie bij gerechtsbrief ter kennis gebracht van de Belgische Staat, van de betrokken instelling alsook, in voorkomend geval, van de derde-overnemer. Zij wordt tezelfdertijd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Deze bekendmaking geldt als kennisgeving aan de eventuele andere eigenaars dan de betrokken instelling.

De beschikking wordt ook door de betrokken instelling binnen vierentwintig uur na de kennisgeving op haar website gepubliceerd.

§ 6. De in paragraaf 5, tweede lid, bedoelde personen kunnen ter griffie kosteloos inzage nemen van het in paragraaf 3 bedoelde verzoekschrift en de bijlagen, tot het in paragraaf 8 bedoelde vonnis wordt uitgesproken.

§ 7. Tijdens de rechtszitting die door de voorzitter van de rechtbank is vastgelegd, alsook tijdens eventuele latere zittingen die de rechtbank nuttig acht, hoort de rechtbank de Belgische Staat, de betrokken instelling, in voorkomend geval de derde-overnemer alsook de eigenaars die vrijwillig tussenkomen in de procedure.

In afwijking van de bepalingen van Hoofdstuk II van Titel III van Boek II van Deel IV van het Gerechtelijk Wetboek, mag geen enkele andere persoon dan bedoeld in het vorige lid, optreden in de procedure.

Na de partijen te hebben gehoord, gaat de rechtbank na of de daad van beschikking in overeenstemming is met de wet en of de schadeloosstelling haar billijk voorkomt.

De rechtbank houdt rekening met de daadwerkelijke situatie van de betrokken instelling op het ogenblik van de daad van beschikking, inzonderheid met haar financiële situatie zoals die was of zou zijn geweest indien haar geen rechtstreekse of onrechtstreekse overheidssteun zou zijn verleend. Ten behoeve van dit lid worden met overheidssteun gelijkgesteld,

de dringende voorschotten van liquide middelen evenals de garanties die door een publiekrechtelijk rechtspersoon worden verleend.

De rechtbank spreekt zich uit in een en hetzelfde vonnis dat wordt gegeven binnen twintig dagen na de rechtszitting die door de voorzitter van de rechtbank is vastgelegd.

§ 8. Het vonnis waarmee de rechtbank vaststelt dat de daad van beschikking in overeenstemming is met de wet en de schadeloosstelling haar billijk voorkomt, geldt als akte van eigendomsoverdracht van de activa en aandelen die het voorwerp uitmaken van de daad van beschikking, evenwel onder voorbehoud van de opschortende voorwaarden bedoeld in paragraaf 3, tweede lid, 5°.

§ 9. Tegen het in paragraaf 8 bedoelde vonnis is geen beroep, verzet of derdenverzet mogelijk.

Het vonnis wordt bij gerechtsbrief ter kennis gebracht van de Belgische Staat, de betrokken instelling en, in voorkomend geval, de derde-overnemer, en het wordt tezelfdertijd bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Deze bekendmaking van het vonnis geldt als kennisgeving aan de eventuele andere eigenaars dan de betrokken instelling, en maakt de daad van beschikking, zonder verdere formaliteiten, tegenstelbaar aan derden.

Het vonnis wordt ook door de betrokken instelling binnen vierentwintig uur na de kennisgeving op haar website gepubliceerd.

§ 10. Na kennisgeving van het in paragraaf 8 bedoelde vonnis, geeft de Belgische Staat of, in voorkomend geval, de derde-overnemer, het bedrag van de schadeloosstelling in bewaring bij de Deposito- en Consignatiekas, zonder dat hiervoor enige formaliteit hoeft te worden vervuld.

De Belgische Staat ziet erop toe dat in het Belgisch Staatsblad een bericht wordt bekendgemaakt waarin bevestigd wordt dat voldaan is aan de opschortende voorwaarden bedoeld in paragraaf 3, tweede lid, 5°.

Zodra het in het tweede lid bedoelde bericht is gepubliceerd, stort de Deposito- en Consignatiekas, op de door de Koning vastgestelde wijze, het bedrag van de in bewaring gegeven schadeloosstelling aan de eigenaars, onverminderd eventueel regelmatig derdenbeslag op of verzet tegen het gedeponeerde bedrag.

§ 11. De eigenaars kunnen bij de rechtbank een vordering tot herziening van de schadeloosstelling indienen, en dit op straffe van verval binnen twee maanden te rekenen vanaf de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het in paragraaf 8 bedoelde vonnis. Deze vordering heeft geen enkel gevolg ten aanzien van de eigendomsoverdracht van de activa of aandelen die het voorwerp uitmaken van de daad van beschikking.

De vordering tot herziening wordt voor het overige geregeld door het Gerechtelijk Wetboek. Paragraaf 7, vierde lid, is van toepassing.

Art. 36/29. – Voor de uitvoering van haar toezichtsopdracht als bedoeld in de artikelen 36/25, 36/26 en 36/26/1 of in de ter uitvoering ervan genomen besluiten, of om gevolg te geven aan verzoeken tot samenwerking van bevoegde autoriteiten in de zin van artikel 36/14, § 1, 2° en 3°, beschikt de Bank ten aanzien van de centrale tegenpartijen, de vereffeningsinstellingen, de centrale effectenbewaarinstellingen, de ondersteuning verlenende instellingen en de depositobanken, met inbegrip van hun op het grondgebied van de Unie gevestigde bijkantoren, over de volgende bevoegdheden :

a) zij kan zich elke informatie en elk document, in welke vorm ook, doen meedelen ;

b) zij kan ter plaatse inspecties en expertises verrichten, ter plaatse kennis nemen en een kopie maken van elk document, gegevensbestand en registratie, en toegang hebben tot elk informaticasysteem ;

c) zij kan de commissarissen of de met de controle van de jaarrekeningen van deze entiteiten belaste personen, op kosten van deze entiteiten, om bijzondere verslagen vragen over de door haar aangegeven onderwerpen ;

d) wanneer deze entiteiten in België zijn gevestigd, kan zij eisen dat deze haar alle nuttige informatie en documenten bezorgen over ondernemingen die deel uitmaken van dezelfde groep en in het buitenland zijn gevestigd.

Art. 36/30. – **§ 1.** De Bank kan elke centrale tegenpartij, elke vereffeningsinstelling, elke instelling die ondersteuning verleent aan een centrale effectenbewaarinstelling of elke depositobank bevelen binnen de door de Bank bepaalde termijn te voldoen aan de bepalingen die zijn vastgesteld door of krachtens de artikelen 36/25, 36/26 en 36/26/1 en aan elke bepaling die is vastgesteld door of krachtens Verordening 648/2012, Verordening 909/2014 of Verordening 2015/2365.

Indien de centrale tegenpartij, de vereffeningsinstelling, de instelling die ondersteuning verleent aan een centrale effectenbewaarinstelling of de depositobank waaraan de Bank met toepassing van het eerste lid een bevel heeft gericht, na afloop van de opgelegde termijn in gebreke blijft, kan de Bank, op voorwaarde dat de centrale tegenpartij, de vereffeningsinstelling, de instelling die ondersteuning verleent aan een centrale effectenbewaarinstelling of de depositobank haar middelen heeft kunnen laten gelden en onverminderd de andere bij de wet bepaalde maatregelen :

1° de betrokken tekortkoming bekendmaken ;

2° de betaling van een dwangsom opleggen die, per kalenderdag, noch meer mag bedragen dan € 50 000, noch in totaal € 2 500 000 mag overschrijden ;

3° bij een centrale tegenpartij, een vereffeningsinstelling, een instelling die ondersteuning verleent aan een centrale effectenbewaarinstelling of een depositobank, waarvan de maatschappelijke zetel in België is gevestigd, een bijzonder commissaris aanstellen van wie de toestemming vereist is voor de handelingen en beslissingen die de Bank bepaalt.

In spoedeisende gevallen kan de Bank de in het tweede lid, 1° en 3°, bedoelde maatregelen nemen zonder voorafgaand bevel met toepassing van het eerste lid, op voorwaarde dat de centrale tegenpartij, de vereffeningsinstelling, de ondersteuning verlenende instelling of de depositobank haar middelen heeft kunnen laten gelden.

§ 2. Onverminderd de andere bij de wet bepaalde maatregelen kan de Bank, indien zij overeenkomstig de artikelen 36/9 tot 36/11 een inbreuk vaststelt op de bepalingen die zijn vastgesteld door of krachtens de artikelen 36/25, 36/26 en 36/26/1 of op de bepalingen die zijn vastgesteld door of krachtens Verordening 648/2012, Verordening 909/2014 of Verordening 2015/2365, aan elke centrale tegenpartij, aan elke vereffeningsinstelling, aan elke instelling die ondersteuning verleent aan een centrale effectenbewaarinstelling of aan elke depositobank een administratieve geldboete opleggen die noch minder mag bedragen dan € 2 500, noch voor hetzelfde feit of geheel van feiten meer mag bedragen dan € 2 500 000. Wanneer de inbreuk de overtreder een vermogensvoordeel heeft opgeleverd, wordt dit maximum verhoogd tot het tweevoud van het bedrag van dit voordeel en, in geval van recidive, tot het drievoud van dit bedrag.

§ 3. De met toepassing van § 1 of § 2 opgelegde dwangsommen en geldboetes worden ten voordele van de Schatkist geïnd door de Algemene Administratie van de inning en invordering van de Federale overheidsdienst Financiën.

§ 4. Het bedrag van de boete wordt met name vastgesteld op grond van :

a) de ernst en de duur van de tekortkomingen ;

b) de mate van verantwoordelijkheid van de betrokkene ;

c) de financiële draagkracht van de betrokkene, zoals die met name blijkt uit de totale omzet van de betrokken rechtspersoon of uit het jaarinkomen van de betrokken natuurlijke persoon ;

d) het voordeel of de winst die deze tekortkomingen eventueel opleveren ;

e) het nadeel dat derden door deze tekortkomingen hebben geleden, voor zover dit kan worden bepaald ;

f) de mate van medewerking van de betrokken natuurlijke of rechtspersoon met de bevoegde autoriteiten ;

g) vroegere tekortkomingen van de betrokkene ;

h) de potentiële negatieve impact van de tekortkomingen op de stabiliteit van het financiële stelsel.

Art. 36/30/1. – **§ 1.** Indien de Bank een van de inbreuken vaststelt als bedoeld in artikel 63 van Verordening 909/2014, kan zij aan de overtreder de sancties en andere administratieve maatregelen opleggen die vastgesteld zijn in artikel 63 van

Verordening 909/2014. De sancties en andere administratieve maatregelen worden toegepast overeenkomstig artikel 64 van Verordening 909/2014. De Bank kan inzonderheid de administratieve geldelijke sancties opleggen als bedoeld in artikel 63, lid 2, onder e), f) en g) van Verordening 909/2014, overeenkomstig de artikelen 36/9 tot 36/11. De beslissingen tot het opleggen van een sanctie of enige andere administratieve maatregel zullen met inachtneming van artikel 62 van Verordening 909/2014 worden bekendgemaakt.

§ 2. Indien de centrale effectenbewaarinstelling waaraan de Bank een bevel heeft gericht om te voldoen aan de bepalingen van Verordening 909/2014, na afloop van de opgelegde termijn in gebreke blijft, kan de Bank, op voorwaarde dat de centrale effectenbewaarinstelling haar middelen heeft kunnen laten gelden :

1° de betrokken tekortkoming bekendmaken ;

2° de betaling van een dwangsom opleggen die, per kalenderdag, noch meer mag bedragen dan € 50 000, noch in totaal € 2 500 000 mag overschrijden ;

3° bij een centrale effectenbewaarinstelling waarvan de maatschappelijke zetel in België is gevestigd, een bijzonder commissaris aanstellen van wie de toestemming vereist is voor de handelingen en beslissingen die de Bank bepaalt ;

4° voor de duur die zij bepaalt, de rechtstreekse of onrechtstreekse uitoefening van het bedrijf van de centrale effectenbewaarinstelling geheel of ten dele schorsen dan wel verbieden.

De leden van de bestuurs- en beleidsorganen en de personen die instaan voor het beleid, die handelingen stellen of beslissingen nemen ondanks de schorsing of het verbod, zijn hoofdelijk aansprakelijk voor het nadeel dat hieruit voortvloeit voor de instelling of voor derden.

Indien de Bank de schorsing of het verbod in het Belgisch Staatsblad heeft bekendgemaakt, zijn alle hiermee strijdige handelingen en beslissingen nietig ;

5° strengere vereisten opleggen inzake solvabiliteit, liquiditeit, risicoconcentratie en andere begrenzingen ;

6° de vervanging gelasten van alle of een deel van de leden van het wettelijk bestuursorgaan van de centrale effectenbewaarinstelling binnen een termijn die zij bepaalt en, zo binnen deze termijn geen vervanging geschiedt, in de plaats van de voltallige bestuurs- en beleidsorganen van de centrale effectenbewaarinstelling een of meer voorlopige bestuurders of zaakvoerders aanstellen die alleen of collegiaal, naargelang van het geval, de bevoegdheden hebben van de vervangen personen. De Bank maakt haar beslissing bekend in het Belgisch Staatsblad.

De bezoldiging van de voorlopige bestuurder(s) of zaakvoerder(s) wordt vastgesteld door de Bank en gedragen door de centrale effectenbewaarinstelling.

De Bank kan de voorlopige bestuurder(s) of zaakvoerder(s) te allen tijde vervangen, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van een meerderheid van aandeelhouders of vennoten, wanneer zij aantonen dat het beleid van de betrokkenen niet langer de nodige waarborgen biedt.

In spoedeisende gevallen kan de Bank de in paragraaf 2, 1°, 3° en 4° tot 6°, bedoelde maatregelen nemen zonder voorafgaand bevel, met toepassing van het eerste lid, op voorwaarde dat de centrale effectenbewaarinstelling haar middelen heeft kunnen laten gelden.

§ 3. De met toepassing van dit artikel opgelegde dwangsommen en geldboetes worden ten voordele van de Schatkist geïnd door de Algemene Administratie van de inning en invordering van de Federale overheidsdienst Financiën.

§ 4. Overeenkomstig artikel 65 van Verordening 909/2014 en onverminderd artikel 36/7/1, worden de regels en procedures inzake de melding van inbreuken door de Bank bij reglement vastgesteld overeenkomstig artikel 12*bis*.

Art. 36/31. – **§ 1.** Worden gestraft met een gevangenisstraf van één maand tot één jaar en een geldboete van € 50 tot € 10 000 of met één van deze straffen alleen :

1° zij die in België verrekenings- of vereffeningsactiviteiten in financiële instrumenten verrichten zonder dat zij daartoe gemachtigd zijn krachtens de artikelen 36/25, 36/26 en 36/26/1 of indien deze machtiging werd ingetrokken ;

2° zij die inbreuk plegen op de bepalingen die zijn vastgesteld met toepassing van de artikelen 36/25, 36/26 en 36/26/1 en door de Koning in de betrokken besluiten zijn aangeduid;

3° zij die de onderzoeken en expertises verhinderen die de Bank krachtens dit hoofdstuk verricht, of haar bewust onjuiste of onvolledige informatie verstrekken;

4° de in artikel 36/25, § 4, bedoelde centrale tegenpartijen en de in artikel 36/26/1 bedoelde centrale effectenbewaarinstellingen en ondersteuning verlenende instellingen die met opzet een bijzonder mechanisme instellen in de zin van de voornoemde bepalingen.

§ 2. De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, inclusief Hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de in § 1 bedoelde inbreuken.

Hoofdstuk IV/3 – Taken van de Bank in het kader van haar opdracht om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel

Afdeling 1 – Algemene bepalingen

Art. 36/32. – **§ 1.** In dit Hoofdstuk worden bepaalde taken van de Bank evenals de flankerende juridische instrumenten vastgelegd, in het kader van haar opdracht om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel als bedoeld in artikel 12, § 1.

§ 2. Voor de toepassing van dit Hoofdstuk wordt verstaan onder:

1° 'stabiliteit van het financiële stelsel': situatie waarin de kans op discontinuïteit of verstoring van de werking van het financiële stelsel gering is of, indien zich dergelijke verstoringen zouden voordoen, waarin de gevolgen voor de economie beperkt zouden zijn;

2° 'nationale autoriteiten': de Belgische autoriteiten, ongeacht of ze onder de Federale Staat of onder de Gewesten ressorteren, die uit hoofde van hun respectieve bevoegdheden belast kunnen zijn met de tenuitvoerlegging van de aanbevelingen die met toepassing van dit Hoofdstuk worden uitgebracht door de Bank;

3° 'GTM-verordening': de Verordening (EU) 1024/2013 van de Raad van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid op het gebied van het prudentieel toezicht op kredietinstellingen;

4° 'Europese toezichthoudende autoriteiten': de Europese Bankautoriteit opgericht bij Verordening (EU) 1093/2010, de Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Bedrijfspensioenen opgericht bij Verordening (EU) 1094/2010 en de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten opgericht bij Verordening (EU) 1095/2010.

Afdeling 2 – Opsporing en opvolging van factoren die de stabiliteit van het financiële stelsel kunnen aantasten

Art. 36/33. – **§ 1.** De Bank is belast met de opsporing, de beoordeling en de opvolging van de verschillende factoren en ontwikkelingen die de stabiliteit van het financiële stelsel kunnen aantasten, met name deze die de robuustheid van het financiële stelsel kunnen aantasten of een accumulatie van systeemrisico's kunnen teweegbrengen. In dit verband heeft de Bank toegang tot alle gegevens die nuttig zijn voor deze opdracht.

§ 2. Meer in het bijzonder is de Bank, voor de toepassing van paragraaf 1, gemachtigd om:

1° gebruik te maken van de gegevens waarover zij beschikt uit hoofde van haar andere wettelijke opdrachten, zoals die voortvloeien uit of vastgesteld zijn door of krachtens andere wetgevingen, waaronder wetgevingen die het statuut van en het toezicht op de in artikel 36/2 bedoelde financiële instellingen regelen of die het toezicht op geconsolideerde basis op die instellingen regelen;

2° gebruik te maken van de bevoegdheden inzake toegang tot de gegevens waarover zij beschikt uit hoofde van haar andere wettelijke opdrachten, zoals die voortvloeien uit of vastgesteld zijn door of krachtens andere wetgevingen, waaronder wetgevingen die het statuut van en het toezicht op de in artikel 36/2 bedoelde financiële instellingen regelen of die het toezicht op geconsolideerde basis op die instellingen regelen;

3° de gegevens die nuttig zijn voor de uitvoering van deze opdracht op te vragen bij alle entiteiten

van de privésector die niet onderworpen zijn aan een toezichtsstatuut dat onder haar bevoegdheid valt, of, in voorkomend geval, via de autoriteiten waaronder deze entiteiten ressorteren.

§ 3. Niettegenstaande de beroepsgeheimregeling waaraan zij in voorkomend geval onderworpen zijn, en ongeacht hun niveau van autonomie, werken de publiekrechtelijke entiteiten samen met de Bank opdat deze laatste over alle informatie en, in voorkomend geval, alle expertise beschikt die zij nodig heeft voor de uitvoering van haar opdracht bedoeld in dit hoofdstuk. Deze samenwerking kan een wederzijdse uitwisseling van informatie tussen de betrokken entiteiten en de Bank inhouden. Deze informatie wordt aan de Bank meegedeeld uit eigen beweging of op haar verzoek. Vertrouwelijke informatie die in voorkomend geval door de Bank aan de betrokken ontvangende entiteit wordt verstrekt, valt voor deze laatste onder de in artikel 35, § 1 bedoelde beroepsgeheimregeling en mag alleen worden gebruikt voor de goede uitvoering van de in deze paragraaf bedoelde samenwerking.

§ 4. Voor de toepassing van dit artikel kan de Bank ook samenwerkingsovereenkomsten sluiten met de Gewesten, de Europese Centrale Bank, het Europees Comité voor Systeemrisico's (ESRB), de Europese toezichthoudende autoriteiten en de buitenlandse autoriteiten die bevoegd zijn voor macroprudentieel toezicht, en vertrouwelijke gegevens meedelen aan die instellingen.

Afdeling 3 – Vaststelling van juridische instrumenten om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel

Art. 36/34. – **§ 1.** Onverminderd de Europese Richtlijnen en verordeningen, met name wat betreft de bevoegdheden die aan de Europese Centrale Bank zijn toegewezen inzake bankentoezicht, waaronder op macroprudentieel gebied, kan de Bank voor macroprudentiële beleidsdoeleinden, om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel, alle bevoegdheden uitoefenen, waaronder reglementaire bevoegdheden, waarin voorzien is door of krachtens deze wet of de wetgevingen die het statuut van en het toezicht op de in artikel 36/2 bedoelde financiële instellingen regelen of die het toezicht op geconsolideerde basis op die instellingen regelen.

Naast de bevoegdheden bedoeld in het eerste lid, kan de Bank, om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel, en onverminderd de bevoegdheden van de Europese Centrale Bank, gebruik maken van de volgende instrumenten ten aanzien van de financiële instellingen die aan haar toezicht zijn onderworpen :

1° het opleggen van eigenvermogens- of liquiditeitsvereisten die een aanvulling vormen op, of strenger zijn dan, de vereisten waarin voorzien is door of krachtens de prudentiële wetgevingen, en dit voor alle instellingen of per categorie van instellingen die onder haar toezicht vallen ;

2° het opleggen, in het kader van de eigenvermogensvereisten, van specifieke vereisten naargelang van de aard van de kredieten of de waarde van de ontvangen zekerheden, of nog naargelang van de activiteitensector of de geografische zone waartoe de schuldenaren behoren, die een aanvulling vormen op of strenger zijn dan de vereisten waarin voorzien is door of krachtens de prudentiële wetgevingen, en dit voor alle instellingen of per categorie van instellingen die onder haar toezicht vallen ;

3° de bevoegdheid om kwantitatieve limieten op te leggen voor de risicoposities op eenzelfde tegenpartij of op een groep van verbonden tegenpartijen, of nog op een activiteitensector of een geografische zone, die een aanvulling vormen op of strenger zijn dan deze waarin voorzien is door of krachtens de prudentiële wetgevingen, en dit voor alle instellingen of per categorie van instellingen die onder haar toezicht vallen ;

4° het opleggen van limieten voor het geheel van de activiteiten van de instellingen die onder haar toezicht vallen, in verhouding tot hun eigen vermogen (*leverage ratio*), die een aanvulling vormen op of strenger zijn dan deze waarin voorzien is door of krachtens de prudentiële wetgevingen, en dit voor alle instellingen of per categorie van instellingen die onder haar toezicht vallen ;

5° het opleggen van voorwaarden voor de raming van de zekerheden die als waarborg dienen voor kredieten die verleend worden voor de controle van de naleving van de solvabiliteitsvereisten waarin voorzien is door of krachtens de prudentiële wetgevingen ;

6° het opleggen van een gehele of gedeeltelijke reservering van uitkeerbare winst ;

7° het opleggen van regels voor de waardering van de activa die verschillen van deze waarin voorzien is door de boekhoudreglementering, met het oog op het toezicht op de naleving van de vereisten waarin voorzien is door of krachtens de prudentiële wetgevingen ;

8° de bevoegdheid om de publicatie van informatie op te leggen, en de modaliteiten van die publicatie te bepalen, die een aanvulling vormen op de nadere regels waarin voorzien is door of krachtens de prudentiële wetgevingen, en dit voor alle instellingen of per categorie van instellingen die onder haar toezicht vallen ;

9° de bevoegdheid om de krachtens dit artikel genomen maatregelen en de doelstellingen ervan bekend te maken volgens de nadere regels die zij bepaalt.

10° de bevoegdheid om op individuele basis of per categorie of voor alle kredietinstellingen en beursvennootschappen naar Belgisch recht, een minimaal financieringsvereiste op te leggen dat bestaat uit :

a) tier 1-kernkapitaal of aanvullend-tier 1- of -tier 2-kapitaal in de zin van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen ;

b) achtergestelde schulden ;

c) schulden als bedoeld in artikel 389/1, 2°, van de wet van 25 april 2014 ;

d) in voorkomend geval, andere in aanmerking komende schulden in de zin van artikel 242, 10°, van de wet van 25 april 2014, waarvan de Bank de voorwaarden bepaalt.

De in het tweede lid, 10°, bedoelde bevoegdheid omvat ook de bevoegdheid om het volgende te bepalen :

- de berekeningsmodaliteiten van dit minimaal financieringsvereiste, in voorkomend geval aan de hand van een percentage van de totale passiva ;
- het respectievelijke aandeel van de in het tweede lid, 10°, a) tot d) bedoelde financieringsbronnen in dit minimaal vereiste.

Deze bevoegdheid geldt ook, op individuele of geconsolideerde basis, met betrekking tot financiële holdings, gemengde financiële holdings en gemengde holdings naar Belgisch recht, in de zin van artikel 3, 38°, 39° en 40°, van de wet van 25 april 2014.

§ 2. Wanneer de maatregelen die krachtens paragraaf 1, tweede lid worden aangenomen, van algemene strekking en dus van reglementaire aard zijn, is de aanneming ervan onderworpen aan de naleving van de procedure ter verkrijging van de goedkeuring van de Koning, waarin voorzien is in artikel 12*bis*, § 2, derde lid.

§ 3. Voor de toepassing van dit artikel houdt de Bank rekening met de aanbevelingen van het Europees Comité voor Systeemrisico's (ESRB), die zij in voorkomend geval van toepassing verklaart bij reglementen vastgesteld met toepassing van artikel 12*bis*, § 2, volgens de modaliteiten die zij bepaalt. De Bank houdt eveneens rekening met de standpunten en besluiten van de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank, in het bijzonder wanneer deze laatste bijkomende kapitaalbuffervereisten of andere maatregelen ter beperking van het systeemrisico heeft opgelegd aan de kredietinstellingen.

Vooraleer de Bank de maatregelen bedoeld in paragraaf 1 ten uitvoer legt, stelt zij het Europees Comité voor systeemrisico's (ESRB), de Europese Centrale Bank, evenals, in voorkomend geval, de Europese toezichthoudende autoriteiten en de Europese Commissie in kennis van de concrete maatregelen die zij van plan is te nemen. Behoudens in naar behoren gemotiveerde spoedeisende gevallen en tenzij het gemeenschapsrecht in bijzondere termijnen voorziet voor de aanwending van juridische instrumenten, wacht de Bank, maximum een maand, tot de voornoemde instellingen gereageerd hebben vooraleer zij overgaat tot de concrete tenuitvoerlegging van de voorgenomen maatregelen.

Bovendien dient de Bank rekening te houden met de bezwaren van de Europese Centrale Bank of, in voorkomend geval, van andere Europese autoriteiten, bij het opleggen van bijkomende kapitaalbuffervereisten of van andere maatregelen ter beperking van systeemrisico's aan de kredietinstellingen of aan de groepen waartoe zij behoren.

Afdeling 4 – Aanbevelingen die tot doel hebben bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel

Art. 36/35. – De Bank bepaalt door middel van aanbevelingen welke maatregelen de betrokken nationale autoriteiten, de Europese Centrale Bank of andere Europese autoriteiten ieder voor zich zouden moeten vaststellen en ten uitvoer leggen om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel als geheel, in het bijzonder door de robuustheid van het financiële stelsel te versterken, door systeemrisico's te voorkomen en door de gevolgen van een eventuele verstoring te beperken.

De Bank volgt haar aanbevelingen op door na te gaan of ze daadwerkelijk worden uitgevoerd, in het bijzonder door de betrokken nationale autoriteiten, en door de uitwerking van de daartoe genomen maatregelen te beoordelen.

Bovendien zorgt de Bank ervoor dat die opdracht is afgestemd op de opdrachten inzake prudentieel toezicht op de kredietinstellingen, waaronder op macroprudentieel gebied, die krachtens het gemeenschapsrecht met name aan de Europese Centrale Bank zijn toegewezen.

Art. 36/36. – De aanbevelingen van de Bank hebben uitsluitend tot doel bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel. Zij houden rekening met de aanbevelingen van het Europees Comité voor Systeemrisico's (ESRB), evenals met de standpunten of besluiten van de Europese instellingen, waaronder de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank. De aanbevelingen zijn naar behoren gemotiveerd en worden vertrouwelijk meegedeeld aan de nationale autoriteiten die ze ten uitvoer moeten leggen, evenals aan het Europees Comité voor Systeemrisico's (ESRB) en aan de Europese Centrale Bank.

Wanneer zij dit nodig acht, kan de Bank ook voorstellen richten aan de Europese Centrale Bank of aan andere Europese autoriteiten, wanneer de instrumenten die moeten worden aangewend, onder hun bevoegdheid vallen.

De Bank geeft binnen de door het gemeenschapsrecht opgelegde termijnen gevolg aan de kennisgevingen die met toepassing van artikel 5, lid 4 van de GTM-verordening door de Europese Centrale Bank worden verricht, over haar voornemen om de kapitaalbuffervereisten voor kredietinstellingen te verhogen of om andere maatregelen vast te stellen ter beperking van het systeemrisico. Bezwaren tegen een dergelijke maatregel dienen naar behoren gemotiveerd te worden ten aanzien van de Europese Centrale Bank.

Art. 36/37. – Niettegenstaande de toepassing van artikelen 35 en 36/36 en onverminderd het tweede lid, maakt de Bank haar aanbevelingen bekend. Zij beslist over de wijze van openbaarmaking ervan.

De mededelingen die krachtens dit artikel worden verricht, mogen door hun inhoud of de omstandigheden geen risico inhouden voor de stabiliteit van het financiële stelsel.

Art. 36/38. – **§ 1.** Voor de tenuitvoerlegging van de aanbevelingen van de Bank die tot hun bevoegdheidsdomein behoren, kunnen de nationale autoriteiten gebruik maken van alle instrumenten, beslissingsbevoegdheden, reglementaire en andere bevoegdheden waarin voorzien is door of krachtens de wetgevingen en/of decreten die hun statuut en hun opdrachten regelen.

§ 2. Meer in het bijzonder kan de Koning, bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit en op advies van de Bank, aan de kredietverstrekkers coëfficiënten opleggen :

1° voor de dekking, die bepalen boven welk percentage van de waarde van een zekerheid er geen door die zekerheid gewaarborgd krediet kan worden toegekend (*loan to value ratio*) ;

2° voor de maximale totale schuldenlast ten opzichte van de inkomsten waarover de kredietnemer beschikt.

Het advies van de Bank is niet vereist wanneer de door de Koning met toepassing van deze paragraaf goedgekeurde maatregel in alle opzichten in overeenstemming is met een aanbeveling van de Bank uitgebracht met toepassing van artikel 36/35.

Art. 36/39. – Onverminderd de bijzondere gemeenschapsrechtelijk procedures stellen de nationale autoriteiten die onder de Federale Staat ressorteren de Bank in kennis van de concrete maatregelen die zij van plan zijn te nemen om aan haar aanbevelingen

te voldoen. De Bank geeft hiervan onverwijld kennis aan het Europees Comité voor systeemrisico's (ESRB), de Europese Centrale Bank, evenals, in voorkomend geval, de Europese toezichthoudende autoriteiten en de Europese Commissie. Behoudens in naar behoren gemotiveerde spoedeisende gevallen en tenzij het gemeenschapsrecht in bijzondere termijnen voorziet voor de aanwending van juridische instrumenten, wachten de betrokken autoriteiten, maximum een maand na de mededeling aan de Bank, tot de voornoemde instellingen gereageerd hebben, vooraleer zij overgaan tot de concrete tenuitvoerlegging van de voorgenomen maatregelen.

Art. 36/40. – Indien de betrokken autoriteiten die onder de Federale Staat ressorteren de aanbevelingen van de Bank niet opvolgen, delen zij in een gemotiveerd advies de redenen hiervoor mee aan de Bank. Dit gemotiveerd advies wordt bij de in artikel 36/39 bedoelde mededeling gevoegd.

Art. 36/41. – Indien de nationale autoriteiten die onder de Federale Staat ressorteren geen maatregelen nemen om de aanbevelingen die de Bank met toepassing van dit hoofdstuk heeft uitgebracht, ten uitvoer te leggen binnen de eventueel opgelegde termijn of, bij gebrek aan termijn, binnen twee maanden na de dag waarop ze ter kennis zijn gebracht, of zich in een situatie bevinden als bedoeld in artikel 36/40, kan de Koning, bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, zelf de maatregelen bedoeld in artikel 36/38, § 1 nemen. In dit geval is de procedure van artikel 36/39 van toepassing.

Afdeling 5 – Doelstellingen, bijzondere bepalingen en sancties

Art. 36/42. – Bij de tenuitvoerlegging van de besluiten en maatregelen die met toepassing van dit hoofdstuk worden genomen, zorgen de Bank en de nationale autoriteiten ervoor dat ze bijdragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel als geheel, met name door de robuustheid van het financiële stelsel te versterken en door systeemrisico's te voorkomen.

Art. 36/43. – De wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur is noch van toepassing op de Bank in het kader van haar opdracht bedoeld in dit Hoofdstuk, noch op de nationale autoriteiten in het kader van de tenuitvoerlegging van de aanbevelingen van de Bank overeenkomstig dit Hoofdstuk.

Art. 36/44. – De Bank en de nationale autoriteiten, evenals de leden van hun organen en hun respectieve personeelsleden zijn niet burgerlijk aansprakelijk voor hun handelingen of gedragingen in het kader van de maatregelen en besluiten die krachtens dit Hoofdstuk worden genomen, behalve in geval van bedrog of zware fout.

Art. 36/45. – **§ 1.** Tegen de aanbevelingen die de Bank met toepassing van dit Hoofdstuk uitbrengt, kan geen beroep tot schorsing of nietigverklaring worden ingesteld bij de Raad van State.

§ 2. Met uitsluiting van elke andere beroepsmogelijkheid, kan tegen besluiten met verordenende of individuele strekking die de Bank krachtens artikel 36/34 of de nationale autoriteiten krachtens de artikelen 36/38 en 36/41 hebben genomen, bij de Raad van State een beroep tot nietigverklaring worden ingesteld volgens een door de Koning vastgestelde versnelde procedure. Dit beroep is niet opschortend.

Art. 36/46. – Wordt gestraft met een geldboete van € 50 tot € 10 000, de persoon :

1° die krachtens dit Hoofdstuk of de ter uitvoering ervan genomen maatregelen gehouden is beschikbare of makkelijk te verkrijgen inlichtingen te verstrekken, maar de hem opgelegde verplichtingen niet nakomt ;

2° die zich verzet tegen de opsporingen en vaststellingen die door de Bank worden verricht krachtens artikel 36/33 ;

3° die de krachtens dit hoofdstuk opgelegde maatregelen niet naleeft.

De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, Hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, zijn van toepassing op de inbreuken die door dit hoofdstuk worden bestraft.

Hoofdstuk IV/4 – Specifieke opdrachten van de Bank in verband met het voorkomen en het beheer van crisissen en risico's in de financiële sector

Art. 36/47. – Voor de toepassing van de wet van 7 april 2019 tot vaststelling van een kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen

van algemeen belang voor de openbare veiligheid wordt de Bank aangewezen als sectorale overheid en inspectiedienst voor de aanbieders van de sector financiën, met uitzondering van de exploitanten van een handelsplatform in de zin van artikel 3, 6°, van de wet van 21 november 2017 over de infrastructuren voor de markten voor financiële instrumenten en houdende omzetting van Richtlijn 2014/65/EU.

De artikelen 36/19 en 36/20 zijn van toepassing.

De Sanctiecommissie oordeelt over het opleggen van de administratieve geldboetes bedoeld in artikel 52 van voormelde wet van 7 april 2019. De artikelen 36/8 tot 36/12/3 en artikel 36/21 zijn van toepassing.

De Bank deelt relevante informatie over incidentmeldingen die zij ontvangt krachtens de wet van 7 april 2019 zo snel mogelijk met de ECB.

Art. 36/48. – De Bank oefent de opdrachten uit waarmee zij als sectorale overheid voor de sector financiën is belast krachtens de wet dan 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuren.

Art. 36/49. – De Bank wordt aangeduid als administratieve overheid in de zin van artikel 22*quinquies* van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen. De Bank is bevoegd voor de entiteiten van de sector financiën die zij als kritieke infrastructuur identificeert krachtens de wet van 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuren.

Art. 36/50. – **§ 1.** De Bank oefent de opdrachten bedoeld in dit hoofdstuk uitsluitend in het algemeen belang uit. De Bank, de leden van haar organen en haar personnelsleden zijn niet burgerlijk aansprakelijk voor hun beslissingen, niet-optreden, handelingen of gedragingen in het kader van de uitoefening van deze opdrachten, behalve in geval van bedrog of zware fout.

§ 2. De Bank kan de werkingskosten die betrekking hebben op haar opdrachten bedoeld in de eerste paragraaf verhalen op de entiteiten ten aanzien waarvan zij die opdrachten uitoefent, volgens de nadere regels vastgesteld door de Koning. De Bank kan de Algemene Administratie van de inning en invordering van de Federale Overheidsdienst Financiën belasten met de inning van de onbetaalde vergoedingen.

Hoofdstuk V – Overgangs- en opheffingsbepalingen – inwerkingtreding

Art. 37. – De meerwaarde gerealiseerd naar aanleiding van de overdrachten van activa in goud voor de uitgifte door de Staat van verzamelaars- of herdenkingsmunten, wordt aan de Staat toegekend ten belope van het niet-gebruikte saldo der 2,75 % van het gewicht in goud dat op 1 januari 1987 in de activa van de Bank voorkomt en dat door de Staat mocht worden gebruikt inzonderheid voor de uitgifte van zulke munten krachtens artikel 20*bis*, tweede lid, van de wet van 24 augustus 1939 op de Nationale Bank van België.

Art. 38. – *p.m.*

Bijlage 2 Corporate governance charter [1]

1. Inleiding

De Nationale Bank van België, die werd opgericht bij de wet van 5 mei 1850 teneinde taken van algemeen belang te vervullen, heeft, ondanks haar vorm van een naamloze vennootschap, steeds een specifieke bestuursstructuur gehad die afwijkt van het gemeen recht. Deze specifieke bestuursstructuur, die van meet af aan werd gecreëerd om de Bank in staat te stellen haar opdrachten van algemeen belang te vervullen, is geëvolueerd met de rol en doelstellingen die aan de Bank als centrale bank van het land zijn opgedragen.

Vandaag maakt de Bank, als centrale bank van het Koninkrijk België, samen met de Europese Centrale Bank (ECB) en de centrale banken van de andere lidstaten van de Europese Unie, deel uit van het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB), opgericht krachtens het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (het Verdrag).

Om die reden gelden voor haar in de eerste plaats de relevante bepalingen van het Verdrag (Titel VIII van het derde deel) en het aan dat Verdrag gehechte Protocol betreffende de statuten van het ESCB en van de ECB en, vervolgens, de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België (organieke wet) en haar eigen bij koninklijk besluit goedgekeurde statuten.

Voor haar gelden de bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen slechts aanvullend, dat wil zeggen voor de aangelegenheden die niet worden geregeld door het Verdrag, het aangehechte Protocol, de organieke wet en haar statuten en voor zover de bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen niet strijdig zijn met die hogere normen.

In haar hoedanigheid van centrale bank deelt zij het hoofddoel dat het Verdrag het ESCB oplegt, namelijk het handhaven van prijsstabiliteit. Zij draagt bij tot de uitvoering van de fundamentele taken van het ESCB, zijnde het bepalen en ten uitvoer leggen van het monetaire beleid van de Europese Unie, het verrichten van de valutamarktoperaties overeenkomstig artikel 219 van het Verdrag, het aanhouden en het beheren van de officiële externe reserves van de lidstaten en het bevorderen van de goede werking van de betalingssystemen.

Zij is bovendien belast met zowel het microprudentieel financieel toezicht (met betrekking tot de kredietinstellingen en de beleggingsondernemingen met het statuut van beursvennootschap, de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen, de centrale tegenpartijen, de vereffeningsinstellingen, de met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen, de betalingsinstellingen, de instellingen voor elektronisch geld, de centrale effectenbewaarinstellingen, de instellingen die ondersteuning verlenen aan centrale effectenbewaarinstellingen, de depositobanken en de onderlinge borgstellingsmaatschappijen) als het macroprudentieel beleid in België. De Bank werd ook aangewezen als de nationale afwikkelingsautoriteit. Al deze taken worden uitgevoerd in een Europees kader, in het bijzonder het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme (GTM) betreffende het prudentieel toezicht op de banken en het Gemeenschappelijk Afwikkelingsmechanisme (GAM) betreffende haar verantwoordelijkheden op het gebied van afwikkeling. Mits deze verenigbaar zijn met de taken van het ESCB, is de Bank ook belast met de uitvoering van andere opdrachten van algemeen belang, overeenkomstig de voorwaarden bepaald door of krachtens de wet.

Het overwicht van haar opdrachten van algemeen belang, van bij de oorsprong aanwezig en thans verankerd in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, wordt weerspiegeld in een bestuur waarvan de doelstellingen zelf verschillend zijn

1 Laatst gewijzigd: september 2022.

van die van het bestuur van een gemeenrechtelijke vennootschap.

In de eerste plaats dient, overeenkomstig het Verdrag, de verenigbaarheid van de bepalingen betreffende de Bank met die van het Verdrag zelf en de statuten van het ESCB te worden gewaarborgd, met inbegrip van de vereiste onafhankelijkheid van de Bank en de leden van haar bestuursorganen bij de uitoefening van de bevoegdheden en het vervullen van de taken die hun krachtens het Verdrag en de statuten van het ESCB zijn opgedragen, ten aanzien van de instellingen en organen van de Europese Unie, de regeringen of enige andere instelling.

Vervolgens dient in het bestuur een doorslaggevende rol te worden toegekend aan de uitdrukking van de belangen van de gehele Belgische samenleving. Dit verklaart met name de wijze waarop de leden van de organen worden benoemd, de specifieke samenstelling en rol van de Regentenraad, de beperkte bevoegdheden van de algemene vergadering van aandeelhouders, de specifieke bepalingen inzake de uitoefening van de controle, met inbegrip van de bevoegdheden van de vertegenwoordiger van de minister van Financiën, en de wijze waarop de Bank verslag uitbrengt van de uitvoering van haar taken. Het verklaart tevens de bepalingen in verband met de financiële aspecten van haar activiteit, die erop gericht zijn haar stevige financiële draagkracht te verschaffen en de Staat als soevereine Staat het surplus van de seigneuriage-inkomsten toe te kennen, na dekking van haar kosten, inclusief de vorming van de nodige reserves en de vergoeding van het ingebrachte kapitaal.

De bijzondere opdrachten van de Bank en haar specifieke rol die uniek is in België, hebben de wetgever ertoe gebracht in een bijzonder rechtskader en een specifiek bestuur voor deze instelling te voorzien.

Dit verklaart dat een aantal bepalingen van de Belgische corporate governance code evident niet toepasselijk zijn op de Bank.

De Bank is evenwel van oordeel dat de bestuursstructuur waaraan zij enerzijds door haar organieke wet en haar statuten en anderzijds door de Europese regelgeving is onderworpen, even veeleisend, zo niet op verschillende punten, zoals inzake het toezicht, nog veeleisender is dan de Belgische corporate governance code.

Gelet op haar hoedanigheid van zowel centrale bank als beursgenoteerde vennootschap, beschouwt zij het als haar plicht om zich te onderwerpen aan een verplichting tot ruime informatieverstrekking en om tegenover de gemeenschap verslag uit te brengen van haar activiteiten, ook al is de Belgische corporate governance code niet op haar afgestemd. Het is in die geest dat zij dit corporate governance charter heeft opgesteld.

2. Organisatie, bestuur en controle van de Bank

2.1 Vergelijking van de bevoegdheidsverdeling in de Bank en in de gemeenrechtelijke naamloze vennootschappen

Uit de onderstaande tabel blijkt het atypische karakter van de organisatie van de Bank.

2.2 Voorstelling van de organen en andere actoren van de Bank

De organen van de Bank zijn de gouverneur, het Directiecomité, de Regentenraad, de Sanctiecommissie en het Afwikkelingscollege (cf. artikel 17 van de organieke wet).

Andere actoren van de Bank zijn de algemene vergadering, de vertegenwoordiger van de minister van Financiën, de bedrijfsrevisor en de Ondernemingsraad.

De organen van de Bank en hun respectieve bevoegdheden verschillen fundamenteel van die van de klassieke naamloze vennootschappen (zie tabel).

2.3 Organen van de Bank

2.3.1 Gouverneur

Bevoegdheden

De gouverneur oefent de bevoegdheden uit die hem zijn verleend krachtens de statuten van het ESCB, de organieke wet, de statuten en het huishoudelijk reglement van de Bank.

Hij staat in voor de leiding van de Bank en haar personeel. Hij wordt daarin bijgestaan door de directeurs. Hij zit het Directiecomité voor, waarvan hij de

Bevoegdheidsverdeling in de Bank en in de gemeenrechtelijke naamloze vennootschappen

De Bank		De gemeenrechtelijke naamloze vennootschappen	
Koning	Benoeming van de gouverneur Benoeming van +de directeurs (op voordracht van de Regentenraad)	Benoeming van de bestuurders	**Algemene vergadering**
Algemene vergadering	Verkiezing van de regenten (uit een dubbeltal van kandidaten) Benoeming van de bedrijfsrevisor (op voordracht van de Ondernemingsraad en met de goedkeuring van de Raad van ministers van de EU, op aanbeveling van de Raad van Bestuur van de ECB) Kennisneming van het jaarverslag Wijziging van de statuten, voor zover niet behorend tot de prerogatieven van de Regentenraad	Benoeming van de commissarissen Kennisneming van het jaarverslag, van het verslag van de commissarissen en decharge van de commissarissen Wijziging van de statuten	
Regentenraad	Wijziging van de statuten om ze in overeenstemming te brengen met de organieke wet en de voor België bindende internationale verplichtingen Bespreking en goedkeuring van de jaarrekening Goedkeuring van het jaarverslag Verdeling van de winst Kwijting van de leden van het Directiecomité Vaststelling van de bezoldiging van de leden van het Directiecomité Goedkeuring van de begroting	Bespreking en goedkeuring van de jaarrekening Verdeling van de winst Kwijting van de bestuurders Vaststelling van de bezoldiging van de Raad van bestuur Goedkeuring van de begroting	**Raad van bestuur**
Directiecomité	Vaststelling van het ondernemingsbeleid ▪ als centrale bank ▪ als microprudentiële autoriteit ▪ als macroprudentiële autoriteit Bestuur en beheer Opstelling van de jaarrekening Opmaak van het jaarverslag	Vaststelling van het ondernemingsbeleid Bestuur en beheer Opstelling van de jaarrekening Opmaak van het jaarverslag Facultatieve delegatie van het dagelijkse beheer (personen die belast zijn met het dagelijkse bestuurder)	
Sanctie-commissie	Oordeelt over het opleggen, door de Bank, van de administratieve geldboetes voorzien door de wetten die van toepassing zijn op de instellingen waarop zij toezicht houdt		
Afwikkelings-college	Afwikkelingsautoriteit die gemachtigd is om de afwikkelingsinstrumenten toe te passen en de afwikkelingsbevoegdheden uit te oefenen		
Vertegen-woordiger van de minister van Financiën	Controle op de operaties van de Bank (recht om zich te verzetten tegen elke maatregel die in strijd is met de wet, de statuten of de belangen van de Staat), behalve in ESCB-verband		

beslissingen laat uitvoeren. Hij zit de vergaderingen van de Regentenraad voor wanneer deze van gedachten wisselt zoals bepaald in artikel 20.2, eerste lid van de organieke wet alsook het Afwikkelingscollege en de algemene vergadering. Hij woont de vergaderingen van het remuneratie- en benoemingscomité bij met raadgevende stem. Hij oefent rechtstreeks gezag uit over de personeelsleden, ongeacht hun rang en functie.

Hij stelt aan de algemene vergadering de jaarrekening en het jaarverslag voor die door de Regentenraad zijn goedgekeurd. Hij bezorgt aan de voorzitters van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en van de Senaat het jaarverslag zoals bedoeld in artikel 284.3 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, alsook een jaarlijks verslag over de activiteiten van de Bank inzake prudentieel toezicht. Hij kan worden gehoord door de bevoegde commissies van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat, op verzoek van die commissies of op eigen initiatief.

Hij vertegenwoordigt de Bank in rechte.

Hij doet aan het Directiecomité voorstellen inzake de verdeling van de departementen en diensten onder de leden, alsook met betrekking tot de vertegenwoordiging van de Bank in nationale en internationale instellingen.

Bovendien heeft hij zitting in de Raad van Bestuur van de ECB, die met name de monetaire-beleidsbeslissingen voor het eurogebied neemt.

Benoeming

De gouverneur wordt door de Koning benoemd voor een hernieuwbare termijn van vijf jaar. Hij kan slechts door de Koning van zijn ambt worden ontheven indien hij op ernstige wijze is tekortgeschoten of niet meer voldoet aan de eisen voor de uitoefening van zijn ambt. Tegen die beslissing kan een beroep worden ingesteld voor het Hof van Justitie, op initiatief van de gouverneur of van de Raad van Bestuur van de ECB.

Aldus is de persoonlijke onafhankelijkheid van de gouverneur, zowel door de duur van zijn mandaat als door de beperkingen inzake zijn afzetting, gewaarborgd door de Europese en de Belgische wetgeving.

2.3.2 Directiecomité

Bevoegdheden

De gouverneur en de directeurs oefenen samen hun bevoegdheden uit als leden van het Directiecomité.

Het Directiecomité is immers een collegiaal orgaan, belast met het bestuur en het beheer van de Bank, overeenkomstig de organieke wet, haar statuten en het huishoudelijk reglement, en het bepalen van haar beleid.

De gouverneur en de directeurs oefenen elk gezag uit over een of verscheidene departementen en diensten van de Bank. Zij laten deze laatste de beslissingen uitvoeren die door de organen zijn genomen in het kader van hun respectieve bevoegdheden.

Het Directiecomité benoemt en ontslaat de personeelsleden en bepaalt hun wedde.

Het heeft het recht om dadingen en compromissen aan te gaan en beschikt over de reglementaire macht in de door de wet bepaalde gevallen.

Het bepaalt, in omzendbrieven of aanbevelingen, alle maatregelen ter verduidelijking van de toepassing van de wettelijke of reglementaire bepalingen waarvan de Bank de toepassing controleert. Het verstrekt advies aan de verschillende overheden die een wettelijke of reglementaire macht uitoefenen voor elk ontwerp van wetgevende of reglementaire akte die de toezichtsopdrachten betreft waarmee de Bank belast is of zou worden.

Het spreekt zich uit over alle zaken die niet uitdrukkelijk door de wet, de statuten of het huishoudelijk reglement van de Bank zijn voorbehouden aan een ander orgaan.

Het Directiecomité maakt de begroting op en bereidt het jaarverslag alsook de jaarrekening voor, die ter goedkeuring aan de Regentenraad worden voorgelegd.

Het beslist over de plaatsing van het kapitaal, de reserves en de afschrijvingsrekeningen, na raadpleging van de Regentenraad en onverminderd de door de ECB vastgelegde regels.

Het legt het huishoudelijk reglement van de Bank ter goedkeuring aan de Regentenraad voor.

Het Directiecomité van de Bank oefent dus zowel de bevoegdheden uit inzake bestuur, beheer en strategisch beleid van de onderneming die in de gemeenrechtelijke naamloze vennootschappen ressorteren onder de Raad van bestuur, als die van daadwerkelijk management.

Het is voor zijn opdracht geen verantwoording verschuldigd tegenover de algemene vergadering, die niet bevoegd is om hem kwijting te verlenen, maar wel tegenover de Regentenraad aan wie het zijn jaarverslag en de jaarrekening voorlegt. De goedkeuring van de jaarrekening door de Regentenraad geldt als kwijting voor de leden van het Directiecomité.

Samenstelling

Het Directiecomité is samengesteld uit de gouverneur en maximaal vijf directeurs. Het bestaat uit evenveel Nederlandstalige als Franstalige leden. De leden van het Directiecomité moeten Belg zijn.

De directeurs worden door de Koning benoemd, op voordracht van de Regentenraad. Met de wijze van aanstelling van de directeurs heeft de wetgever in 1948 in het bijzonder willen benadrukken dat zij een opdracht van algemeen belang vervullen bij de Bank.

De directeurs worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van zes jaar.

De Koning kent de titel van vicegouverneur toe aan een van de directeurs. De vicegouverneur vervangt de gouverneur indien deze verhinderd is, onverminderd artikel 10.2 van de statuten van het ESCB.

Om belangenconflicten te vermijden bepaalt de organieke wet dat de leden van het Directiecomité, behoudens enkele limitatief opgesomde uitzonderingen, geen functie mogen uitoefenen in een handelsvennootschap of in een vennootschap met handelsvorm, evenmin als in een openbare instelling met een bedrijf van industriële, commerciële of financiële aard. Evenmin mogen zij bepaalde politieke mandaten uitoefenen (lid van een parlement, een regering of een ministerieel kabinet).

De directieleden kunnen slechts door de Koning van hun ambt worden ontheven indien zij op ernstige wijze zijn tekortgeschoten of niet meer aan de eisen voor de uitoefening van hun ambt voldoen.

Op die wijze wordt de persoonlijke onafhankelijkheid van de leden van het Directiecomité gewaarborgd door de organieke wet, zowel door de duur van hun mandaat als door de beperking van de afzettingsmogelijkheden.

Werking

De werking van het Directiecomité wordt geregeld door de organieke wet, de statuten en het huishoudelijk reglement.

Het Directiecomité vergadert telkens als de omstandigheden dit vereisen en minstens eenmaal per week. Het kan beslissen langs schriftelijke procedure of door middel van telecomunicatietechnieken die een interactive beraadslaging mogelijk maken, volgens de modaliteiten die zijn vastgelegd in het huishoudelijk reglement van de Bank. Het aantal vergaderingen die door alle leden exclusief door middel van een dergelijke techniek worden bijgewoond, bedraagt ongeveer 25 % van het totale aantal vergaderingen per jaar. De voorkeur moet worden gegeven aan fysieke vergaderingen.

Indien een lid van het Directiecomité, rechtstreeks of onrechtstreeks, een belang van vermogensrechtelijke aard heeft dat strijdig is met een beslissing of een verrichting die tot de bevoegdheid behoort van het Directiecomité, deelt hij of zij dit mee aan de andere leden alvorens het comité een besluit neemt. Hij of zij neemt niet deel aan de beraadslaging van het Directiecomité over deze verrichtingen of beslissingen, noch aan de stemming in dat verband. Zijn of haar verklaring, alsook de rechtvaardigingsgronden betreffende voornoemd strijdig belang, worden opgenomen in de notulen van de vergadering. In de notulen omschrijft het Directiecomité de aard van de bedoelde beslissing of verrichting, de verantwoording van het genomen besluit en de vermogensrechtelijke gevolgen ervan voor de Bank. Deze notulen worden opgenomen in het jaarverslag.

Het betrokken lid van het Directiecomité brengt ook de bedrijfsrevisor van het strijdig belang op de hoogte. Het verslag van de bedrijfsrevisor dient een afzonderlijke omschrijving te bevatten van de vermogensrechtelijke gevolgen voor de Bank van de besluiten van het Directiecomité ten aanzien waarvan een strijdig belang in de zin van het vorige lid bestaat.

2.3.3 Regentenraad

Bevoegdheden

De Regentenraad wisselt van gedachten over de algemene kwesties met betrekking tot de Bank, het monetaire beleid en de economische toestand van het land en van de Europese Unie, het toezichtsbeleid op elke sector die onder het toezicht van de Bank staat, de Belgische, Europese en internationale ontwikkelingen op het gebied van het toezicht, en in het algemeen elke ontwikkeling betreffende het financieel stelsel dat onder toezicht van de Bank staat, zonder daartoe over enige bevoegdheid te beschikken om tussen te komen op het operationele vlak of kennis te nemen van individuele dossiers. Hij neemt iedere maand kennis van de toestand van de instelling.

Hij is bevoegd voor het vastleggen van de boekhoudregels voor alle aspecten van de jaarrekening die niet voortvloeien uit bepalingen in de organieke wet, noch verplicht zijn voor de opstelling van de geconsolideerde balans van het Eurosysteem. Hij keurt de uitgavenbegroting alsook de jaarrekening goed. Hij is bevoegd om, in alle onafhankelijkheid, te beslissen over het reserverings- en dividendbeleid van de Bank. Hij regelt definitief de winstverdeling die door het Directiecomité wordt voorgesteld en waakt erover dat daarbij de financiële belangen van de Bank, van haar aandeelhouders en van de Staat als soevereine Staat op een evenwichtige wijze aan bod komen.

Hij keurt het jaarverslag goed.

Hij wijzigt de statuten teneinde deze in overeenstemming te brengen met de organieke wet en met de voor België bindende internationale verplichtingen.

Hij stelt, op voorstel van het Directiecomité, het huishoudelijk reglement vast dat de basisregels bevat inzake de werking van de organen en betreffende de organisatie van de departementen, diensten en vestigingen, alsook de deontologische code die de leden van het Directiecomité en het personeel moeten naleven.

Hij benoemt de secretaris en de schatbewaarder en stelt hen af.

De Regentenraad is bevoegd om het remuneratiebeleid te bepalen en de remuneraties vast te leggen van de leden van het Directiecomité, inclusief de gouverneur, en van de Regentenraad. Nadere informatie met betrekking tot het remuneratiebeleid en de remuneraties wordt jaarlijks verstrekt in het remuneratieverslag dat een onderdeel uitmaakt van de verklaring inzake deugdelijk bestuur die is opgenomen in het jaarverslag.

De Regentenraad oefent dus bepaalde bevoegdheden uit die in de gemeenrechtelijke vennootschappen toebehoren aan de Raad van bestuur, en andere die behoren tot de algemene vergadering van aandeelhouders. Het is een zeer specifiek orgaan dat een duaal element in de bestuursstructuur van de Bank brengt. De Regentenraad, die overwegend is samengesteld uit niet-uitvoerende bestuurders, speelt een sleutelrol inzake benoeming van de directeurs, bezoldiging en toezicht, en dit gezien de frequentie van zijn vergaderingen op een permanentere wijze dan de gespecialiseerde comités van de gewone vennootschappen.

Wat de begroting betreft, wordt de Regentenraad bijgestaan door het Auditcomité dat de bevoegdheid heeft de begroting van de Bank te onderzoeken alvorens deze ter goedkeuring aan de Regentenraad wordt voorgelegd.

Het Auditcomité is opgericht binnen de Regentenraad en bestaat uit drie regenten die door de Regentenraad worden aangewezen. De voorzitter van het Auditcomité wordt door de Regentenraad aangewezen. Het Auditcomité oefent de in artikel 21*bis* van de organieke wet bedoelde raadgevende bevoegdheden uit (die nader worden omschreven in het reglement van het Auditcomité) en ziet toe op de voorbereiding en de uitvoering van de begroting van de Bank. In het reglement van het Auditcomité worden de bevoegdheden, de samenstelling en de werking van dat comité uitvoeriger omschreven.

In de uitoefening van zijn bevoegdheden op het vlak van remuneraties en benoemingen wordt de Regentenraad bijgestaan door het Remuneratie- en benoemingscomité dat bestaat uit drie door de Regentenraad aangewezen regenten. De gouverneur woont de vergaderingen van het comité bij met raadgevende stem. De bevoegdheden, samenstelling en werking van dit comité worden nader bepaald in het reglement van het Remuneratie- en benoemingscomité.

Samenstelling

De Regentenraad is samengesteld uit de gouverneur, de directeurs en veertien regenten. Hij telt evenveel Nederlandstalige als Franstalige regenten.

Ten minste een derde van de leden van de Regentenraad heeft een ander geslacht dan de overige leden.

De regenten worden door de algemene vergadering verkozen voor een hernieuwbare termijn van drie jaar, op basis van aanbevelingslijsten van twee kandidaten. Twee regenten worden gekozen op voordracht van de meest vooraanstaande werknemersorganisaties, drie op voordracht van de meest vooraanstaande organisaties van de nijverheid en de handel, van de landbouw en van de middenstand en negen regenten op voordracht van de minister van Financiën.

De procedure voor de benoeming van de regenten is op een bijzondere wijze geregeld. Bij de voorbereiding van de wet van 28 juli 1948 tot wijziging van de organieke wet en tot reorganisatie van de Bank, heeft de wetgever ernaar gestreefd, door de wijze waarop de directeurs en regenten worden benoemd, zowel de volstrekte onafhankelijkheid van de Bank ten aanzien van de individuele belangen als de technische bekwaamheid van de kandidaten te waarborgen. De procedure inzake de voordracht van de regenten is zodanig opgevat dat een billijke vertegenwoordiging van de sociaaleconomische belangen van België is gewaarborgd.

Teneinde belangenconflicten te vermijden, bepaalt de organieke wet dat de regenten geen lid mogen zijn van de bestuurs-, beheers- of toezichtsorganen van een instelling onderworpen aan het toezicht van de Bank, van een Belgische of in België gevestigde instelling onderworpen aan het toezicht van de ECB of van een aan het toezicht van de ECB onderworpen dochteronderneming van één van deze instellingen, en in zulke instelling geen leidinggevende functie mogen uitoefenen, evenmin als sommige politieke functies (lid van een parlement, een regering of een ministerieel kabinet).

De regenten kunnen uit hun ambt worden ontzet door de algemene vergadering van aandeelhouders die beslist bij meerderheid van drie vierde van de stemmen van de aanwezige aandeelhouders die minstens drie vijfde van de aandelen bezitten.

Een van de regenten wordt door de Koning aangewezen als voorzitter van de Regentenraad. De voorzitter van de Regentenraad is onafhankelijk in de zin van artikel 7:87, lid 1 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, van de andere taalrol dan de gouverneur en van een ander geslacht dan dat van de gouverneur. De voorzitter van de Regentenraad zit de vergaderingen van de Regentenraad voor, behalve wanneer deze van gedachten wisselt over de algemene kwesties zoals bedoeld in artikel 20.2 van de organieke wet. Die gedachtewisselingen worden voorgezeten door de gouverneur.

Werking

De werking van de Regentenraad wordt geregeld door de organieke wet, de statuten en het huishoudelijk reglement.

De Regentenraad vergadert ten minste twintig keer per jaar en neemt zijn beslissingen bij meerderheid van stemmen. De Regentenraad kan beslissen langs schriftelijke procedure of door middel van telecommunicatietechnieken die een interactieve beraadslaging mogelijk maken, volgens de modaliteiten die zijn vastgelegd in het huishoudelijk reglement van de Bank. Het aantal vergaderingen die door alle leden exclusief door middel van een dergelijke techniek worden bijgewoond, bedraagt ongeveer 25 % van het totale aantal vergaderingen per jaar. De voorkeur moet worden gegeven aan fysieke vergaderingen.

Indien een lid van de Regentenraad, rechtstreeks of onrechtstreeks, een belang van vermogensrechtelijke aard heeft dat strijdig is met een beslissing die tot de bevoegdheid behoort van de Regentenraad, deelt hij of zij dit mee aan de andere leden alvorens de raad een besluit neemt. Hij of zij neemt niet deel aan de beraadslaging en de stemming dienaangaande. In het bijzonder nemen de gouverneur en de directeurs niet deel aan de beraadslaging en de stemming omtrent de goedkeuring van de jaarrekening.

2.3.4 Sanctiecommissie

Bevoegdheden

De Sanctiecommissie oordeelt over het opleggen, door de Bank, van de administratieve geldboetes voorzien door de wetten die van toepassing zijn op de instellingen waarop de Bank toeziet. De procedureregels voor het opleggen van administratieve

geldboetes worden nader bepaald door de organieke wet.

Samenstelling

De Sanctiecommissie bestaat uit zes leden, aangeduid door de Koning :

1° één staatsraad of erestaatsraad, aangeduid op voordracht van de eerste voorzitter van de Raad van State ;

2° één raadsheer bij het Hof van Cassatie of één ereraadsheer bij het Hof van Cassatie, aangeduid op voordracht van de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie ;

3° twee magistraten die geen raadsheren zijn bij het Hof van Cassatie noch bij het hof van beroep te Brussel ;

4° twee andere leden.

De voorzitter wordt door de leden gekozen uit de onder 1°, 2° en 3° vermelde personen.

Tijdens de drie jaar die aan hun benoeming voorafgaan, mogen de leden van de Sanctiecommissie geen deel hebben uitgemaakt, noch van het Directiecomité van de Bank, noch van het Afwikkelingscollege van de Bank, noch van het personeel van de Bank.

In de loop van hun mandaat mogen de leden noch enige functie of mandaat uitoefenen in een aan het toezicht van de Bank onderworpen instelling of in een beroepsvereniging die de aan het toezicht van de Bank onderworpen instellingen vertegenwoordigt, noch diensten verstrekken ten gunste van een beroepsvereniging die de aan het toezicht van de Bank onderworpen instellingen vertegenwoordigt.

Evenmin mogen zij bepaalde politieke mandaten uitoefenen (lid van een parlement, een regering of een ministerieel kabinet).

Het mandaat van de leden van de Sanctiecommissie heeft een duur van zes jaar en is hernieuwbaar. De leden kunnen slechts door de Koning van hun ambt worden ontheven indien zij niet meer aan de eisen voor de uitoefening van hun ambt voldoen of op ernstige wijze zijn tekortgeschoten.

Werking

De werking van de Sanctiecommissie wordt geregeld door de organieke wet, de statuten en het huishoudelijk reglement dat ze heeft vastgesteld.

De Sanctiecommissie komt bijeen telkens wanneer de voorzitter het noodzakelijk acht. Beslissingen worden bij meerderheid van stemmen genomen.

De leden van de Sanctiecommissie kunnen niet beraadslagen in een aangelegenheid waarin ze een persoonlijk belang hebben dat hun oordeel zou kunnen beïnvloeden.

2.3.5 Afwikkelingscollege

Bevoegdheden

Het Afwikkelingscollege is het bevoegde orgaan voor de taken van de afwikkelingsautoriteit, die gemachtigd is de afwikkelingsinstrumenten toe te passen en de afwikkelingsbevoegdheden uit te oefenen overeenkomstig de wetgeving betreffende het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen.

Samenstelling

Het Afwikkelingscollege bestaat uit de volgende personen :

1° de gouverneur ;

2° de vicegouverneur ;

3° de directeur die verantwoordelijk is voor het departement belast met het prudentieel toezicht op de banken en de beursvennootschappen ;

4° de directeur die verantwoordelijk is voor het departement belast met het prudentieel beleid en de financiële stabiliteit ;

5° de directeur die door de Bank is aangewezen als verantwoordelijke voor de afwikkeling van kredietinstellingen ;

6° de voorzitter van het directiecomité van de Federale Overheidsdienst Financiën ;

7° de leidende ambtenaar van het Afwikkelingsfonds;

8° vier leden die door de Koning worden aangewezen bij een in Ministerraad overlegd besluit, en die worden benoemd op grond van hun specifieke competenties op bancair gebied en op het vlak van financiële analyse; en

9° een magistraat die door de Koning wordt aangewezen.

De voorzitter van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten woont de vergaderingen van het Afwikkelingscollege met raadgevende stem bij.

De personen bedoeld in 8° en 9° worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van vier jaar. Zij kunnen maar van hun functies worden ontheven door de autoriteiten die hen benoemd hebben, indien zij niet langer voldoen aan de voorwaarden voor de uitoefening van hun functies of indien zij een zware fout hebben begaan.

De leden van het Afwikkelingscollege mogen bepaalde politieke functies niet uitoefenen (lid van een parlement, een regering of een ministerieel kabinet).

Werking

De werking van het Afwikkelingscollege wordt geregeld door de organieke wet, het koninklijk besluit van 22 februari 2015 en zijn huishoudelijk reglement.

Behalve bij verhindering houdt het Afwikkelingscollege minstens vier maal per jaar zitting en telkens als de omstandigheden het vereisen of drie van zijn leden het vragen. Beslissingen worden bij meerderheid van stemmen genomen. In spoedeisende gevallen die worden vastgesteld door de voorzitter van het Afwikkelingscollege, kan het Afwikkelingscollege beslissen langs schriftelijke procedure of via een vocaal telecommunicatiesysteem.

In geval van belangenconflict, onthoudt het betrokken lid zich van deelname aan de beraadslagingen en de stemming aangaande het desbetreffende agendapunt.

2.4 Andere actoren van de Bank

2.4.1 Algemene vergadering

Bevoegdheden

De gewone algemene vergadering krijgt kennis van het jaarverslag van het afgelopen boekjaar en verkiest de regenten voor de vacant geworden mandaten, overeenkomstig de bepalingen van de organieke wet. Zij benoemt de bedrijfsrevisor. Zij wijzigt de statuten in de gevallen waarin deze bevoegdheid niet aan de Regentenraad is toegewezen.

De algemene vergadering beraadslaagt over de in de oproepingsbrieven vermelde zaken en over die welke haar worden voorgelegd door de Regentenraad.

De organieke wet verleent de algemene vergadering, waarvan de bevoegdheden zijn beperkt, niet de hoedanigheid van een orgaan.

Samenstelling

De algemene vergadering is samengesteld uit de aandeelhouders die de wettelijke formaliteiten om te worden toegelaten tot de algemene vergadering van een genoteerde vennootschap hebben vervuld.

De algemene vergadering vertegenwoordigt de algemeenheid van de aandeelhouders.

Werking

De algemene vergadering wordt voorgezeten door de gouverneur. De gewone algemene vergadering wordt gehouden op de derde maandag van de maand mei en indien deze dag op een feestdag valt, op de eerstvolgende bankwerkdag. Een buitengewone algemene vergadering kan worden opgeroepen telkens als de Regentenraad dit nodig acht. Zij moet worden bijeengeroepen wanneer het aantal regenten beneden de volstrekte meerderheid is gedaald of wanneer de bijeenroeping wordt aangevraagd door aandeelhouders die een tiende van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen.

Voor de opening van de vergadering tekenen de aandeelhouders de aanwezigheidslijst.

De twee aanwezige aandeelhouders die eigenaar zijn van het grootste aantal aandelen en die bovendien geen deel

uitmaken van het bestuur van de Bank en dit mandaat aanvaarden, worden aangewezen tot stemopnemers.

Ieder aandeel geeft recht op één stem.

Elk besluit wordt bij volstrekte meerderheid van stemmen genomen. Bij staking van stemmen wordt het voorstel verworpen. Er wordt gestemd hetzij op elektronische wijze, hetzij bij naamafroeping, hetzij bij handopsteking, hetzij door middel van stembiljetten. De benoemingen en de afstellingen geschieden bij geheime stemming.

De rechtmatig genomen beslissingen zijn bindend voor alle aandeelhouders.

Van elke vergadering worden notulen opgemaakt, die worden ondertekend door de stemopnemers, de voorzitter en de overige leden van het bureau. De notulen worden gepubliceerd op de website van de Bank. De afschriften en uittreksels die aan derden worden gestuurd, worden door de secretaris ondertekend.

2.4.2 Vertegenwoordiger van de minister van Financiën

Behalve voor de taken en de verrichtingen die onder de bevoegdheid van het ESCB vallen, de taken inzake prudentieel toezicht en de taken van de Bank in het kader van de bijdrage tot de stabiliteit van het financieel stelsel, houdt de vertegenwoordiger van de minister van Financiën toezicht op de verrichtingen van de Bank en schorst en brengt hij elke beslissing die met de wet, met de statuten en met de belangen van het Rijk strijdig zou zijn, ter kennis van de minister van Financiën. Indien de minister van Financiën binnen acht dagen niet over de schorsing heeft beslist, mag de beslissing worden uitgevoerd.

De vertegenwoordiger van de minister van Financiën woont van rechtswege de vergaderingen van de Regentenraad, van het Auditcomité en van het Remuneratie- en benoemingscomité bij. Hij heeft er een raadgevende stem.

Hij woont de algemene vergaderingen bij wanneer hij dit gepast acht.

Hij brengt over zijn opdracht ieder jaar verslag uit aan de minister van Financiën.

Via zijn vertegenwoordiger oefent de minister van Financiën aldus namens de soevereine Staat controle uit op de werking van de Bank op het vlak van haar opdrachten van nationaal belang.

De wedde van de vertegenwoordiger van de minister van Financiën wordt vastgesteld door die minister, in overleg met het bestuur van de Bank, en wordt door deze laatste gedragen.

2.4.3 Bedrijfsrevisor

De bedrijfsrevisor oefent de bij artikel 27.1 van het protocol betreffende de statuten van het ESCB en van de ECB bepaalde toezichthoudende bevoegdheid uit en brengt erover verslag uit aan de Regentenraad. Hij certificeert de jaarrekening. Hij verricht bovendien certificatieopdrachten ten aanzien van de revisor van de ECB.

Hij brengt ieder jaar in de Ondernemingsraad verslag uit over de jaarrekening en het jaarverslag. Hij bevestigt dat de door het Directiecomité verstrekte informatie juist en volledig is. Hij analyseert en verduidelijkt inzonderheid ten behoeve van de door de werknemers verkozen leden van de Ondernemingsraad de economische en financiële informatie die ter beschikking van deze Raad werd gesteld, in het licht van de impact ervan op de financiële structuur en de evaluatie van de financiële situatie van de Bank.

De bedrijfsrevisor wordt aangesteld op grond van een procedure in overeenstemming met de wetgeving op de overheidsopdrachten waaraan de Bank onderworpen is. Hij wordt vervolgens benoemd door de algemene vergadering, op voordracht van de Ondernemingsraad. Hij moet worden erkend door de Raad van ministers van de Europese Unie, op aanbeveling van de ECB.

2.4.4 Ondernemingsraad

Krachtens de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven heeft de Bank een Ondernemingsraad. Dit is een paritair overlegorgaan samengesteld uit vertegenwoordigers van de werkgever en vertegenwoordigers van het personeel, die om de vier jaar worden verkozen.

De Ondernemingsraad heeft als belangrijkste opdracht advies uit te brengen en alle voorstellen of bezwaren te formuleren met betrekking tot iedere maatregel

die de werkorganisatie, de arbeidsvoorwaarden en de rentabiliteit van de onderneming zou kunnen wijzigen. Het Directiecomité stelt overeenkomstig de wet specifieke economische en financiële informatie te zijner beschikking.

2.5 Mechanismen voor controle van de activiteiten

De activiteiten en de verrichtingen van de Bank zijn onderworpen aan een reeks controlemechanismen, van controles op operationeel niveau tot externe controles. Ze staan ervoor garant dat de activiteiten en de verrichtingen naar behoren worden uitgevoerd met inachtneming van de vastgelegde doelstellingen en met bijzondere aandacht voor veiligheid en een kostenbesparend inzetten van middelen.

De controleverplichtingen waaraan de Bank in haar hoedanigheid van centrale bank van het land en als onderdeel van het ESCB is onderworpen, zijn van een andere aard en reiken verder dan die aanbevolen door de Belgische corporate governance code voor de gemeenrechtelijke naamloze vennootschappen.

Het Directiecomité is uit het oogpunt van het algemene bedrijfsbeheer verantwoordelijk voor de uitwerking en de adequaatheid van de interne controlestructuur.

Deze interne controlestructuur berust op het concept van de drie verdedigingslijnen.

De departementen en de autonome diensten dragen de verantwoordelijkheid *in eerste lijn* voor de efficiënte werking van het interne controlesysteem. Dat houdt in dat ze:

- de risico's van hun entiteiten identificeren, evalueren, controleren en beperken;
- adequate mechanismen instellen voor interne controle en beheer, met het oog op de beheersing van de risico's van hun entiteiten, binnen de door het Directiecomité vastgelegde risicotolerantiegrenzen;
- erop toezien dat de doelstellingen, de beleidslijnen en de interne controle in hun entiteiten worden nageleefd.

De verantwoordelijkheid voor de efficiënte werking van het interne controlesysteem berust *in tweede lijn* bij de daartoe aangewezen leden van het Directiecomité:

- voor wat de financiële risico's betreft is de directeur-schatbewaarder verantwoordelijk voor de dienst Middle Office, die belast is met het identificeren, de evaluatie, het beheer en de rapportering van de risico's die voortvloeien uit de activiteiten van de Bank op het vlak van portefeuillebeheer. Deze dienst brengt, via de directeur-schatbewaarder, maandelijks en driemaandelijks verslag uit aan het Directiecomité.
- voor wat de niet-financiële risico's betreft, is het daartoe aangeduide lid van het Directiecomité verantwoordelijk voor het *Operational Risk Management* (ORM), het *Business Continuity Management* (BCM), de *compliance* functie, de *information security* en de tweedelijnsaspecten van de fysische beveiliging en van de biljettenactiviteit.

De dienst Interne audit draagt *in derde lijn* de verantwoordelijkheid voor de efficiënte werking van het interne controlesysteem.

Gesteund op de hoogste graad van organisatorische onafhankelijkheid en objectiviteit, heeft de dienst Interne audit als opdracht het Directiecomité aanvullende zekerheid te verstrekken over de doeltreffendheid van de governance, het risicobeheer en de interne controle van de Bank, onder meer wat de verwezenlijking van de doelstellingen inzake beheer en controle van de risico's door de eerste en de tweede verdedigingslijn betreft.

Om zijn onafhankelijkheid ten opzichte van de departementen en diensten te waarborgen, ressorteert de dienst Interne audit rechtstreeks onder de gouverneur en draagt hij geen directe operationele verantwoordelijkheid. Hij brengt verslag uit aan het Directiecomité en aan het Auditcomité.

De chef van de dienst Interne audit is lid van het Internal Auditors Committee (IAC) van het ESCB. De dienst Interne audit volgt de methodologie, doelstellingen, verantwoordelijkheden en rapporteringskanalen die binnen het ESCB zijn vastgelegd, onder andere in het Eurosysteem/ESCB Audit Charter, dat werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur van de ECB. Een intern Auditcharter, dat op voorstel van het Auditcomité werd goedgekeurd door het Directiecomité en de Regentenraad, beschrijft de rol van de auditfunctie, haar verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor de uitoefening van haar opdrachten.

Bepaalde controlefuncties worden uitgeoefend door specifieke administratieve eenheden (bijvoorbeeld het beheer van de toegang tot de informaticasystemen), terwijl structurele belangenconflicten worden opgelost door de betrokken activiteiten te scheiden (systeem van *Chinese walls*). Zo wordt bijvoorbeeld het beheer van en het toezicht (*oversight*) op de betalingssystemen uitgeoefend door twee verschillende departementen.

Het auditcomité ziet toe op de voorbereiding en de uitvoering van de begroting. Ieder jaar brengt zijn voorzitter hieromtrent verslag uit in de Regentenraad en beantwoordt er de gestelde vragen.

Het auditcomité is, in een raadgevende rol, belast met de monitoring van de doeltreffendheid van de systemen voor interne controle en risicobeheer en van de interne audit van de Bank.

Daartoe onderzoekt het auditcomité periodiek, volgens een plan dat het opstelt, de systemen voor interne controle en risicobeheer die werden opgezet door de departementen en diensten. Het verzekert zich ervan dat de voornaamste risico's, met inbegrip van de risico's die verband houden met de naleving van bestaande wetgeving en reglementering, behoorlijk worden geïdentificeerd, beheerd en ter kennis gebracht van het auditcomité en van het Directiecomité. Het auditcomité kijkt tevens de verklaringen na inzake interne controle en risicobeheer die in het jaarverslag worden opgenomen.

Het auditcomité beoordeelt de doeltreffendheid van de interne audit. Het onderzoekt het charter van de interne audit en gaat na of diens middelen en knowhow aangepast zijn aan de aard, de omvang en de complexiteit van de Bank. Het formuleert zo nodig aanbevelingen daarover aan het Directiecomité. Voorafgaand aan de goedkeuring door het Directiecomité kijkt het auditcomité het werkprogramma van de interne audit na, rekening houdend met de complementariteit van de bedrijfsrevisor. Het auditcomité ontvangt de periodieke verslagen van de interne audit. Het gaat na in welke mate de departementen en diensten tegemoetkomen aan de bevindingen en aanbevelingen van de interne audit. Op verzoek van het Directiecomité verstrekt het auditcomité advies betreffende het profiel van het hoofd van de interne audit.

Het auditcomité beoordeelt tevens de relevantie en het consequent karakter van de boekhoudregels die de Regentenraad vaststelt.

De Regentenraad keurt de jaarrekening goed, de jaarlijkse begroting, de boekhoudkundige regels die hij ter beoordeling voorlegt aan het auditcomité en de voorschriften met betrekking tot de interne organisatie van de Bank. Hij hoort het auditcomité alvorens te beslissen over de goedkeuring van de jaarrekening en kan het auditcomité verzoeken specifieke vragen in dit verband te onderzoeken en hem daarover verslag uit te brengen.

De Bank is daarenboven aan verschillende externe controles onderworpen.

De eerste controle wordt uitgeoefend door de bedrijfsrevisor. Deze controleert en certificeert de rekeningen van de Bank.

Behalve wat de opdrachten en verrichtingen betreft die ressorteren onder het ESCB, de taken inzake prudentieel toezicht en de taken van de Bank in het kader van de bijdrage tot de stabiliteit van het financieel stelsel, ziet de vertegenwoordiger van de minister van Financiën toe op de verrichtingen van de Bank voor rekening van die minister. Deze heeft immers het recht om die verrichtingen te controleren en zich te verzetten tegen elke beslissing die strijdig zou zijn met de wet, de statuten of de belangen van de Staat.

Voorts kan de gouverneur worden gehoord door de bevoegde commissies van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat, op verzoek van die commissies of op eigen initiatief.

Tot slot handelt de Bank, krachtens de statuten van het ESCB en de ECB, in overeenstemming met de beleidslijnen en instructies van de ECB. De Raad van Bestuur neemt de noodzakelijke maatregelen voor de naleving van de beleidslijnen en instructies van de ECB en eist dat alle nodige gegevens aan hem zouden worden bezorgd.

2.6 Gedragsregels

Een deontologische code legt de leden van het Directiecomité en de personeelsleden van de Bank strenge gedragsregels op.

De leden van het Directiecomité leven de hoogste normen inzake beroepsethiek na.

De leden van de organen van de Bank en haar personeelsleden zijn gebonden aan een strikte

geheimhoudingsplicht, overeenkomstig artikel 35 van de organieke wet. Ze zijn ook onderworpen aan de wettelijke bepalingen inzake misbruik van voorkennis en marktmanipulatie.

De leden van de Regentenraad – te weten de directieleden en de regenten – zijn wettelijk verplicht om jaarlijks een lijst van hun mandaten, ambten en beroepen in te dienen bij het Rekenhof. Daarnaast zijn ze ertoe gehouden om jaarlijks een vermogensaangifte te doen, tenzij er zich tijdens het afgelopen jaar geen benoemingen, stopzettingen of hernieuwingen hebben voorgedaan met betrekking tot mandaten, ambten en beroepen waarvoor ze aangifteplichtig zijn.

De deontologische code van de Bank voorziet, voor de leden van het Directiecomité en de personeelsleden, in regels inzake het bezit van en transacties in aandelen van de Bank en in aandelen of deelbewijzen uitgegeven door bepaalde ondernemingen die onderworpen zijn aan het toezicht van de Bank of van de ECB, alsook in regels inzake dringende opvragingen met betrekking tot bepaalde ondernemingen die onder toezicht van de Bank of van de ECB staan. De voorzitter van de Sanctiecommissie en de daartoe bevoegde directeur oefenen de controle uit op de naleving van deze bepalingen, respectievelijk ten aanzien van de leden van het Directiecomité en ten aanzien van de personeelsleden.

De regenten onthouden zich van transacties, voor eigen rekening of voor rekening van een derde partij, betreffende aandelen van de Bank of financiële instrumenten die verband houden met deze aandelen gedurende de jaarlijkse sperperiode van dertig kalenderdagen voorafgaand aan de bekendmaking van de jaarrekening. Buiten deze vaste sperperiode gaan zij behoedzaam te werk bij het verhandelen van aandelen van de Bank en in ieder geval onthouden zij zich te allen tijde van speculatieve transacties met betrekking tot dit aandeel. Bovendien respecteren zij de sperperiodes die ad hoc worden afgekondigd door het Directiecomité.

2.7 De secretaris en de schatbewaarder

De secretaris stelt de notulen en de verslagen van de zittingen van het Directiecomité en de Regentenraad op. Hij stelt de notulen op van de algemene vergadering van aandeelhouders en laat ze ondertekenen door de voorzitter van de algemene vergadering, de stemopnemers en de overige leden van het bureau. Hij verklaart kopieën voor eensluidend met het origineel. Hij ziet toe op de aanpassingen van het huishoudelijk reglement van de Bank.

Binnen de interne controlestructuur van de Bank volgens het model van de drie verdedigingslijnen is de schatbewaarder in tweede lijn verantwoordelijk voor het beheer van alle financiële risico's.

3. Aandeelhouderschap

3.1 Kapitaal en aandelen

Het maatschappelijk kapitaal van de Bank bedraagt tien miljoen euro en is vertegenwoordigd door vierhonderdduizend aandelen zonder nominale waarde, waarvan tweehonderdduizend aandelen, nominatief en onoverdraagbaar, in handen van de Staat. Tweehonderdduizend aandelen, nominatief, aan toonder of gedematerialiseerd, zijn verdeeld onder het publiek en staan genoteerd op Euronext Brussels.

Het maatschappelijk kapitaal is volledig afgelost.

Met uitzondering van de aandelen die aan de Staat toebehoren, mogen deze kosteloos worden omgezet in aandelen op naam of in gedematerialiseerde aandelen, naar goeddunken van de eigenaar.

De eigendom van de aandelen op naam wordt vastgesteld door de inschrijving in het register van aandelen op naam van de Bank. De nominatieve aandeelhouder ontvangt een attest dat geen overdraagbare titel vormt. Gedematerialiseerde aandelen worden vertegenwoordigd door een boeking op rekening, op naam van de eigenaar of de houder, bij een erkende rekeninghouder of bij de vereffeningsinstelling, de NV Euroclear Belgium.

3.2 Aandeelhoudersstructuur

Sedert 1948 bezit de Belgische Staat, krachtens de organieke wet, tweehonderdduizend aandelen van de Bank, of 50 % van de totale stemrechten.

De Bank heeft geen kennis van andere deelnemingen die 5 % of meer van de stemrechten bedragen.

3.3 Dividenden

De vaststelling van de dividenden wordt geregeld door de organieke wet. Een eerste dividend ten belope van 6 % van het kapitaal wordt gegarandeerd met alle reserves. Het tweede dividend wordt vastgesteld op 50 % van de netto-opbrengst van de portefeuille die de Bank aanhoudt als tegenpost voor haar totale reserves. Het tweede dividend wordt gegarandeerd met de beschikbare reserve, tenzij het peil van de reserves daardoor te laag zou worden.

Gezien de bijzondere aard van de Bank en haar taken van algemeen belang, met inbegrip van de handhaving van prijsstabiliteit als hoofddoel, staat het dividend grotendeels los van de winst en, in voorkomend geval, het verlies. De aandeelhouder wordt aldus beschermd tegen de volatiliteit van de resultaten van de Bank die afhankelijk zijn van het monetair beleid van het Eurosysteem en van exogene factoren zoals de vraag naar bankbiljetten of het wisselkoersverloop.

4. Communicatie met de aandeelhouders en het publiek

4.1 Principes

In haar hoedanigheid van centrale bank van het land, vervult de Bank specifieke taken van algemeen belang, waarvoor zij verantwoording moet afleggen tegenover de democratische instellingen en het publiek in het algemeen, en niet enkel tegenover haar aandeelhouders of werknemers.

4.2 Verslagen

De Bank publiceert jaarlijks een verslag dat het publiek uitgebreide informatie verstrekt over de recente economische en financiële ontwikkelingen in binnen- en buitenland. In de samenvatting die door de gouverneur namens de Regentenraad wordt voorgesteld, wordt de nadruk gelegd op de belangrijkste gebeurtenissen van het afgelopen jaar; het bevat de belangrijkste boodschappen van de Bank op het gebied van economisch beleid.

De Bank publiceert jaarlijks ook een verslag over de activiteiten van de Bank inzake prudentieel toezicht, alsook een ondernemingsverslag dat aan de aandeelhouders en het publiek de jaarrekening en het jaarverslag van het afgelopen boekjaar voorstelt en uitleg verschaft over de organisatie en het bestuur van de Bank.

Deze verslagen worden in syllabusvorm ter beschikking gesteld van de aandeelhouders en het publiek. Bovendien worden zij gepubliceerd op de website van de Bank, waarop alle verslagen staan die sinds 1998 zijn verschenen.

De Bank is niet onderworpen aan de regelgeving betreffende de opmaak en de verspreiding van periodieke informatie.

4.3 Relaties met het Parlement

Krachtens de organieke wet en de statuten kan de gouverneur worden gehoord door de bevoegde commissies van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat, op verzoek van die commissies of op eigen initiatief. Hij zendt aan de voorzitters van de Kamer en de Senaat het jaarlijks verslag over de activiteiten van de Bank inzake prudentieel toezicht.

4.4 Algemene vergaderingen

De gewone algemene vergadering van de Bank biedt een forum waarop aandeelhouders en de directie van de Bank elkaar ontmoeten. Het Directiecomité stelt er jaarlijks de jaarrekening en het jaarverslag van het afgelopen boekjaar voor.

4.5 Website

De Bank stelt op haar website voortdurend een grote hoeveelheid regelmatig geactualiseerde informatie over haar activiteiten en haar werking ter beschikking van het publiek en de aandeelhouders.

Het huishoudelijk reglement, het reglement van het auditcomité en het reglement van het remuneratie- en benoemingscomité zijn beschikbaar op de website van de Bank.

5. Vertegenwoordiging van de Bank en ondertekening van de akten

5.1 Vertegenwoordiging van de Bank

De gouverneur vertegenwoordigt de Bank in rechte.

De gouverneur en het Directiecomité mogen, uitdrukkelijk of stilzwijgend, een bijzondere volmacht verlenen om de Bank te vertegenwoordigen.

5.2 Ondertekening van de akten

Al de akten die bindend zijn voor de Bank mogen, zonder dat zij enige macht tegenover derden moeten rechtvaardigen, worden ondertekend hetzij door de gouverneur, of, indien hij verhinderd is, door de vicegouverneur, hetzij door een meerderheid van de leden van het Directiecomité, hetzij door een directeur samen met de secretaris. Zij mogen tevens worden ondertekend door één of twee personen die gemachtigd zijn hetzij door de gouverneur, hetzij door een meerderheid van de leden van het Directiecomité, hetzij door een directeur samen met de secretaris.

De akten van dagelijks bestuur mogen bovendien worden ondertekend hetzij door de vicegouverneur of een directeur, hetzij door de secretaris of de schatbewaarder, hetzij door één of twee hiervoor door het Directiecomité gemachtigde personeelsleden.

Nationale Bank van België
Naamloze vennootschap
RPR Brussel – Ondernemingsnummer: 0203.201.340
Maatschappelijke zetel: de Berlaimontlaan 14 – BE-1000 Brussel
www.nbb.be

Verantwoordelijke uitgever

Pierre Wunsch
Gouverneur

Nationale Bank van België
de Berlaimontlaan 14 – BE-1000 Brussel

Contactpersoon voor de publicatie

Geert Sciot
Hoofd van de dienst Communicatie

Tel. +32 2 221 46 28
geert.sciot@nbb.be

© Illustraties: Nationale Bank van België

Omslag en opmaak: NBB CM – Prepress & Image
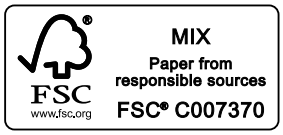
Gepubliceerd in april 2023